

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

Dette værk er downloadet fra

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

www.genealogi.dk

Bemærk, at hjemmesiden indeholder værker, som er omfattet af ophavsret. For ældre værker, hvor ophavsretten er udløbet, kan PDF-filen frit downloades og anvendes.

For værker, som er omfattet af ophavsret, er det vigtigt at være opmærksom på, at PDF-filen kun må benyttes til rent personligt brug. Distribution og publicering af PDF-filen er ulovlig.

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

94. ÅRGANG · 16. RÆKKE · 2. BINDS ANDET HALVBIND

UDGIVET AF
SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE

1974

INDHOLD

<i>Leitender Staatsarchivdirektor dr. Franz-Josef Heyen:</i>	
Slægtsforskning i dag. Bemærkninger fra en arkivars synsvinkel	113
<i>Cand. jur. Carsten Teilman Hald:</i>	
Lautrupslægten til Estrup	121
<i>Orientering:</i> Kgl. ordenshistoriograf dr. phil. Albert Fabritius udnævnt til æresmedlem. Ny slægthistorisk forening oprettet i trekantsområdet. Afholdelse af møder i provinsen. Hvem forsker Hvad 1974. Forskelligt	144
<i>Redaktør Henning Jensen, DJfb.:</i>	
Kendte danskeres anetavler II: Niels Neergaard og hans 32 aner	145
<i>Fortegnelse over Landsarkivet for Sjællands samling af kirkebøger for feltpræster og lignende</i>	156
<i>Sognepræst Urban Schrøder:</i>	
Nogle optegnelser i en salmebog af Caspar Claudius Rosenhoff	157
<i>Arkivar, landinspektør Svend Balslev:</i>	
Landmålere – en opfordring	164
<i>Overlæge K. Albertsen:</i>	
Slægternes uddøen – en supplerende oplysning	164
<i>Fhv. kommunaldirektør Gregers Hansen:</i>	
Købmandsslægten Wandel i Saksåbøing og Nykøbing F.	165
<i>Arkivar, cand. mag. Hans H. Worsøe:</i>	
Tillæg til fortegnelse over slægtslitteratur 1948–1972 med supplement til fortegnelse over almindelig biografi og stater	185
<i>Små meddelelser:</i>	
Tilføjelser og rettelser til H. Hjort-Nielsen: Danske prokuratorer, samme: Danske sagførere og A. Falk-Jensen og H. Hjort-Nielsen: Candidati og examinati juris (<i>Finn H. Blædel</i>)	191
Anne Gregersdatter, en bryggerdatter i den lærde Foss-familie (<i>Gregers Hansen</i>)	205
<i>Anmeldelser:</i>	
Københavnske kirkebøger I og II. Foreløbige arkivregistraturer udg. af Landsarkivet for Sjælland m. m. (<i>Hans H. Worsøe</i>)	207
Nordslesvigske præstearkiver I. Foreløbige arkivregistraturer udg. af Landsarkivet for de sønderjyske landsdele (<i>Hans H. Worsøe</i>)	208
Henning Hasle: Skyggen fra Syd. Erindringer (<i>Finn H. Blædel</i>)	208
Olaf Ussing: Jeg vidste uden at vide. Erindringer (<i>Finn H. Blædel</i>)	209
E. A. Wrigley (udg.) Identifying people of the past (<i>K. Albertsen</i>)	210
Ole Bjørn Kraft: Frem mod nye tider (<i>Finn H. Blædel</i>)	211
Erik Ninn-Hansen: Syv år for VKR (<i>Finn H. Blædel</i>)	211
Johan Sonne Lindblom: Sonneslægten fra Hoglebjerggaard (<i>Henning Heilesen</i>)	213
Elsa Pontoppidan: Supplement til Den Yngre Slægt Pontoppidan udg. af Axel Pontoppidan 1931 (<i>Hans Konow</i>)	213
Erich Leverkus: Nordelbische Pastorenfamilien und ihre Nachkommen. Lebensbilder aus der Valentinerschen Ahnentafeln (<i>Olav Christensen</i>)	214
Huno von Holstein: Dømmer ikke (<i>Finn H. Blædel</i>)	216
Louis L. Hammerich: Duo. Clara og Louis Hammerichs erindringer (<i>Finn H. Blædel</i>)	216
Sophie Hedevig Utke f. Heilmann og hendes efterkommere (<i>Hans H. Worsøe</i>)	217
<i>Adjunkt, cand. mag. Christian A. Juul:</i>	
Register til Personalhistorisk Tidsskrift 1974	218

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

udgives af SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG PERSONALHISTORIE og redigeres af samfundets skriftudvalg ved sekretæren, arkivar Hans H. Worsøe, til hvem manuskripter bedes indsendt.

Abonnement kan kun tegnes ved indmeldelse. Foreninger og biblioteker kan optages som medlemmer. Indmeldelse sker ved henvendelse til sekretæren.

Medlemmer, der ønsker oplysning eller vejledning i genealogiske og personalhistoriske spørgsmål, kan henvende sig til OPLYSNINGSTJENESTEN, der efter evne og muligheder under hensyntagen til spørgsmålenes art enten besvarer disse direkte eller indrykker dem i Hvem forsker Hvad eller tidsskriftet, når pladsen tillader det. Spørgsmål indsendes til redaktøren.

Redaktionens adresse: Arkivar Hans H. Worsøe, Stenshøj 12, Bruunshåb, 8800 Viborg.

Slægtsforskning i dag

Bemærkninger fra en arkivars synsvinkel

Af FRANZ-JOSEF HEYEN

Nærværende artikel er en gengivelse af et foredrag holdt af *leitender Staatsarchivdirektor dr. Franz-Josef Heyen* for deltagerne i Westdeutsche Gesellschaft für Familienkunde's årlige generalforsamling i Boppard, Vesttyskland, den 7. april 1974, med enkelte redaktionelle noter. Foredraget er trykt i *Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde* bd. 26, årg. 62 hft. 6, apr.–juni 1974 s. 145–147, hvor den tyske redaktion har knyttet følgende bemærkninger til det: »Det talte ord er flygtigt, derimod er det trykte mere bestandigt og griber ud over den af naturlige grunde forholdsvis lille tilhørerskare, ud i den vide kreds af folk, som det lige så vel angår. Og fordi der med disse bemærkninger holdes et spejl op for slægtsforskerne og genealogien på en meget imødekommende måde, og fra et hold, hvor man er berettiget til det, et spejl, som ikke blot afslører de lyse sider, men også skyggesider, og som dermed vil tilskynde til besindelse, er de gengivet her i noget koncentreret skikkelse.«

Da redaktionen af *PershT* har skønnet, at mange af synspunkterne også kan overføres til danske forhold, og da formentlig kun et fåtal af danske læsere har adgang til at læse originaltrykket, er den dr. Heyen meget taknemmelig for tilladelsen til at aftrykke foredraget, som her gengives i oversættelse af fru *Ingeborg Paulsen*, Århus.

Samarbejdet mellem slægtsforskere og arkivarer er af naturlige grunde meget snævert, arkiverne er jo – efter at personregistrenes »forland« er tilbagelagt,¹ – det vigtigste sted, man kan finde slægtshistoriske data og dokumentationer. Alligevel – eller måske netop derfor – består der undertiden et vist spændingsforhold mellem de to grupper. Derfor må det være tilladt og måske ligefrem nyttigt, også direkte overfor slægtsforskerne² at fremsætte nogle overvejelser, som trænger sig på hos arkivarerne i dag på baggrund af deres indtryk fra skriftlige forespørgsler og ved publikums personlige benyttelse af arkiverne. Når dette perspektiv ikke kun er positivt, og der endog falder kritiske bemærkninger, så håber jeg tillidsfuldt, at man er enig med mig i, at det altid burde være muligt mellem venner at tale oprigtigt. Her ønsker jeg imidlertid endvidere at benytte lejligheden til at fremsætte nogle ønsker og måske også impulser til et snævrere samarbejde om bestemte spørgsmål af fælles interesse. Når jeg begynder med det, som jeg i det mindste formoder er slægtsforskernes synspunkt, så vinder jeg sikkert bifald ved at konstatere,

at slægtsforskerne er mere eller mindre utilfredse med arkivaliernes tilgængelighed³ og desuden, at kun få har forståelse for, at arkiverne i dag som regel ikke er i stand til at behandle slægtshistoriske forespørgsler så indgående, som det – i det mindste efter spørgernes mening – egentlig burde ske. At en registrering af alle personlige oplysninger i store arkiver er aldeles umulig, vil ingen bestride, der blot har et beskedent kendskab til den dermed forbundne arbejdsindsats. En for nylig fremsat tanke om EDB-oplagring af oplysninger fra ældre arkivalier ændrer heller intet derved, fordi antallet af forespørgsler er alt for lille til at retfærdiggøre investeringer i et sådant omfang; i hvert fald kunne kun meget få arkivalier komme i betragtning til et sådant formål. Vi skal jo også nøgternt tage i betragtning, at flertallet af slægtsforskere ikke ville være villige til at dække de derved opståede omkostninger. Allerede nu koster en times undersøgelser ved en fagligt uddannet tjenestemand sikkert omkring 20 DM,⁴ hvortil kommer, at forskningsresultatet som bekendt ofte er fuldstændig negativt. Hvis man overhovedet er villig til at betale, er det som regel kun et honorar for positive resultater – og det endda kun i førkrigsstørrelse.

Men selv om udgiftssiden kunne lades ude af betragtning eller udgiftsdækkende gebyrer kunne opkræves, er de fleste af arkiverne slet ikke i stand til at overtage efterforskninger i det ønskede omfang, fordi de mangler det dertil nødvendige kvalificerede personale eller fordi den forhåndenværende arbejdskraft er fuldt belastet med overtagelsen af nye arkivalier, hvis førstret vel stadig er ubestridt. Arkiverne skulle derfor egentlig være tvunget til at indskrænke deres oplysningstjeneste mere og mere. De er imidlertid – så vidt jeg kan se – overvejende parate til nu som før i sædvanligt omfang at stille deres kilder til rådighed for private efterforskninger i deres lokaler og også – så vidt det er påkrævet – at yde en rådgivende indføring i arbejdsmetoderne og i de hjælpemidler, der kan komme i betragtning.

Slægtsforskning afgiftsfri

Skriftlige forespørgsler, der er snævert begrænsede og ikke kræver noget større eftersøgningsarbejde, bliver endnu for det meste direkte besvaret, hvorved der også tages hensyn til, hvor langt spørgerne bor fra arkivet for at undgå lange rejser efter kortvarige efterforskninger. Såvidt det er muligt for sagsbehandlerne, som naturligvis har individuelt forskelligt kendskab til arkivalierne, bliver udsigterne til resultater af de nødvendige undersøgelser meddelt og man nævner også andre arkiver, der kan komme i betragtning.

Vi ved alle, at spørgerne gerne ønskede mere vidtgående hjælp. Vi må imidlertid fra vor side bede om forståelse for, at vi i dag ikke er i stand til at yde mere med det personale, vi har og i øvrigt også skal administrere skattepenge ansvarsbevidst. At man heri ikke skal se en ringeagt for slægts-

forskningen, hvis betydning for plejen af den historiske bevidsthed jeg ikke undervurderer – hvad jeg senere skal vende tilbage til – kan man slutte af, at fx den statslige arkivforvaltning i Rheinland-Pfalz har gjort slægtsforskningen afgiftsfri, og altså ligestillet den med den øvrige historiske forskning.⁵

Ved siden af arkivernes tilgængeliggørelse af materialet og oplysnings-tjenesten til fordel for slægtsforskningen er det omfang, arkiveringen af moderne kilder har, på det sidste blevet påtalt fra genealogisk hold. Jeg kunne forestille mig, at en frugtbar dialog mellem kompetente slægtshistorikere og arkivarer, der er fortrolige med moderne kilder ville være mulig og vel også nødvendig her, især i det perspektiv, vi endnu mangler at drøfte, nemlig at slægtsforskning gerne skulle være mere end et intetsigende stamtræ. Her har arkiverne indtil nu stået under tryk af masseproblemet, hermed mener jeg ikke kun et rum- og dermed et omkostningsspørgsmål, men i endnu højere grad et tilgængelighedsspørgsmål. Det er helt meningsløst at opbevare kilometervis af sager, som ikke kan gøres tilgængelige på en sådan måde, at man hurtigt og sikkert kan finde, hvad man søger.

En ny vej synes at åbne sig her for det ny EDB-materiale, som skulle kunne løse disse vanskeligheder. De data, der nu er oplagret på bånd eller plader i administrationen er nemlig ikke bare komprimeret til et minimalt rumfang, der ganske vist stiller bestemte og endda skærpede krav til magasinerne med hensyn til oplagringen, men de er også optimalt tilgængelige. For første gang skulle der kunne komme et i enhver henseende fuldstændig systematisk registreret materiale til arkiverne, og frem for alt skulle det mekanisk kunne rekvireres efter personorienterede interesser.

Databeskyttelse og forskning

Det er imidlertid desværre mere end tvivlsomt i dag, om dette let tilgængelige materiale nogen sinde kan arkiveres. Databeskyttelseslovene, som enten allerede er vedtaget eller endnu debatteres i forbundsdagen eller i de enkelte delstater, er i høj grad arkiveringsfjendtlige, dvs. de bestemmer som regel uomgængeligt, at man sletter personlige data, så snart det primære registreringsformål er opnået. Sekundær udnyttelse og langtidsoplagring, altså en arkivering og udnyttelse efter andre synspunkter er ikke tilladt.⁶ Som samfundsborger hilser jeg uforbeholdent denne beskyttelse af den enkelte og hans privatliv mod en, i det mindste i teorien, grænseløs udvidelse af statslige og private informationsbanker, fordi mulighederne for en total kontrol i en omfattende datakæde, der her for første gang er for hånden, faktisk kunne betyde indgreb i den enkelte borgers frihed, som ikke vil kunne tolereres. Som arkivar må jeg imidlertid også sige, at en chance for her for første gang at kunne arkivere optimalt tilgængeligt materiale efter al sandsynlighed ikke kan udnyttes. Dette rammer foruden den sociologiske og al-

menstatistiske forskning, især slægtsforskningen, fordi man naturligvis kun rammer personlige enkeltdata med denne slettelse. Jeg vil derfor gerne spørge her, om man ikke fra slægtshistoriske og genealogiske foreningers side skulle skænke dette problemkompleks en speciel opmærksomhed. En løsning kunne efter mit skøn blive tilbudt fra arkivernes side på den måde, at utilgængelighedsfristerne, som man hele tiden har håndhævet strengt med det formål at varetage trediepersoners interesser, skærpes endnu mere og en total spærring af disse data i længere tid garanteres i en arkivafdeling, der ikke er bundet til at skulle give oplysninger. Jeg har imidlertid det indtryk, at arkivforvaltningerne ikke vil være i stand til at finde et flertal for disse arkivtekniske og historiske synspunkter hos de lovgivende myndigheder uden megen aktiv understøttelse fra tredieside.

Støtte til arkiverne

Efter mit skøn kunne arkiverne også finde en aktiv støtte hos slægtsforskere til opsporing af ikke statslig og frem for alt halvofficiel litteratur hos disse. Dermed tænker jeg mindre på slægtshistoriske kilder, end på de store områder med privatarkivalier fra firma-arkivet til en politikers efterladenskaber og på plakater, flyveblade, brochurer og frem for alt også billed- og lydbandmateriale, som i dag bliver arkiveret i de såkaldte samtidshistoriske samlinger, som naturligvis kun forbigående er samtidshistorie. Hos slægtsforskerne er alle erhvervsgrene repræsenteret, så at der egentlig skulle være en meget bred og intensiv kontaktzone for denne arkivernes dokumentationsopgave. Mange slægtsforskere har ganske vist egne og til dels meget værdifulde privatarkiver, men jeg tror ikke, at der er en virkelig konkurrence her, fordi kildematerialet, som her er nævnt, som regel intet har at gøre med slægten selv. Man må indrømme, at det ville stå dårligt til, hvis de store statsinstitutioner til dokumentation ikke fandtes. Også mangt et værdifuldt, møjsommeligt sammenbragt familiearkiv ville være blevet bevaret samlet og ikke spredt for alle vinde på auktioner, hvis det i rette tid var blevet afleveret til et arkiv. Men det vil jeg end ikke tale om her. Meget ville allerede være vundet, hvis landets mange slægtsforskere, i administrationen, i handel og industri, i kunst, videnskab og politik på deres side og med deres muligheder følte sig opfordret til at bestræbe sig på, at kilderne til vores samtid i hele samfundssystemets brede spektrum blev opbevaret i vore arkiver.⁷

Samarbejdsmuligheder

Findes der altså mangfoldige muligheder for et frugtbart samarbejde mellem arkiver og slægtsforskere, så skal vi imidlertid ikke fortie, at ikke så få arkivarer har et »brudt forhold« til slægtsforskningen. Jeg mener ikke, at vi

skal vige tilbage for også at nævnte disse ting ved navn, når vi stræber efter at få et godt forhold til hinanden. Lad det først være fastslået, at der hos arkivarerne stadig findes en vis belastning fra det 3. riges arierdokumentationens tid. Ganske vist er der gået 30 år siden da, og af dem, som dengang har lidt under, at deres bedste arbejdskraft blev ødslet bort på at efterspore ariske bedstemødre, er kun få i aktiv tjeneste. Vi ved også allesammen, at denne udelukkende racistisk orienterede stamtræsmani ikke må lægges slægtsforskningen til last.

På den anden side kan det heller ikke bestrides, at arvebiologiske synspunkter også i dag er og bliver et dominerende kriterium for slægthistorisk forskning, hvorved jeg på ingen måde vil betvivle dennes ganske vist noget indskrænkede legitimitet

Men når der også endnu i dag er en ikke ringe procentdel af slægtsforskere – og det drejer sig ikke kun om begyndere – der nøjes med at fremstille en stamtavle, der kun indeholder navne og de vigtigste data, må man dog stille det spørgsmål, om en – jo dog med en høj indsats af personel og materiel forbunden – støtte fra arkiverne er forsvarlig. Det ville bestemt være godt, hvis man, også fra slægtsforskernes egne rækker, ville sige til denne ikke ubetydelige gruppe, at det er fuldkommen ligeegyldigt om oldefaderen hed Frederik eller Vilhelm eller om han blev født i marts eller april – medmindre man da har brug for disse oplysninger til et horoskop! Og de, som stadig tror, at man skal opstille de mest udviklede kombinationer for at frembringe dokumentation for en adelig afstamning, kan forvente endnu mindre forståelse og bestemt ingen støtte. Hertil kommer, at ethvert arkiv fra den sidste tid kan opvise nok af eksempler på den mest naive navneanalogi. Jeg mener, at slægtsforskernes forening skal distancere sig klart på disse punkter, også selv om det kom til at koste nogle foreningskontingenter.

Slægtsforskning som udgangspunkt

På den anden side – og det bør siges lige så tydeligt – ved arkiverne meget vel, at slægtsforskning kan danne basis og være udgangspunkt for en historievidst holdning. Jeg selv deler ganske vist ikke den mening, mange af mine kolleger har, at slægtsforskere er en uundværlig stamme af arkivbesøgende, fordi de er en fast stamme, og således skulle have krav på en særlig imødekommende betjening. Det ville nemlig stå dårligt til med arkiverne, hvis deres eksistensberettigelse skulle godtgøres med besøgs- eller journaltal. Vi kan alligevel ikke hamle op med tal-fetichismen.

Men kendskabet til, hvordan ens egen familie blev til, kan i gunstigste fald føre til studiet af, hvordan det miljø blev til, som denne familie kom fra, af landskabet og folket, og kan derigennem ikke alene formidle historisk viden, men føre til, at man tænker og handler ud fra kendskabet til det skete.

Historiens mening og nytte diskuteres generelt i dag. Det er overflødigt at omtale det i denne kreds. Dog burde vi som historisk tænkende mennesker, efterprøve argumenterne for vores selvforståelse, thi også for os er det 19. århundredes tid, da man ureflekteret troede på historien, forbi. Den positivistiske historieopfattelses forudsætninger gælder heller ikke længere for os. Slægtsforskningen og den videnskabelige genealogi bør imidlertid, ligesom vi alle her, ikke blot tænke i nye baner. Den kan efter mit skøn også yde et virkningsfuld bidrag til at sikre historien den plads, den ikke kan undvære i et sundt samfund. At dette er meget nødvendigt i dag, ved vi alle.

Kend dig selv

Vi er nødt til at indrømme nøgternt, at slægtsforskningen lige så lidt som historisk tænkning overhovedet har så høj en værdi, at dens position er ubetinget sikker. Den udgør kun en af de forskellige muligheder for menneskelig erkendelse. Den, der på anden måde stræber efter den menneskelige forståelsesbevidste grundfordring: at lære sig selv at kende, i ham vil det historisk tænkende menneske have en god partner.⁸ Men netop slægtsforskningen kan gøre vores egen vej forståelig, fordi den samtidig er det enkelte levende individs egen naturlige basis for historisk tænkning. Thi her, i familiens historie kan slægtens, lokalsamfundets, egnens og landets historie lægge sig i stadigt større cirkler om ens egen person. Derfra vil så på den anden side den nødvendige nyvurdering af ens egen families og ens egen persons afhængighed og bundethed træde frem.

Slægtsforskning i nutiden

Man vil sikkert indrømme, at de gængse slægthistorier sjældent kommer ud over de første skridt eller – for at blive i billedet – ligesom bliver fanget i en magisk ring, ved de første cirkler, nemlig ens eget jeg, ens egen slægt. Mange stamtræer indeholder – selv fra perioder med godt kildemateriale – kun navne og data på fødsel, bryllup og død, ofte ikke engang stillingen. Den eneste stræben gælder »længere tilbage«. Er det virkelig så vigtigt? Det er ganske sikkert, at hver ane igen har haft en fader og en moder. Ville det ikke være rigtigere at få lidt mere at vide om bedsteforældrene? Om deres hjem, søskende, venner, påklædning, mad, og naturligvis om deres faglige løbebane. Hvis det lykkes, så også om deres karakter, om deres gode og dårlige egenskaber, om deres indstilling til religion og samfund. Herfra ville der kun være et lille, men desværre ikke netop selvfølgelig skridt til den landsbys historie, hvor familien levede (thi flertallet af vore forfædre er jo bønder) eller om deres bys historie. Det er forbavsende, og i grunden bestyrrende, hvor få slægtsforskere, der har interesse for disse spørgsmål. De kan gennemlæse adskil-

lige bind fulde af regninger for at finde deres »Jakob« uden at interessere sig for kildens indhold. Kun beviset for, at man kan påvise forfaderen to år længere tilbage, er vigtigt. Men endnu en gang: er det vigtigt? Befolkningens gennemsnitsalder på egnen kender de alligevel ikke. For slet ikke at tale om vort urbaniserede samfunds tiltagende ukendskab til, for ikke at sige uvidenhed om spørgsmål om bønders levevis. Man ulejliger sig med iver for at få tag i endnu en ane fra det 16. århundrede i en eller anden landsby, men man kan ikke kende forskel på byg og havre og synes kun, det er skrækkeligt eller morsomt at fortælle, at den fattigste måtte aflevere hvert tiende neg af sit høstudbytte.

Jeg beder om at blive forstået rigtigt. Jeg søger ikke ved denne lette overdrivelse at give et vrangbillede af slægtsforskningen. Jeg mener blot, at det stadig overvejende traditionelt udarbejdede stamtræ bringer et berettiget anliggende i miskredit og endda kan skade den almindelige historieforskning. Her vil jeg ikke tale om sociologi, selv om det ville være i tidens sprog. Men jeg mener dog, at al historisk tænkning og dermed også slægtsforskningen må gå ud fra nutidens problemstillinger. Og vi skulle dog være enige om, at en rent arvebiologisk betragtning ikke længere går an i dag. Den må suppleres med udforskningen af miljøets, opdragelsens, dannelsens indflydelse, dvs. hver person, hver ane må sættes ind i sit livs sociologiske sammenhæng. Først da kan slægtshistorie ikke blot bidrage til erkendelse af ens eget jeg, men derudover også tjene til en bestemmelse af ens eget samfunds stade. Og det burde den.

Redaktionelle noter

1. I Preussen indførtes i 1874 borgerlig civilstandsregistrering ved oprettelse af de såkaldte personregistre (Standesämter), hvorefter den kirkelige registrering blev frivillig. For fødsler og dødsfalds vedkommende eksisterer denne ordning stadig i Sønderjylland som en rest fra den preussiske administrations tid.
2. Originalteksten har her: Bei der Jahresversammlung der westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde.
3. Tilgængelighed dækker i dette og det følgende afsnit det tyske ord Erschliessung, hvilket betyder, at sagerne gøres tilgængelige ved hjælp af registraturer og registre m. v. Problemet, at sager ikke må benyttes (er utilgængelige) af administrative eller personbeskyttelsesgrunde drøftes i det følgende afsnit »databeskyttelse og forskning«. Man kunne på dansk skelne mellem tilgængeliggørelse og tilgængelighed.
4. Beregninger over omkostningsniveauet ved tjenstlige undersøgelser på danske arkiver foreligger så vidt det er redaktionen bekendt ikke, men synes at ligge på omtrent samme niveau.
5. Det tyske arkivvæsen på lokalt plan – d. v. s. bortset fra Bundesarchiv – administreres af de enkelte forbundsstater, og det er almindeligt, at der opkræves et gebyr for benyttelse af arkivalierne, når det ikke er i strengt videnskabeligt øjemed. At slægtsforskning fritages for gebyr betyder altså en værdifuld anerkendelse af slægtsforskernes som ligeberettigede benyttere af arkiverens servicefunktioner. Man kan således tale om en tredeling af

- arkivernes virkeområde, idet de skal tjene både administrationen, videnskaben og det folkelige oplysningsarbejde, i dette tilfælde altså de seriøst arbejdende amatørslægtsforskere.
6. I Sverige synes der at foregå en lignende udvikling, idet alle kassationsspørgsmål vedr. EDB-materiale er henlagt til en særlig datainspektion, hvor arkivvæsenets standpunkter ikke altid er de mest afgørende. Også herhjemme har der i pressen været røster fremme om meget vidtgående kassationer i datamateriale i forbindelse med en overdreven frygt for at »stå i offentlige kartoteker« uden hensyn til, at der til dato aldrig er kommet oplysninger frem fra utilgængelige arkivalier i arkivvæsenets varetægt.
7. Disse samtidshistoriske samlinger kan næppe sammenlignes med de lokalhistoriske arkiver i Danmark, der jo opfanger en væsentlig del af det materiale, som her omtales. Det er snarere specialsamlinger af arkivalier af emnesorienteret karakter, der advares imod. I Danmark ville det være naturligt at opfordre slægtshistorikerne til at kontakte også de lokalhistoriske arkiver, når de er så fast organiseret, at der er garanti for, at de også fremover vil bestå.
8. Originalen anvender her det latinske udtryk *nosce te ipsum*, kend dig selv, Ciceros klassiske oversættelse af indskriften på orakeltemplet i Delfi. *Red.*

Lautrupslægten til Estrup

VED CARSTEN TEILMAN HALD

I slutningen af forrige århundrede påbegyndte overretsassessor Caspar Lautrup (se nr. 35 a) at indsamle materiale til sin slægts historie, og med udgangspunkt i de af ham efterladte aktstykker opstilles herved for første gang en samlet slægtstavle over de vestjyske Lautruppers ni første generationer i tiden fra ca. år 1600–1900 [1].

Som det vil fremgå af det følgende, antages den sønderjyske præsteslægt og den vestjyske godsejerslægt Lautrup at være af samme herkomst, hvorimod det endnu ikke er lykkedes at påvise slægtsforbindelse til de såkaldte »sjællandske« Lautrupper, der nedstammer fra kancelliråd Christian Nikolaj Lautrup (1764–1814) og hustru Dorothea Cathrine Knoph (1772–1835), og blandt hvis kendteste medlemmer biskop Jørgen Hjort Lautrup må nævnes [2].

Artiklen falder i to afdelinger, først en genealogisk oversigt og derpå historiske bemærkninger om de enkelte mere betydelige familiemedlemmer navnlig for den ældre slægts vedkommende belyst gennem hidtil utrykte aktstykker, der alle beror i privateje.

Genealogisk oversigt

FØRSTE SLÆGTSLED

1. *Nis Hansen* i Bylderup Sogn, Slogs Herred, Tønder Amt.
Af hans børn kendes kun:

ANDET SLÆGTSLED

2. *Peder Nissen Lautrup*, ligeledes af Bylderup Sogn. Af hans børn kendes:

TREDIE SLÆGTSLED

- 3.a *Nis Lautrup*, f. 1632, † 6/8 1712 i Bylderup Sogn, g.m. *Anna*, f. 1640, † 23/2 1707. Dette ægtepar er stamforældre til den sønderjyske præsteslægt Lautrup [3].

- 4.b ..?. . Lautrup, g.m. Ingeborg Hansdatter, f. 1637, † 2/7 1725, (g. 2. gang med pastor Johan Crantz (1672–1751)), oldfrue hos dronning Charlotte Amalie. Deres søn Hans Christian Lautrup er stamfader for de vestjyske Lautrupper.

DE VESTJYSKE LAUTRUPPER

FJERDE SLÆGTSLED

5. *Hans Christian Lautrup*, f. 1. marts 1673, † 23. august 1750, 1717 kammerråd, 1723 justitsråd, 1732 direktør for Øresundstoldkammeret og formentlig samme år etatsråd, gift den 8. maj 1711 med Anna Magdalene de Buchwald, f. 9. september 1692, † 20. marts 1744, (datter af kgl. hofmedicus, prof. Johannes de Buchwald og Anna Margrethe v. Buchwald). Deres børn femte slægtsled.

FEMTE SLÆGTSLED

Etatsråd Hans Christian Lautrups børn med Anna Magdalene de Buchwald:

- 6.a *Anna Margrethe Lautrup*, f. 14. april 1713, † 1746, gift 1737 med oberstlnt. Jens Laasby Moldrup til Vestervig og Ørumgaard, † 31. december 1771, (søn af assessor Peder Nielsen Moldrup og Mette Laasby), gift 1. gang med Hedevig Sabina Pretzlen, † 1735.
- 7.b *Friederick Lautrup*, f. 8. november 1714, † 7. juli 1776, til Serridslevgaard (1747–49), Estrup (1751–71) og Skodborghus (1751–72), 1743 kornet i 2. jyske Regiment, afskediget som sekondlnt., 31. marts 1751 kammerassessor, siden hen kancelliråd, gift i 1747 med Maren Muhle Høstmark, f. 16. februar 1706, † 5. juni 1762, (datter af pastor Jens Nielsen Høstmark i Urslev og Birgitte Lottrup), gift 1. gang med assessor Henrik Muhle til Serridslevgaard († 1742). Børn sjette slægtsled, I.
- 8.c *Maria Christina Lautrup*, f. 17. september 1716, † 21. december 1716.
- 9.d *Christian Hansen Lautrup*, f. 12. september 1717, † 1754, til Aggersvold (1751–53), til Østergaard i Salling (1753–†), kornet ved 1. fynske regiment den 31. juli 1748, kptjn. den 22. juni 1751 og siden hen ritm., gift med Birgitte Blichfeld. Deres børn sjette slægtsled II.
- 10.e *Johannes Lautrup*, f. 20. januar 1719, † 3. marts s.å.
- 11.f *Johan Christian Lautrup*, f. 26. oktober 1720, † 17. december 1727.
- 12.g *Anna Dorothea Lautrup*, f. 2. maj 1722, † 23. maj s.å.
- 13.h *Gottlob Lautrup*, f. 13. november 1724, † 29. januar 1725.

- 14.i *Sophie Charlotte Lautrup*, f. 8. maj 1726, † før 1744.
 15.j *Gotthilf Lautrup*, f. 15. juni 1727, † 13. marts 1747, sekretær i Danske Kancelli og 1747 assessor auscultant i højesteret.
 16.k *Johan Christian Lautrup*, f. 18. august 1729, † 12. juni 1730.
 17.l *Christian Frederik Lautrup*, f. 27. december 1730, † efter 1751.
 18.m *Benjamin Lautrup*, f. 7. maj 1734, † 29. januar 1769, til Skovdallund i Jellinge Sogn (–1761), kammerassessor. Ugift.

SJETTE SLÆGTSLED

I

Kancelliråd Friederick Lautrups børn med Maren Høstmark (se nr. 7b):

- 19.a *Anna Magdalene Lautrup*, f. ca. 1748, g. 1. juli 1776 med Nikolaj Paulsen til Follerup, Brusk Herred, Vejle Amt.
 20.b *Henrik Hans Christian Lautrup*, f. 24. juni 1751, begr. 5 november 1802, til Estrup (1771–†), kammerassessor, gift 1. november 1774 med Karen Bolvig, f. 13. oktober 1750, begr. 23. september 1804, datter af assessor Lauritz Bolvig til Nebbegaard). Børn syvende slægtsled.

II

Ritm. Christian Hansen Lautrups børn med Birgitte Blichfeld (se nr. 9.d):

- 21.a *Severin Laurentius von Lautrup*, f. ca. 1750, † 15. januar 1811, til Haraldskiær (1799–1806), prmlt. 4. september 1772 ved slesvigske rytterregiment, 2. juli 1783 ritm. ved kavalleriet, 11. december 1789 eskadronch., 1. februar 1793 major samt kommandør for 9. batt. af østjyske landværnsregiment, 21. juni 1802 oberstlt., gift 1794 med Birgitte Ravn, † 12. januar 1806, der 1. gang var gift med herr Schmith i Dons, † 1793.
 22.b *Hans Christian Lautrup*, dbt. 27. august 1752, † 9. april 1809, til Helligkildegaard (1780–†), cand. jur. 17. januar 1776, konstitueret 1781 som vicelandsretsdommer for Jylland, 1805 landsoverretsassessor, gift den 10. maj 1780 med Maren Mulvad Billeskov, dbt. 25. april 1744, † 13. marts 1822, (datter af proprietær Jørgen Billeschou til Vejbjerggaard), der 1. gang var gift med Christian Ørsnæs til Helligkildegaard, f. april 1733, † 25. maj 1779 (søn af Niels Nielsen Ørsnæs og Else Hansdatter Mejer).
 23.c *Frederik Christian de Lautrup*, f. 1753, † 3. februar 1809, cand. theol. 1774, 1784 præst i Vilbjerg, gift den 23. september 1790 med Birgitte

Lund, født ca. 1769, † 17. december 1830 (datter af Ole Jensen Lund i Pugdal).

SYVENDE SLÆGTSLED

Kammerassessor H. H. C. Lautrups børn med Karen Bolvig (se nr. 20.b):

- 24.a *Lauritz Frederik Lautrup*, f. 13. august 1778, † 4. juni 1838 til Estrup (1802–30), til Dortheasminde (1830–38), student og landvæsenskommissær, gift 1° den 28. marts 1801 med Augusta Cathrine Abramowitz, f. i 1770'erne, † 1808, datter af slotsforvalter Jacob Abramowitz Lapuchin og 2. hustru Dorothea Marie Giesen); børn ottende slægtsled I. Gift 2° 1809 med sin svigerinde Christiane Rosine Abramowitz, f. 1770'erne, † 19. oktober 1816; børn 8. slægtsled II. Gift 3° den 22. juli 1829 med Abelone Cathrine Fog, f. 1803, (datter af degn Joachim Fog af Nr. Alslev og Anna Marie Faber); hun gift 2° med Stephan Iversen til Dortheasminde, f. 31/10 1802. Børn ottende slægtsled III.
- 25.b *Jens Enevold Lautrup*, f. 26. september 1782, † 18. januar 1784.
- 26.c *Birgitte Marie Elisabeth Lautrup*, f. 11. januar 1786, † 30. august 1790.

OTTENDE SLÆGTSLED

I

Landvæsenskommissær L. F. Lautrups børn med Augusta Cathrine Abramowitz (se nr. 24 a):

- 27.a *Caroline Henriette Marie Lautrup*, dbt. 18. maj 1802, † 22. maj 1862, gift den 19. maj 1825 med forpagter Peder Pedersen Bertram til Cathrinelund.
- 28.b *Henrik Christian Lautrup*, dbt. 5. december 1803, begr. 31. marts 1804.
- 29.c *Jacobine Lautrup*, dbt. 10. februar 1808, † tidligt.

II

Landvæsenskommissær L. F. Lautrups børn med Christiane Rosine Abramowitz (se nr. 24.a):

- 30.a *Henrik Hans Christian Lautrup*, dbt. 4. januar 1811, † før 1814.
- 31.b *Henrik Jacob Lautrup*, f. 2. oktober 1812, † 27. november 1875, til Kappel (1874–†), 1. maj 1833 kadet, 1. maj 1834 sekondtlnt. i oldenborgske infanterireg., 18. juni 1835 fortsat til holstenske landsenerreg. 26. december 1841 prlnt., 1. juli 1842 ansat i 3. dragonreg., 7. maj 1844 prlnt. ved 5. dragonreg. og 5. maj 1847 fortsat til 2. dragon-

reg., ritm.anc. 17. februar 1849, 1. marts s.a. forsat til gardehusarerne, 6. oktober 1850 kar.ritm., 16. marts 1851 à la suite og ansat ved gendarmeriet i Slesvig, 1. januar 1856 Rd.D., 1. juni s.å. udskrivningschef for 2. slesvigske udskrivningskreds, 9. juli 1860 major. Gift med Mathilde Abramowitz, f. 2. september 1812, † 7. februar 1884, (datter af ritmester Caspar Ludvig Abramowitz (Lapuchin) og Wilhelmine Elisabeth Abel); børn niende slægtsled I.

- 32.c *Henrik Hans Christian Lautrup*, f. 24. august 1814, † 3. juli 1890, til Estrup (1835–†), til Cathrinelund (1866–†) og Hundsbæk (1853–63), landvæsenskommissær, Rd.D., medl. af Ribe Amtsråd. Gift Marie Margrethe Termansen, f. 20. februar 1813, † 12. april 1869, (datter af møller Christian Termansen og Maren Jepsen). Børn niende slægtsled II.

III

Landvæsenskommissær L. F. Lautrups børn med Abelone Cathrine Fog (se nr. 24.a).

- 33.a *Dorothea Maria Christiane Lautrup*, kaldet »Thea«, f. 7. oktober 1830, † 26. oktober 1867, gift med pastor Carl Adolph Tetens, f. 28. oktober 1805, (søn af biskop Peder Jacob Tetens af Ribe og Anania Wederkinch).
- 34.b *Karen Laura Joachime Lautrup*, f. 19. maj 1837, † tidligst 1865, ugift.

NIENDE SLÆGTSLED

I

Major Henrik Jacob Lautrups børn med Mathilde Abramowitz (se nr. 31.b).

- 35.a *Caspar Ludvig Abramowitz Lautrup*, f. 7. juli 1843, † 30. januar 1920, til Kappel (1884–1908), student 1862 i Slesvig, cand. jur. 1869, 1879 auditor i hæren og ved søetaten, 1882 lærer i retslære ved officerskolen, 1888 assessor ved Viborg Landsoverret, Rd.D. og Dbm., gift 8. maj 1880 med Anne Cathrine Petersen, f. 18. september 1855, † 5. maj 1884, (datter af sognepræst Frederik Gustav Emil Petersen og Thole Caroline Margrethe Motzfeldt).
- 36.b *Lauritz Frederik Lautrup*, f. 7. april 1846, † 16. december 1902, til Kappel (1844–†), udnævnt den 22. juni 1864 til secondlnt. i kavaleriets krigsreserve, 17. september 1870 prmlnt. i 5. dragonrg., 3. april 1877 Rd. Gr. Frelserens Orden, 1. oktober 1878 forsat til generalstaben (adjutant ved 2. generalkommando), 14. oktober 1880 ritm. ved 5. dragonregm., 9. februar 1887 Rd.D., afskediget 25. oktober 1893. Ugift.

- 37.c *Maximilian Didrik Abel Laurtrup*, f. og † 1848.
 38.d *Henrik Hans Christian Laurtrup*, f. 24. oktober 1849, † 12. november 1921, til Kappel (1884–1908), cand. agro., gift 8. august 1883 med Birgitte Johanne Müller, f. 17. marts 1858, † 3. april 1935, (datter af prof. Müller, der var tilsynsførende med landets skoler). 6 Børn.

II

Landvæsenskommissær Henrik Hans Christian Laurtrups børn med Marie Margrethe Termansen (nr. 32.c).

- 39.a *Lauritz Frederik Laurtrup*, f. 2. juli 1836, † 21. marts 1926, forvalter på Estrup og en tid forpagter på Cathrinelund. Ugift.
 40.b *Christian Jacob Laurtrup*, f. 11. november 1837, † 21. marts 1922, forpagter på Billeslund ved Gram, senere på Ankersminde, gift med Anna Kirstine Christensen, f. 6. februar 1851, † 8. juli 1929, (en lærerdatter fra Burkal i Sønderjylland). 3 børn.
 41.c *Christiane Rosine Laurtrup*, f. 24. juni 1839, † 6. september 1902, til Estrup (1890–†). Ugift.
 42.d *Maren Marie Christine Laurtrup*, f. 16. februar 1841, † 22. april 1910, gift 24. oktober 1869 med apoteker Rasmus Christian Cornelius Nielsen af Varde, (søn af stiftamtmand Henrik Christian Nielsen og Jacobine Laurence Eilschou af Ribe).
 43.e *Henrik Jacob Laurtrup*, f. 13. november 1842, † 12. september 1900, landmand og vært på Eistrup Landbohjem i Harte sogn, gift med Maren Pedersen, f. 26. januar 1840, † i Vejle 12. august 1910, (en landmandsdatter fra Vejen). 5 børn.
 44.f *Caroline Mathilde Laurtrup*, f. 17. april 1844, † 27. juni s.å.
 45.g *Jens Geert Bolvig Laurtrup*, f. 7. maj 1846, † 3. marts 1929, søkaptajn på Indien, ejer af Særmarksgaard ved Holsted, gift med Andrea Petersen, f. 27. januar 1862, † 4. december 1828, (datter af Mads Petersen fra Bække – kaldet Mads »Peissen«).
 46.h *Niels Hansen Laurtrup*, f. 15. december 1847, † 5. juni 1903, landmand, gift med Amalie Jespersen, (datter af landvæsenskommissær J. H. Jespersen til Endrupholm, † 1884). 3 børn.
 47.i *Marius Sabinus Vilhelm Laurtrup*, f. 31/3 1854, † 18/1 1890. Ugift.
 48.j *Otto Christian Laurtrup*, f. 21. januar 1858, † 8. september 1930 til Estrup (1890–1926), herlovianer, landvæsenselev på Endrupholm, gift den 3. februar 1903 med Christine Elise Schmidt, f. 6. april 1879, † 19. september 1942, datter af kvæg- og foderstofforhandler Vilhelm Schmidt i Brørup og Caroline Augusta Groth(usen) fra Angel. 3 børn.

HISTORISKE BEMÆRKNINGER

STAMFADEREN

Det er almindelig antaget, at såvel de sønderjyske som de vestjyske Lautrupper er af samme familie [4] og at den fælles stamfader for disse to slægter er *Nis Hansen* (nr. 1) i Bylderup Sogn. Slægtsnavnet Lautrup tyder afgjort på, at slægten har haft sin oprindelse i landsbyen Lautrup i Uge Sogn. I Pontoppidans Atlas læser man direkte: »Af Lautrup har den Lautrupske familie sit navn« [5].

ANDET SLÆGTSLED

Man véd, at *Nis Hansen* havde sønnen *Peder Nissen* (nr. 2). Hvem han var gift med og hvor mange børn han har haft er ukendt [6], men to sønner antages der at have været, nemlig:

TREDIE SLÆGTSLED

Nis Lautrup, (nr. 3.a) havde med hustruen *Anna* 5 børn: *Peder* født før 1664, *Jeng* dbt. 8/12 1667, *Hans* dbt. 12/1 1670, *Anne* dbt. 30/7 1673, *Christen* dbt. 19/1 1676 og *Hans Christian* dbt. 3/11 1680 [6].

Nis Lautrup antages i al fald at have haft en broder, der ifølge familietraditionen [7] skal have været gift med *Ingeborg Hansdatter* (nr. 4.b), der anden gang den 9. november 1701 blev gift med pastor *Johan Crantz*, der blandt andet takket været sin indflydelsesrige hustru's hjælp fik det store sognekald på Bynæsset ved Tronhjem [8]. Yderligere oplysninger om *Ingeborg Hansdatters* familieforhold savnes, og om hun virkelig er moder til nedenfornævnte etatsråd *Hans Christian Lautrup* kan hverken bekræftes eller modbevises, men sandsynlighederne taler stærkt for, at hun enten er hans moder eller i det mindste en slægtning. Hun blev 1671 kaldet til at være amme for *Christian V's* søn – den senere *Frederik IV*; siden hen blev hun oldfrue hos dronning *Charlotte Amalie*, og disse forhold kan formentlig forklare den velvilje *Frederik IV* og den kongelige familie nærrede mod den Lautrupske familie.

FJERDE SLÆGTSLED

DE VESTJYSKE LAUTRUPPER

Hans Christian Lautrup – eller *Lauterup* som han syntes at have skrevet sig [9] – (nr. 5) beskikkedes 4. januar 1717 til medkommissær og kontrolør ved »det stemplede papir« og fik 8. februar s.å. tilladelse til at lade dette embede bestyre ved en fuldmægtig, således at han ikke forsømte sit arbejde

som partikulærbetjent. Ved reskript af 3. oktober 1718 beordres daværende kammerråd Christian Lautrup at udbetale en sum penge, hvilket giver formodning om, at han stadig var ansat ved partikulærkassen. Den 31. januar 1723 blev han udnævnt til justitsråd [10] og den 29. december 1830 til inspektør ved tolden og konsumtionen i København. Den 5. maj 1832 overtog han embedet som direktør for Øresundstoldkammeret, og blev formentlig ved denne lejlighed benådiget med etatsrådstitlen.

Familietraditionen fortæller [11], at en rejst kritik af Lautrups embedsførelse forårsagede, at Frederik IV lod foretage revision hos ham, hvorved fremkom, at kongen skyldte Lautrup en skilling. Men undersøger man denne historie lidt nøjere viser det sig, at der må være sket en forveksling mellem Frederik IV og Christian VI. Lautrup blev ved Frederik IV's død 11. november 1730 fjernet fra hoffet, men om unåde var der ikke tale, idet han dels allerede 29. december 1730 overtog inspektørembedet ved tolden dels formåede kongen, dronningen og dennes moder til at stå fadder til sin den 27. december s.å. fødte søn, der ved dåben opkaldtes efter kongen Christian Frederik. N. F. Riegel fortæller episoden med kasserevisionen således [12]:

Ej mildere behandlede man Lautrup, Casserer ved Kongens Partikulair Kasse, hos ham blev alt forseglet, og da man forgæves havde søgt efter Brøde hos ham, fik han Befaling til Nyttår 1731 at aflevere sin Kasse, hvilket han gjorde med Glæde, da den Orden og Sparsommelighed han havde været vant til under Husholderen Fjerde Frederik, vare store Misgjerninger i det opstaaende Hofparti's Øjne, der ikke kunne taale andre Casserer end dem, der styrker Hoffet i sin Forblindelse, at Rigets Kasse er Enkens Oliekrukke, der bliver alt fuldere og fuldere, jo mere deraf udøses«.

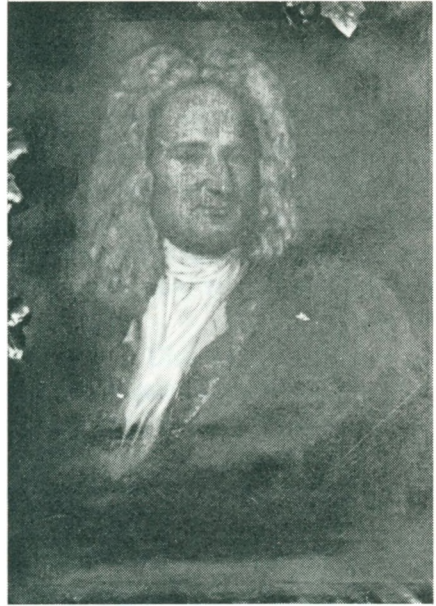
Sammenholder man Riegels historie med familietraditionen om kasseundersøgelse må den formentlig have formet sig sådan, at man efter Frederik IV's død og efter at Lautrup havde fratrukket sit embede som partikulærbetjent foretog en revision, der blev i Lautrups favør, således at denne snarere var blandt de få af det tidligere regimes mænd, der overlevede de politiske omvæltninger i 1730. Den 16. juli 1738 fratrukkede han embedet som tolddirektør [13].

Ved sin hustru Anna Magdalene de Buchwalds død i 1744 stiftede etatsråd Lautrup »Legatum Lautrupio-Buchwaldianum« med kodiciel af 1751 til fordel for trængende studerende af slægten ved Københavns Universitet. Ved sin død i 1750 efterlod han sig en betydelig formue, der omfattede flere ejendomme i København, deriblandt gæstgivergården »Tre Hjorter« på Vestergade [14]. Han og hans hustru blev begravet i Sct. Petri Kirke i København i gravhvælving nr. 77.

Det bedste indtryk af H. C. Lautrups sociale placering får man ved at gennemlæse hans familienotater, som han efter datidens skik skrev på forsatsen i sin tyske bibel. Her indskrev han ud over sine børns data også deres faddere, og disse giver et indtryk af den Lautrupske omgangskreds. Bibelnotatet lyder således [15]:

*Etatsrådinde Anna Magdalena Lautrup,
født Buchwald (1692–1744).*

*Etatsråd Hans Christian Lautrup
(1673–1750).*

Portrætter af ukendt kunstner. Bevaringstilstanden er ikke god, men billederne har ikke tidligere været publiceret. Se nærmere s. 133 overst.

Hans Christian Lauterup [5] gebohren d. 1. Martz 1673 und Anna Magdalena von Buchwald gebohren d. 9. Sept. 1692 sind durch göttliche Schickung d. 8. May 1711 in den heiligen Ehestand getreten und haben durch Göttl. Seegen mit einander nachfolgende Kinder gezeugt:

1713 d. 14. Aprilis am Stillen Freytag Morgens gegen 4 Uhr *Anne Margrethe* [6.a] gebohren und darauf am Sonnabend durch die heilige Taufe mit Gott einverleibt worden. Die Gevattern sind gewesen Cantzelleirath . . . , Major von Buchwald [16], Monsr. Schup ingleichen die Frau Doctorin von Buchwald [17], Mad. Vroe [18] und Jungfer Christine Sophie de Buchwald [19].

1714 d. 8. November am Donnerstag Morgen um 6 Uhr ist unser erster Sohn gebohren, darauf am Sonnabend durch das Bad der Wiedergeburt dem Bunde Gottes aufgenommen und den Namen *Friederich* [7.b] beigelegt worden. Die Gevattern sind gewesen: Friedericus Quartus Unser allergnädigster König [20] in dero Namen der Geheimerath und Hofmarschall von Pla-

ten [21] die dem Aktum beigewohnt, Geheimerath von Holsten und Oberhofmeisterin und Fräulein von Holsten [22].

1716 d. 17. Septembr. am Donnertag gegen 5 Uhr des Morgens ist unsere 2te Tochter *Maria Christina* [8.c] gebohren und selbigen Tages am Nachmittag in der Teutschen Kirche durch die Taufe in dem Band mit Gott aufgenommen. Die Gevattern sind gewesen: Der Schwiegervater Dr. Buchwald [23], Ratsherr Nicolai Vroe, Hr. Peter Holst [25], Madame Schup [26] und Jungfer Louise von Buchwald [27]. Gott verleihe dem lieben Kinde Gnade.

1716 d. 21. Decemb. am Montag des Morgens um 5 Uhr ist unsere Tochter *Maria Christina* [8.c] sel. im Herren entschlafen und am Mittwoch darauf in meiner Schwiegereltern Begräbniss in der neuen Capell in der Teutschen St. Petri Kirche beigesetzt geworden.

1717 d. 12. Septembr. am Sonntag Morgen gleich nach 3 Uhren ist Unser 2ter Sohn *Christian* [9 d] gebohren und d. 14. do darauf die heilige Taufe dem Bunde Gottes einverleibt werden. Die Gevattern sind gewesen: Hr. Geheimerath Sehested [28], Etatsrath Worm [29], Cammerjunker Bentzon [30], Generallieutenantin Schönfeld [31] und Fraulein Worm [32].

1719 d. 20. Januar am Freitag um 6. Uhr des Morgens ist unser 3ter Sohn *Johannes* [10.e] gebohren und d. 21. darauf dem Bad der heiligen Taufe durch die Gevattern der Grafen Schack [33], Geheimerath Wiebe [34] und Cammerherr Gabel [35] nebst der Frau Geheimerathin Harboen [36] und Fräulein Bartholin [37] einverleibt werden. Gott verleihe dem lieben Kinde und uns ferner seine Gnade dass wir Ihn fürchten und lieben.

1719 d. 3. Martii am Freitag um 8 Uhr ist nächst vorgemeldeter unser 3ter Sohn *Johannes* [10.e] durch einen sanften Tod im Herrn entschlafen und bei seiner obengemeldeten Schwester in der Teutschen Kirche beigesetzt worden.

1720 d. 26. Octobr. des Morgens am Sonnabend zwischen 8 und 9 Uhr ist unser 4ter Sohn *Johan Christian* [11.f] gebohren und den 28 ejusdem zu dem Bad der heiligen Taufe durch die Gevattern Graf Holsten [38] und Generalmajor Numsen [39], wie auch die Frau Oberhofmeisterin und Hoffräulein Wachenitz [40] gebracht worden. Bis hieher hat uns der Herr geholfen.

1722 d. 2. Maji des Nachmittag um 5 Uhr ist unser kleine *Anne Dorothea* [12.g] zur Welt gebohren und in Hause durch den Doctor Dürkop [41]

getauft und dem Bunde Gottes einverleibt. Die Gevattern sind gewesen mein Schwäger Kriegsath Juhl [42] und Magister Sommerfeld und derselben Frauen [43].

1722 d. 23 Maji, als 3 Wochen danach ist dieses liebe Kind von Gott aus diesem Jammerthal anfordert und in seinem Himmelreich durch einen seeligen Tod versetzt worden und ist selbiges bei ihre Schwester und Bruder in meiner Schwieger Eltern Begräbnisz in der Capel bei der Teutschen Kirche hinstelt bis weiter beigesetzt worden.

1724 d. 13. Nov. am Montag Morgens um 5^{1/2} Uhr ist unser 5ter Sohn *Gottlob* [13.h] gebohren und den 15ten ejusdem getauft worden. Die Gevattern sind gewesen: Herr Kriegsath Juhl [42], in dessen stelle . . . gestanden, Hr. Ms. Rodriquez [44], Herr Doctor Buchwald Junior [45] und Jfr. Rodriquez [46]. Gott lass das liebe Kind Erben zu seiner Ehre sein. Amen.

1725 d. 29. Jan. ist der obengenannte kleine Sohn *Gottlob* in Herrn entschlafen und wie oben angeführt bei seinem seligen Bruder und 2 Schwestern in der Teutschen Kirche beigesetzt worden.

1726 d. 8. Maji am Mittag um 12 und ¹/₂ Uhr ist unsere 4te Tochter *Sophie Charlotte* [14.i] gebohren und d. 10da getauft worden. Die Gevattern sind gewesen: Ihre Majestät die Königin [47] . . . Charlotte Amalie [48] nebst den Herrn Grafen Grosskanzler Holstein [38].

1727 d. 15. Junii Nachmittags um 6^{1/2} Uhr ist mein 6ter Sohn *Gotthild* [15.j] gebohren und den 19te dito durch die Taufe in dem Bund mit Gott einverleibt worden. Die Gevattern sind gewesen: Generalzeugmeister Ernst [49], Justitsath Basballe [50] und Kriegsath Juhl [42] nebst meiner Schwiegermutter Buchwald [17] und Schwägerin Juhl [42].

1727 d. 17. Decemb. hat es dem allgewaltigen Gott gefallen meinen Sohn *Johan Christian* [11.f] aus dieser Zeitlichkeit zu sich in die himmeliche Freunde zu nehmen. Der Herr hat Ihn gegeben, der Herr hat Ihn genommen, der Nahme des Herrn sei ewig gepriesen und gebe mir meinen lieben Angehörigen eine selige Nachfahrt um Jesu unseres Erlösers Willen.

1729 d. Aug. ist meine Tochter *Anna Margrethe* [6.a] zum ersten Mal mit zum heiligen Abendmahl gewesen. Gott sei für so vielfältige Gnade und Wohlthaten immer Hochgepriesen.

1729 d. 18. Aug. des Morgens um 2 Uhr ist mein 7ter Sohn *Johan Christi-*

an [16.k] gebohren und den andern Tag darauf also am 19. Aug. durch das Bad der Taufe in den Bund mit Gott einverleibt worden. Die Gevattern waren Statsrätthe Vos [51] und Schröder [52] samt Justitsrätthin Ernst [49] und meine Tochter Anna Margrethe. Gott lasse dieses Kind zu seiner Ehre leben. Amen.

1730 d. 12. junii hat es unseren lieben Gott gefallen vorgemeldeten kleinen Sohn *Johan Christian* aus dieser Welt zu einem besseren Leben zu nehmen und versetzen. Gott helfe uns andern zu einem seeligen Nachfahrt um seine wunderbaren Führung in ewigen Freunde mit einander noch preisen zu können. Amen.

1730 d. 27. Decemb. als am 3ten Weihnachtsabend zwischen 10 und 11 Uhr ist mein 8ter Sohn *Christian Friederich* [17.l] gebohren und durch die hohen in Ihr. Königl. Majestät, und Majestät samt Ihre Königliche Hoheit und Ihre Duchl. die Fr. Markgräfin Nahmen allergnädigst und gnädigst ordenirte Gevattern in den Bund mit Gott durch die heiligen Taufe einverleibt worden [53].

1734 d. 7. Maji als Freitag Vormittag um 8 Uhr ist mein 8ter Sohn *Benjamin* [18.m] gebohren und am Sonntag Nachmittag darauf durch das Bad der heiligen Taufe in den Bund mit Gott aufgenommen werden. Die Gevattern sind gewesen: Die Herrn Generalmajor Revenfeld [54] und Reventlow [55] nebst der Commandantin Revenfeld [54] und Fraulein Rosenörn [56]. Gott wird dieses Kind mit den übrigen in seinen heiligen Schutz nehmen und alles damit wohl machen. Amen [57].

1744 d. 20. Martii hat es dem allmächtigen Gott gefallen meine liebe Frau und Ehemahl von mir zu nehmen zu sich. Der Herr hat gegeben, der Herr hat genommen, Ihm sei Lob, Preisz und Ehre von nun an Ewig seit. Amen.

1746 d. . . . hat es dem allerhöchsten gefallen meine mit dem Obristlieutenant Moldrup verheirathete Tochter *Anna Margrethe* [6.a] von dieser Welt abzufordern und in die ewige Freunde zu versetzen.

1747 d. 13. Martii ist mein obengenannter Sohn *Gotthild* [15.j] Todes verbliehen.

[Tilføjet med anden skrift]:

1750 ist unser seeliger Vater [5] von dieser Welt in die Ewigkeit versetzt und zwar den 23. Aug. des Morgens früh.

Omkring 1730erne lod etatsråd Hans Christian Lautrup sig selv og sin hustru portrættere. Han er iført rød kappe, hvid kalvekrøs, guldbroderet frakke samt alongeparyk, og hun bærer en stærkt dekolleteret kjole kantet med kniplinger og om hendes skuldre ligger en blålig kappe; hendes frisur er opsat. Medens disse malerier hang på Estrup var de omkranset af løvrammer, der en gang om året blev fornyet og påsømmet guldrammerne [58].

FEMTE SLÆGTSLED

Anna Margrethe Lautrup, (nr. 6.a) blev 1737 gift med oberst Jens Laasby Moldrup til Vestervig og Ørumgaard [59], der i 1731 blev adlet umiddelbart efter at han havde overtaget det af hans fader samme år oprettede stamhus Vestervig Kloster, som han i 1732 forsynede med nye bygninger. I dette ægteskab var der sønnen Peder Moldrup til Vestervig († 1787) og datteren Anna Magdalene († 1774), som blev gift med ritmester Jens Hvass til Tviis Kloster († 1773). De ældre generationer af Moldrupslægten ligger begravet i Vestervig Kirke.

Friederick Lautrup, (nr. 7.b), modtog af sin fadder Frederik IV i dåbsgave en guldring med den kongelige givers portræt. I 1747 giftede han sig med Maren Høstmark, der var enke efter assessor Henrik Muhle til Serridslevgaard, med hvem hun havde sønnen Jens Nikolai Muhle, f. 16/6 1738, † 20/10 1756 som student, og datteren Maren Muhle, der den 19/9 1760 blev gift med ritm. Hans Hoff til Silkeborg. Maren Høstmark bragte Serridslevgaard til Friederick Lautrup, der imidlertid afhændede den for i stedet at købe Estrup og Skodborghus i Malt Herred i marts 1751. Samme måned blev han udnævnt til kammerassessor og senere blev han kancelliråd. Fr. Lautrup og hustru blev begravet i Vejen Kirke; i 1756 restaurede de Læborg Kirketårn, og satte ved denne lejlighed deres initialer på tårnet. Friederick Lautrup førte følgende våben: En palme på grøn jord i sølvfelt; på hjelmen en brynjeklædt arm, der holder en palmegren [60]. Men jævnsidig med dette våben benyttede han sit mødrene slægtsvåben, Buchwaldernes vildsvinehoved [61].

Gotthilf Lautrup (nr. 15.j) omtales i »Kgl. Dänischer Hof- und Staatskalender 1747« som assessor ausculant ved højesteret i en alder af kun 20 år; død samme år [62].

SJETTE SLÆGTSLED

Henrik Hans Christian Lautrup, (nr. 20.b), blev ved dåben dels opkaldt efter moderens første mand, assessor Henrik Muhle til Serridslevgaard dels efter sin farfar etatsråd H. C. Lautrup [63]. I årene 1769–70 opholdt han sig hos justitsråd Jens Hvass (1720–73) til Tviis Kloster, hvor han lærte landvæsenet at kende og stiftede kendskab til mergling og kartoffeldyrkningen, som han senere indførte på Estrup blandt de første på Vejen-egnen. Ved skøde

af 11. december 1771 overtog han Estrup for den 1. november 1774 at gifte sig med sin slægtning Karen Bolvig. H. H. C. Lautrup døde i oktober 1802 og blev den 5. november s.å. bisat i Malt kirke for derpå den 20. november s.å. at blive ført til Vejen Kirke og nedsat i familiegravelsen dér. Assessorinde Lautrup døde i 1804 og jordedes den 23. september i en gravhøj i Estrup Skov sammen med sin mand, der da blev hentet fra familiegravelsen i Vejen Kirke. Da sønnen Lauritz Frederik Lautrup i 1830 solgte Estrup blev assessor og assessorinde Lautrups gave atter flyttede, denne gang til Malt Kirkegaard, hvor de endelig fandt deres sidste hvilested [65].

Henrik Hans Christian fortsatte bibeloptegnelserne med følgende tilføjelser:

Henrik Hans Christian Lautrup, f. den 24. Juni 1751 og Karen Bolvig født den 13. Oktober 1750 er efter Guds Forsyn den 1. November 1774 indtraadte i den hellige Ægtestand og haver Gud velsignet os i dette Ægteskab med efterfølgende Børn saa som

1778 den 13. August omtrent Kl. 2 Eftermiddag blev vores første Søn født og udi den hellige Daab kaldet *Lauritz Frederick* [24.a].

1782 den 26. September omtrent Kl. 11 Eftermiddag blev vores anden Søn født og udi den hellige Daab kalde *Jens Enevold* [25.b].

1784 den 18. Januarii omtrent Kl. 9 Eftermiddag har det behaget den gode Gud at bortkalde vores liden Søn *Jens Enevold* herfra denne usle Verden til et bedre Liv. Gud hjælpe vi Efterlevende og lade vores Ende blive som hans. 1786 den 11. Januarii om Formiddagen kl. 3 gav den gode Gud en Datter som udi den hellige Daab blev kaldet *Birgitte Marie Elisabeth* [26.c].

1790 den 30. August om Eftermiddagen kl. 4 har det behaget den allerhøjeste at bortkalde herfra denne Jammerdal til det himmelske bemeldte liden datter *Birgitte Marie Elisabeth*. Gud hjælpe vi Efterlevende her at leve således at vi kan samles hos Gud.

Fra årene 1769–70 er der bevaret brudstykker af en korrespondance mellem H. H. C. Lautrup og forskellige slægtninge. Af disse breve skal kun en del af et enkelt citeres, da dette giver et billede af de vanskelige forhold på Estrup i Friederick Lautrups tid. I 1768 havde man forsøgt at få Estrup erigeret til stamhus, men da dette mislykkedes overvejedes salg af gården. Brevet er dateret Tviis Kloster den 24. januar 1770 og adresseret til fætterten Jens Nielsen Høstmark, der var præst i Andst-Gjesten Sogne 1759–93 [66].

»Højstærede Kjære hr. Cousin!

Jeg har desto værre spurgt den ubehagelige Tidende, at der blandt Kvæget grasserende Sygdom og har indfuldet sig hos min kjære Fader og muligt ved alt samme er død hos ham. Det ser ganske vist forværret ud med hans Oeconomie, da han forhen havde liden eller ringe Besætning, men nu vel slet ingen. I slige Omstændigheder troer jeg ganske vist, at min Fader konsulterer Ritmester Hoff og har allerede ladet ham tilskrive om at komme til Estrup, men da min Svoger Ritmester Hoff ikke er saa vel intentioneret for min Systers og mit Bedste, men mest ser på sin egen Profit, saa tvivler jeg ej paa, at han gjør al sin Flid for at overtale Fader til under Haanden at sælge Estrup eller Skodborg-huus og noget af det bedste Gods, enten til sig selv eller Forstander Biering [67] eller hans svigersøn Monsieur Wodschou [68], som muligt kunde blive et udvalgt Redskab, siden han er nær i Egnen. Og da nu sligt vilde geraade til min Systers og min største Skade tager jeg mig den Frihed i disse forvirrede Omstændigheder at udbede mig Herr Cousin Assistance, ved det at Han og Oncle . . . af alle Kræfter sætter sig imod, at ikke noget under Haanden skulle sælges eller Gaarden under Haanden blive bortsolgt, men at dette maatte ske ved offentlig Auction, da det altid koster mest . . .«.

I 1792 begyndte Lautrup, der var optaget af oplysningstidens idealer om »frihed og ejendom« bortsalget af bøndergodset, og samme år udfærdigede han sine testamentariske bestemmelser. Om dette også var i dette år han fik sin ene ankel knust ved væltning med et køretøj må stå hen, men de efterfølgende linier lader ane, at han selv har troet på en nær forestående død [69]. Hvis dette er tilfældet forklarer det, hvorfor salget af bøndergodset blev fremskyndet, således at hans svagelige hustru og mindreårige søn ikke efter hans død skulle kæmpe med disse problemer.

Testamentet lyder således [70]:

Min allerkiæreste Kone og
Elskeligste eneste Søn!

Naar det behager den gode Gud at bortkalde mig fra denne Verden, saa er det min sidste og venligste Begjæring, at De uden Stads og Pragt, saa simpel som mulig vil lade mig begrave i Begravelset i Vejen Kirke, men at en Grav i samme Gulvs maae kastes og min Kiste deri strax nedsættes, samt at de andre Kister i Begravelset om ej det før er sket, maae ligesaa nedsættes under Jorden i samme Begravelse; samt at alle mine levende bønder, saavel de jeg haver ejet som de endnu usolgte maae anmodes om at følge mig til Graven og mit Hvilested. – At mine solgte og usolgte Bønder maae hjælpes til Rette i alt hvad muligt er, saa at ingen af disse, som vil selvstræbe, skal blive ruineret. Til Raadførelse i dette og alt, som kan være fornødne at foretage med Gaard og Godssets Bestyrelse med videre foreslaaes Hr. Hans Bach i Varde [71], om han lever og dertil for Betaling er at formaa, som jeg paa det instendigste beder ham om, i betragtning af det varme og oprigtige venskab, der haver været imellem os.

Skulle – som Gud forbyde – Misvæxt infalde og Tiderne saaledes forandre sig, at min forpagter Petersen her paa Estrup i de sidste Aar af handes Forpagtnings Tid skulle lide Tab derved af betydning og saa meget, at Fordeelen i de første Aaringer ej er ligesaa stor som Tabet i de sidste Aaringer – om imod stor Modning faa skeer – bedes ligesaa, at dette efter Billigheds Lov maatte med Fratrædelsen af Forpagtningen tages i Betragtning og ham godtgøres noget.

Først og sidst er min venligste Begjæring til Dem mine allerkiæreste, at Eenighed og

Kiærlighed maa være og blive uryggelig imellem Dem og Dig min Søn, som jeg haver elsket saa højt, være og blive altid din svage Moders Trøst og bedrøv hende aldrig; lad din Glæde være at gøre vel; jeg vil haabe, jeg vil bede, at Religionen og Haabet med fuld Troe og Overbevisning om et bedre Liv – denne allerbedste Trøst i Lidelsen, som endnu ingen verdslig Visdom eller Fornuft haver noget bedre at sætte ved siden af – maae blive hos dig indtil dit Livs Ende, og maae du i alle dine Handlinger bestræbe dig at vise sand Følelse af den ægte Religion og dine Pligters udøvelse, saa skal det gaa dig vel, men stol ey paa dig selv, fald ydmyg ned og bed til Gud ofte og ved alle Lejligheder, det er og bliver min sidste Bøn til dig min eneste allerkiæreste Søn.

At Gud for Jesu Skyld vil tilgive mig alle Fejl, som jeg haver begaaet imod min Familie og andre mine Medmennesker, hvilket jeg hjertelig fortryder, derom beder og anraaber jeg Ham af ganske Hjerter. Deres Kiærlighed til mig forvisser mig om Tilgivelse af Dem og at De snarere vil glemme end udbrede mine Fejl. Gud velsigne, glæde og ledsage Dem paa alle Deres gode Veje.

Farvel!! Far evig vel og jeg haaber vist, at vi samles dér, hvor alle Sorrig haver Ende. Det ønsker Deres oprigtige Ven og Forbeder hos Gud.

Estrup d. 21. juli 1792.

H. H. C. Laurtrup

I 1783 forsynede H. H. C. Laurtrup prædikestolen i Læborg Kirke med nye malerier af evangelisterne [72], og formentlig samme år lod han sig selv, sin hustru og sin søn portrættere, sidste nævnte i legemsstørrelse og i interiør [73].

SYVENDE SLÆGTSLED

Lauritz Frederik Laurtrup, (nr. 24.a), blev privat dimitteret fra Ribe Kate-dralskole og immatrikuleredes ved Københavns Universitet. Her kastede han sig først og fremmest over skønlitteratur og humaniora. Den 28. marts 1801 giftede han sig med Augusta Cathrine Abramowitz, hvorved hans studier mod faderens ønske blev afbrudte, og de nygifte tog ophold på Cathrinelund, som kammerassessor Laurtrup havde bygget til sønnen [74]. Allerede efter syv års forløb døde hustruen og ved hendes begravelse den 10. februar 1808 i Malt Kirke døbttes ved hendes bære den da nyfødte datter Jacobine (nr. 29.c). Året efter ægtede han sin svigerinde Christiane Rosine Abramowitz; de to søstre var døtre af slotsforvalter Jacob Abramowitz Lapuchin og Anna Dorethea Giesen på Kiel Slot [75].

I 1821 frasagde Laurtrup sig hvervet som landvæsenskommissær, bortfor-pagtede Estrup til Peder Pedersen Bertram, der den 19. maj 1825 giftede sig med hans ældste datter Caroline Henriette Marie (nr. 27.a), og flyttede selv til Kærendal ved Pjedsted Nord ved Fredericia. I 1830 solgte han Estrup, og ved denne lejlighed sammenlagdes en skovfogedgård og en gård i Vejen til »Dortheasminde« på den østlige side af Estrup Skov, hvor han boede indtil sin død den 4. juni 1838. Han blev begravet på Malt kirkegård.

Efter at have gennemgået de tidligere slægtsled tegner barnebarnet, over-

retsassessor Caspar Lautrup følgende portræt af sin bedstefader:

»Under hans søn Lauritz Frederik Lautrup gik det imidlertid atter tilbage, saa stærkt at Gaarden maatte sælges. Jeg har et bestemt Indtryk af, hvorledes Bedstefader var, ganske tilhørende den Tid, hvori han levede. Han interesserede sig for Poesi uden dog at forstaa sig videre derpaa, var uendelig god, svømmede i Tidens humane ideer, men savnede alt, hvad der hedder Ryggrad, hvorfor ogsaa ethvert Fjols løb med ham. Han var blottet for alt, hvad der hedder Forretningsdygtighed og derfor endte det hele ogsaa i den rene Jammer. Han var i det hele taget en yderst svag Charakter, og hvad der gjorde Ondt værre var, at han vistnok var yderst Kvindekjær. Efter først at have været gift med to Abramowitz'er blev han paa sine gamle Dage gift med en Fogh, en ganske ung og sikkert smuk Pige, der vistnok var alt andet end heldig og kørte omkring med den gamle Mand.«

Olav Nielsen karakteriserer Lauritz Frederik Lautrup således: »Hans retskafne Karakter og gode Hjerter vil længe bevare ham et hædret Eftermæle« [76].

I 1818 bekostede han istandsættelsen af Læborg Kirke, og anbragte ved denne lejlighed sine initialer på tårnet ved siden af bedsteforældrenes. I 1820'erne lod han sig portrættere i pastel, der blev udført i to ens eksemplarer [77]; et barnebillede af ham er tidligere omtalt s. 136.

OTTENDE SLÆGTSLED:

Caroline Henriette Marie, (nr. 27.a), havde i ægteskabet med Peder Pedersen Bertram børnene Caspar, Lauritz, Henriette og Wilhelmine. Om denne sin faster skriver overretsassessor Lautrup:

»Af de tre Børn som Bedstefader havde med de to Abramowitz lignede Datteren ham maaske mest. Hun var i sin Ungdom noget »überschwänglich«, fraadsede i Romaner uden at have sans for god Poesi og Kunst, og var tilmed vistnok stærk Sanselig. Resultatet blev da ogsaa et Ægteskab med en smuk og begavet Bondekarl, men hvis Begavelse rigtignok gik i en anden Retning end Konens. Konen savnede virkelig Dygtighed til at imponere Manden, og denne havde med sin sunde stærk satiriske Forstand let ved at slaa sig til Ridder paa Konens forfløjne Romanideer. Til sidst blev hun Herrenhutter og døde i Christiansfeld.«

Henrik Jacob Lautrup, (nr. 31.b). Overretsassessor Lautrup karakteriserer sin fader på følgende måde:

»Fader, der var officer, havde bevæget sig mere i Verden – (der sammenlignes med nedenfor nævnte farbroder H. H. C. Lautrup) – og derved modtaget mere Paavirkning. De boglige kunster laa ikke særligt for ham, men han var en rask og dygtig Officer. Menneskekundskab var just ikke hans stærke Side, men til Gjengæld var han trofast og paalidelig over for dem som han engang havde sluttet sig til og han svigtede dem aldrig i Nøden. Han

kunne let bruse og og blive heftig, men bar aldrig Nag. Han havde oprindelig en meget stærk og kraftig Constitution, men allerede i Den første Slesvigske Krig lagdes Spiren til den Sygdom [79], der i en Række Aar pinte ham og gjorde ham pirrelig og umedgjørlig, naar Smerterne plagede ham«.

Henrik Hans Christian Laurrup, (nr. 32.c), erhvervede ved sit ægteskab med Marie Margrethe Termansen atter Estrup, idet svogeren Kristen Termansen [80] på skiftet efter faderen i 1834 foretrak Vejen Mølle fremfor den forfaldne herregård, der havde stået ubeboet i mere end 15 år og mangede både døre og vinduer. Hovedbygningen blev nu istandsat og pyntet med »renaissancegavle«, avlsgården udvidet, og skov og landbrug atter bragt på fode. Om sin farbroder Henrik Hans Christian Laurrup skriver overretsassessoren følgende:

»Fader og Onkel lignede nok hinanden mere, men var dog ikke lidet forskellige. Han dominerede nok og himlede op, men naar det kom til Stykket kunde han vindes om en Finger af dem, der forstod at tage ham. Han havde ikke lært meget, og af Naturen var han heller ikke begavet hverken med en særlig god Forstand eller udprægede Charaktertræk, hvortil kom, at han altid havde syltet Valle paa sin Gaard og altsaa været uden vækkende Indflydelse udefra«.

Denne karakteristik virker vel hård, når man tager hans landbrugsmæssige dygtighed i betragtning og at han forøgede sine besiddelser med Cathrinelund og en vis årgang Hundsbæk [81].

Efter hustruens død i 1869 – af en brandbyld og ikke af lungebetændelse som de officielle papirer skriver – var det som om at livsmelodien forsvandt for Henrik Hans Christian Laurrup, alt imedens tungsindigheden bredte sig mere og mere, og dette forhold kan naturligvis berettigede nevøen til hans ovennævnte karakteristik.

NIENDE SLÆGTSLED

Caspar Ludvig Abramowitz Laurrup, (nr. 35.a) mistede kun fire år efter sit bryllup sin hustru og over hende satte han følgende strofer:

Til Minde skjønt om gyldne Dage
Forinden Brat man skilles ad
Det hændtes Dig vel at modtage
og skjænke bort en Blomst, et Blad.

Men Bladet visner, Duften svinder
Af Blomsten førend Sol gaar ned,
Hvor kunde de da være Minder
Vel om en svunden Herlighed!

Nej Stemninger fra hine Dage
 Med deres hele Trylleri,
 Naar Du vil kalde Dem tilbage
 Da syng blot denne Melodie.

Thi Melodien kan ej blegne
 og visne som et Blomsterflor,
 Den kommer jo fra hine Egne
 Hvor ikkun Lys og glæde bor.

Caspar Lautrup beskrives som værende trofast, retskaffen og dygtig. Kulti-
 veret i sin optræden, musikalsk, og højt belæst. Hans historiske interesse gav
 sig bl.a. udslag i, at han som den første forsøgte at samle de spredte mosaik-
 ker til sin slægts historie.

Lauritz Frederik Lautrup, (nr. 36.b), var i 1892 i sin egenskab af ritm. chef
 for 2. eskadron af 3. dragonreg. i Aarhus, hvor Christian den Tiende for-
 rettede tjeneste.

Christiane Rosine Lautrup, (nr. 41.c) styrede efter moderens død i 1869 hus
 for sin fader, og aflastede ham som årene gik mere og mere med gårdens
 drift, således at fra omkring 1880 var det i realiteten hende, der med stor
 dygtighed administrerede Estrup. Ved skiftet efter faderen overtog hun i fæl-
 lesskab med den yngste broder *Otto* (nr. 48.j) gården i 1890, og efter hen-
 des død i 1902 fortsatte han som eneejer indtil 1926.

Maren Marie Christine Lautrup, (nr. 42.d), der blev gift med apotheker R. C.
 C. Nielsen i Varde karakteriseres af en datterdatter således:

»Bedstemoder var en praktisk, dygtig kone, der med fast hånd styrede den
 store menage, stor i de store ting, smålig til nærig i de små. Jeg har talt med
 en kokkepige bedstemoder havde omkring århundredskiftet, og hun fortalte,
 hvordan hun første dag fik overrakt 1 æske tændstikker, en del små papir-
 lapper syet sammen og en blyant – de to sidste dele til regnskab. Der gik
 ikke mange dage, før hun kom igen og bad om en ny æske tændstikker.
 Bedstemoder var dånefærdig. Hvad hun dog havde brugt de mange tænd-
 stikker til? »Til at tænde op i de mange kakkelovne, lamper og komfurer«.
 Hun blev belært om, at man kun brugte 1 tændstik om dagen, til resten
 skulle anvendes fidibusser. Og hvor var de afbrændte tændstikker blevet af?
 »Smidt væk«! Nyt dånefald – de skulle gemmes og bruges til optænding«
 [82].

Jens Geert Bolvig Lautrup, (nr. 45.g), falder fuldstændig uden for det sæd-
 vanlige Lautrupske livsmønster, idet søen fra barnsben af fristede ham, hvor-

for faderen forærede ham ikke færre end tre skibe, der blev udført af tømmer fra Estrupskoven. Det første forliste han på Skagen, de to næste på det samme koralrev i Det indiske Ocean. Efter denne noget tvivlsomme succes som kaptajn forærede faderen ham en hedegård ved Holsted.

KILDER OG HENVISNINGER

Kilder:

1. August F. Schmidt: *Lautrupperne på Estrup*, Årb. Ribe 50, s. 321–31.
O. Nielsen: *Hist. Eft. om Malt Herred*, Ribe Amt, 1870.
J. P. Trap: *Danmark* 3. og 5. udg.
Bricka Da. *Biogr. Lex.*, 1. og 2. udg., hvortil der henvises for de i noterne 16 til 56 nævnte personer.
H. K. Kristensen: *Hovedgården Estrup i Malt Herred*, 1968; de i dette værk givne oplysninger om hovedgårdsejerne er ikke medtaget her.
De i denne artikel benyttede arkivalier er stillet til rådighed af frk. Edith Friis, Varde, der enten ejer de citerede arkstykker i original eller afskrift. For tålmodig besvarelse af mine mange spørgsmål, for råd og aldrig svigtende hjælpsomhed overbringer jeg herved min hjerteligste tak.

Henvisninger:

2. Th. Hauch-Fausböll, *Slægtshaandbogen*, 1900.
3. Johan Hvidtfeldt: *Sjy MSkr.* 1939–40, s. 146–50.
4. H. K. Kristensen: s. 63; Olav Christensen: *Bibliografi over sønderjysk slægtstavlelitteratur* nr. 669–673.
5. *Pontoppidans Atlas*: VII, s. 304
6. Cfr. note 3.
7. Oplysningerne stammer fra overretsass. Caspar Lautrup.
8. Bricka Da. *Biogr. Lex.*, IV, s. 106; han omtales også i Mallings »Store og gode Handlinger, f.eks. 1779 udg. II, 158.
9. Cfr. den nedenfor citerede bibel.
10. H. K. Kristensen, s. 63 skriver 1730, men ifølge Wielands ekstraordinære relationer 1721–30 fandt udnævnelsen sted i 1723. Justitsrådtitlen har givet anledning til, at det har været antaget, at Hans Chr. Lautrup også skulle have været assessor i Højesteret, men dette har aldrig været tilfældet.
11. O. Nielsen, *Malt*, s. 14, der dog sætter et spørgsmålstejn ved Frederik den Fjerde.
12. N. F. Riegel: *Christian VI's levnetsbeskrivelse*, Khvn. 1798.
13. I litt. ses H. C. Lautrup desuden nævnt af Chr. Bruun: *Frederik Rostgaard*, s. 221, 1870 og af F. J. Mejer: *Eft. om Fredensborg Slot*, s. 30, 1880, hvor Lautrup omtales som formidler af betalingen til J. C. Sturmberg for frontespicerelieffet på »Den røde Kancellibygning«.
14. O. Nielsen, *Malt*, s. 14.
15. *Bibels* indhold gengives efter en afskrift, der er taget af overretsassessor C. Lautrup.
16. Friedrich von Buchwald til Gudumlund 1673–1738).
17. Anne Margrethe von Buchwald († 1735), g. m. kgl. hofmedicus Johs. de Buchwald, cfr. note 23.
18. G.m. rådherre Nicolai Vroe, cfr. note 24.
19. Christine Sofie Buchwald, f. 1696, datter af dr. Johs. de Buchwald (note 23), g.m. 6/4 1736 provst Knud Rold til

- Huusby († 1756).
20. Frederik IV (1671–1730), Danmarks og Norges Konge (1699–1730).
 21. Vilhelm Frederik von Platen († 1732), hofmarskal, senere geheimeråd, amtmand i Sønderborg, 1708 Hvid Ridder.
 22. Johan Georg von Holstein (1662–1730) udnævntes 1713 til amtmand i Tønder, senere Elefantridder, g.m. Ide Frederikke Joachime von Bülow (1677–1725); de havde 11 børn, hvoraf en datter stod fadder sammen med forældrene.
 23. Johannes de Buchwald (1658–1738), prof., dr. med., etatsråd og Kgl. Hofmedicus, gift med sin kusine Anne Margrethe von Buchwald (cfr. note 17). Se »Medicinsk Forum«, 1972, s. 1–12.
 24. Nicolai Vroe, der omtales som rådherre, antages at være hjemhørende i Khvn. Gift med den i note 18 omtalte.
 25. Peter Nicolai Holst (1699–1756), præst; i 1735 udvist på grund af sekteriske tilbøjeligheder, kom senere tilbage og døde som skoleholder i Ribe.
 26. Ukendt.
 27. Louise de Buchwald (1699–1756), datter af Johs. de Buchwald (note 23) g. 1° med slotspræst Frederik Rodriquez (1668–1726), 2° i 1726 m justitsråd M. H. de Basballe († 1762), (cfr. note 50).
 28. Chr. Sehestedt (1666–1740) til Nislevgaard og Ravnholt, oversekretær i Tyske Kancelli, Ridder af Elefanten, g.m. Charlotte Amalie von Gersdorff (1685–1757).
 29. Jacob Worm (1652–1718), søn af prof. Ole Worm og Magdalene Motzfeldt, sekretær i Danske Kancelli, g.m. Marie Georgine Crone († 1714).
 30. Jacob Benzon (1688–1775), senere statsholder i Norge og Ridder af Elefanten. Ugift og særdeles velhavende.
 31. Adelheid von Buchwald († 1730), datter af Claus v. Buchwald og Dorothea v. Rumohr, g.m. generaløjtnant Hans Chrff. von Schönfeld (1651–1727), kommandant i København.
 32. Formentlig en datter af den i note 29 omtalte Jacob Worm.
 33. Lensgreve Hans Schack til Schackenborg og Gram (1676–1719), højesteretsassessor, g.m. Anna Margrethe Reventlow.
 34. Ditlev Vibe (1670–1731), oversekretær i Danske Kancelli, senere statholder i Norge og Ridder af Elefanten.
 35. Chr. Carl Gabel til Bregentved, Bramminge Hovedgaard m.fl. (1679–1748), viceadmiral, Hvid Ridder.
 36. Baronesse Christine Fuiiren til Støvringgaard (1682–1735), gift med geheime raad Jens Harboe; Stifter af Det Harboeske Fruekloster i København og af Støvringgaard Jomfruekloster.
 37. Johanne Cathrine Bartholin (1664–1751), datter af prof. Bertel Bartholin og Sille Marie Glob; 1. priorinde for Støvringgaard Klosteret.
 38. Ulrik Adolph greve Holstein-Holsteinborg (1664–1737), storkansler, gift med dronning Anne Sofie's halvsøster, comtesse Christine Sofie Reventlow.
 39. Mathias Numsen (1648–1731) til Brusgaard, Fuglebjerggaard og Saltø, geheime raad, Hvid Ridder, gift med Marie Worm, en søster til Jacob Worm, cfr. note 29.
 40. En polsk uradelsfamilie, hvoraf flere medlemmer i det 18. årh. gik i dansk tjeneste.
 41. Heinrich Dür:op (1671–1731), sogne præst ved Sct. Petri irke i Kbhvn.
 42. Lorenz Juhl († 1742), krigsråd og amtsforvalter, g. 1° Anna Dorothea de Buchwald (1702–38), datter af dr. Johs. de Buchwald, (note 23), og 2° Dorothea Johanne Holst, der ved krigsrådens død giftede sig med dr. Balthazar de Buchwald (se note 45).
 43. Melchior Olufsen Sommerfeldt (?), præst.
 44. Fr. Chr. Rodriquez, cfr. note 27.
 45. Balthazar Johs. de Buchwald (1697–1763), prof., dr. med., g. 1° med sin søsterdatter Gundel Marie Rodriquez, forældre note 27, 2° med sin svogers enke Dorothea Johanne Juhl, cfr. note 42.
 46. Formentlig Gundel Marie Rodriquez,

- cf. note 45.
47. Dronning Anne Sofie Reventlow (1693–1743).
 48. Charlotte Amalie, prss. til Danmark og Norge, (1706–82), datter af Fr. IV og dronning Louise.
 49. Johan Conrad Ernst (1666–1750), arkitekt, g. m. Margrethe Elisabeth Weimann (1678–1772).
 50. Michael Hieronymus Basballe (1687–1762), finansdeputeret, gift 2° i 1726 med Louise de Buchwald, der var enke efter provst Fr. Chr. Rodriquez (note 27).
 51. Niels Foss (1670–1751) til Juellund; kendt bogsamler, g.m. justitsråd Peder Worms enke, Sophie Amalie Matthesius.
 52. Johan Wilhelm Schröder (1669–1741), konferensråd – religiøs fanatiker.
 53. Fadderne er Christian VI, dronning Sofie Magdalene og dennes moder markgrevinde Sophie Christiane af Brandenburg-Culmbach-Beyreuth (1700–71). – Hvem den fjerde kongelige fader er fremgår ikke.
 54. Ditlev von Revenfeld (1684–1746), naturlig søn af storkansler, greve Conrad Reventlow og Anna Cathrine Haagen – en halvbroder til dronning Anne Sofie, kommandant på Kronborg, g. m. Anna Catharina [Woldenberg] († 1751).
 55. Christian Ditlev Reventlow, (1671–1738) greve og officer, søn af storkansler Conrad Reventlow og hustru Anna Margrethe Gabel, – en halvbroder til dronning Anne Sofie.
 56. Der er to muligheder, enten Anna Rosenørn (1714–48), gift med kgl. bygmester Lauritz de Thurah, eller Antoinette Rosenørn (1717–52) gift med amtmand Chr. von Gersdorff, begge døtre af generalmajor Poul v. Rosenørn til Katholm og Mejlgaard.
 57. Af Benjamins fadderliste fremgår, at H. C. Lautrup efter udnævnelse til Sundtoldsdirektør har haft bolig i Helsingør, da samtlige af fadderne er tilknyttet Kronborg Garnisonen. I statskalenderen fra 1737 opføres han sammen med de andre embedsmænd og betjente ved Sundtolden under Helsingør.
 58. I spisestuen på Estrup hang fire familiemalerier, de her nævnte af etatsråd H. C. Lautrup og hustru Anne Magdelene v. Buchwald og af deres barnebarn Henrik Hans Chr. Lautrup og dennes hustru Karen Bolvig. August F. Schmidt i Årb. Ribe 50, s. 228 note 1 er således forkert, idet han betvivler eksistensen af malerierne af etatsråd H. C. Lautrup; disse to malerier tilhører overlærer Christiane Lautrup, Frederiksberg.
 59. Oberst Jens Moldrup havde tidligere været gift med Hedevig Sabina Pretzlen († 1735).
 60. H. K. Kristensen, s. 63–74; I. W. C. Hirsch, Danske og Norske Officerer 1648–1814.
 61. Således f.eks., da han den 22. okt. 1759 kalder Jens Nielsen Høstmark til præst for Andst-Giesten Menigheder.
 62. Højesteret 1661–1961.
 63. Ikke efter begge sine bedsteforældre som anføres i H. K. Kristensen, s. 74.
 64. August F. Schmidt, Årb. Ribe 50, s. 322 og H. K. Kristensen s. 75 anfører at H. H. C. Lautrup har været landvæsenselev hos sin fætter på Vestervig Kloster, Peder Moldrup, justitsrådsinde Hvas broder. Af det neden for citerede brev og af den bevarede korrespondance fremgår, at det er Tviis Kloster og ikke Vestervig.
 65. H. K. Kristensen, s. 74–93.
 66. Brevet er gengivet efter Caspar Lautrups afskrift.
 67. Forstander Bering på Bryskegaard var ritmester Hoff's svoger.
 68. Jens Fr. Wodschou købte i 1769 nabogodset Sønderskov.
 69. Uheldet med væltningen er omtalt i justitsraad Wulff's erindringer, der er gengivet bl.a. i H. K. Kristensen s. 77–84.
 70. Testamentet er gengivet efter originalmanuskriptet.
 71. Hans Bach var fra 1774–78 ridefoged

- på Estrup. Senere blev han prokurator i Varde og 1800 herredsfoged i Skads Herred. Han døde 9. november 1801, 53 år gammel.
72. Prædikestolen findes i dag på Koldinghus.
73. Malerierne er publiceret i H. K. Kristensen, s. 75; dog er fotografierne af H. H. C. Lautrup og hustru blevet ret hårdt beskåret.
74. Dette Cathrinelund blev nedrevet 1824.
75. Jacob Abramowitz Lapuchin, søn af russisk starost i Warszawa Abraham Lapuchin, tilhørte en af Ruslands ældste bojarslægter, af hvilken Eudoxia Feodorawna Lapuchin blev czar Peter den Stores 1. hustru. Jacob Abramowitz faldt i unåde hos Catharina II, og kom i Caspar von Salderns følge til Danmark i 1773, hvor han ved dennes indflydelse blev slotsforvalter på Kiel Slot. Hustruen Anna Dorethea Marie Giesen var ligeledes af russisk herkomst, og skal ifølge familietraditionen have ledsaget greve Burchard Chrff. von Münniche (1686–1767) under dennes forvisning til Sibirien under kejserinde Elisabeth (1741–62). Ud over de to døtre, der blev gift med Lautrup, havde de datteren Frederikke Dorethea (18/12 1784 – 16/6 1844), der blev gift med vicerektor P. N. Thorup, Ribe, samt sønnen Caspar Ludvig Abramowitz (Lapuchin) (13/3 1789 i Kiel, † 13/6 1844), gift med Vilhelmine Elisabeth Abel, hvis datter Mathilde Maximiliane blev gift med Henrik Jacob Lautrup til Kappel (nr. 31 b).
76. H. K. Kristensen, s. 93–101.
77. Den ene og bedst bevarede pastel er gengivet i H. K. Kristensen, s. 94, den anden i Danske Slotte og Herregårde, Nye Samling III, s. 509.
78. V. Richter: Den danske Landmilitæretat 1801–94.
79. Epilepsi.
80. Årb. Ribe 69, s. 267–98: Slægten Termansen af Vejen Mølle.
81. H. K. Kristensen, s. 103–07.
82. Edith Friis i VESTJYDER FORTÆLLER, 1965, s. 54. Varde Lionsklub.

Carsten Michaël de Teilman Hald, f. 1941, cand. jur. Har skrevet »Vestjyske Adelsfolk«, udg. af Hist. Samf. for Ribe Amt 1966, og flere tidsskriftsartikler, således bl.a. i Pers. Tidsskr. 1967/68, s. 219–225 om borgmester Niels Jacobsens adelige descendenter. Adr.: Sct. Marcus Plads 10, 1921 København V.

Orientering

Bestyrelsen for Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie har på sit møde den 29. april 1974 udnævnt samfundets tidligere formand, kongelig ordenshistoriograf, administrator, dr. phil. *Albert Fabritius*, som af helbredsmæssige hensyn netop er udtrådt af bestyrelsen, til æresmedlem.

På *generalforsamlingen* samme aften oplyste formanden bl. a., at foreningen for fremtiden ville tage *medlemsmøder i provinsen* på sit program, idet en stor del af de mange nye medlemmer, som foreningen i de seneste år har fået, er bosiddende uden for København. Programmet for disse møder er senere, ved et bestyrelsesmøde den 23. september 1974, blevet lagt fast, således at der begyndes med et møde torsdag den 5. december 1974 på Landsarkivet i Viborg, hvorefter der i samarbejde med de slægtshistoriske foreninger arrangeres en foredragstouren efter nytår. På *generalforsamlingen* kunne formanden desuden meddele, at skriftudvalget havde suppleret sig med universitetslektor *Knud Prange* til erstatning for dr. Fabritius, der også havde ønsket at trække sig ud af skriftudvalget. Udvalget består desuden af formanden, afdelingsbibliotekar Svend Houmøller, og sekretæren, arkivar Hans H. Worsøe, sidstnævnte som redaktør af tidsskriftet. Til bestyrelsen nyvalgte lektor ved Danmarks Biblioteksskole *Georg Simon*.

Der er oprettet en ny slægtshistorisk forening. På en stiftende *generalforsamling* på Hejse Kro den 21. oktober 1974 dannedes »*Trekantområdets Slægtsforskningsforening*«, som dækker området omkring Vejle, Fredericia, Kolding og Middelfart, medens Horsens endnu overvejer situationen. Til formand for den nye forening valgtes fru Else Udsen, Limskov Vestergård, 7183 Randbøl, sekretær blev baneingeniør Verner Vestergaard, Middelfart, og øvrige bestyrelsesmedlemmer fru Ella Rasmussen, Fredericia, fuldmægtig Jørn Lindegaard Iversen, Kolding, samt ingeniør Søren Christensen, Kolding. Interesserede fra området kan få nærmere oplysninger ved at henvende sig til en af disse. Den nye forening indgår herefter i det allerede etablerede samarbejde mellem de eksisterende lokale foreninger (Århus, Herning, Odense og Randers) og Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie, bl. a. om udsendelsen af *Hvem forsker Hvad*.

Argang 1974 af *Hvem forsker Hvad* udsendes i september til alle bidragydere og bestillere; foreningens øvrige medlemmer kan erhverve bladet for 10 kr. ved henvendelse til ekspeditionen, Stenshøj 12, Bruunshåb, 8800 Viborg. Hæftet indeholder denne gang bidrag samt en liste over de lokalhistoriske foreninger i Danmark, ligesom 1973 indeholdt en liste over de lokalhistoriske arkiver. Det er meningen, at hæftet for fremtiden hvert år skal udsendes først på efteråret, således at 1. maj er fast termin for indsendelse af bidrag.

Dødsfald i Danmark 1973 forventes først udsendt i 1975 i forbindelse med fortegnelsen over dødsfald i Danmark 1974. Foreningens nye bestyrelsesmedlem, lektor *Georg Simon*, undersøger imedens mulighederne for en rationalisering af udarbejdelsen og fastlæggelse af bestemte kriterier for optagelse i listen.

Genealogiska Föreningen, Riksförening för släktforskning, har foretaget en gennemgribende omorganisation, hvorved foreningens virksomhed er blevet opdelt i fire uafhængige virksomhedsgrene: administration, publikationer, foreningens samlinger og foreningens øvrige virksomhed (møder, kurser etc.) med hver sin leder og hver sit arbejdsudvalg. Samtidig er foreningen begyndt at udsende et upretentiøst meddelelsesblad »GF-aktuelt« til alle medlemmer, når der er behov for det, indeholdende praktiske oplysninger og meddelelser, som ikke har blivende værdi i sig selv.

Niels Neergaard og hans 32 aner

Ved HENNING JENSEN

NEERGAARDSLÆGTEN FRA THY

Statsminister Niels Neergaards fædrende slægt – Neergaard – stammer fra den tidligere lille hoved- eller væbnergård, Nedergaard i Kåstrup sogn, Hillerslev herred, nordøst for Thisted, hvorfra slægten i slutningen af 1600'tallet tog navn.

Af slægtens medlemmer er de kendteste folketingsmand og sognepræst *Peder Neergaard* (ane nr. 2) og dennes ovennævnte søn, statsminister, dr. phil., h.c. *Niels Thomasius Neergaard* (nr. 1), hvis farbroder er stænderdeputeret, senere landstingsmand, proprietær *Thomas Neergaard* (1804–52) til Momtoft, samt fætrene: kammerråd, proprietær *Edvard Neergaard* (1821–74) til Dovergaard og Petersrolighed og kreditforeningsdirektør, landvæsenkommisær, proprietær *Adolph Neergaard* (1823–96) til Breinholt, hvoraf de to sidstnævnte var folketingsmænd og sønner af farbroderen, købmand i Thisted, senere proprietær *Niels Bjerregaard Neergaard* (1794–1851) til hovedgården Ulstrup i Hundborg sogn.

De ovennævnte brødre: Peder, Thomas og Niels Bjerregaard Neergaards vidtforgreneede efterslægt lever endnu i såvel mands- som kvindeliniere; af kvindeliniere kan nævnes slægterne Borberg, Møller, Hausgaard, Hillers, Nørgaard, Borregaard, Lützhøft, Schultz m.fl.

Neergaardslægten fra Nedergaard i Kåstrup er forskellig fra den anden – ligeledes vidtforgreneede – slægt Neergaard, der stammer fra Nedergaard i Græstrup sogn, Tyrsting herred, nordøst for Horsens, og af hvilken den adelige familie »de Neergaard« er en gren.

Meddelelserne om Kåstrup-Neergaard'ernes oprindelse i Danmarks Adels Aarbog XXXII, 1915, s. 337 og i Dansk Biografisk Leksikon, bd. 16, s. 543 er henholdsvis urigtige, henholdsvis ufuldstændige, idet de to ovenfor nævnte Neergaard-slægter dels sammenblandes, dels er Kaastrup-slægtens stamfader forkert angivet. Disse fejl rådes der desværre kun delvis bod på i den af L. P. Borberg under note 3 nævnte artikel, ligesom Kåstrup-slægtens ældste led fortsat er fejlagtigt angivet i L. P. Borberg: »Slægtsbog over Familien Borberg. Med oplysninger om . . . samt bemærkninger . . . om Neergaard (fra Kaastrup i Thy)«, 2. udg., 1944, side 86–87. Endnu en fejlkonstruktion vedrørende Kaastrup-slægtens ældste led findes hos Julius Hvam-

strøm: »Nedergaard i Kaastrup«, trykt i Hist. Årb. for Thisted Amt, 1964, s. 333–348.

ANETAVLE

1. *Niels Thomasius Neergaard*, * 27/6 1854 i Ugilt præstegård, Ugilt sogn, † 2/9 1936 i København (Pauls sogn), ~ 1° 1/8 1883 i Roskilde Domk. *Dagmar Jensine Cecilie Lind* (datter af urtekræmmer, mægler Christian Vilhelm Lind og Bertha Marie Sørensen), * 2/4 1860 i København (Holmens sogn), † 19/1 1955 i Farum. Ægteskabet opløst. Hun ~ 2° 16/8 1898 (b.v.) i København, proprietær, skatterådsformand, redaktør *J. A. Lemming* (1866–1937). ~ 2° 2/9 1903 i Nørre Alslev *Bartholomine (Betty) Johanne Monrad* (datter af bogbindermester Ingvar Mathæus Monrad og Christiane Bergmann), * 11/9 1872 i Vejle, † 7/9 1939 i København (Jac.). Begge ægteskaber var barnløse.

Student Borgerdydskolen Christianshavn 1872, cand. mag. (historie) 1879, cand. polit. 1881, assistent i Statsanstalten for Livsforsikring 1882–85, stifter og redaktør af *Tilskueren* 1884–92, af *Aarhus Amtstidende* 1892–97, direktør for Nordisk Livsforsikrings Aktieselskab og Nordisk Ulykkesforsikrings Aktieselskab 1898–1908, folketingsmand Nakskov 1887–90, Hørning (Hornslet) 1892–98, Ebeltoft 1898–1920 og for Randers amtskreds 1920–32. Som politiker var N. oprindeligt radikal og deltog i stiftelsen af Studentersamfundet og Københavns Liberale Vælgerforening, men han førtes hurtigt i moderat retning og blev sammen med F. Bojsen en af lederne af Venstre.

Finansminister i ministeriet J. C. Christensen 1908, konseilspræsident og forsvarsminister 1908–09, finansminister i ministeriet Holstein-Ledreborg 1909 og i ministeriet Berntsen 1910–13, stats- og finansminister 1920–24, finansminister i ministeriet Madsen-Mygdal 1926–29, K.² 1912, Storkors af Dbr. 1920, D.M. 1923, Dr. phil. h.c. ved Kbhns. Universitets 450 års jubilæum 1929. Formand for og medlem af div. folketingsudvalg og kommissioner. Bestyrelsesmedlem af diverse faglige og humanitære foreninger og selskaber samt erhvervsdrivende selskaber, m.m.¹

Har bl.a. skrevet: *Under Junigrundloven 1. del 1848–54* (1892), *2. del 1855–66* (1916), sidste bog af »Danmarks Riges Historie« 1852–64, »Erindringer 1854–1894« (1935).

FORÆLDRE

- 2–3. *Peder Neergaard*, * 25/9 1801 i Kåstrup sogn (Thy), † 11/5 1863 i

København (Helligg.), ~ 11/10 1833 i Ålborg (Budolfi) *Julie Erasmie Christiane Eibe*, * 14/2 1814 på Billeshave i Strib-Røjleskov sogn, † 17/12 1880 i København (Helligg.), plejedatter af rektor, etatsråd Emmanuel Tauber, Ålborg.

Student Ålborg 1822, cand. teol. (1. kar.) 1827, adjunkt ved Ålborg Skole 1827–30, sognepræst til Flade-Gerum 1830–45, sognepræst til Ugilt-Tårs 1845–1861.

Søgte valg til Den grundlovgivende Rigsforsamling 1848, men blev slået med kun ni stemmers overvægt af højremanden proprietær Severin Hastrup. Medlem af Folketinget (Hjørring 1. kreds) 1849–52 (nærmest konservativ), medlem af Hjørring amtsråd 1856–62, bestyrelsesmedlem af den lokale Landboforening og næstformand for denne 1849–51 og 1858–60, formand for Komiteen om Afløsning af Husmændenes Pligtarbejde i Hjørring Amt 1850–62, medstifter og repræsentantskabsmedlem af Hjørring Diskonto Bank. En dygtig landmand og en ivrig jæger, som præst udpræget rationalist².

BEDSTEFORÆLDRE

4–5. *Christen Christensen Neergaard*, * 25/3 1768 i Kåstrup sogn, † 21/8 1833 på Momtoft i Sennels sogn, ~ 2/11 1792 i Nors *Johanne Nielsdatter Bjerregaard*, * 12/3 1771 i Hinding, Nors sogn, † 30/5 1826 på Momtoft, Sennels sogn.

Ifølge samfrændeskifte af 16/4 1787 arvede han efter faderen selvejergården i Kåstrup by (1844/Matr. nr. 11A), htk. 7–3–2–0, men købte i 1805 for 21.800 rdl. courant hovedgården Momtoft i Sennels sogn (Htk. 10–1–3–0), en parcel af den nærliggende Ulle-rupgaard på htk. 3–5–1–2 med tilhørende Sennels kirke og tiende (Htk. 60 tdr.). Momtoft udvidedes i årene efter ved tilkøb af omkringliggende jorder til i alt 29 tdr. htk. Neergaard drev en omfattende korn- og studehandel og færdedes derfor ofte på rejser, ligesom han havde interesser i skudefarten på Norge med pakhus på Klitmøller strand. Begravet sammen med hustruen under en stor nexøsandsten uden for indgangen til Sennels kirkes våbenhus ved skibets nordside. Ligtale af sønnen Peder Neergaard trykt i Hist. Aarb. f. Thisted, 1944³.

6–7. *Niels Julius Eibe*⁴, * 1773 på Rygaard, dbkf. 30/11 1773 i Langå, † 29/1 1835 på Østerlunde, Lerup sogn, ~ (mellem 1801–03) *Hedvig Magdalene Fabricius*⁵, * 1782 i Sønder-Aaby præstegård (Husby kirkebog mangler), † 12/1 1848 under et ophold i Ugilt præstegård.

Student Fredericia 1792, exam. jur. (ej ubekv.) 1793, forpagter på Tybrind 1801–11, købte Cathrinebjerg 1804, Stutterigården 1807 og

Billeshave 1811 (alle Vejlbys sogn), men blev iflg. Niels Neersgaards Erindringer nærmest ruineret ved Billeshaves brand, måtte 1819 gøre opbud, men fortsatte under den ny ejer som forpagter, forpagtede Langelund, Brovst sogn 1820–35, boede i 1820'erne på Vilsbæksminde, samme sogn, hvorfra han flyttede til Tanderupgaard, Skræm sogn 1829, var ejer af Østerlunde, Lerup sogn 1831–35. Enken boede i huset »Middag« i Gerum sogn 1840–43, herefter i Nørresundby 1843–48.

OLDEFORÆLDRE

- 8–9. *Christen Christensen Neergaard (d. æ.)*, dbt. 26/12 1737 i Kåstrup sogn, begr. 29/5 1784 i Kåstrup, ~ 28/10 1761 i Tilsted *Maren Thomasdatter*, dbt. 24/4 1735 i Silstrup by, Tilsted sogn, begr. 17/4 1792 i Kåstrup⁶.
 Selvejergårdmand i Kåstrup, hvor han ejede gårdene 1688/Matr. nr. 9 og 10 (Htk. 6–7–2–0). I samfrændeskifte af 16/4 1787 efterlod han nævnte to gårde til en værdi af 1360 rdl., samt andet jordegods og udestående fordringer 640 rdl., i alt en formue på 2000 rdl.⁷
- 10–11. *Niels Christensen Bjerregaard*, dbt. 26/11 1741 Hinding by, Nors sogn, begr. 8/4 1790 i Nors, ~ 21/9 1768 i Nors *Maren Andersdatter*, dbt. 20/8 1747 Hinding by i Nors sogn, begr. 10/6 1822 ssts.
 Selvejergårdmand i Hinding i Nors sogn, hvor han ejede to gårde og halvparten i en tredie (1688/Matr. nr. 1, halv. htk. 1–0–2–0, matr. nr. 6, htk. 1–3–1–2 og matr. nr. 9, htk. 5–3–0–1), ligesom han var ejer af to gårde i Skinnerup by og sogn (1688/matr. nr. 5 & 6) samt andet strøgods. Enken fik 21/5 1791 tilladelse til at sidde i uskiftet bo⁸.
- 12–13. *Niels (Andreas) Andersen Eibe*, dbt. 9/8 1733 i Ejby, † 5/12 1811 på Cathrinebjerg i Vejlbys sogn, ~ 16/4 1768 i Føns-Ørslev *Cathrine Marie Rasmussen*, * ca. 1745 på Frederiksgave i Sønderby sogn (kbg. mangler), † 8/11 1829 på Rønnemosegaard, Haarslev sogn.
 Landmåler og forpagter, forpagter Rygaard 1768, Sparretorn 1787, boede på Tybrind 1801 og på Frydenlund 1805. Tog navnet Eibe efter sin fødeby Ejby og kaldes i kongebrevet ved vielsen 1768 »Nels Eibe af Ejbye«⁴.
- 14–15. *Johan Conrad Jakobsen Fabricius*, dbkf. 8/4 1733 i Slagelse (Sct. Mikkel), † 6/3 1793 i Sønder-Aaby, begr. 12/3 i Husby, ~ 1° 16/8 1771 Ronæs præstegård, Udby sogn, Hedevig Weile, datter af sognepræst i Udby, Peder Pedersen Weile; ~ 2° 28/11 1781 (i huset) i Svendborg (Sct. Nic.) *Maren Andersdatter Albjerg*, * 8/5 1760 i Svendborg (Sct. Nic.), † 21/12 1819 i Sønder-Aaby. Hun ~ 2° 21/

9 1793 i Husby, sognepræst til Balslev, sen. Husby, Niels Müller (S. af slotsgartner i Odense, Hans Müller og Anne Marie Knudsdatter), * 15/1 1769 i Odense, † 25/12 1834 i Husby.

Student Slagelse 1752, informator i København 1762, cand. teol. (n.) 1769, sognepræst i Udby på Fyn 1769–78, sognepræst i Husby (og Wedellsborg Kapel) 1778–93.

TIP-OLDEFORÆLDRE

16–17. *Christen Madsen Neergaard*, * 1708 på Nedergaard i Kåstrup sogn, dbt. 26/8 1708 i Kåstrup sogn, begr. 17/6 1761 i Kåstrup, ~ 2/4 1737 i Kåstrup *Inger Christensdatter Hagel*, dbt. 25/3 1703 i Kåstrup, begr. 10/6 1761 ssts.⁹

Selvejergårdmand i Kåstrup (1743 af 1688/Matr. nr. 10, htk. 4–3–0–1) af en gård, som han overtog efter svigerfaderen (ane nr. 34).

18–19. *Thomas Jespersen*, * i Silstrup, Tilsted sogn, dbt. 10/11 1680 i Tilsted, begr. 1767 i Tilsted, ~ 4/3 1716 Tilsted *Dorthe Thomasdatter Ulgaard*, * o. 1691 i Silstrup, Tilsted sogn, begr. 30/4 1773 i Tilsted.

Selvejergårdmand i Silstrup by, Tilsted sogn (1688/Matr. nr. 3).

20–21. *Christen Christensen Bjerregaard*, * 1700 i Hinding i Nors sogn, dbt. 17/10 1700 i Nors sogn, begr. 20/5 1760 i Nors sogn, ~ 29/10 1727 i Nors *Kirsten Nielsdatter Dige*, * 1704 på Hindinggaard, Nors sogn, begr. 13/5 1777 i Nors sogn.

Selvejergårdmand i Hinding i Nors sogn (1688/Matr. nr. 6) samt ejer af to gårde i Skinnerup by og sogn. Endvidere medfæster af en gård i Hinding.

22–23. *Anders Christensen*, * 1720 i Hinding i Nors sogn, dbt. 14/11 1720 i Nors sogn, begr. 18/6 1778 i Nors sogn, ~ 11/11 1746 i Nors *Kirsten Pedersdatter*, * 1718 på Hindinggård i Nors, dbt. 13/5 1718 i Nors, begr. 17/10 1791 i Nors sogn.

Selvejergårdmand i Hinding i Nors sogn.

24–25. *Anders Nielsen*, dbkf. 11/6 1699 i Ejby † 1756 (Skifte af 22/3 Wedellsborgs skifteprotokol), ~ 14/5 1731 i Ørslev, *Anna Jensdatter*, der overlevede ham.

Fæstede efter faderen i 1727 en gård i Ejby under Grevskabet Wedellsborg, som i 1756 overgik til sønnen (ane nr. 12).

26–27. *Rasmus Rasmussen*, * ca. 1718 antagelig Brobyværk, Sønder-Broby (kgb. mangler), † 1795 på Tybrind, begr. 5/6 1795 i Ørslev, ~ 7/2 1745 på Bejerholm, Ollerup sogn *Dorthe Marie Jørgensdatter*, * i Spinderhuset under Frederiksgave (Sønderby kgb. mangler), † 1764 på Tybrind, begr. 15/11 1764 i Ørslev.

Fuldmægtig hos forpagter Niels Basse på Frederiksgave, senere

selv forpagter af Sparretorn og Tybrind.

- 28–29. *Jakob Fabricius*, * ant. Korsør, † 12/7 1737 i Slagelse, ~ 6/4 1731 (i hjemmet) i Slagelse *Mette Sophie Grim*.

Købmand og rådmænd i Slagelse. Søgte 1719 forgæves by- og rådstueskriver embedet i Slagelse og tilbød 150 rdl. i kaution, fik 1731 også borgerskab som købmand i Korsør.

- 30–31. *Anders Nielsen Albjerg*, * ca. 1730 Svendborg¹¹, begr. 28/9 1785 Svendborg, Sct. Nikolaj, ~ 12/9 1755 Svendborg, Vor Frue, *Helle Maria Torbjørnsdatter*, dbt. 14/1 1731 Svendborg, Vor Frue, begr. 27/8 1810 Svendborg, Sct. Nikolaj¹².

Købmand og skibsreder i Svendborg, borgerskab 1756; allerede 1757 blandt byens største skatteydere, købte 1762 Mullerup Gods kornavl 600 tønder, og ved ryttergodsets auktion 1765–66 store skovarealer i Svendborgs omegn; hans købmandsgård i Brogade var 1761 assunderet til 880 rdl; part i to galeaser og ejer af en jagt på 9 læster 1778, hovedreder for briggen Fyen på 63½ læster 1782, nævnes 1779 som kirkeværge for Sct. Nikolaj kirke¹³.

TIP²-OLDEFORÆLDRE

- 32–33. *Mads Willumsen Neergaard (Nedergaard)* (Søn af fæster af Nedergaard samt af en mindre gård i Kåstrup, kirkeværge Willum Christensen (o. 1654–1729) og Anne Jensdatter (o. 1641–1696)), dbt. 21/5 1682 i Kåstrup, begr. 15/3 1761 i Kåstrup, ~ 10/6 1703 i Kåstrup *Anne Michelsdatter* (Dt. af fæster af Nedergaard, kirkeværge Michel Nielsen (o. 1634–1695) og Margrethe Jensdatter (o. 1638–1707)), dbt. 7/5 1682 i Kåstrup, begr. 20/1 1753 i Kåstrup.

Medfæster (fra 1703) af Nedergaard og Nedergaards Mølle (1688/Matr. nr. 17 og 18, htk. 13–3–2–0 og 0–3–2–2) samt kirkeværge.

- 34–35. *Christen Christensen Hagel* (Søn af Christen . . . og Johanne Christensdatter (o. 1633–1722)), * o. 1665, begr. 7/11 1746 i Kåstrup, ~ 25/12 1692 i Kåstrup *Dorthe Iversdatter* (Dt. af gårdfæster i Kåstrup, Iver Jensen (o. 1631–1683)), * o. 1663 i Kåstrup, begr. 10/1 1731 i Kåstrup.

Selvejergårdmand i Kåstrup. Købte ved Ryttergodsets auktion 1716 sin påboende bondegård (Matr. nr. 6, htk. 2–3–2–0) samt en anden gård i Kåstrup (Matr. nr. 10, htk. 4–3–0–1).

- 36–37. *Jesper Thomsen*, død før 1699, ~ 11/12 1679 Tilsted *Maren Andersdatter* (Måske dt. af gårdfæster i Silstrup, Anders Sørensen og Maren Terchiltsdatter), * o. 1651 i Silstrup, Tilsted sogn, begr. 1/10 1726 i Tilsted.

Gårdfæster af to gårde i Silstrup (1688/Matr. nr. 3, htk. 3–5–2–0, og matr. nr. 7, htk. 6–0–0–0).

38–39. *Thomas Nielsen Ulgaard* (S. af gårdfæster i Silstrup, Niels Andersen Ulgaard († 1657 i slaget ved Nabe i kampen mod svenskerne) og Dorthe Poulsdatter), dbt. 24/6 1654 i Silstrup, Tilsted sogn, begr. 1723 Tilsted sogn, ~ 11/6 1682 i Tilsted *Maren Jepsdatter Frost* (Dt. af gårdfæster i Tilsted, Jep Christensen Frost (Begr. 17/11 1677 i Tilsted) og Anne Christensdatter (Begr. 27/3 1681 i Tilsted)), dbt. 25/6 1654 i Tilsted, død ?¹⁰

Gårdfæster i Silstrup i Tilsted sogn (Matr. nr. 4, htk. 6–1–2–0).

40–41. *Christen Sørensen Bjerregaard*, * o. 1665, begr. 16/8 1733 i Nors sogn, ~ 1695 i Nors *Zidse Christensdatter* (Dt. af gårdfæster i Hinding Christen Frandsen (o. 1634–1699)), * 1667 i Hinding, Nors sogn, begr. 27/3 1729 i Nors.

Selvejergaardmand, var fæster af Bjerregaard i Vester Vandet sogn, hvorfra han tog navn, og flyttede 1696 til Hinding i Nors sogn, hvor han ved Ryttergodsets auktion 1716 købte sin gård til selveje (Matr. nr. 6, htk. 1–3–1–2).

42–43. *Gl. Niels Jensen Dige*, (S. af medfæster af Hindinggaard, gl. Jens Christensen Klou (o. 1631–1718) og Kirsten Nielsdatter Dige (o. 1631–1697)), * o. 1671 Hindinggaard i Nors, begr. 20/5 1754 i Nors, ~ 3/6 1703 i Nors *Maren Nielsdatter Smed*, (Dt. af gårdfæster i Hinding, Niels Nielsen Smed (o. 1629–1723) og N.N. (o. 1627–1693)), * 1668, begr. 15/12 1753 i Nors.

Medfæster af Hindinggaard, samt selvejer af et par gårde i Hinding i Nors sogn samt i Skinnerup.

44–45. *Christen Andersen* (S. af gårdfæster af Vestergaard/Hinding, Anders Thomasen Vestergaard (o. 1649–1704) og Kirsten Christensdatter Dige (o. 1652–1747)), * o. 1687 i Nors, begr. 9/6 1769 i Nors, ~ 1° 4/4 1714 i V. Vandet Karen Jensdatter af Præstegården († 1719 i Nors), ~ 2° 2/11 1719 i Nors *Maren Nielsdatter*, * o. 1682, begr. 18/5 1754 i Nors.

Fæstede 1715 en gård i Nors under Kjølbygaard.

46–47. *Peder Jensen* (S. af medfæster af Hindinggaard, unge Jens Christensen Blæsborg († o. 1684) og Helvig Christensdatter (o. 1643–1720)), * 1678 på Hindinggaard i Nors, dbt. 18/2 1678 i Nors, begr. 30/12 1754 i Nors, ~ 7/11 1714 i Nors, *Maren Christensdatter Smed* (Dt. af gårdfæster af Vorringgaard i Nors, Christen Knudsen Smed (o. 1644–1706) og Dorthe Nielsdatter (begr. før 1689)), * 1678 på Vorringgaard, dbt. 19/1 1678 i Nors, begr. 30/12 1760 i Nors.

Medfæster af Hindinggaard i Nors sogn samt selvejer af gårde i Hinding og Hillerslev. Havde interesser (skudepart) i skudeparten og part i pakhus ved Klitmøller strand.

48–49. *Niels Andersen*, * o. 1666, begr. 21/9 1727 i Ejby, ~ 19/6 1698

i Ørslev *Karen Sørensdatter* (Dt. af Søren Andersen i Ellesøe og Karen Pedersdatter († 1707)), † efter 1727.

Gårdfæster i Ejby under Grevskabet Wedellsborg.

50–51. *Jens Rasmussen*, begr. 12/3 1738 i Ørslev, ~ *Anna Hansdatter*, begr. 24/1 1764 i Ørslev.

Gårdfæster i Ellesøe, Ørslev sogn under Grevskabet Wedellsborg.

52–53. Rasmus Rasmussens forældre kendes ikke.

54–55. Dorte Marie Jørgensdatters forældre kendes ikke.

56–57. *Conrad Joachim (Jokum) Fabricius* (S. af Land- og krigskommissarius, kar.kaptajn, sen. forpagter af Jægerspris, Joachim Fabricius (o. 1610 – efter 1676), * o. 1655, begr. 23/1 1727 i Korsør, ~ 1° 9/9 1681 (iflg. kgl. bevilling) Ursula Kortekrans, * 1652, † 13/11 1693 i Korsør, ~ 2° (i huset) 25/9 1694 *Margrethe Jensdatter Ørbech*.

Tolder i Korsør og Skelskør, rådmand 1694–1727, postmester i Korsør.

58–59. Mette Sovie Grims forældre kendes ikke.

60–61. *Niels Andersen Albjerg* (S. af rytterbonde i Albjerg, Oure sogn, Anders Nielsen (o. 1660–1733) og hustru Maren Andersdatter), dbt. 16/2 1696 Oure sogn, begr. 5/5 1749 i Svendborg, Sct. Nikolaj, ~ ant. ca. 1723 Svendborg *Maren Rasmusdatter* (D. af købmand, overformynder i Svendborg, Rasmus Jørgensen (o. 1652–1715) og hustru Margrethe Nielsdatter Friis († 1738)), dbt. 4/12 1694 Svendborg, Sct. Nikolaj, begr. 27/9 1766 i Svendborg, Sct. Nikolaj¹².

Købmand og reder i Svendborg; partreder og selv skipper for en jagt på 8½ læster 1732 og hovedreder for galeasen Svendborg på 41 læster¹⁴.

62–63. *Torbjørn Andersen* (S. af rytterbonde i Albjerg, Oure sogn, Anders Reinholdtsen og hustru Kirsten Jensdatter (o. 1637–1702)), * ca. 1685 i Oure sogn, begr. 18/10 1762 i Svendborg, Vor Frue, ~ 2° 11/6 1717 i Skårup sogn *Johanne Olufsdatter* (D. af kgl. skovrider, komsumptionsforpagter Oluf Hansen Bonde (o. 1671–1737) og hustru Kirsten Jørgensdatter (o. 1668–1708)), dbt. 2/11 1698 Svendborg, Vor Frue, begr. 10/4 1752 i Svendborg, Vor Frue¹².

Købmand og reder i Svendborg; handlende med korn og fedevarer, og nævnes 1732 som reder for en jagt på 8½ læster, var ved formueskatten 1743 byens største skatteyder og betalte 200 rdl. i skat, bekostede omfattende istandsættelser ved Sct. Nikolaj kirke, f.eks. reparation og fornyelse af altertavle og stolestader 1748; han efterlod ved sin død en nettoformue på 12.884 rdl., en ganske betydelig sum i datidens penge. Portræt i familieeje¹⁵.

Om slægtens oprindelse

Skønt en nærmere udredning af de to Neergaard-slægters ældste genealogi – et arbejde, jeg senere håber at få lejlighed til at publicere – falder uden for rammerne af nærværende lille bidrag om Niels Neergaard og hans 32 aner, finder jeg det alligevel hensigtsmæssigt her blot ganske kort at redegøre for Kåstrup-Neergaardslægtens oprindelse, idet de i indledningen påpegede fejlkonstruktioner desværre er vandret videre i en del nyere – ellers pålidelig – genealogisk litteratur.

I DAA XXXII, 1915, s. 337 nævner Thiset, at slægten i Thy kan føres tilbage til en Christen Neergaard, der 1754 28/5 begravedes i Nors, 51 år gl.

Denne Christen Neergaard, hvis fulde navn er Christen Jensen Neergaard, er ikke stamfader til Kåstrup-Neergaard'erne. Han er født antagelig på Nedergaard i Kåstrup og døbt 15/2 1705 i Kåstrup, som søn af Jens Michelsen Neergaard (o. 1674–1748) og Maren Christensdatter (o. 1672–1735), der igen er søn af den under ane nr. 33 nævnte fæster af Nedergaard, Michel Nielsen.

I ovenfor nævnte »Slægtsbog over Familien Borberg« og i den under note 3 nævnte artikel, skriver L. P. Borberg flg. om slægtens oprindelse:

»Slægtens ældste kendte Mand var *Christen*. Fader til nedennævnte Willum Christensen [o. 1654–1729, ane nr. 32's fader]. Han må være den *Christen Nielsen*, der begravedes i Kåstrup 1. juni 1681, som, da han opgives at være 64 Aar gammel ved sin Død, maa være født 1616–17. At han var Fader til Willum Christensen gøres overmaade sandsynligt af den Omstændighed, at nævnte Willum efter Chr. V.'s Matrikel af 1688 ses at bestyre for »Christen Nielsens Arvinger« den disse som Selveje tilhørende Gaard i Kåstrup. Han har da utvivlsomt selv været en af Arvingerne, og Arveladeren Christen Nielsen, der er den eneste af det Navn, der dør i Kåstrup 1680–88, har været hans Fader.«

Denne angivelige stamfader til Neergaardslægten må bero på en fejllæsning af Kåstrup kirkebog, idet det fremgår af denne, at det er *Christen Eriksen*, der begravnes 1. juni 1681, 64 år gammel – og ikke *Christen Nielsen*.

Det er rigtigt, at Willum Christensen iflg. Matr. 1688 er fæster af en gård (gl. matr. nr. 4, gl. htk. 4-0-0-0, nyt htk. 3-1-0-2), som ejes af »Christen Nielsens arvinger«. Men denne Christen Nielsen er identisk med *Christen Nielsen Koustrup*, forpagter på Tandrup (Bedsted sogn), der 1669 begravedes i Bedsted kirke bag en gravsten i tårnets sydlige væg*.

* Trap Danmark, bd. 15, 1961, s. 634, jvf. Chr. Heilskov: Personalhist. Indskrifter fra Hassing hrd., Hist. Aarb. f. Thisted, 1929, s. 456.

Blandt Christen Nielsen Koustrups arvinger er bl.a. en datter, gift med amtsforvalter Jens Hansen i Thisted, og det er da også denne, der f.eks. 1696 i Familie- og Folkeskatten (R.A., Rtk.Rev.Regnsk., Dueholm, Ørum & Vestervig amter) nævnes som eneejer af gård nr. 4 i Kaastrup. Gården ejedes oprindeligt af Mariager Kloster (Kronen), hvorefter den blev udlagt til Maren Ulfeldt, og herefter overtaget af Christen Nielsen Koustrup, der som provstiskriver over Thyholm – og senere forpagter af Tandrup – ejede adskilligt bøndergods i Thy. Willum Christensen er *ikke* blandt dennes arvinger.

I Julius Hvamstrøm: »Nedergaard i Kaastrup«, nævnt ovenfor, hedder det s. 339:

»Willum Christensen bliver somme tider kaldet Kjelstrup og den Christen Thøgersen i Kjelstrup [i Hillerslev sogn], der optræder ved Mads Willumsens Døb 1682 (ane nr. 32) må være hans Fader, ligesom den Karen Willadsdatter, der dør i Kjeldstrup i 1707, 87 Aar gl., maa være hans Moder.«

Jeg har grundigt gennemgået Kåstrup kirkebog I, 1680–1744, samtligt bevarede ekstraskattemandtalslister, jordebøger, matrikler og andre relevante, primære arkivalier for Kaastrup sogn, men har *ikke* ét eneste sted fundet Willum Christensen i *forbindelse* med det nævnte tilnavn Kjeldstrup el. Kjelstrup. Derimod forkorter præsten i den vanskeligt læselige Kaastrup kirkebog flere gange navnet Willum *Christensen* med: Xensen el. Xstensen; en enkelt gang *kan* det *fejllæses* som Kjelstrup – *men der står faktisk Christensen*.

Der er derfor *ikke* holdepunkt for at antage, at Willum Christensen har båret tilnavnet Kjel(d)strup, og at foreslå, at Christen Thøgersen i Kjeldstrup skulle være hans fader, savner *arkivalisk hjemmel*.

Hvem der er fader til Kaastrup-Neergaard'ernes ældst påviselige stamfader – Willum Christensen (o. 1654–1729) – må foreløbigt stå hen i det uvisse.

Henning Jensen.

Noter:

1. Se i øvrigt Dansk Biografisk Leksikon, bd. 16, s. 556–63 med tilføjet litteraturfortegnelse, samt Johs. Lehmann: Niels Neergaard, 1929, Victor Elberling: Rigsdagens Medlemmer Gennem 100 Aar, bd. 2, 1949, s. 74–75, Den Danske Rigsdag 1848–1949, bd. 2–6, 1949–53, se reg. i bd. 6, s. 520, Niels Neergaard: Erindringer, 1935, Blå Bog 1936.
2. Se sønnen Niels Neergaards oven-

- nævnte erindringer, s. 5–6, Johs. Lehmann: Niels Neergaard, 1929, s. 31–32, Victor Elberling: Rigsdagens Medlemmer, 1949, s. 75 samt Poul Nedergaard: Dansk Præste- og Sognehistorie 1849–1949, bd. 5, 1959, s» 33, 318f, 324.
3. Se L. P. Borberg: Ligtale over Proprietær Chr. Chr.sen Neergaard til Momtoft, Sennels sogn, holdt den 31. August 1833 . . . af hans Søn, Sognepræst Peder Neergaard. Med nogle Oplysning-

- ger om Slægten Neergaard (fra Kaastrup), trykt i Hist. Årb. f. Thisted Amt 1944, s. 46–60, og samme: Slægtsbog over Familien Borberg, 2. udg., 1944, s. 86–87, jvf. dog indledningen til denne artikel om slægtens stamfader.
4. Se Knud Bierfreund & E. Juel Hansen: Slægten Eibe, trykt i Pers. hist. Tidskrift 1964–65, s. 179 ff., der, hvor intet andet er nævnt, er kilden til de her meddelte oplysninger om slægten Eibe.
 5. Se F. B. & L. P. Fabricius: Danske Slægter Fabricius, bd. 7–12, afsnit 10, s. 69–76, der er lagt til grund for de her nævnte oplysninger om slægten Fabricius.
 6. Maren Thomasdatter er datter af Thomas Jespersen (ane-nr. 18) og Dorthe Thomasdatter Ulgaard (ane-nr. 19), og ikke af Thomas Poulsen og Kirstine Christensdatter af Sennels, som antaget i de under note 3 nævnte arbejder.
 7. Jvf. Dueholm-, Ørum- & Vestervig (D., Ø. & V.) amters skifteprotokol 1773–86, fol. 335b, samme 1786–1792, fol. 19ff.
 8. Jvf. D., Ø. & V. amters skifteprot. 1786–1792.
 9. Jvf. D., Ø. & V. amters skifteprot. 1759–65, fol. 124 f.
 10. Oplysninger venligst meddelt af arkivar Torsten Balle, Torsted, Thisted.
 11. Kirkebogen for Sct. Nikolaj, fødte 1720–35 findes ikke, men i skiftet efter faderen, der døde 1749, opgives hans alder til 19 år, ligesom han ved sin begravelse 1785 opgives at være 55 år; han formodes derfor født ca. 1730.
 12. For meddelte data for anerne 30–31, 60–61 og 62–63 beder jeg Landsarkivet for Fyn (J. nr. 871/74) samt ekspeditionssekretær Uffe Schlichtkrull, Skodsborg, modtage min bedste tak.
 13. Se J. O. Bro-Jørgensen: Svendborg Købstads Historie, 1959, bd. 1, s. 185f, 197, 226, 232, 236, 313 og 380.
 14. Samme, s. 177.
 15. Samme, s. 176, 226, 368 og 428.

FORTEGNELSE OVER LANDSARKIVET FOR SJÆLLAND'S SAMLING
AF KIRKEBØGER FOR FELTPRÆSTER OG LIGN.

Feltpræsten (Tønne Bloch) for de i Holsten kantonerede tropper. 1758–62	1 bd.
Kronprinsens hovedkvarters personale, kronprinsens regiment og kronprinsens hof- og staldetat. Kiel 1806–1807	1 bd.
Prins Christian Frederiks regiment samt Fyens lette dragoner og det 3. brigadebatteri. 1806–1807	1 bd.
2. bataillon sjællandske lette infanteri og det 3. batteri af det kgl. artillerikorps. 1806–1807	1 bd.
Sjællandske jægerkorps. 1806–1807	1 bd.
1. jydsk infanteriregiment. 1805–1806	1 bd.
3. jydsk infanteriregiment. 1806	1 bd.
Livregimentets ryttere og det danske ridende artilleri i Bornhøved. 1806–1807	1 bd.
Det holstenske rytteriregiment og husarregiment. 1805–1807.....	1 bd.
De under den holstenske regeralkommando stående dansktalende tropper. 1808–1810	1 bd.
Det danske ridende artilleri. 1806–1807	1 bd.
Embedsprotokol for feltpræst Janssen. 1806–1807	1 bd.
Embedsprotokol for feltpræst Henrik Schou. 1806–1807	1 bd.
Samsøe felpastorat. 1808–1814	1 bd.
Feltpræsten i Rendsborg. 1852–1864.....	3 bd.
Garnisonsmenigheden i Slesvig. 1851–1864	6 bd.
Garnisonerne i Altona, Wandsbeck, Glückstadt og Itzehoe. 1852–1863	2 bd.
2. bataillon af Dronningens livregiment og det oldenborgske infanteriregiment. 1808–1811	1 bd.
Den danske brigade i Tyskland. 1947–1958	2 bd.
Den danske FN-kommando i Gaza. 1964–1965.....	1 bd.
Skibspræsten for den danske besætning på de franske orlogsskibe »Pul-tusk«, »Dalmate« og »Albanais« ved Antwerpen. 1811–1812.....	1 bd.
Skibspræsten på fregatten »Bellona«. 1840–1841	2 bd.
Skibspræsten på orlogsskibet »Christian VIII«. 1841	1 bd.
Skibspræsten på korvetten »Galathea«. 1845–1847	1 bd.

Nogle optegnelser i en salmebog

af Caspar Claudius Rosenhoff

Ved URBAN SCHRØDER

I et Exemplar af »Evangelisk-kristelig Psalmebog«, der er trykt i København 1803 og tilhører Forfatteren af disse Linjer, findes paa de hvide Blade for og bag en Række Optegnelser skrevet med en smuk og let læselig Haand af den i forrige Aarhundrede virksomme og meget alsidige Skribent *Caspar Claudius Rosenhoff* i København¹. Da denne Mand idag vist er ganske glempt og højst huskes p. Gr. a. den latterliggørende Spot, som J. L. Heiberg 1841 lader ham blive til Del i sit Digt »En Sjæl efter Døden«², kan det have Interesse gennem hans egen Haands Optegnelser ogsaa at se ham fra en anden Side – ikke mindst i nærværende Tidsskrift, da Optegnelserne saa godt som alle er af rent personalhistorisk Art og saaledes bringer os førstehaands Oplysninger om denne Mands Slægt og Familie.

Det efter Skriften at dømme første, som Rosenhoff skriver i sin Salmebog paa det første hvide Blad efter Registeret, er ikke Personalhistorie, men har dog ogsaa sin Plads i Billedet af denne Mand. Det er et Digt dateret »Juleaften 1826. Søndagen d. 24: Debr.«³ Og dets tre Vers lyder saaledes:

Naar høit i Lovsang Alt udbryder
I Templets Hal, fra Sysler frie;
Naar Christnes Sang til Christus lyder,
Og Orglets Toner stemme i:
Da er os Tanken dyrebar:
»En Gud, en Evighed vi har«.

Hvi røres jeg saa underligen?
Hvi mon jeg altid græde maa?
Jeg kjender Toners Fald og Stigen,
Jeg kjender Ordene, her staae,
Og græder dog – Tak, Fader, Du,
Som gav mig Barne-Sind endnu.

»Gud, Dyd, Musik«; mit Valgsprog være.
For det jeg leve vil og døe.
Og skal jeg Kors og Modgang bære,
Det Kum'rens Vei vil blomsterstrøe.
Gud! lad mig leve, døe i Roe,
Dig, Dyden og Musikken tro.

Vi møder her den unge, kun 22-aarige Rosenhoff og hører gennem Linjerne et dybt følsomt Hjerte slaa. Og vi bemærker allerede her hans stedsevarende Evne til at lade sin Pen flyde let og hurtigt. Men mellem hans her nedskrevne Valgsprog »Gud, Dyd, Musik« og hans senere, mangesidige Virke skulde der ikke blive megen Forbindelse. Det blev ikke i Musikens, men i Journalistikens Tjeneste, hans Pen kom til at flyde let i Fremtiden – først hans Søn Orla Rosenhoff fik Betydning som Komponist og Musikteoretiker⁴.

Sine personalhistoriske Optegnelser indleder Rosenhoff forrest i Salmebogen med følgende:

Anno 1745, d. 6. October er Marie Elisabeth Bay født og d. 10. Do. [= ditto] døbt i Holmens Kirke.

A^o: 1750, Søndagen den 30. August om Aftenen kl. 6³/₄ er Johan Fredrik Rosenhoff født og d. 6. Sept. døbt i St. Petri Kirke.

A^o: 1773 Søndag d: 9. Mai er Johan Fredrik Rosenhoff og Marie Elisabeth Bay trolovet. Lyst 1. gang d: 20. Junii næstefter; com: [= communicerede, dvs. gik til Alters] Søndag d. 18. Julii og copuleret d. 21. D. s.: A: [= ditto samme Aar].

A^o: 1773, Mandag d. 6. Septmbr. om Aftenen Kl. 9¹/₄ er Friderica Caroline Rosenhoff født og d. 13. do. døbt i Garnisons Kirke.

Marie Elisabeth Bay er død Søndag d. 10. April 1803 i sit Alder[s] 58. Aar.

Den her nævnte Johan Frederik Rosenhoff er vor Rosenhoffs Fader, om hvem vi faar at vide – hvilket ikke fremgaar af Oplysningerne i Dansk Biografisk Leksikon – at han har været gift en Gang, før han ægtede Rosenhoffs Moder, hvem vi senere skal møde.

Den næste Optegnelse fortæller, at

A^o: 1774, d. 27. Decemb. reiste Balthasar Jensen Rosenhoff til Vestindien.

Her er aabenbart Tale om en Broder til Johan Frederik Rosenhoff. Og saa berettes, at

A^o: 1818 døde Johan Friderik Rosenhoff d. 26. April; blev begravet d. 2. Mai paa Garnisons Kirkegaard.

Dette var Forhistorien. Og nu følger Rosenhoffs egen Historie. Det ser ud til, at han har en Broder, der er uægteskabeligt født. Thi efter en kraftig Streg, der afslutter Meddelelsen om Faderens Død, følger denne Oplysning:

Carl Frider: er fød Fredag d: 13. Aug: 1802 om Morgen Kl. 1 slet og døbt d. 29. Aug. i Garnisons Kirke, vacinert 12. Mai 1804.⁵

Og vel dør Johan Frederik Rosenhoffs første Hustru først 10. April 1803. Men man kan vanskeligt tænke sig, at hun har født et Barn, da hun var næsten 57 Aar gammel. Mon ikke Faderen, der jo var fem Aar yngre end sin Hustru, her har været paa gale Veje? Og med hvem det kan have været, synes at fremgaa af den straks herpaa følgende Optegnelse:

Johan Fr: Rosenhoff og Anne Margrethe Nielsdatter ere copulerede Frd. d. 10. Februari 1804 i Garnisons Kirke.

Her møder vi Rosenhoffs Moder. Hun bærer ikke som sin Mands første Hustru et Familienavn, men kaldes slet og ret Nielsdatter. Er hun blot en Pige af lavere Stand – muligvis sin Forgængerskes Tjenestepige?

Og nu følger Børnene i det andet Ægteskab. Som det første kommer Rosenhoff selv:

Caspar Claudius Rosenhoff er født Søndag d. 18. Novbr. 1804 om Mid: Kl. 12 slet og døbt d. 12. Jan. 1805 i Garnisons Kirke, vac: 28. Juni 1806. Confirmeret d. 25. Søndag efter Trinitatis 1818 (d. 11. Octob.).

Saa følger fem Søkende:

Johanne Sophie Christiane er født Onsdag d. 15. April 1807 om Aft: Kl. 7³/₄ slet og døbt d. 5. Junii i Garnisons Kirke, vac: 27. May 1809.

Maria Elisabeth: født Onsd. d. 29. Martz 1809 om Aft: Kl. 7³/₄ og døbt Fredag d. 16. Junii i Garnisons Kirke.

Caroline Frederikke: født Torsdag d. 2. Mai 1811 om Morg. 5³/₄ slet og døbt d. 6. Julii i Garnisons K.

Lovise Emilie er født Søndag d. 11. Julii 1813 om Morg. Kl. 1¹/₄ og døbt d. 13. Aug. i Garnisons Kirke.

Anne Christine er født d. 6: April For. 9³/₄, død d. 14. Begravet d. 16. April 1816.

Herefter gaar Rosenhoff atter tilbage i Tiden, idet han fortsætter med at nævne sin første Hustrus Plejeforældre, hos hvem han selv var i Huset siden sin tidligste Barndom:

Johan Christian Seefeldt er død d. 14. Junii 1824.

Anne Sophie Seefeldt, født Nielsen, er født d: 20. Novb. 1766, døbt d. 23. Novbr. s. Aar i Holmens Kirke.

Og længere nede paa Siden:

Anne Sophie Seefeldt døde Mandag Morgen Kl: 3¹/₂, d: 12: Marts 1832, begravet Mand: d. 19. s. M. paa Petri Kirkegaard her i Byen.

Sidstnævnte er Rosenhoffs Moster. Hendes Mand var Bager. Og de havde

taget hans Broders Johan Frederiks Datter til sig. Rosenhoff skriver om hende:

Catharina Maria Lisette Seefeldt er født d. 12. Septembr 1807 – vacc. d. 10. Aug. 1818.

Og saa følger denne glædelige Optegnelse:

Torsdagen d: 10. Februari 1831 blev jeg viet til Cathr: Mar: Lisettette [!] Seefeld af Dr: Johansen i Petri Kirke Kl. 11 Formd. – Wie Gott will! – Casp: Clau: Rosenhoff.

Vi mærker Rosenhoffs bevægede Sind, medens han skriver dette. Præstens Navn – Dr. theol. Johann Christian Gottberg Johannsen – kommer med; sin Hustrus ene Mellemsnavn giver han en extra Endelse – sker det mon af bare Glæde? – mod Sædvane underskriver han Optegnelsen; og: »Wie Gott will!« – ja, vi skal nedenfor erfare, hvad Gud vilde med disse to!

Og Aaret efter følger denne Optegnelse:

Løvedag Eft: Kl: 3, d. 3. Marts 1832 fødtes mig en Datter. – Pige! Med Taarer i Øinene skriver din Fader din Fødselsdag – o, at Du aldrig maatte lære at kjende den Kummer, som nager hans Bryst.

Atter tager Sindsbevægelsen Magten fra den følsomme Mand. Midt i Glæden over sit første Barn maa han græde. Vi tør ikke med Sikkerhed nævne Aarsagen hertil. Maaske gælder Taarerne de trange Livskaar. Eller har Fødselen været særligt svær og varslet ilde? I alt Fald indledes næste Optegnelse med et Kors. Og den lyder saadan:

Tirsd: d: 6. Marts Aft. Kl. 7½ døde mit Barn – min Glæde, mit Haab. – begravet Fred: d: 9. paa Petri Kirkegaard, 133.

Ja, »wie Gott will!«. Men Modgangen er endnu ikke til Ende. Aaret efter maa Rosenhoff skrive:

Natten til Løvedagen d: 16. Febr: 1833, mellem 1 og 2 fødte Marie mig en Datter. Aspecterne ere slette. Marie har nyligen havt Typhus-Feber; jeg selv har ligget ¼ Aar og er endnu syg. – Dog Gud hjælper os nok!

Og det gør Gud virkelig. Thi tre Maaneder senere kan Rosenhoff skrive videre om dette Barn:

Ida Caroline Sophie Rosenhoff er født Natten til Løvedagen d: 16. Febr: 1833, mellem 1–2 og døbt Fredagen d: 24. Mai s. A. i Petri Kirke af Dr. Johansen. – Overværende ved Daaben vare: Forældrene og Jmf. Fredrikke Seefeldt.

Og senere tilføjet er her:

vaccineret d: 7. Mai 1834. Begyndte at gaa i Skole hos Jfr. Brest d. [Dato mangler] Janv. 1838, conf. 3. Octbr. 1847 af Dr. Johansen.

Videre kan endnu to glædelige Begivenheder optegnes:

Carl Johann Emil Rosenhoff er født Pintseaften, Løverdagen d: 17: Mai 1834, Kl. 10^{1/2}, og døbt Fred: d. 11. Juli s. A. i Petri Kirke af Dr. Johansen. Overværende ved Daaben vare: Forældrene og Jf. Emilie Rosenhoff.

Onsdagen, d: 15. Mai 1839, Formd. Kl. 10, fødtes mig en Søn. Han døbttes Fredag d. 19. Juli s. A. i Petri Kirke af Past. Vollesen⁶) i Dr. Johansens Fraværelse og erholdt Navnet: Orla Adolph Algreen Rosenhoff. – Overværende ved Daaben vare Forældrene og Jfr. Caroline Rosenhoff.

Men atter kommer Døden paa Besøg:

Løverdagen, d: 11. Juli (min Søster Emilies Fødselsdag) 1840, Kl. 11 Aft: fandt min ældste Søster, Johanne Sophie Christiane den Fred, hun længe, længe har savnet her paa Jorden. Hun døde paa Frederiks Hospital som Følge efter Typhus, 33 Aar gammel. – Begravet Fred: d: 17. paa Garnisons Kirkegaard.

Og endnu strengere bliver Dødens Besøg et halvt Aar senere:

Nytaarsnat Kl. 2^{1/2} imellem Torsdag d. 31. Dcbr. 1840 og Fredag den 1. Jan. 1841 døde min Søn Orla Adolph Algreen. – Gud give min Kone og mig Styrke til at bære vort smertelige Tab! – Begravet Tirsdag d. 5. Jan. paa Petri Kirkegaard heri Byen.

Men Hjemsegelsen fortsætter, nu ved Paavirkning udefra:

Pintsemorgen, d: 30. Mai 1841, Kl. 8 fødte min Kone, Marie, en dødfødt Dreng (aborterede), som Følge af Skade og Ærgrelse over Trykkesfrihedsactionerne, navnlig Sags Anlæggelse mod Gjøvdad & Ploug.

Her bliver med eet de faa og korte Sætninger fuldt gennemsigtige og lader os se ind i en huslig Tragedie: Den unge Moder aborterer som Følge af de politiske Begivenheders Pres paa Hjemmet. Hendes Mand, der i disse Aar i sit Ugeblad »Den Frisindede« bestandigt kritiserer Regeringen og taler den politiske Liberalismes Sag, oplever gentagne Sagsanlæg og faar Bøder og deler her Kaar med den liberale Fører Carl Ploug, der netop fra 12. Maj 1841 staar som Redaktør af Oppositionsbladet »Fædrelandet«, og med Journalisten Jens Giødwad, der allerede siden Aaret før stod blandt samme Blads Udgivere⁷. Et med Glæde ventet Barns for tidlige Fødsel og deraf følgende Død er altsaa her Prisen for Hjemmets nære Tilknytning til den politiske Opposition.

Maaske skal ogsaa Rosenhoffs næste Optegnelse sees i denne Forbindelse. Maaske har hans Hustru ikke kunnet overvinde Følgerne af det haarde Slag sidst i Maj. I alt Fald maa han allerede i den følgende Maaned nedskrive denne tragiske Meddelelse:

Torsdag d. 17. Juni 1841 omtrent Kl. 10 Formd. døde min trofaste, retskafne Hustru Caroline Marie (Catharine Lisette), født Seefeldt. – Hun blev begravet paa Petri Kirkegaard heri Byen Mandagen d. 21. Juni og hviler ved Siden af den forudgangne Orla og det sidstfødte Barn. – Gud give mig Kraft og Sundhed til at leve med og for Ida og Carl; han holde sin Haand over mig, naar jeg, den Haardthjemsøgte, kunde blive fristet til nogen som helst Letsindighed, lige uværdig for min Forstand som mit Hjerte!

Nu staar Rosenhoff ene med den 8-aarige Ida og den 7-aarige Carl. Og at han føler sig helt i Mørke, forstaar vi af hans Hjertesuk om Guds Hjælp mod enhver Letsindighed – har mon den ulykkelige Mand af sin Sorg og andre Plager været fristet til at berøve sig selv Livet? Nej, saa gaar det trods alt lettere at føre den næste Optegnelse i Pennen, selvom den gælder hans Søster:

Tirsdagen d: 19. Octbr. 1841, Kl. 7 Morg., døde min Søster Caroline Frederikke, 30 Aar gl., paa Frederikshospital som følger efter Typhus. Begravet Fredagen d: 22. Oct. paa Garnisons Kirkegaard.

Men Rosenhoff duer ikke til at være Enkemand – kun fem Maaneder efter sin Hustrus Død indfører han denne korte Optegnelse:

Tirsdagen d: 16: Novbr. 1841 blev jeg viet til Pauline –.

Kort og godt: Det gaar ikke uden Hustru og Moder i Hjemmet. Her maa gøres noget! Men Optegnelsen har denne Gang en helt anden Karakter end for godt ti Aar siden. Ikke engang sin anden Hustrus Efternavn nævner han, men erstatter det med en Streg. Hun er forøvrigt jødisk født og er Datter af Købmand Jacob Moses Jacobsen.

Og Rosenhoffs Optegnelser slutter med at omtale de to Børn, der fødes i dette andet Ægteskab:

Tirsdagen d: 23. August 1842, Eft: Kl. 5³/₄ c. forlöstes min Kone Pauline med en Datter.

Fredagen d. 18. November 1842 (min 38. Aars Fødselsdag) døbttes denne Datter i St. Petri Kirke og erholdt Navnet Marie Pauline Rosenhoff. – Overværende ved Daaben, der foretoges af Dr. Johannsen, vare Forældrene og min Søster Marie Elisabeth Rosenhoff; min Søster Emilie L. Rosenhoff er tillige skreven som Fadderske i Kirkebogen.

Tirsdagmorgen d: 1ste Octbr: 1844, Kl. 2–3, forlöstes min Kone Pauline med en Søn. Døbt ved Navn: Orla Albert Wilhelm i Petri Kirke Fred: d: 24. Janv. 1845 af Dr. Johannsen. Faddersker Marie og Emilie Rosenhoff. Emilie var med i Kirken, samt Forældrene og Ida, Carl og Marie Poulina Rosenhoff.

Pladsen paa Salmebogens hvide Blade er opbrugt. Men vi har ogsaa – foruden, hvad vi ellers fik at vide undervejs – faaet et Nærbillede af Caspar Claudius Rosenhoff og set, at han som Menneske nu ikke var slet saa ubetydelig, som den spotske Heiberg lader ham se ud i »En Sjæl efter Døden«. I det mindste har han som Mand og Fader lidt saa meget, at den overlegne Æstetiker egentligt burde have sparet ham for den Lidelse ogsaa at blive et Offer for hans Digterpens Satire.

Noter:

1. Rosenhoff levede 1804–69. Se iøvrigt Dansk Biografisk Leksikon XX, S. 36 f. Salmebogen blev 1942 fundet hos nu afdøde Slagtermester Hans Bjørn i Spjellerup ved Næstved. Hvordan den er kommet i denne Mands Eje, og om der har existeret nogen Slægtsforbindelse mellem ham og Rosenhoff, har ikke kunnet oplyses.
2. J. L. Heiberg: En Sjæl efter Døden. Udgivet af Oskar Schlichtkrull, 2. Udgave 1929, S. 32 f og 73.
3. I det følgende er overalt Rosenhoffs originale Retskrivning fulgt – kun er ganske faa Stavefejl stiltiende rettet, ligesom hans noget sjuskede Tegnsætning er forbedret af Hensyn til Forstaaeligheden.
4. Dansk Biografisk Leksikon XX, S. 38.
5. Daaben er forgæves eftersøgt i Garnisons Kirkebøger.
6. Slesvigeren, Pastor Christen Wollesen var Kateket ved Sct. Petri Kirke 1835–39.
7. Dansk Biografisk Leksikon XVIII, S. 411 og VIII, S. 114.

Urban Schrøder, f. 1917, sognepræst. Har skrevet »Jesu Blods Prædikantere« 1950 og »Enevældens første Aar 1670–1700« i Den danske Kirkes Historie IV, 1959 samt kirke- og salmehistoriske artikler i forskellige tidsskrifter og udgivet »Danske Prædikener gennem Tiderne« 1954. Adr.: Varnæs, 6200 Aabenraa.

LANDMÅLERE

I 1975 fylder Den danske Landinspektørforening 100 år, og foreningen påtænker i anledning af jubilæet at udsende en bog om landmålingens historie, der aldrig tidligere har været behandlet samlet.

I tilknytning hertil ønsker man at bringe biografier over de personer, der siden 1768, og indtil landmålerudnævnelsen ophørte ca. 100 år senere, fik meddelt kongelig bestalling som »økonomiske landmålere«. Da der i de tider kun var meget få landinspektører, har landmålerne spillet en væsentlig rolle bl. a. ved opmålingen af to af rytterdistrikterne i årene 1768–1772, ved opmålingsarbejderne i forbindelse med udskiftningerne i slutningen af 1700-tallet og ved matrikuleringsarbejderne i første halvdel af 1800-tallet. Som følge af det lille antal landinspektører fik en del landmålere autorisation til at udføre landinspektørarbejder, medens andre tog landinspektørexamen og derpå fik kongelig bestalling som landinspektører.

Til brug ved udarbejdelsen af disse biografier efterlyser jeg til supplerung af mit eget materiale oplysninger om landmålere, således at biografierne kan blive så fuldstændige som muligt. Jeg vil være taknemlig for at modtage oplysninger om landmålerne selv, deres forældre, deres eventuelle hustruer og disses forældre.

Af hensyn til at få tilvejebragt biografier over samtlige landinspektører er jeg interesseret i lignende oplysninger om de landinspektører, der har haft deres virke i sidste halvdel af forrige århundrede, og som ikke allerede er biograferet i de af landinspektørforeningen i 1925, 1935 og 1950 udgivne stater.

SVEND BALSLEV
arkivar, landinspektør
Kildevældsvej 16A
2830 Virum

SLÆGTERNES UDDØEN

I artiklen »Slægternes uddøen. Et matematisk-statistisk problem« (Personalhistorisk Tidsskrift. 93. årg. 16. rk. 1. bind, 109–130. 1973) efterlystes oplysninger om de løsninger, der i 1929–30 blev indsendt til redaktionen af Matematisk Tidsskrift, på Erlangs opgave om sandsynligheden for, at en slægt uddør. Rektor H. Busk-Jensen, Charlottenlund, har nu fremdraget originalmanuskriptet til en af disse løsninger, udarbejdet af hans svoger, mag. scient. Carl Marius Christensen (1898–1973). Løsningen er dateret 3. 3. 1930. Det fremgår af dette manuskript, at C. M. Christensen uafhængigt af andre har fundet den samme almene løsning som J. F. Steffensen, hvis navn altid knyttes til problemets endelige matematiske løsning. En offentliggørelse af manuskriptet i Nordisk matematisk Tidsskrift er planlagt.

C. M. Christensens arbejde synes udelukkende at være foranlediget af Erlangs opgave, og ingen af forgængerne, der har behandlet problemet, nævnes.

C. M. Christensens biografi findes i »Dansk Magisterstat« (1967).

K. ALBERTSEN

Købmandsslægten Wandel i Saksøbing og Nykøbing Falster

Af GREGERS HANSEN

Slægten har – som nedenfor beskrevet – forbindelse med præsteslægten Wandel. Derimod synes den uden forbindelse med den i Dansk biografisk leksikon, 2. udg. XXV, s. 107 beskrevne slægt Wandel. Og den har ingen forbindelse med personer af navnet Wandel, som i slutningen af det 18. århundrede boede i Stubbekøbing, Stadager og Torkildstrup sogne på Falster¹. Disse hed i virkeligheden Wandel og hørte til stadsmusikantfamilien i Nyborg. Når de på Falster kaldtes Wandel, skyldes det formentlig afsmitning fra den nedenfor beskrevne, dengang ret kendte slægt.

Slægtens stamfader, Niels Jensen var født i Nyborg, men kom – ligesom to halvsøskende af ham – til Saksøbing. Han giftede sig her med en enke, Lucie Pedersdatter Bert af anset købmandsslægt, hvortil kom, at hendes første mand, købmand i Saksøbing Jens Nielsen gennem sine søstre var besvogret med andre Saksøbing-købmænd.

I afsnittet »1. slægtled« er til nærmere beskrivelse af milieuet givet en ret udførlig redegørelse for de nævnte tre personers slægtskabsforbindelser, en redegørelse, som bl.a. viser, at der i den lille by side om side med velstående købmænd har levet slægtninge af dem, som økonomisk var langt ringere stillet, nogle endog fattige. – To trediedele af de personer af 2.–4. slægtled, der nåede voksen alder, levede på Lolland-Falster, de fleste i Saksøbing og Nykøbing.

Med 4. slægtled må denne slægt Wandels mandslinie antages at være uddød i Danmark².

1. SLÆGTLED

1. *Niels Jensen* (s. af købmand i Nyborg Jens Christensen og Anna Nielsdatter), dbt. Nyborg 9. feb. 1687, bgr. Saksøbing 14. feb. 1755, købmand i Saksøbing, borgerskab 18. dec. 1713, ved samme tid³ g. m. *Lucie Pedersdatter Bert* (d. af købmand i Saksøbing, landstingsskriver Peder Henriksen Bert og Else Christence), bgr. Saksøbing 11. okt. 1757, 74 år gl. Hun g. 1) m. købmand i Saksøbing *Jens Nielsen*, bgr. Saksøbing 1712, ligpenge betalt 28. jan.

Ved sin død var Niels Jensen en velstående mand^{3a}. Boet blev først skiftet efter hustruens død to år senere. Dets overskud var da 8679 rdl.⁴ I hvilken

grad denne formue skyldtes Niels Jensens indsats, ved vi ikke. Men vi ved, at Lucie Pedersdatter ikke var ubemidlet, da han giftede sig med hende. Den 2. marts 1713, et år efter hendes første mands død, udstedte etatsråd Chr. Lerche på Nielstrup en panteobligation til hende på 1000 sletdaler⁵. – Niels Jensen led et ikke ringe tab ved ildebranden i Saksøbing 1728⁶.

1A. NIELS JENSENS SLÆGT

Niels Jensen var kun to år gammel, da hans fader døde⁷. Moderen, Anna Nielsdatter blev derefter g.m. premierløjtnant i flåden *Eiler Floris*. Hun døde allerede år 1700⁸, efterladende sig – foruden ægtefællen – to børn af 1. ægteskab – Niels Jensen og Christen Jensen – og tre børn af 2. ægteskab – de nedennævnte Florents Eilersen og Anne Catrine Eilersdatter samt Marie Elisabeth Eilersdatter, hvilken sidste fik ophold hos sin morbroder, sognepræst Johan Nielsen Wandal i Vindinge ved Nyborg.

Niels Jensens moder, Anna Nielsdatter var datter af købmand og rådmand i Nyborg Niels Jensen⁹ og Karen Wandal. Disse var begge af Ribe-slægt. Niels Jensen var søn af borger i Ribe Jens Pedersen Trelund, Karen Wandal var datter af biskop i Viborg Hans Wandal, en søn af rådmand i Ribe Iver Vandel¹⁰. Dette navn, Vandel gav Saksøbing-købmanden Niels Jensen videre til sine børn.

Hans halvbroder, *Florents Eilersen* var dbt. Nyborg 22. feb. 1698. Han fik 17. jan. 1735 borgerskab som snedker i Saksøbing og synes at have siddet i jævnt gode kår. Han havde hus, som i skiftet blev vurderet til 80 rdl. og boets overskud var 166 rdl. Han døde 1750, bgr. Saksøbing 22. okt., efterladende sig enke, *Gundel Nielsdatter Krog*, f. ca. 1720 (d. af slagter, møller og øltapper i Saksøbing Niels Nielsen Krog¹¹ og Mette Hansdatter Bert¹²), der siden blev g. m. nedennævnte tobaksspinder i Saksøbing *Just Justesen*, og to børn, *Niels Florentsen*, dbt. Saksøbing 16. sep. 1736, der blev smed på Falster, og *Mette Florentsdatter*, dbt. Saksøbing 24. jan. 1749, som ved sin nedennævnte fasters død 1767 var tjenestepige i Saksøbing og blev gift Saksøbing 2. maj 1781 med *Friderich Kaars*, til hvem hendes fædrearv derefter blev udbetalt¹³. Han var født ca. 1737 i Preussen, betegnedes ved troløvelsen som skomagersvend fra Toreby og fik 19. april 1785 borgerskab som skoflikker i Saksøbing. Ved folketællingen 1787 kaldes han daglejer, men i skattelisten samme år skoflikker.

Niels Jensens halvsøster, *Anne Catrine Eilersdatter*, dbt. Nyborg 11. aug. 1695 (ved dåben og i skiftet efter moderen kaldes hun blot Catrine) blev g. m. snedker i Saksøbing *Niels Valentinsen Gerner*, som var født i København og havde fået borgerskab i Saksøbing 3. okt. 1722. Han døde 1748, 44 år gl., bgr. Saksøbing 1. april, og synes at have siddet i jævne kår. Han havde gård i byen, som i skiftet blev vurderet til 160 rdl., og boets overskud var 63 rdl. Men hans enke kom til at sidde meget småt i det. Af skiftet efter Niels Jensen og Lucie Pedersdatter Bert fremgår om Anne Catrine

bl.a., at hun havde og indtil sin død kunne beholde fribolig i et Niels Jensen tilhørende hus. Hun døde 1767, bgr. Saksøbing 7. nov. I hendes bo var aktiverne 41 rdl. og passiverne 43 rdl. En søn, der ved faderens død var 12 år gl., døde før moderen.

1B. LUCIE PEDERSDATTER BERTS SLÆGT

Slægten Bert var ret udbredt i Saksøbing på denne tid. Lucies fader, købmand i Saksøbing, landstingsskriver *Peder Henriksen Bert*, der var søn af borger i Saksøbing *Henrik Hillebrandsen*¹⁴, blev bgr. i Saksøbing kirke 1. maj 1709¹⁵. Hans 1. hustru, *Else Christence* omtales 25. aug. 1696 som af-død¹⁶. Hans 2. hustru, *Sara von Westen* (d. af købmand og rådmand i Nysted *Mathias von Westen* og *Sidsel Marie Lerche*¹⁷), dbt. Nysted 18. okt. 1657, blev bgr. Saksøbing 1710, ligpenge betalt 27. aug. Før ægteskabet med Bert havde hun været gift med toldskriver i København *Morten Madsen*¹⁸.

Der vides ikke at have været børn i *Peder Henriksen Berts* 2. ægteskab, men i 1. ægteskab var der foruden *Lucie* i al fald 3 børn¹⁹:

1B a. *Margrethe Pedersdatter Bert*²⁰, bgr. Saksøbing 1704, ligpenge betalt 25. marts²¹, g. 1) 29. juli 1690²² m. købmand i Saksøbing (borgerskab 8. dec. 1690) *Evert Hincheldej*, f. i Lybeck 26. feb. 1665, d. i Saksøbing 1699, g. 2) i Saksøbing 1699 m. købmand i Saksøbing *Hans Bergeshagen Flindt* (s. af den fra Rostock indvandrede købmand og skipper i Nykøbing *Henrik Flindt* og *Anna Hansdatter Bergeshagen*), f. i Nykøbing 14. sep. 1678, bgr. Saksøbing 1723, ligpenge betalt 4. maj. Han g. 2) *Nakskov* 7. jan. 1705 m. *Margrethe Pedersdatter* (enke efter købmand i *Nakskov Peder Brodersen*), bgr. Saksøbing 1709, ligpenge betalt 30. juni. *Hans Bergeshagen Flindt* havde fået borgerskab i Saksøbing 5. jan. 1703, men opsigde det 13. maj 1711 for at flytte til Nykøbing, da han var beskikket til hospitalsforstander der²³. Han synes dog at være forblevet i Saksøbing, thi i andragende af 29. feb. 1716 til kancelliet²⁴ anfører han, at han har været boddende i Saksøbing i ca. 14 år, medens han ved opsigelsen af borgerskabet nævner ca. 10 års ophold.

I *Margrethe Pedersdatter Berts* 1. ægteskab fødtes i al fald 4 børn:

1B a 1. *Edvard Hincheldej*, dbt. 27. jan. 1696²², død inden for de første år derefter.

1Ba 2. *Hans Henrik Hincheldej*, f. i Saksøbing 1697/98²⁴, d. i Nykøbing 12. okt. 1762²⁵, købmand i Saksøbing (borgerskab 21. maj 1724, opsagt 7. aug. 1725), derefter købmand (borgerskab 2. april 1726), stempel-papirforhandler, lotteriinspektør og stadskaptajn i Nykøbing, g. Nykøbing 27. feb. 1726 m. *Dorothea Eleonora Fritscher*²⁶ (d. af slotsmurermester i Nykøbing *Christian Fritscher* og *Engel Zelmann*), dbt. Nykøbing 23. sep. 1705, bgr. Nykøbing 1755, ligpenge betalt 11. juli.

1Ba3. *Else Christence Hincheldej*, bgr. Nykøbing 1767, ligpenge betalt

17. aug., g. senest 1714²⁷ m. guldsmed i Nykøbing (borgerskab 26. sep. 1714) *Hans Andersen Scheel* (s. af guldsmed i Nykøbing Anders Jensen Scheel og Ingeborg Maschwedel²⁸), f. i Nykøbing, ægteskabet opløst ved tamperrettsdom af 4. juni 1727, som fastslår, at han har forbrudt sit ægteskab²⁹.

1Ba4. *Edvard Hincheldey*, f. i Saksøbing, yngre end Hans Henrik Hincheldey²⁴, d. 1775³⁰, købmand (borgerskab 11. juli 1725) og rådmand i Nykøbing, g. Nykøbing 19. dec. 1724 m. *Karen Høy* (d. af skipper i Nykøbing (borgerskab 27. feb. 1704) Christen Laursen Høy), dbt. Nykøbing 20. feb. 1707, bgr. Nykøbing 1767, liggende betalt 31. aug.

I Margrethe Pedersdtr. Berts 2. ægteskab fødtes i al fald 2 børn³¹:

1Ba5. *Henrik Flindt*, f. i Saksøbing 30. juli 1702, d. i Kippinge 7. feb. 1738, sognepræst i Kippinge, g. i Kippinge 6. dec. 1730 m. *Margrethe Snistorph* (d. af sognepræst i Kippinge Sigvard Christian Snistorph og Cathrine Willumsdatter), dbt. Kippinge 12. juni 1699, bgr. Nykøbing 30. jan. 1776.

1Ba6. *Anne Flindt*, f. i Saksøbing 16. nov. 1703, bgr. Aarhus domk. 31. jan. 1763, g. Nykøbing 25. feb. 1724 m. daværende resid. kapellan i Nykøbing, senere sognepræst ved Aarhus domkirke *Christian Pontoppidan* (s. af stiftsprovst i Aarhus Ludvig Pontoppidan og Else Sophie Spend), dbt. Aarhus domk. 19. juli 1696, bgr. sst. 4. sep. 1765.

1Bb. *Hans Pedersen Bert*, d. 1730³², skipper i Saksøbing, borgerskab 23. juli 1711. Hans bo var ganske uden midler. Han efterlod sig enke, *Sophie Kirstine Winding* (d. af sognepræst i Radsted Hans Mikkelsen Winding og Gundel Clausdatter Warbjerg³³), f. ca. 1695 og 3 børn: *Hillebrand*, 10 år, *Peder*, 3/4 år og *Kirsten*, 4 år. Hillebrand Hansen Bert blev kapellan i Rødby³⁴, Kirsten blev g. m. degn i Taars ved Saksøbing *Peder Nielsen Regel*³⁵, Peder døde som barn¹⁹.

1Bc. *Hilleborg Sophie Pedersdatter Bert*, g. 1) tidligst 1713³⁶ m. købmand i Saksøbing *Hans Christensen*, bgr. Saksøbing 19. aug. 1744, 72 år gl., borgerskab 18. maj 1700, g. 2) Saksøbing 16. dec. 1746 m. kaptajnløjtnant ved søetaten, færgemand ved Vordingborg færgested *Oluf Christensen Modum*.

Ved samfrændeskifte mellem Hilleborg Sophie og hendes 2 døtre af 1. ægteskab³⁷ var boets overskud 2616 rdl.

Den ene datter, *Else Marie Hansdatter* blev g. 1) Saksøbing 8. marts 1737 m. *Christen Gildstrup* af København, d. 8. juli 1739 som købmand i Nysted (ses ikke bgr. hverken i Nysted eller i Saksøbing). Enken fragik arv og gæld³⁸, g. 2) Saksøbing 12. jan. 1748 m. *Christian Modum* fra Vordingborg (s. af hendes stiftfader Oluf Christensen Modum³⁹). Han var født i København og fik 23. aug. 1748 borgerskab som avlsbruger i Saksøbing⁴⁰.

Hilleborg Sophies anden datter, *Anne Margrethe Hansdatter* blev g. Vordingborg 21. nov. 1749 m. overstyrmand ved det guineiske kompagni *Peder Bellinger*⁴¹.

1C. JENS NIELSENS SLÆGT.

Luice Pedersdatter Berts første mand, Jens Nielsen havde 1. dec. 1691 fået borgerskab som købmand i Saksøbing og har altså været noget ældre end hun. Han var af Saksøbing-slægt⁴². Vi kender 4 søskende til ham:

1Ca. *Mette Nielsdatter* var g. m. købmand i Saksøbing (borgerskab som skipper 16. nov. 1687) *Niels Caspersen Siøe* (s. af Casper Mortensen i Keldernes, Stokkemark sogn og Anne Nielsdatter Siøe). Hun døde 1733, ligpenge betalt 14. dec. Han døde 1735, 72 år gl., bgr. Saksøbing 9. marts, efterladende sig en formue på 4430 rdl.⁴³. En søn var død 1714 i sit 23. år, og ægteparret var derefter uden livsarvinger.

1Cb. *Anne Nielsdatter* var g. m. skipper i Saksøbing Adser Riis⁴⁴, som døde i 1729, ligpenge betalt 19. maj, uden at efterlade sig noget videre⁴⁵. Hun døde 1749, 79 år gl., bgr. Saksøbing 22. marts. Hendes bo var insolvent.

Af dette ægteskab kender vi 2 sønner og 2 døtre. Den ene søn, *Mads Adsersen Riis* levede ved faderens død i Oreby, men døde før moderen. Den anden søn, *Christopher Adsersen Riis* havde ved moderens død været udenlands i over 34 år, og man kendte ikke hans opholdssted.

Den ene datter, *Maren Adsersdatter Riis* var g. m. skomager i Saksøbing *Morten Hansen*, der var født i Rødby og 18. aug. 1727 havde fået borgerskab i Saksøbing. De døde begge i 1756, bgr. Saksøbing henholdsvis 15. okt. og 2. dec., deres bo var insolvent.

Den anden datter, *Anne Adsersdatter Riis* var g. m. tobaksspinder i Saksøbing *Just Justesen*. Hun døde 1751, 46 år gl., bgr. Saksøbing 30. juli. Just Justesen – eller Jost Jostesen som hans navn også undertiden skrives – fortjener nærmere omtale. Byfoged Morten Hammer skriver 1735 i sin indberetning⁴⁶, at Just Justesen ikke kan fortsætte håndværket. Hvad der dengang var i vejen med ham, ved vi ikke. Men vi ved, at han efter 1735 har udfoldet en ikke ringe livgivende aktivitet. I hans ægteskaber er født et stort antal børn, derunder 3 hold tvillinger.

Just Justesen var født i Saksøbing. Han fik 22. feb. 1729 borgerskab som tobaksspinder og døde 1763, nogle og 50 år gl., bgr. Saksøbing 20. april. Hans bo var insolvent. En broder⁴⁷, Johan Justesen, ligeledes tobaksspinder (borgerskab 26. april 1710) blev bgr. Saksøbing 17. marts 1740, 60 år gl.

Just Justesens antagelig første hustru døde i 1729, ligpenge betalt 18. dec. Derefter er han blevet g. m. Anne Riis, og efter hendes død blev han g. Saksøbing 22. jan. 1752 m. ovennævnte *Gundel Nielsdatter Krog*, enke efter Niels Jensens halvbroder, *Florents Eilersen*. Som enke efter Just Justesen levede Gundel i 25 år. Hun blev bgr. Saksøbing 7. marts 1788, 68 år gl. i de fattiges jord.

To af tvillingparrene blev født af Anne Riis, det tredie af Gundel: 8. dec. 1737 døbttes Mette og Elisabeth, 14. juli 1743 Anna Maria og Else og 1. juli

1753 Florents og en ny Anna Maria. Disse tvillingfødsler må i forbindelse med de mange andre fødsler have været forældrene en hård belastning, men man kan nok regne med, at de mere velstående familiemedlemmer blandt fadderne har betænkt børnene med gode faddeger. I 1737 blev børnene båret til dåben af Peder Henriksens (1 C c) og Niels Christensens (1 C d 2) hustruer; Ole Rasmussen (2) og Jochum Blich (1 D 1) var blandt fadderne. I 1743 blev børnene båret af madam Blich og af Ole Rasmussens hustru. Fadderne kendes næsten alle: Hans Christian Fritscher (4), byskriver Lars Rostocker, Else Christence Hincheldeys (1 B a 3) svigersøn, kordegn i Saks-købing Gabriel Wolch³⁵, Chreinhof Junior (1 D 2), Jens Vandel (3), Niels Valentinsens (1 A) hustru, Peder Hansen skræders hustru, jomfru Anna Vandel (6) og sognepræstens datter jomfru Sophia Amalia Hosum. I 1753 blev børnene båret af Fritschers hustru og af Christian Ulrich Peitersen⁴⁸ guldsmeds hustru. Blandt fadderne var Chreinhof Junior og Jochum Blich.

Af Just Justesens og Anne Riis' børn skal nævnes sønnen *Niels Justesen*, hvis alder i skiftet efter faderen er angivet til 26 år. Han skulle da være født ca. 1737. Saks-købing kirkebog, som begynder 1735, indeholder imidlertid ikke hans fødsel. Han er antagelig identisk med *Niels Just*, som 28. jan. 1768 fik borgerskab som tobakspantør i Saks-købing og så sent som 1786 betegnes som sådan⁴⁹. 11. okt. 1786 fik han borgerskab som købmand i Saks-købing. Iflg. borgerskabsregistret var han født i Saks-købing. I folketællingen 1787 opgives hans alder til 53 år, således at han kan være født før kirkebogens påbegyndelse. Han blev g. Saks-købing 5. dec. 1798 m. Anna Nielsdatter, enke efter kirurg, birkeskriver, exam. jur. Johan Christian Backhausen.

1 C c. *Else Nielsdatter* var g. m. købmand i Saks-købing *Peder Henriksen*. Else Nielsdatter døde uden livsarvinger i 1743, 70 år gl., bgr. Saks-købing 8. april. Hun og hendes mand synes at have siddet i jævne kår⁵⁰. Peder Henriksen var født i Krårup, Våbensted sogn og havde 26. juni 1721 fået borgerskab som melhandler i Saks-købing. Han havde været gift før. Hans første hustru døde 1725, ligpenge betalt 24. nov. Efter Else Nielsdatters død blev han g. Saks-købing 16. dec. 1746 m. Jørgen snedkers enke *Anna Hansdatter*, som overlevede ham. Han døde i 1755, 65 år gl., bgr. Saks-købing 17. nov. Hans bo var da insolvent.

1 C d. En halvbroder til Jens Nielsen, *Christen Olsen* blev bgr. Tårs 19. maj 1718, 67 år gl. Han må antages at have været ret velsitueret, thi i kirkebogen er noteret, at han blev bgr. i egekiste og at der derfor blev forevist seddel fra amtstuen. Denne sidste bemærkning har hensyn til den året i forvejen indførte skat på ligkister af egetræ.

Christen Olsen havde 2 sønner⁵¹:

1 C d 1. Poul Christensen, dbt. Tårs 21. nov. 1706, g. 1) Saksøbing 11. juli 1735 m. Eva Elisabeth Fibiansdatter⁵² af Saksøbing, bgr. Saksøbing 14. april 1762, 62 år gl. (Hun g. 1) m. smed i Saksøbing (borgerskab 22. feb. 1729) Anders Thorsen, bgr. Saksøbing 1730, ligpenge betalt 28. nov.). g. 2) Våbensted 9. maj 1764 m. Anna Christence Dannefer (d. af byskriver i Nykøbing Jacob Dannefer og Martha Flindt), dbt. Nykøbing 29. nov. 1724, bgr. Saksøbing 18. feb. 1765 (Hun g. 1) 5. feb. 1755⁵³ m. Frederik Hugo Berthelsen bgr. Våbensted 24. marts 1763, 40 år gl. Han var 1749 ridefoged på Nielstrup, 1759 forpagter på Agerupgård, Våbensted sogn)⁵⁴, g. 3) Våbensted 8. nov. 1765 m. Kirsten Rasmusdatter.

Poul Christensen omtales i byfogedindberetningen 1735 som fattig matros. 7. okt. 1735 havde han fået borgerskab i Saksøbing som søfarende. Ved sit første ægteskab var han kommet i besiddelse af et hus, idet Eva Elisabeth Fibiansdatter, skønt hendes første mand ikke havde efterladt sig noget videre, i 1734 af Jens Juel i Halsted havde købt et hus i Saksøbing for 100 sletdaler kontant⁵⁵, som hun dog mod pant i huset lånte hos kromand i Oreby, birkeskriver i Orebygaard birk Rasmus Clausen⁵⁶. De nygifte har ikke ret længe haft deres hjem i huset i Saksøbing. 1737 træffer vi Poul Christensen som gårdmand (»boemand« i den tids sprog) i Lille Musse⁵⁷, hvor han boede endnu i 1741⁵⁸. Hvornår han er vendt tilbage til Saksøbing, ved vi ikke, men ved brandtaksationsforretningen 1761 ejede han og boede i gården Søndergade 10, som ansattes til 600 rdl. Eva Elisabeths hus havde de i mellemtiden afhændet. I skiftet efter hende kaldes Poul Christensen borger og avlsmand. Boets indtægter gav næsten dækning for alle udgifter. Såvel gård som løsøre stillede til auktion, og på auktionen købte Poul Christensen gården for 210 rdl.⁵⁹, at sammenholde med at boets vurderingsmænd havde sat den til 400 rdl. – Den lave auktionspris kan forklares ved, at der ikke på dette tidspunkt i den lille by har været efterspørgsel efter en ejendom af denne størrelse, thi vurderingssummen, 400 rdl. var på sin vis rigtig nok. Dette fremgår af at Poul Christensen 3 år senere, da hans anden hustru døde, havde truffet aftale om salg af gården for 400 rdl., et salg, som gik endeligt i orden under skiftet. Køberen var en farver fra Svendborg, Jørgen Rasmussen Fangel. Poul Christensens anden hustru nåede ikke – som planen var – at komme tilbage til Våbensted sogn, hvor hun havde levet i sit første ægteskab, men Poul Christensen havde inden hendes død fået sat besætning og inventar ind i et hus, Stenøje i Våbensted skov, som Henrik Flindt på Nielstrup havde overladt ham⁶⁰. Her levede han endnu i 1774⁶¹. På baggrund af den fortjeneste, som han opnåede ved salget af gården i Saksøbing, kan det ikke undre, at boet efter hans anden hustrus død udviste et overskud på 535 rdl.

Poul Christensen synes ikke at have haft børn i sine to første ægteskaber,

men fik på sine gamle dage to børn, der døbttes i Våbensted 22. marts 1766 og 6. aug. 1769.

1 C d 2. *Niels Christensen*, dbt. Taars 20. juli 1710, d. i Lidstrup, Nørre Ørslev sogn 1748⁶², g.⁶³ antagelig senest 1734⁶⁴ m. *Anna Margrethe Larsdatter Wedbye*, d. 1750 i Lidstrup⁶⁵. Hun g. 1) 1730/32⁶⁶ m. købmand i Saks København (borgerskab 1728) *Augustinus Herman Burmehl*, f. i Lybeck, bgr. Saks København 1732, ligpenge betalt 5. juli og 3) m. skovfoged *Christen Hansen*, som overlevede hende.

Niels Christensen fik borgerskab som købmand i Saks København 11. dec. 1733. Han opsagde borgerskabet 23. juni 1743 for at nedsætte sig i Stubbekøbing⁶⁷. Ved sit ægteskab var han kommet i besiddelse af en gård i Saks København⁶⁶, som han 1739 solgte til byfoged Morten Hammer for 320 rdl. kontant⁶⁸. Samme år købte han en mindre ejendom i Saks København, som han solgte 1741⁶⁹.

Anna Margrethe Larsdatter Wedbye havde i Saks København en søster, Anna Larsdatter Wedbye (2) og i Stubbekøbing en broder, forvalter ved Stubbekøbing rytterdistrikt Peder Larsen Wedbye⁷⁰, der antagelig har hjulpet Niels Christensen til den stilling som skovfoged, som han beklædte ved sin død. Hans enke fragik arv og gæld. Han efterlod sig ingen livsarvinger.

1D. BØRN.

I sit ægteskab med Jens Nielsen har Lucie Pedersdatter Bert haft i al fald 3 børn³, af hvilke de 2 nåede voksenalder:

1 D 1. *Anna Margrethe Jensdatter*, bgr. Saks København 13. aug. 1750, 41 år gl., g. antagelig 1728 m. købmand i Saks København, borgerskab 16. juni 1728, *Jochum Blich* (s. af købmand i Nakskov Jochum Blich og Sindel Marie Tollesdatter), dbt. Nakskov 1. april 1701, bgr. Saks København 3. feb. 1766, g. 2) Stokkemark 18. juli 1755 m. *Cecilia Dorothea Collin* (d. af købmand og rådmand i Nykøbing Mads Jensen Kolding og Abigael Jørgensdatter Wiel), dbt. Nykøbing 27. april 1706, bgr. Saks København 16. dec. 1757, g. 3) 9. nov. 1759⁷¹ m. *Karen Brams* (d. af tobaksspinder i Rødby Hans Bramsen og Cartrine Jensdatter), f. ca. 1713⁷², d. ca. 1767⁷³. Efter Jochum Blichs død blev Karen Brams g. m. købmand i Saks København Chreinhof Junior (se nr. 1 D 2).

1 D 2. *Peder Jensen Bert*, der har været jævnaldrende med søsteren. Han løste 21. juni 1731 borgerskab som købmand i Saks København og døde 1741, bgr. Saks København 28. nov., 32 år gl., uden at efterlade sig livsarvinger. Bots tilstand kendes ikke, eftersom hans slægtninge gav afkald på arv til fordel for enken, *Anna Elisabeth Marcusdatter*, bgr. Saks København 27. jan. 1756, 43 år gl. Hun blev g. igen Saks København 13. feb. 1743 m. købmand i Saks København, borgerskab 22. feb. 1743, *Chreinhof Junior* (s. af skræder i Maribo, senere i Nysted Jørgen Hansen Junior og Cathrine Elisabeth Hansdatter) dbt. Maribo 19. aug. 1716, bgr. Saks København 27. nov. 1786, g. 2) Saks København 10. sep. 1766 m. Karen Brams (se nr. 1 D 1).

Niels Jensen og Lucie synes at have haft 9 børn⁷⁴, hvoraf dog kun 6 nåede voksenalder, 2. slægtled, nr. 2–7.

2. SLÆGTLED

Købmand i Sakskøbing *Niels Jensens børn med Lucie Pedersdatter Bert* (jvfr. nr. 1).

2. *Else Christence Nielsdatter Vandel*, bgr. Sakskøbing 12. juni 1744, 29. år gl., g. m. købmand i Sakskøbing *Ole (Oluf) Rasmussen*, f. på kronens gods i Hjelm, Majbølle sogn⁷⁵, bgr. Sakskøbing 10. april 1751, 52 år gl., han g. 1) m. *Anna Larsdatter Wedbye*, d. 1728, søsterdatter af købmand i Maribo *Peder Knudsen Sølling*⁷⁶ og søster til *Anna Margrethe Larsdatter Wedbye* (1 C d 2). *Ole Rasmussen* løste borgerskab som købmand i Sakskøbing 27. nov. 1719.

Hans ægteskab med *Anna Larsdatter Wedbye* må være indgået 1723 eller 1724. Hun var i 1722 (skifte sluttet 3. dec. 1722)⁷⁶ blevet enke efter købmand i Sakskøbing (borgerskab 9. aug. 1718) *Mathias Jochum Ditmer*, som var født i Rostock og med hvem hun var blevet g. Maribo 29. juli 1718. I dette ægteskab fødtes 2 børn. Det ene døde som lille barn⁷⁷, det andet, *Mathias Jochum Ditmer*, f. i Sakskøbing blev bgr. Nakskov 10. maj 1780, 58 år gl., købmand i Nakskov, borgerskab 16. juni 1751, g. 1) Nakskov 1. okt. 1751 m. *Else Jacobsdatter Bay* (d. af rådmand i Nakskov *Jacob Nielsen* og *Kirsten Tønnesdatter Bay*), dbt. Nakskov 9. juli 1719, bgr. sst. 2. juni 1760, g. 2) Nakskov 6. sep. 1760 m. *Anna Cathrine Hellesen* (d. af sognepræst i Sandby *Hans Oluf Hellesen*).

I *Ole Rasmussens* og *Anna Larsdatter Wedbyes* ægteskab fødtes 4 børn:

a. *Rasmus Olsen*, f. ca. 1724⁷⁸, d. tidligst 1803, forpagter på Bandholmsgården, siden på *Ulrichsdal*, fallit 1767⁷⁹, g. 1) Nakskov 29. april 1751 m. en søster til sin ovennævnte halvbroders hustru, *Margrethe Jacobsdatter Bay* (d. af rådmand i Nakskov *Jacob Nielsen* og *Kirsten Tønnesdatter Bay*), dbt. Nakskov 24. nov. 1717, bgr. Maribo 19. maj 1758, hun g. 1) Nakskov 24. aug. 1740 m. købmand i Nakskov, borgerskab 14. okt. 1729 *Jacob Ditmer* (broder til ovennævnte i 1722 afdøde *Mathias Jochum Ditmer*)⁸⁰, f. i Rostock, bgr. Nakskov 29. maj 1750.

g. 2) *Stokkemarke* 8. dec. 1758 m. *Else Marie Kaalund* (d. af fuldmægtig hos amtmanden i Nykøbing, senere færgemand i Sundby, *Toreby* sogn, *Vilhelm Kaalund* og *Elisabeth Christine Collin*⁸¹), dbt. Nykøbing 24. april 1733, d. 1780⁸².

b. *Laur Olsen*, f. ca. 1725, var 26. juni 1740 fadder i Sakskøbing, men er siden rejst udenlands, uden at det vides hvorhen⁸⁵. Han nævnes ikke i skiftet efter faderen.

c. *Peder Olsen*, f. ca. 1726, bgr. Sakskøbing 1734, ligpenge betalt 17. dec.

d. Barn, bgr. Sakskøbing 1728, ligpenge betalt 15. aug.

9 dage senere betalte Ole Rasmussen ligpenge for sin afdøde kone. Skiftet efter hende sluttedes 2. september 1728. Boets overskud var 1337 rdl. Købmandsgården var vurderet til 730 rdl. Efter sin anden hustrus død hensad Ole Rasmussen i uskiftet bo. Ved sin død efterlod han sig en formue på 12378 rdl.

Ole Rasmussen og Else Christence Nielsdatter Vandel havde 6 børn, 3. slægtled I, nr. 8–13.

3. *Jens Nielsen Vandel*, f. i Saksøbing 1716, d. 1770, sognepræst på Fejø, g. 1750 m. *Elisabeth Hoe* (d. af sognep. i Døllefjelde-Musse Mouritz Hoe og Charlotte Kirstine Nielsdatter Friborg), dbt. Hunseby 18. juli 1723, bgr. Saksøbing 21. april 1787. Ved samfrændeskifte 1778 med søn og datterdatter var boets overskud 6084 rdl.⁸³ Ved hendes død var det 4215 rdl.⁸⁴

3 børn: 3. slægtled II, nr. 14–16.

4. *Sara Nielsdatter Vandel*, d. Aabenraa 25. nov. 1787, 69 år gl., g. 1) Saksøbing 4. juli 1737 m. *Christopher Reimer* (s. af købmand i Maribo Lauritz Reimer og Inger Thomasdatter), dbt. Maribo 29. juni 1704, bgr. Saksøbing 13. dec. 1738, købmand i Saksøbing, borgerskab 14. dec. 1737. Ved hans død var boets overskud 551 rdl.

g. 2) Saksøbing 30. maj 1740 m. *Hans Christian Fritscher* (s. af slotsmuremester i Nykøbing Christian Fritscher og Kirstine Marie Wichmand), dbt. Nykøbing 7. sep. 1718, bgr. Saksøbing 12. aug. 1766, købmand og skipper i Nykøbing, borgerskab 21. april 1739, efter ægteskabets indgåelse købmand i Saksøbing, borgerskab 25. juni 1740. Ved hans død var boets overskud 514 rdl.

5. *Caspar Nielsen Wandel*, bgr. Nykøbing 12. dec. 1786, 66 år gl., købmand i Nykøbing, borgerskab 26. okt. 1745. Ved hans død var boets overskud 7029 rdl. G. 1) Nykøbing 5. nov. 1745 m. *Maria Dorthea Thuesen* (d. af købmand i Nykøbing Oluf Hansen Thuesen og Anna Margrethe Jacobsdatter Bliskov), dbt. Nykøbing 16. aug. 1726, bgr. sst. 1766, ligpenge betalt 23. juni. Ved samfrændeskifte 22. dec. 1766 var boets overskud 7496 rdl. g. 2) København, Garn. 7. jan. 1767 m. *Elisabeth Schønning*, bgr. Nykøbing 23. maj 1812, 74 år gl. Hun g. 1) m. kaptajn *Schrødter*⁸⁵, 3) Nykøbing 12. dec. 1787 m. rektor ved Nykøbing latinskole *Mathias Bastholm*⁸⁶ (s. af divisionskvartermester Hans Bastholm og Klara Hosum), f. 30. aug. 1745 i København, bgr. Nykøbing 22. juni 1812. – I et andragende af 29. nov. 1785 til stiftamtet⁸⁷ oplyser Caspar Wandel, at han har været fader til 27 børn, hvoraf 8 endnu er uforsørgede. Dog har kun kunnet spores 25 børn⁸⁸: 17 børn i 1. ægteskab, 3. slægtled III, nr. 17–33 og 8 børn i 2. ægteskab, 3. slægtled IV, nr. 34–41.

6. *Anna Nielsdatter Vandel*, bgr. Nykøbing 6. juli 1789, 63 år gl., g. Saksøbing 5. oktober 1745 m. købmand i Nykøbing *Niels Jensen*⁸⁹, f. ca. 1701 i Lollands nørre herred⁹⁰, d. Nykøbing 1. juli 1771. Han g. 1) m. *Anna*

Siøe (d. af skipper i Oreby Niels Laursen *Siøe*), bgr. Fejø 19. marts 1742. Niels Jensen levede 1734 og endnu 1744 på Fejø og kaldtes dengang under tiden *Niels Siøe*. 28. sep. 1754 fik han borgerskab som skipper i Nykøbing. Ved skifte 1744 efter Anna *Siøe* var boets overskud 1942 rdl.⁹¹ Ved Niels Jensens død var overskuddet 11035 rdl.

7. *Cecilie Margrethe Nielsdatter Wandel*, d. 1769, g. Sakskøbing 27. sep. 1746 m. sognepræst i Utterslev *Jochum Brockdorf Suhr* (s. af sognepræst i Købelev Bernt Frederiksen Suhr og Christine Hansdatter Hornemann), f. nov. 1710, d. Utterslev 26. sep. 1767. Han g. 1) Nakskov 4. sep. 1741 m. *Johanne Clausdatter Top*⁹² (d. af købmand i Nakskov Claus Jacobsen Rostocker⁹³ og Catharina Sophia Marcusdatter), dbt. Nakskov 7. sep. 1714, d. 1746. En søn af ægteskabet Suhr-Top blev g. m. Anna Margrethe Wandel (14).

3. SLÆGTLED I.

Else Christence Nielsdatter Vandels børn med købmand i Sakskøbing Ole Rasmussen (jvfr. nr. 2).

8. *Anna Marie Olsdatter*, bgr. Sakskøbing 6. juli 1792, 59 år gl., g. Sakskøbing 22. maj 1751 m. sognepræst i Vester Ulslev *Cort Jørgen Werløs* (s. af sognepræst i Tingsted Peder Lauritsen Werløs og Anna Marie Cortsdatter Plum), f. 10. maj 1709, bgr. Vester Ulslev 6. april 1768. Han g. 1) Nykøbing 6. nov. 1731 m. *Anna Marie Berg* (d. af prokurator, gæstgiver i »Tre Hjorter« i København Peder Sørensen Berg)⁹⁴, bgr. København i ugen fra 16. sep. 1735⁹⁵, g. 2) Østoft 5. maj 1739 m. *Barbara Thestrup* (d. af købmand i Kerteminde Jørgen Thestrup og Pernille Ottesdatter Langemack), dbt. Kerteminde sep. 1710, d. Vester Ulslev 9. april 1750. Ved samfrændeskifte 19. april 1751 efter anden hustru var boets overskud 2 rdl.⁹⁶ – 9 dage forinden var købmand Ole Rasmussen blevet begravet, og ved skiftet efter ham tilfaldt der datteren Anna Marie, nu Cort Werløs' hustru 2578 rdl., heraf 2257 rdl. kontant, resten i udestående fordringer.

Af Anna Marie Olsdatters og Cort Werløs' børn skal nævnes sønnen *Rasmus Werløs*, dbt. Vester Ulslev 3. juni 1757, bgr. Maribo 14. aug. 1811. 25. sep. 1782 tog han borgerskab som skipper i København. 1789 var han bosat i Sakskøbing⁹⁷, 1793 nævnes han som skipper sst.⁹⁸, 20. maj 1794 løste han borgerskab som købmand sst., 1795–97 var han fattigforstander⁹⁹, i sep. 1797 gik han fallit. Boet sluttedes 22. juni 1803 med et overskud på 8 rdl.¹⁰⁰ Han boede ved sin død hos sin svoger købmand Jørgen David Engberg (47) i Maribo.

9. *Peder Olsen*, bgr. Sakskøbing 23. sep. 1771, 36 år 10 mdr. gl., købmand i Sakskøbing, borgerskab 19. okt. 1752, g. Fejø 16. dec. 1752 m. *Ida Margrethe Hoe* (d. af sognepræst i Døllefjelde-Musse Mouritz Hoe og Charlotte Kirstine Nielsdatter Friborg), dbt. Hunseby 14. nov. 1725, d. Saks-

købing 7. maj 1799. Hun efterlod fast ejendom, vurderet til 900 rdl., men boets overskud kendes ikke, da boet blev udleveret til arvingerne, efter at den yngste datterdatter havde fået myndighedsbevilling.

Peder Olsen og Ide Margrethe Hoe havde ét barn, *Else Christence Pedersdatter*, dbt. Saksjøbing 30. nov. 1753, bgr. sst. 11. april 1780, g. sst. 10. juni 1772 m. *Christen Jensen Søndahl*, f. i København, forvalter på Krenkerup, fra 1772 købmand i Saksjøbing (borgerskab 30. maj). Han overtog Peder Olsens købmandshandel, som enken indtil da havde videreført, men måtte gøre opbud 1783¹⁰¹. Ved folketællingen 1787 boede han på Gåbense færgegård, Nr. Vedby sogn. Han var da forvalter ved Hvededals gods og bestyrer ved Gåbense færgegård, fra 1793 eller 1794 var han forvalter på Klintholm, Møen. Han g. 1) Nykjøbing 2. maj 1766 m. *Anna Margretha Hoff*¹⁰² (d. af forpagter på Skjørringegård, Falkerslev sogn Simon Petrus Hoff og Anna Benedicta Prom), d. på Krenkerup 1769¹⁰³, g. 3) efter 1. juli 1787 m. *Ane*¹⁰⁴.

10. *Else Christence*, bgr. Saksjøbing 5. jan. 1736, 3 dage gl.

11. *Else Christence*, dbt. Saksjøbing 14. aug. 1739, bgr. sst. 22. juni 1742.

12. *Lucia Olsdatter*, dbt. Saksjøbing 11. april 1741, bgr. Horbelev-Falkerslev 16. april 1797, g. Saksjøbing 17. maj 1757 m. sognepræst i Horbelev-Falkerslev *Hans Peter Koch* (s. af degn i Aastrup ved Haderslev Jeppe Hansen Koch og Katrine Magdalene Wiis), dbt. Åstrup 4. april 1723, d. Horbelev-Falkerslev 20. april 1806. Han g. 1) Nørre Vedby 23. juni 1752 m. *Sophia Christiana Thiellesen* (d. af færgemand i Gåbense Frederik Poggenberg Thiellesen og Catharina Hedeveg Kei), bgr. Nørre Alslev 4. maj 1756.

13. *Niels*, hjemmedbt. og død straks efter, bgr. Saksjøbing 9. jan. 1743.

3. SLÆGTLED II.

Sognepræst på Fejø *Jens Nielsen Vandels Børn med Elisabeth Hoe* (jvfr. nr. 3).

14. *Anna Margrethe Wandel*, dbt. Fejø 2. juli 1751, bgr. Nakskov 7. sep. 1772, g. Fejø 1771¹⁰⁵ m. købmand i Nakskov, borgerskab 26. okt. 1768 *Claus Jacob Suhr* (s. af sognepræst i Utterslev Jochum Brockdorf Suhr og Johanne Clausdatter Top, jvfr. nr. 7), dbt. Nakskov 13. okt. 1743, bgr. sst. 16. feb. 1781. Ved samfrændeskifte efter hendes død var boets overskud 1200 rdl. Ved skifte efter hans død var det 4362 rdl. Han g. 2) Nakskov 4. aug. 1773 m. *Karen Midlerkamp* (d. af købmand i Nakskov Johan Midlerkamp), dbt. Nakskov 20. juni 1756, bgr. sst. 30. nov. 1774, g. 3) Ventenskov 18. sep. 1778 m. *Maria Danchel* (d. af skipper i Nykjøbing Folkmar Danchel og Gundel Benzon), f. ca. 1753¹⁰⁶, d. Stege landsogn 23. juli 1836.

15. *Niels Wandel*, dbt. Fejø 26. juni 1752, bgr. Kbh. Nic. 9. maj 1792,

landfysikus i Akershus amt 1785, dr. med. s. å., stadsfysikus i Kristiania fra 1788 til sin død, g. København Nic. 28. juni 1786 m. *Agnete Sophie Rahbek* (d. af toldinspektør Jacob Rahbek og Anna Olrog), dbt. Kbh. Nic. 24. nov. 1770, d. i Kbh. 11. dec. 1837¹⁰⁷. – Ingen livsarvinger. Hun g. 2) Kbh. Nic. 4. sep. 1794 m. kommitteret i rentekammeret *Christian Mathias Jacob Johansen*.

16. *Mouritz Andreas Wandel*, dbt. Fejø 18. okt. 1765, bgr. sst. ca. 1768¹⁰⁸.

3. SLÆGTLED III.

Købmand i Nykøbing *Caspar Nielsen Wandels børn med Maria Dorte Thuesen* (jvfr. nr. 5).

17. *Anna Lucia Wandel*, dbt. Nykøbing 27. juli 1746, d. tidligst 1774¹⁰⁹ g. Nykøbing 7. okt. 1765 m. sognepræst i Øster Ulslev og Godsted *Christen Ruud* (s. af sognepræst sst. Peder Ruud og Eleonore Sophie West), f. Øster Ulslev 4. okt. 1718, d. i Øster Ulslev 17. feb. 1785¹¹⁰. Han g. 1) Kettinge 27. juli 1751 m. *Elisabeth Kirstina Winther* (d. af sognepræst i Kettinge og Bregninge Steen Daniel Winther), dbt. Tirstrup 13. juli 1734, d. tidligst 1761¹¹¹, g. 3) 23. okt. 1776 m. *Anna Maria Wichmand* (d. af sognepræst i Flemløse Hans Wichmand og Sophia Amalia Lauridsdatter), dbt. Flemløse 20. juli 1742, overlevede manden.

18. *Christence Maria Wandel*, dbt. Nykøbing 14. juli 1747, boede 1800 hos en søn i København¹¹², g. 1) Nykøbing 29. jan. 1770 m. byskriver i Stege, exam. jur. *Christian Fritscher Paasche* (s. af købmand og byskriver i Stege, exam. jur. Ole Paasche og Margrethe Sophie Fritscher), bgr. Stege 4. dec. 1784, 56 år gl. Han g. 1) Kbh. Vor Frue 8. april 1761 m. *Marie Elisabeth Barmer* (d. af købmand Lars Nielsen Barmer og Anna Elisabeth Christensdatter), dbt. Kbh. Trin. 2. nov. 1743, bgr. Stege 19. juli 1766. – g. 2) Stege 6. marts 1789 m. enkemanden, pottebager i Vordingborg *Knud Thomsen Kjær*.

19. *Niels Wandel*, dbt. Nykøbing 2. aug. 1748, bgr. sst. 17. jan. 1784, degn i Nykøbing, g. Magleby, Møen 16. okt. 1772 m. *Margrethe Hedevig Brasen* (d. af sognepræst i Sønder Kirkeby Oluf Lauridsen Brasen og Else Kirstine Assens), dbt. Sønder Kirkeby 10. maj 1747, bgr. Nykøbing 11. marts 1784, boets overskud 9 rdl.

5 børn: 4. slægtled I, nr. 42–46.

20. *Oluf Wandel*, dbt. Nykøbing 24. okt. 1749, købmand i Sakskøbing, borgerskab 7. juni 1771, g. Sakskøbing 20. nov. 1771 m. *Abelone Junior* (d. af købmand i Sakskøbing Chreinhof Junior og Anna Elisabeth Marcusdatter, jfr. nr. 1 D 2), dbt. Sakskøbing 25. feb. 1752, bgr. sst. jan 1773¹¹³. Samfrændeskifte 26. feb. s.å., boets overskud 5. rdl. Den 12. okt. 1773 udstedte Oluf Wandel til sin fader en obligation for 1439 rdl. med første pant

i alt løsøre, varer m.v., som han ejede eller blev ejer af og en uge senere en obligation til købmand i København Vaagen Lauritzen for 288 rdl. med andet pant i det til faderen pantsatte¹¹⁴. I skifte påbegyndt 16. juni 1784 efter hans morbroder, Knud Thuesen¹¹⁵ og i skifte påbegyndt 2. dec. 1786 efter hans fader oplystes han at være »uddraget for sit vel at befordre«, men hans opholdssted kendtes ikke. Han betragtedes 1800 som død¹¹².

1 barn: 4. slægtled II, nr. 47.

21. *Peder Wandel*, d. Saksøbing 3. marts 1813, 63 år gl., købmand i Saksøbing, borgerskab 23. okt. 1780, g. Nysted 17. feb. 1783 m. *Sindel Marie Reimer* (d. af købmand i Nysted Lauritz Reimer og Lucia Blich), f. Nysted 4. okt. 1764, overlevede manden.

Ingen børn.

22. Barn, d. i Nykøbing 1753, ligpenge betalt 18. april¹¹⁶.

23. *Hans Wandel*, f. ca. 1753, bgr. Græse 22. juni 1797, var ved faderens død 1786 kateket på Sct. Croix, fra 1789 sognepræst i Græse og Vester Sigerslev, g. Nykøbing 13. juni 1789 m. *Catrine Hedvig Dahlstrøm* (d. af regimentsskriver i Frederiksborg Mathias Dahlstrøm og Frederikke Charlotte Thiellesen), dbt. Hillerød 12. dec. 1749, d. Kbh. Vor Frelsers 9. feb. 1826.

Ingen børn.

Hun g. 1) Nørre Vedby 31. jan. 1772 m. *Hans Severin Bruhn*. Han var landinspektør og menes at have opholdt sig i Jylland i sine sidste år⁹⁰.

24. Barn, d. i Nykøbing 1755, ligpenge betalt 17. feb.

25. Barn, d. i Nykøbing 1756, ligpenge betalt 24. dec.

26. *Jens Wandel*, f. ca. 1756, bgr. Sct. Croix evang. menighed 1. jan. 1789. Benævnes da som soldat, var allerede 1784¹¹⁵ på Sct. Croix. Skifte efter ham i Nykøbing 11. april 1791.

Ingen livsarvinger.

27. Barn, d. i Nykøbing 1758, ligpenge betalt 30. nov.

28. *Caspar Wandel*, f. ca. 1758, købmand i Nykøbing, borgerskab 11. feb. 1788. I folketællingen 1801 er han opført som købmand, men med tilføjelse »ingen handel«. Ved auktion 19. okt. 1801¹¹⁷ blev hans gård på hjørnet af Frisegade og Store Kirkestræde i Nykøbing, matr. nr. 1 solgt til kancellisekretær Stampe til Skørtingegård for 1800 rdl. Hans senere skæbne ukendt. – G. Nakskov 18. dec. 1789 m. *Anna Catrine Østrup* (d. af købmand i Nakskov Nicolai Østrup og Kirstine Hellesen), dbt. Nakskov 4. sep. 1765, d. Rødby 21. nov.. 1825.

1 Barn: 4 slægtled III, nr. 48.

Hun g. 2) m. muremester i Rødby *Christopher Grøn* (s. af murersvend i Nykøbing Johan Grøn og Birthe Mortensdatter), d. Rødby 8. feb. 1828, 41 år gl.

29. Barn, d. i Nykøbing 1761, ligpenge betalt 20. marts.

30. Datter, d. i Nykøbing 1761, ligpenge betalt 17. aug.

31. *Henrik Wandel*, f. ca. 1761, købmandskarl i Nykøbing. Ved folketællingen 1801 boede han som ugift hos broderen, Caspar W. og havde »ingen tjeneste«. I et brev af 6. juli 1801, afsendt fra København bad han om, at hans bo måtte blive taget under skiftebehandling¹¹⁸.

32. *Thomas Wandel*, f. ca. 1762. Ved faderens død 1786 var han sømand på kinafærd, 1790–1804 var han dragon ved det jyske dragonregiment i Randers. Han fratrådte »formedelst svaghed og tilfælde af slag«¹¹⁹. Ved folketællingen 1801 var han ugift.

33. *Maria Dorothea Wandel*, dbt. i Nykøbing 20. okt. 1764, d. 23. sep. 1823, g. Kbh. Garn 9. sep. 1791 m. auditør, cand jur. *Georg Mathias Wederkinch* (s. af oberst Jacob Wederkinch og Annette Agnete Maria Kierumgaard), dbt. Ribe Dom. 30. dec. 1764, d. i Rendsborg 3. jan. 1806.

3. SLÆGTLED IV.

Købmand i Nykøbing *Caspar Nielsen Wandels børn med Elisabeth Schønning* (jvfr. nr. 5).

34. Barn, d. i Nykøbing 1769, bgr. 19. april.

35. *Christiana Louise Wandel*, f. Nykøbing 25. aug. 1768, d. sst. 18. jan. 1837, ugift.

36. *Catharina Elisabeth Wandel*, f. Nykøbing 5. sep. 1769, d. sst. 18. sep. 1843, ugift.

37. Barn, d. i Nykøbing 1771, bgr. 30. maj.

38. *Anna Dorthea Wandel*, f. Nykøbing 4. okt. 1771, d. Tingsted 27. maj 1842, g. Idestrup 29. jan. 1794 m. skoleholder i Radsted *Niels Hansen Bredahl* (s. af degn i Idestrup *Hans Christensen Bredahl* og *Margaretha Diderica Falster*), dbt. Skelby 19. juni 1769, d. Radsted 11. juni 1810.

39. *Mette Helene Wandel*, dbt. Nykøbing 2. dec. 1772, d. Nr. Vedby 16. dec. 1831, g. Kalundborg 6. juni 1811 m. sognepræst i Kalundborg, senere tallosterikollektør i København *Jonas Collin* (s. af vintapper *Andreas Collin* og *Birgitte Laurence Schultz*), dbt. Kbh. Vor Frue 11. april 1758, d. Kbh. Trin 4. feb. 1822. Ægteskabet opløst¹²⁰. Han g. 1) Borup 27. okt. 1783 m. *Mariane Wederkinch* (d. af generalauditør *Jens Wederkinch* og *Anna Margretha Becker*), dbt. Kbh. Petri 19. marts 1753, bgr. Borup 4. jan. 1791, g. 2) Everdrup 15. juli 1791 m. *Wibeke Juliane Flindt* (d. af ritmester *Henrich Flindt* og *Wilhelmine Charlotte Merckel*), dbt. Brylle 23. aug. 1765, d. Kalundborg 21. april 1808.

40. *Christian Ludvig*, dbt. Nykøbing 4. feb. 1774, bgr. sst. 5. april 1775.

41. *Anna Lucia*, dbt. Nykøbing 29. marts 1775, bgr. sst. 15. maj 1775.

4. SLÆGTLED I.

Degn i Nykøbing *Niels Wandels børn med Margrethe Hedevig Brasen* (jvfr. nr. 19).

42. *Caspar Ole Wandel*, dbt. Nykøbing 28. juli 1773, var i 1782–88 discipel i Nykøbing lærde skole, blev underofficer, men deserterede 1796, mentes 1802 at opholde sig i Sverige¹¹⁸.

43. *Else Kirstine Wandel*, dbt. Nykøbing 8. marts 1775, var ved farfaderens død på vajsenuset i Kbh., tjente 1800 på Charlottenborg i Kbh.¹¹²

44. *Hans Christopher Elers Wandel*, dbt. Nykøbing 12. april 1777, d. 17. nov. 1798 uden livsarvinger, var ved farfaderens død på vajsenuset i Kbh.¹¹⁸

45. *Christian Ludvig*, dbt. Nykøbing 9. feb. 1780, bgr. sst. 28. aug. 1780.

46. *Christiana Louise*, dbt. Nykøbing 15. nov. 1782, bgr. sst. 26. feb. 1783.

4. SLÆGTLED II.

Købmand i Saksøbing *Oluf Wandels barn med Abelone Junior* (jvfr. nr. 20).

47. *Maria Elisabeth Wandel*, dbt. Saksøbing 20. nov. 1772, bgr. Maribo 7. sep. 1802, g. Maribo 22. aug. 1798 m. købmand i Maribo *Jørgen David Engberg* (s. af bagermester i Nykøbing *Jesper Engberg* og *Anna Christina Madsdatter Gjedde*), dbt. Nykøbing 12. nov. 1773, d. Maribo 14. jan. 1841. Han g. 1) Maribo 19. okt. 1796 m. *Anna Marie Werløs* (d. af sognepræst i Vester Ulslev *Cort Jørgen Pedersen Werløs* og *Anna Marie Olsdatter*, jvfr. nr. 8), dbt. Vester Ulslev 22. maj 1759, bgr. Maribo 30. juni 1798, g. 3) 11. marts 1803¹²¹ m. *Karen Margrethe Mackeprang* (d. af landfysikus på Møen, apoteker i Stege *Marcus Mackeprang* og *Margrethe Reimer Sølling*), dbt. Damsholte 19. sep. 1777, d. Maribo 20. nov. 1837.

4. SLÆGTLED III.

Købmand i Nykøbing *Caspar Wandels barn med Anna Catrine Østrup* (jvfr. nr. 28).

48. *Nicoline Kasparine*, dbt. Nykøbing 30. dec. 1790, bgr. sst. 21. jan. 1794.

Noter:

Dbt. (f.), g. og bgr. (d.) efterfulgt af et sogns navn og en dato (f. eks. dbt. Saksøbing 1. maj 1740) angiver, at oplysningen stammer fra sognets kirkebog.

Samtlige benyttede arkivalier, bortset fra de i noterne 24, 71, 97 og 119 omhandlede, findes i vedkommende landsarkiv.

Nykøbing betyder overalt Nykøbing på Falster.

Af de i noterne anvendte forkortelser skal i øvrigt nævnes:

L-F. St. a.	Lolland-Falsters stiftsamts arkiv.
M.h.g. skifteprot.	Musse herreds provstis gejstlige skifteprotokol. I 1683-1717, II 1744-68, III 1768-88, IV 1787-1823.
S. krbg.	Saksøbing kirkes regnskabsbog. I 1709-67, II 1742-1830.
S. ofpr.	Saksøbing overformynderiprot. 1740-1865.
S. rpr.	Saksøbing rådstueprot. I 1678-1732, II 1733-83.
S. skifteprot.	I 1728-39, II 1739-70.
S. S. og P.	Saksøbing skøde- og panteprot. 1729-77.
S. T.	Saksøbing tingbog 1691-1719.

1. Stubbekøbing skifteprot. 1765-1814, 162.
2. Der var efter Christiana Louise Wandel (35) ikke andre arvinger end hendes søstre Catharina Elisabeth og Anna Dorthea og en halvbroders, Jacob Schrødtters efterkommere.
3. Vielsen har fundet sted mellem 2. marts 1713 og 13. nov. 1714. 2. marts 1713 udstedtes en obligation til mad. Lucia, sal. Jens Nielsens (S.T. 557) og 13. nov. 1714 betalte Niels Jensen for ligklæder over sin stiftsøns lig (S. Krbg. I, 44). Hvis det i note 74 omhandlede, d. 3. dec. 1714 bgr. barn var Niels Jensens, hvilket er sandsynligt, må vielsen antages at have fundet sted senest i begyndelsen af 1714.
- 3a. Artiklen »Købmændene i Saksøbing og Maribo i 1700-årene« i tidsskriftet »Fortid og Nutid«, 1972, 20 indeholder oplysninger om hans og adskillige af de øvrige i stamtavlen anførte købmænds økonomi.
4. I angivelsen af skifteresultater er mark og skilling udeladt.
5. S.T. 557.
6. L-F. St. a., Varia, pakken: Extraskat-Ligninger m.v. 1725-29, lægget: Ligning af bidrag til Kbhvns. genopbygning e. branden 1728.
7. Skiftebrev af 24. april 1689 i Nyborg skifteprot. 1688-91, 207.
8. Skifte af 22. dec. 1700 i Nyborg Skifteprot. 1699-1705, 98.
9. Om dennes familie henvises til Svend Larsen: Studier over det fynske rådsaristokrati i det 17. årh. II, 264.
10. Pers. T. 14-2-172.
11. Født i Hevringby, Ørsted sogn, Djursland, borgersk. i S. 18. nov. 1713 (S. Rpr. I, 80).
12. S. Skifteprot. I, 54.
13. S. Ofpr. 36, hvor han fejlagtigt benævnes Friderich Paas.
14. Iflg. Holms samlinger i L.A., Kbh. var Peder Henriksen Berts fader, Henrik Hillebrandsen borgmester i Maribo, se i øvrigt note 19.
15. S. Krbg. I, 7.
16. S.T. 92.
17. Pers. T. 9-1-97.
18. Danmarks kirker, udg. af Nationalmuseet, VIII, 1, 192.
19. Skifte i S. skifteprot I, 131 efter Sara v. Westens søster Sidsel v. Westen, bgr. S. 3. marts 1735, 89 år gl. og hendes d. 25. feb. 1703 afd. mand, Peder Henriksen Berts broder købmand og rådmand (M.h.g. skifteprot. I, 287) i S., tingskriver i Musse herred (Pers. T. 9-1-208) Hillebrand Henriksen, som begge døde uden livsarvinger, samt kvitteringer for arv i S.S. og P. 160 og vidneførsel i S. justitsprot. 1735-49, 283 indeholder oplysninger om de to ægtefællers søskende og disses efterkommere, oplysninger, som for Westen-slægtens vedk. på flere punkter kan supplere og korrigere stamtavlen i Lengnicks genealogier, jvfr. herved Pers. T. 9-1-97. Hillebrand Henriksen var iflg. S. H. Finne-Grønn i Norsk

- Personalhist. Tidsskr. I, Christiania 1910, s. 188 søn af borger i Saksøbing Henrik Hillebrandsen og Lucia Jacobsdatter Fugl.
20. S.T. 92 (25. aug. 1696) og 513 (28. aug. 1714), S.S. og P. 162, Falsters nørre herreds provstis skifteprot 1721–58, 282 og Pers. T. 13–6–81.
 21. S. kirkes regnskaber 1703/04–89/90 i L-F. stifts arkiv.
 22. L.A. f. Sjæll., Alm. Journ. nr. 397/1924.
 23. S. Rpr. I, 70.
 24. Koncepter og indlæg til Fynske og smålandske registre 1717, nr. 2 i R.A.
 25. Nykøb. skifteprot. 1756–63, 299.
 26. Navnet skrives på flere måder, således også navnlig Fridscher og – i Pers. T. 12–1–46 – Fritzger.
 27. S.T. 513 (28. aug. 1714).
 28. H. Hjelholt: Falsters historie II, 410 og Im. Barfod: Den falsterske geistligheds personalhistorie I, 171.
 29. Tamperretsprot. 1704–97, 56–60 i L-F. stiftsøvrigheds arkiv.
 30. Holms samlinger.
 31. Pers. T. 13–6–81.
 32. Skifte påbeg. 24. okt. 1730, S. skifteprot. I, 51.
 33. M.h.g. skifteprot. I, 515.
 34. Wiberg, II, 675.
 35. Alfred Larsen: Lolland-Falsters degne og skoleholdere.
 36. S.T. 485.
 37. Herudover har der i ægteskabet været i al fald 3 børn, som døde i tidlig alder (S. Krbg. I, 13. nov. 1716, 17. april 1721 og 25. juni 1726).
 38. L-F. S. og P. 1734–43, 300.
 39. S.S. og P. 192 og 219.
 40. Af Nykøb. skifteprot. 1772–81, 45 fremgår, at skibsmænd Hans Christian Modums hustru Else Christence Hansdatter døde 5. juli 1772, mens han var på rejse til Bergen. Børn nævnes ikke i skiftet. – Hans Christian Modum kan næppe være søn af Christian Modum og Else Marie Hansdatter. 4 børn af dem blev født i S.: Hans Christensen Modum, dbt. 8. nov. 1748, bgr. S. 28. dec. 1748, Adele Margrethe Modum, dbt. 14. sep. 1749, Oluf Christen Modum, dbt. 12. marts 1751, bgr. S. 8. maj 1751 og Hans Christian Modum, dbt. 18. juli 1755, bgr. S. 11. aug. 1755. Navnet Else Christence peger mod Bert-slægten, og helt udelukket er det ikke, at Else Christence Hansdatter er identisk med Else Marie Hansdatter. I skiftet efter Else Christence Hansdatter foreligger en erklæring af 27. okt. 1772 fra skomager i Maribo Niels Jensen Trane, hvori han på egne og hustrus vegne erklærer af deres svigersøn Hans Christian Modum at have modtaget arv efter hans kone, som var deres datter. Niels Jensen Trane blev bgr. Maribo 12. marts 1776, 61 år gl. Niels Tranes enke blev bgr. sst. 1. nov. 1784, 76 år gl., en aldersangivelse, som imidlertid skal sammenholdes med, at Hilleborg Sophie Pedersdatter Bert i 1713 var voksen (jvfr. note 36).
 41. Er antagelig identisk med den i Georg Nørregaard: Farefulde danske sørejser beskrevne »foryrykte styrmand« Peder Andersen Belling. Kaptajn Oluf Modum udstedte 11. dec. 1749 et pantebrev (tinglyst 7. juli 1750) til Peder Belling for 833 rdl. 2 m. (væsentligst dennes hustrus fædrene arv). Pantebrevet aflystes 14. okt. 1755, og i notatet herom benævnes kreditor Peder Belling i København (S.S. og P.).
 42. S. Krbg. I, 16 udviser, at han i 1710/11 har betalt 5 rdl. »for 4 rammer at lægge på kirkegården af hans salige forældre, kone og børn.« Vi ved intet om nogen af disse.
 43. S. skifteprot. I, 146. Dette skifte er grundlaget for de om Jens Nielsens slægt meddelte oplysninger. Skiftet indeholder tillige udførlige oplysninger om Siøe-slægten.
 44. Slægtskab med Adser Riis, som 1663 var øverste rådmænd i Nysted (Nysted Rpr. 1663–1729, 197) har ikke kunnet påvises.
 45. S. skifteprot. I, 26. Hans hus var var-

- deret til 66 rdl. Boets overskud var 33 rdl.
46. Lolland-Falsters historiske samfunds årbog 1918.
 47. S. skifteprot. II, 394.
 48. Søn af vintapper og postmester i S. Henrik Petersen og broder til Anna Cecilie, som var g.m. sognepræst i Slemminge Johan Normann (S.S. og P. 262, jvfr. L-F.S. og P. 1723–34, 504).
 49. L-F. st. a., S. købstads breve 1786.
 50. S. skifteprot. II, 413. Deres hus blev med tilhørende 4 skp. (nyt mål) pløjjord i Lillemark vurderet til 180 rdl. De ejede desuden et hus, som med 2 skp. pløjjord blev vurderet til 60 rdl. Bo-opgørelse findes ikke, da enke- manden arrangerede sig med hendes arvinger.
 51. S.S. og P. 80.
 52. Med dette navn anføres hun i skiftet. I S.S. og P. kaldes hun Elisabeth Fibia (også Fibias). I kbg. (ved vielsen) kaldes hun imidlertid Eva Elisabeth Christophersdatter. Af skiftet fremgår, at hun har haft to helsøstre ved navn Fibiansdatter og to halvbrødre ved navn Andrup. Hendes stiftader har da antagelig heddet Christopher Andrup.
 53. Stamtavlen Dannefer i Imm. Barfod: Den falsterske geistligheds personalhistorie.
 54. S.S. og P. 197 og 255.
 55. Sst. 55.
 56. Sst. 62.
 57. Sst. 150.
 58. Sst. 156.
 59. Sst. 293.
 60. Skifteprot. II, 769.
 61. Våbensted kbg. 17. dec. 1774.
 62. Nykøb. amts skifteprot. 1745–57, 220.
 63. S. Ofpr. 26.
 64. Vielsen findes ikke i S. kbg., der begynder 1. jan. 1735.
 65. Nykøb. amts skifteprot. 1745–57, 319.
 66. S. skifteprot. I, 28 og 78.
 67. S. rpr. II, 94.
 68. S. S. og P. 113.
 69. Sst. 120 og 145.
 70. Peder Larsen Wedbye, bgr. Stubbe- købing 15. jan. 1753, 57 år. gl. var g.m. Anna Margrethe Davidsdatter Lerche (Stubbekøb. S. og P. 1740–88, 168) og var broder til sognepræst i Gadstrup og Syv Jørgen Larsen Wid- bye (Ramsø herreds geistl. skifteprot. 1737–1801, 47–61).
 71. Fynske og smålandske registre 1759, nr. 133 i R.A.
 72. Skifte, påbeg. 7. nov. 1715 i Rødby skifteprot. 1696–1718.
 73. S.S. og P. 306.
 74. S. krbg. I, 43 viser, at der 3. dec. 1714 blev betalt for et barns bgr. jvfr. note 3 og i 1720/21 for 2 børns bgr. (fol. 107), for det ene 29. marts 1721, for det andet er dato ikke anført.
 75. S. rpr. I, 126.
 76. S. skifteprot. I, 12.
 77. S. krbg. I, 106.
 78. Ved skiftet e. moderen angives han at være 4 år gl.
 79. L-F. St. a. S. købst. breve 1767.
 80. S. S. og P. 181.
 81. Søster til den under ID1 anførte Ce- cilia Dorothea Collin.
 82. Om 2 sønner af Rasmus Olsens andet ægteskab henvises til Dansk biogra- fisk Leksikon, 2. udg., XVII, 433 og 446.
 83. M.h.g. skifteprot. III, 175.
 84. Sst. IV, 21.
 85. Efterkommere af dette ægteskab se Nykøb. skifteprot. 1835–48, 45 og 77.
 86. Imm. Barfod: Den falsterske geistlig- heds personalhist. I, 83.
 87. L-F. St. a., Nykøb. købst. breve 1785.
 88. Nykøb. kbg. mangler 1751–72. De 8 uforsørgede børn er antagelig de 5 ugifte døtre (nr. 33, 35, 36, 38 og 39) og de 3 forældreløse børnebørn (nr. 42–44). Da flere af hans børn kun kendes gennem ligpengeregnskab er det uvist, om de i stamtavlen er op- stillet i aldersfølge.
 89. Skifte, begyndende i Nykøb. skifte- prot. 1763–72, 711 og sluttende i skifteprot. 1772–81, 7.
 90. Iflg. Nykøb. borgerskabsregister. Da

- nørre herred dengang omfattede Fejø, kan Niels Jensen tænkes at være født der.
91. Skifteprot. 1744–53 for kongens gods på Fejø, Femø, Askø og Vejvø, 31.
 92. Navnet Top stammer fra, at hendes moder som enke blev g. Nakskov 28. aug. 1719 m. købm. i Nakskov Peder Hansen Top.
 93. Tilnavnet Rostocker forekommer i omtalen af ham i skiftet e. hans hustru Maren Andersdatter, d. 29. april 1707. Han underskriver sig imidlertid blot Claus Jacobsen, og i kbg. anføres han også på denne måde. (Nakskov skifteprot. 1704–07, 722).
 94. L-F. hist. samf. årb., 1924, 15.
 95. Vor frue skoles ligbog 1711–51.
 96. M.h.g. skifteprot. II, 232.
 97. Rentekammerets arkiv nr. 2423.739.
 98. Kæmnerregnskab 1793 i S. rådstuearkiv.
 99. Fattigvæsenets regnskabsprot. 1793/94–1809 sst.
 100. Kommissarieskifte i Aalholm m. fl. amters arkiv.
 101. L-F. St. a. S. købst. breve 1783.
 102. Enke e. pers. kapellan i Vørslev-Jordløse ved Kallundborg Hans Lycke, d. Jordløse 19. sep. 1759.
 103. Krenkerup gods' skifteprot. 1760–74, 671.
 104. Fadder i Nr. Vedby 15. marts 1796.
 105. Kbg's navnereg., fol. 18.
 106. Nykøb. skifteprot. 1756–63, 10.
 107. Pers. T. 10–3–231.
 108. Kbg's navnereg., fol. 14.
 109. M.h.g. skifteprot. III, 112.
 110. Sst. 378
 111. Sst. II, 448.
 112. Nykøb. skifteprot. 1790–1819, 517.
 113. S. krbg. II, 197.
 114. S.S. og P. 340.
 115. Nykøb. skifteprot. 1779–89, 445.
 116. Nykøb. skoles rbg. 1688–1806.
 117. Nykøb. S. og P. 1799–1819, 86.
 118. Nykøb. skiftedok. 1802.
 119. Hærens arkiv, stambog for jyske dragonregiment
 120. Imm. Barfod: Den falsterske geistligheds personalhist. I, 279 giver et lidet flatterende billede af ham. Dette kan suppleres med at rektor v. Nykøb lærde skole i 1776 i discipelprot. gav ham det vidnesbyrd, at han var »af slet karakter ikke af mangel på naturens gaver og gode fundament i studeringer men formedelst en udmærket efterladenhed, flygtighed og selvrådighed, som fra hans indtræden her i skolen mere og mere er blevet kendelig; blev dog på løfte om forbedring forflyttet i øverste klasse.«
 121. Stamtavlen Engberg i Imm. Barfod: Den falsterske geistligheds personalhist. II.

Tillæg til fortegnelse over slægtslitteratur

(Persh. T. 1974 s. 1–74) med supplement til fortegnelse over almindelig biografi og stater 1948–1972 (Persh. T. 1973 s. 69–91)

Ved HANS H. WORSØE

Som omtalt i forordet til begge de her supplerede fortegnelser var det udarbejderen bevidst, at der ville være fejl og mangler ved fortegnelserne. Men medens det glædeligvis har været meget småt med konkrete fejl, der *er* påvist, er der til gengæld dukket mange nye titler op, hvilket ikke mindst skyldes, at Dansk Bogfortegnelse 1973 er udkommet, hvori mange titler fra tiden 1970–72 er fundet.

Opstillingen af tilføjelserne følger samme retningslinier som selve fortegnelserne, dog således at tilføjelserne til fortegnelsen over slægtslitteratur kommer først, derefter til almindelig biografi og stater og til sidst enkelte tilføjelser til listerne over skolejubilæumsskrifter.

SLÆGTER ORDNET ALFABETISK EFTER SLÆGTSNAVN

Amdi (Amdisen) – se Anchersen.

Anchersen – Frede Amdi: Stamtavle. Slægterne Anchersen – Amdisen – Amdi fra 1545. Videreført af Aage Rasmussen. Flakkebjerg 1971, 21 s.

Anderschou – J. Anderschou: Slægten Anderschou og dens tilknytning til søen. Esbjerg 1971, 124 s.

Andersen – En slægt fra Høstrup i Haderup sogn. Om Niels Andersen f. 1815 og hustru, deres forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning 1972, 80 s.

Anderson – Lester Welhaven Hansen: The Anderson-Krogh genealogy. Ancestral lines and descendants. Northfield 1956, 323 s., med »A supplement to the Anderson-Amundsen – von Krogh family«. 1971, 166 s.

Barfod - Barfoed – Jørgen H. P. Barfod: Nitten generationer i billeder, Hft.

- 1–8, udk. 1963–72, ialt 132 s.
- Bech* – Albert Fabritius og Carl Adolph Rothe Bech: Etatsråd, assessor pharm. Jørgen Bech's efterkommere – Hofjægermester August Bech's efterkommere. 1971, 30 s.
- Bertelsen* – Slægten Bertelsen fra Hvejsel sogn. Om Martinus Bertelsen, f. 1839, hans forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning. 1972, 60 s.
- Blicher* – Johs. E. Tang Kristensen: Litterære minder og personalia om St. St. Blichers slægt i Vejle amt. VI. Aa. 1969, s. 29–56.
- Blichfeldt* – Ragnar Blichfeldt: Slekten Blichfeldt i Tyskland-Danmark-Norge i 475 år. Holmsbu 1969, 124 s.
- Bojsen* – Nanna Træden: Slægtskavalkade fra Emmerlev anno 1727 til Bojsen-festen på Rødkilde juli 1956. 1. udg. 1956. Videreført og genoptrykt 1971, 189 s.
- Borchsenius* – Christian Borchsenius: Slekten Borchsenius, dupl. 100 s., Oslo 1965, ajourført 1967 og 1972.
- Brinch* – se Sonnichsen.
- Castenskiold* – E. C. L. Castenskiold: Blade af slægten Castenskiolds historie II og III m. efterskrift: Grevenkop als Dorfs- und Familienname. Tureby 1969 og 70, 58 s.
- Christensen* – En slægt Christensen fra Sjørring sogn ved Thisted. Om Christian Aas Pedersen, f. 1831, og hustru, deres forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning, Skals 1972, 162 s.
- Christensen* – En slægt Christensen fra Kauslunde sogn. Om Niels Peder Søren Christensen, f. 1869, hans forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning, Skals 1972, 62 s.
- Dahl* – Familien Dahl af Pæregård i Bodilsker og familien Pihl fra Toftkær Bodilsker. Samlet af Markus Wibe og Andr. Pihl 1920–71, 1–2 i ringbind (Bornh. Centralbibl.).
- Dalgaard* – Slægten Dalgaard fra Nautrup sogn. Om Lars Jensen, f. 1815, og hustru, deres forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning, Skals 1972, 154 s.
- Dall* – Hans Gorrsen, Tove og H. I. Dall: Optegnelser og overleveringer samt slægtstavle fra en slægtsgård i Tyrstrup sogn. Christiansfeldt 1970, 23 s.
- Damholt* – En slægt Damholt fra Gjellerup sogn. Om Frederik Lauritsen Damholt, f. 1852, hans forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning, Skals 1972, 78 s.
- Einfeldt* – Robert Einfeldt: Slægtshistoriske strejflys, Bd. 2, 1972, 188 s.
- Funder* – Poul V. Funder: Slægten Funder. Udkast til slægtstavle, Hellerup 1969, dupl. 11 s.
- Glahn* – Torben Glahn: Glahn-slægten 1971. En oversigt. Glahn-samfundet 1971, 37 bl.

Gregersen – Elisabeth Gregersen: Slægten Gregersen. Fra »Engbjerggård«, Skive, 1972, 24 s.

Grevenkop – se Castenskiold.

Hallager – Finn H. Blædel: Den dansk-norske slægt Hallager fra Vadum i Vendsyssel. Dupl. 1963, 57 s.

Hartvigsen – Slægten Hartvigsen fra Løsning sogn. Om Hartvig Laursen, f. 1821, og hustru, deres forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning, Skals 1972, 78 s.

Heegaard – Poul Anker Heegaard: Bidrag til familien Heegaards historie, 1952.

Iversen – En slægt Iversen fra Givskud-Thyregod. Om Søren Chr. Iversen Laudal, f. 1856, og hustru, deres forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning, Skals, 1972, 85 s.

Jensen – Vilh. A. Jensen: Overpostpakmester Jørgen Jensen og hustru Jensine Axeline's nærmeste forfædre og efterslægt [Viborg] 1955, 38 s.

Jensen – Slægten fra Ørregaard i Ørre sogn. Om Lars Jensen, f. 1825, og hustru, deres forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning 1972, 94 s.

Jepsen – Anmærkninger til »En Thorngårdsslægt fra Åby sogn i Vendsyssel«, samlet af O. Vald. Vedsted. Yderligere oplysninger jeg har fundet under indsamlingen, pag. 229–288. Herning 1970.

Krarup – Frederikke Krarup: Ove Th. N. Krarup, Susanne Mathilde Krarup og deres forfædre. Et lille glimt af Danmarks historie. 1972, 109 s.

Kirketerp-Møller – Helge Kirketerp-Møller: Slægten Kirketerp-Møller. 1971, 23 s.

Koefod – Olivia Peterson og Henning Koefod: The Koefod Family. A brief outline of a Norwegian and American branch of the Bornholm family, descendants of Holger Hansen Koefod 1663–1752. Oslo 1972, 72 s.

von Krogh – se Anderson.

Kromann – se Sonnichsen.

Lang – Slægten Lang fra Gislev sogn. Om Anders Christiansen (Lang) f. 1828 og hustru, deres forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning, Skals, 1972, 92 s.

Larsen – En slægt Larsen fra Højslev sogn. Om Lars Laursen, f. 1805, og hustru, deres forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning Skals, 1972, 120 s.

Lassen – T. Bundgaard Lassen: »Den guderne er vred på« (se s. 41), også udk. som særtryk. 162 s.

Laursen – Slægtsregister over snedker og tømrer Jens Peter Laursen og hustru Mette Kirstine Kristensen Grauballe, deres forfædre og efterkommere. Samlet af Søren Daniel Kristensen og senere suppleret af Ane Marie Villumsen, Birgit Laursen og Svend Daniel Kristensen. Herning 1971, 36 bl.

- Lissner* – Ellen Lissner: Arvesølv, Skalk 1971 nr. 2 s. 25–28.
- Lüttichau* – Manon Lüttichau: Den danske ikke naturaliserede linie er fortsat med: 2. hft.: Christian Ditlev Lüttichau og hustru Helle Urne Trolle, 1969. 3. hft.: Tjalebørnenes andet slægtled indtil Hans Helmuth Lüttichau og hustru Johanne Marie Charlotte Brockdorff. Dupl. 1971, 86 s.
- Monrad* – S. Otto Brenner: Die Herkunft der Familie Monrad. »Genealogi«, s. 369–375, ca. 1970.
- Moth-Lund* – Hans F. Randbøll: Anetavle for Melitta Moth-Lund, gift Randbøll, 1971, 23 s.
- Møgelbjerg* – Anton Møgelbjerg: Stamtavle over slægten Møgelbjerg [Viborg] 1954, 37 s. + anetavle.
- Møller* – Johan Severin Møller: Familien Møllers slægtbog. Nyt oplag, 1971, 55 s.
- Neergaard* – Julius Hvamstrøm: Nedergaard i Kaastrup, H Å Th 1964, s. 333–348.
- Nielsen* – Kristen Nielsen: Slægten på Espemosegaard i Lund i mange forgreninger fra 1721–1970. Store Hedinge 1970, 69 s.
- Nørgaard* – Slægten Nørgaard fra Elsø sogn. Om Michel Christensen (Nørgaard) f. 1818 og hustru, deres forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning, Skals 1972, 151 s.
- Nørskov* – Anetavle [og slægtsbog] for Ole Nørskov, søn af folketingsmand Laust Laustsen Nørskov. Dansk slægtsforskning, Fredericia 1955–56, dupl. [Privat eje].
- Pedersen* – E. H. Madsen: Anton M. Pedersen 1868–1968. [Slægtsoptegninger om Anton Smeds slægt fra Hammerum herred]. Herning 1968, dupl., 24 s.
- Pedersen* – En slægt Pedersen fra Frederikshaab i Randbøl sogn. Om Peder Andersen, f. 1818, og hustru, deres forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning, Skals 1972, 91 s.
- Fihl* – se Dahl.
- Poulsen* – P. M. Poulsen: Slægten på Frihedstoft i 300 år. Landbrugets informationskontor 1972, offset, 150 s. [Matr. nr. 15a Jersie].
- Randbøll* – til Hans F. Randbøll: ahnetavle for Ellen og Ida Randbøll 1956: foreligger duplikeret tillæg af samme fra 1969.
- Raahede* – Slægten Raahede fra Nr. Nissum. Om Dorthea Raahede, f. 1834, hendes forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning, Skals, 1972, 98 s.
- Schrøder* – Johs. E. Schrøders slægtbog. Videreført ved Fr. Schrøder. 2. del. De yngre slægtled, ny udg. 1971, 92 s.
- Schwartz* – Jørgen Bast: Schwartzerne i Sværtegade, 1951, 84 s.
- Skrædder* – Christian N. Hansen: Skrædderslægten fra Øster Frederiksdal, Kragelund sogn. Jens Pedersen »Skrædder« (1790–1864) og Anne Kristine

- Christensdatter (1793–1852) samt forfædre og efterkommere. Låstrup 1971, 235 s.
- Smidt* – Erindringer nedskrevet af landmand Jeppe Smidt. Udg. af børnene 1971. 64 s. + 1 anetavle.
- Sonnichsen* – Slægten Sonnichsen og de dertil hørende slægter Thomsen, Kromann og Brinch af Sønderho på Fanø. 3. rev. og yderligere forøgede udg. Udarb. af Andreas E. Sonnichsen og Paula Laursen. 1972, 354 s.
- Sonnichsen* – Cath. Frandsen: Jes Jensen Sonnichsen, Lille Jes; anetavle Brinch ... fra N. M. Kromanns bog. 1971, 110 s. [hvoraf 49 blanke].
- Stauning* – Niels Høy: En præsteslægt fra Stauning. Udarb. feb. 1963, dupl. 24 s. Hertil håndskr. suppl. og tilføjelser ved Poul Stauning dec. 1972. [LA, Viborg].
- Stougaard* – Kristian Stougaard: Vor slægt. Stougaard 1972, 81 s.
- Thomsen* – af Sønderho, se Sonnichsen.
- Troelsen* – En slægt Troelsen fra Give sogn. Om Troels Christensen, f. 1780, og 2. hustru, deres forfædre og efterkommere. Nordisk slægtsforskning, Skals 1972, 102 s.
- Valentiner* – Nati og Willy Valentiner: Genealogische Tabelle der Familie Valentiner seit 1558. 1972.
- Weinreich* – Erik Fr. D. Weinreich: H. P. W., Hans Peter Weinreich and his ancestors. With some historical notes 1972, 23 s.
- Wichmann* – C. Wichmann: Wichmann'erne fra Bornholm. Spredte glimt over den bornholmske slægt Wichmanns historie gennem 250 år i billeder og tekst. 79 bl. 1972.

TOPOGRAFISKE REGISTRE TIL SLÆGTER ALFABETISERET PÅ PATRONYN

Emmerlev sg. – se Bojsen.

Engbjerggård – se Gregersen.

Give sg. – se Troelsen.

Givskud – se Iversen.

Haderup sg. – se Andersen.

Hammerum hrd. – se Pedersen.

Hvejsel sg. – se Bertelsen.

Højslev sg. – se Larsen.

Jersie – se Poulsen.

Kauslunde sg. – se Christensen.

Lund – se Nielsen.

Løsning sg. – se Hartvigsen.

Randbøl sg. – se Pedersen.

Sjørring sg. – se Christensen.

Sønderho – se Sonnichsen.

Thyregod – se Iversen.

Ørre sg. – se Jensen.

Aby sg. – se Jepsen.

ALMINDELIG BIOGRAFI OG STATER

- Totenbuch Neuengamme. Dokumentation Franz Glienke (Danmark s. 35–43), Hamburg 1967, 573 s.
- Nordiska rådet: Porträtt: 18:e sessionen i Reykjavik (trykt i Sverige) 1970, 133 s., 1970. 19:e sessionen i Köpenhamn (trykt i Sverige) 1971, 150 s., 1971. 20:e sessionen i Helsingfors (trykt i Finland) 1972, 146 s., 1972.
- Farmaciens navne. Ved Sv. Aa. Schou og V. Gaunø Jensen. Særtryk af Archiv for Pharmaci og Chemi, nr. 12, 13 og 14 (1971), 118 s.
- Østerborgerdyd skoles årsskrift 1962: s. 94–139: Personalialia: Studenter 1937–62 (nr. 1960–2981), realister 1937–62 (nr. R 919-R 1493) samt lærerfortegnelse.
- Magister-staten: Rettelser og tillæg VI red. af Hans Hald Jensen og Marion Klint. 30 s., 1972.
- Skibsportrætmalere: F. Holm-Petersen: Skibsportrætmalere 1967, s. 141–162.
- Tobaksindustriens medlemmer 1875–1970. En kortfattet omtale af en række danske tobaksindustrielle virksomheder samt af disses indehavere og ledere. Foreningen af tobaksfabrikanter i provinserne. Ved Arne Jacobsen. 64 s., 1970.

Skolejubilæumsskrifter 1948–72

- Frøsløv-Padborg skole 50 år. Red. Erik Møller. 30 s., 1970.
- Himmerlands ungdomsskole 1920–70. 168 s., 1970.
- Hodde skole 1831–1955, 2. opl. S.-L. Manøe Hansen. 16 s., 1972.
- KFUM's seminarium 1919–1969. Frederiksberg seminarium, Hellerup seminarium, Gentofte studenterkursus. Red. af Frants Hansen, 1969, 154 s.
- Landsgrav friskole gennem 100 år, 1869–1969, Slagelse 1969, 56 s.
- Nordborg Slots efterskole 1922–72. Red. Boye Andersen. 112 s., 1972.
- Struer Statsgymnasium 1938–15. aug. 1963. 78 s. Årsskrift 1964.
- Års Handelsskole 50 år. 1921–1971. 40 s., 1971.

Små meddelelser

TILFØJELSER OG RETTELSE

til H. Hjorth-Nielsen: Danske Prokuratorer. Kbhvn. 1935, til sammes: Danske Sagførere. Kbhvn. 1941 og til A. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen: Candidati og examinati juris 1736–1936. I–IV. Kbhvn. 1954–59.

Om tidligere offentliggjorte tilføjelser og rettelser henvises til indledningen til fortegnelsen i nærværende tidsskrift 1971, side 103.

Forkortelsen D.P. henviser til »Danske Prokuratorer«, D.P. till. til sammes tillæg side 359 flg. og D.S. til »Danske Sagførere«. Et s efter disse forkortelser angiver, at biografien findes i det pågældende værk, men at der er supplerende oplysninger i »Candidati og examinati juris«. Hvis der ingen henvisning er, betyder det, at den pågældende alene omtales i »Candidati og examinati juris«. P.H.T. står for Personalhistorisk Tidsskrift og N.S.T. for Norsk slekthistorisk Tidsskrift.

FINN H. BLÆDEL

Aagaard, Mads. Var 1742–57 ridefoged på grevskabet Christiansholm ved Nysted.

Aagesen, Vagn. (D.S.s). Første vielse fandt sted i Ordrup kirke. Den 1. hustru født i Gentofte og død 8/12 1949 i Kbhvn., Citadels sogn. Hendes 2. mand er født på Basnæs, Tjæreby sogn og død 10/9 1945 i Kbhvn., Garnisons sogn. Aagesen gift 2° i Citadelskirken. Anden hustru født i Sct. Johannes sogn og død 3/7 1965 i Kbhvn., Østervold sogn. Hendes første vielse fandt sted i Hornbæk.

Agerholm, Ole Friedrich. Gift 5/8 1828 i Vejle Ane Dorthea Hansen. Han døde 5/12 1870 i Skibet. Hans far var skræddermester i Århus.

Amnitzbøll, Lars. Ved faderens navn mangler en henvisning til denne. Iøvrigt er der sket en sammenblanding af 2 jurister af samme navn. Oplysningen om, at Lars Amnitzbøll var forpagter af Sofienlund i Hover sogn, vedrører denne anden:

Amnitzbøll, Lars (søn af gårdejer Hans Marcussen A. og 1. hustru Maren Nellemann) døbt 9/1 1798 i Jelling død 23/2 1841 på Sofienlund, Hover sogn. Exam. jur., fuldmægtig i Vejle 1827, ved folketællingen 1830 på Sandgården, før 1834 forpagter af Rindelevgård (Sofienlund). Gift 14/4 1827 i Horsens Ane Lauritzen (datter af købmand, vinhandler Jørgen Offer Lauritzen (Brunsvig) og Barbara Rasmusdt. Samsing) døbt 16/8 1795 i Horsens død 7/5 1865 smst.

Andersen, Carl Sophus. Død ugift år 1900 i Santa Fe i Argentina. (Lexikon over danske familier. Kbhvn. 1927, side 103).

Backhausen, Johan Chr. Hans enke Anna Nielsdatter døde 12/7 1810 i Alling mølle, Svo-

- strup sogn. Se også P.H.T. 1971, side 103.
- Bager, Peder Jørgensen (D.P.). Gift 1° medens han var studiosus 12/10 1656 i Norup med Anne Hansdatter.
- Bagger, Mads (D.P.). Begr. 6/5 1781 i Køng.
- Balling, Søren. (D.P.) Hans mor hed Dorthe Sophie Mathiasdatter, jfr. skifte 1735 i Aalborg. (Skifteprot. 1731–50, side 211).
- Bang, Rasmus. (D.P.) Hans mor hed Maren Nielsdatter, jfr. ansøgning om hospitalsportion 5/5 1737. (Århus bispearkiv).
- Bardenfleth, Gunnar. Gift 2° 18/8 1961 i Hellerup kirke Birte Gamst (datter af assurance-direktør Axel G. og Agnete Houlberg) født 6/4 1921 i Hellerup. Bardenfleth død 8/4 1957 på Frederiksberg.
- Barfod, Niels Stephansen. (D.P.till.) Søn af høker i Ribe Stephan B. (Jørgen H. P. Barfod: Nitten generationer. Slægten Barfod–Barfoed. 1960).
- Barfod, Søren Vilhelm. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Andreaskirken i Kbhvn.
- Barfoed, Theodor Cæsar Emil. (D.S.s.) Død 21/3 1897 (ikke 1877) jfr. forseglingsprotokollen. Vielsen fandt sted i Trinitatis kirke.
- Barner, Conrad Wilhelm. Hustruen gift 2° 18/5 (ikke 27/5) 1850 i Kbhvn., Helligåndskirken.
- Basse, Andreas Fr. (D.S.s.) Død 19/5 1958 i Rom. Hans 2. hustru død marts 1971 i Rom. Hun blev 1° gift 20/7 1918 i Tårnbæk med læge Arne Frederik (Frits) Lassen (søn af gods-ejer Axel Fr. Julius Chr. L. og Ebba von Schau) født 13/11 1889 i Sværdborg død 10/11 1970 i Kbhvn., Garnisons sogn, begr. Sværdborg. Ægteskabet opløst 1927. (J. Nimb Lassen: Stamtavle over familien Lassen 1943).
- Bech-Bruun, Helge Eli. Gift 2° i Lyngby kirke.
- Bentsen, Bent Mogensen. Gift 16/2 1780 i Eidanger Karen Knudsen (datter af postmester Hans K. og 1. hustru Karen Nielsdt. Grubbe) døbt 30/12 1760 i Brevik.
- Bierring, Jacob. (D.S.s.) Første vielse fandt sted i Trinitatis kirke. Anden hustrus fulde navn var Agnes Thora Mathilde Mundt-Petersen. Hun døde 20/5 1961 i Ordrup.
- Bierring, Jens Henrik. (D.P.s.) Dødsårsagen var selvmord ved hængning, jfr. anmærkning i Vindum kb. Hustruen er født i Slesvig og død 19/1 1919 på Frederiksberg hosp., Skt. Thomas sogn, begr. Vestre køgd. Hun blev gift 1° i Haderslev, Vor Frue kirke med Laurits Henrichsen Kidde (søn af landmåler Henrick K. og Sofie Marie Sager) født 15/4 1820 på Kiddegård i Jelling død 8/3 1868 i Randers.
- Blegvad, Chr. Fr. August. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Skt. Johannes kirke.
- Bloch, Michael Trepka. Gift 2° 15/2 1910 Elise Johanne Walqvist, født Petersen. Ægteskabet opløst 21/11 1924. Gift 3° 9/5 1927 på Københavns rådhus Else Sofie Andersen.
- Bolt, Johan Fr. Hustruen hed Anthonine Julie Caroline Ørsted (datter af handelsbetjent, herberger, vinkyper Anthon Clasen Ø. og Marie Kirstine True) født 30/5 1798 i Helsingør, Skt. Olai, død 19/11 1864 i København, Skt. Johs. sogn. Forældrenes ægteskab blev opløst, og moderen giftede sig 2° 21/9 1811 i Garnisonskirke med major, senere oberst Adolph Carl Fr. Dauw (ca. 1764–1830). (Meddelt af fru Karen Krogh Bonfils).
- Brandstrup, Lauritz. Gift 24/4 1813 iflg. Odense Sct. Hans kirkes garnisonsbog med Danie-line Bertheline Schmidt.
- Brasch, Mogens Wendelboe. Som meddelt i P.H.T. 1969, side 185 blev han gift 19/6 1767 i Horsens iflg. bevilling, fordi han og hustruen var søskendebørn. Han var søn af præsten i Lime, Mogens Wendelboe (Brasch), der var gift med Marie Sofie Stauning. Hans kone, Magdalene Katrine Margarethe Wellejus, blev døbt 30/5 1738 i Sdr. Omme, som datter af præsten dér, Thomas W. og hustru Karen Stauning.
- Breyen, Fr. Frantz Emil. Hustruen var datter af Marie Kirstine Trues 2. ægteskab med major Dauw, jfr. det under Bolt anførte.
- Briand (de Crevecoeur), Isac. Den i biografien omtalte Jørgen Mathiæsen Gunderman (søn

- af farver i Odense Mathias Peter Mathiæsen G. og Marie Hansdt. Ørsted) er døbt 9/6 1745 i Odense, Sct. Knuds kirke og begr. 31/3 1792 fra samme kirke.
- Brinck-Seidelin, Hans Diderick. Født på Eriksholm i Ågerup, ikke Tølløse. Hustruen født 5/4 1777, ikke 1778.
- Bruun, Hans Henrik Marcelius. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Tikøb. Hustruen døde 30/4 1960 i Kbhvn., Garnisons sogn, begr. Hornbæk. Hun var datter af højesteretsassessor Jonas Nicolai Johannes Poulsen (se denne) og anden hustru Elisabeth Marie Lemming.
- Bruun, Jens (D.P.till.) Han døde 1735. (V. Woll: Fra Kertemindes fortid. II, side 4. Kerteminde 1929).
- Bruun, Lars Junior. Vielsen fandt sted 14/6 1852 i Kbhvn., Vor Frue kirke.
- Bruun, Mathias. (D.P.) Døbt 18/1 1703 i Daugbjerg som søn af Claus Mathiesen B. og Mette Pedersdatter. (P.H.T. 1940, side 236 flg.).
- Brændgaard, Mads Andersen. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Kalundborg.
- Buch, Jens Mathiesen. (D.P.till.) Hans mor hed Anne Jensdatter. Han døde 10/9 1751 i Tjørnelunde, Finderup sogn som birkedommer ved Vedbygård og Kragerupgårds birker. (Holbæk amts konceptskifter, Des. A. nr. 1).
- Buemann, Viggo. (D.S.s.) Født 13/5 1866 i Kbhvn., Sct. Johannes sogn.
- Busch, Jens Erreboe. (D.P.s.) Hustruen født 16/1 1730 i Fåborg død 15/3 1799 smst.
- Bülow, Carl Adolf. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Sct. Johannes kirke. Enken døde 6/3 1937 i Hellerup.
- Bøckmann, Johan Chr. Død 1753 i Larvik.
- Bøving, Frantz Johan Gerhard. Død 30/9 1854 i Skelskør. Ugift. Var kommissionær for Assurancekompagniet iflg. folketællingen 1850.
- Christensen, Jørgen Peter. Død 23/3 1879 på Sct. Hans hosp. i Roskilde, begr. smst. 30/3. Forældrene arvede ham, da han var ugift.
- Christensen, Otto Christen Laurentius. Svigerfaderen var mejeriforpagter i Bollerup, og svigermoderen var født Jochimsen.
- Christiansen, Christian Andreas. (D.S.s.) Død 19/1 1937 i Juneau, Wisconsin. Gift 11/5 1877 i København (?) Wilhelmine Gjertrud Gjendurp (datter af betjent ved Paskontoret Frederik Wilhelm G. og Kirstine Gertrud Ibsen) født 14/1 1851 i Kbhvn., Vor Frue sogn død 29/5 1915 i Juneau.
- Clausen, Johan Herman. (D.S.s.) Den 1. vielse fandt sted i Sct. Matthæus kirke.
- Clausen, Morten. (D.S.s.) Vielsen fandt sted 14/11 1879 i Ringkøbing.
- Cold, Carl Albrecht. Vielsen fandt sted i Vor Frue kirke i Kbhvn.
- Cold, Chr. Magdaluus Thestrup. (D.P.s.) Anden vielse fandt sted i Helligåndskirken.
- Collin, Hjalmar. Gift 3/12 1963 i Søllerød (b.v.) Esther Larsen (datter af karetmager, senere direktør Anders Vilhelm L. og Marie Petrine Petersen) født 11/9 1898 på Frederiksberg (døbt i Holte). Hun gift 1° 21/8 1924 i Skovshoved repræsentant Karl Kristian Pedersen (søn af Johanna Erica Friberg) født 24/5 1900 på Den kgl. Fødselsstiftelse. Ægteskabet opløst.
- Collin, Michael Gottlieb Birckner. Vielsen fandt sted i Søllerød (Petri kb.).
- Copmann, Johan Fr. Andreas. (D.S.s.) Vielsen fandt sted 24/9 1890 i Herrested.
- Cordsen, Claus Diderik. Vielsen fandt sted på Eriksholm, Ågerup sogn 17/7 1810.
- Cordsen, Stephan Hofgaard. Vielsen fandt sted på Eriksholm, Ågerup sogn 17/7 1778 (ikke 7/7).
- Dahl, Knud. (D.S.s.) Født i Holmens sogn, viet i Hørsholm død 26/9 1945 i Kbhvn., Holmens sogn. Hustruen døde 17/2 1959 i Kbhvn., Holmens sogn. Ægteparrets fælles urne nedsat på Dybbøl kgd.
- Damm, Johannes Fr. Leopold August. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Garnisons kirke.
- Dethmer, Johan Top. (D.P.) Hans fraskilte kone havde ved sin død 20/5 1832 bolig på Fre-

- densborg slot og blev begravet i Asminderød, 79 år gl.
- Eibe, Poul Erik. Død 26/8 1931 i Viborg, Sønderogn, begr. Søllerød.
- Ellerup, Lars. (D.P.till.) Begr. 22/12 1773 i Assens.
- Engberg, Jens. Hans mor hed Elisabeth Møller. Forældrene blev gift 28/10 1795 i Korsør.
- Engelbreth, Nicolai. (D.P.s.) Hans enke gift 2° 8/11 1811 i Holmens kirke med Anthon Clasen Ørsted, der 1° var gift med Marie Kirstine True, jfr. det under Bolt anførte.
- Espersen, Karl Mathias. (D.S.s.) Gift 1° 9/12 1911 i Kbhvn. (b.v.) Helligånds kb. Anna Augusta Malling (datter af købmand og vexellerer Hans Lauritz M. og Wilhelmine Cathrine Rørbeck) født 30/11 1883 i Ringsted.
- Estrup, Lauritz Albert Zwergius. Det 1. ægteskab blev indgået 20/10 1917 i Ribe domk. Det 2. smst. 29/7 1924. Hans 2. hustru var født i Kristiania som datter af ingeniør Henning Hamilton Hornemann og Anna Agathe Backer.
- Fabricius, Fr. Johan Ludvig. Første hustru døde i Laurvig i Norge.
- Faxøe, Ole. Hustruen blev begr. 24/6 1784 i Førslev, hvor Faxøe på den tid var forvalter på Førslevgård. (P.H.T. 1966, side 183).
- Feldtmann, Hans Ernst. Født 30/7 1738 i Opdal. (N.S.T. 1963, side 50).
- Flensborg, Andreas. (D.P.s.) Efternavnet er rettelig Flensburg.
- Flesburg, Jens. Døbt 6/7 1715 i Vor Frelsers kirke i Kbhvn., søn af tømmerhandler Niels F. Flindorph, Abraham Jørgensen. (D.P.s.) Hans 2. hustru var datter af grosserer, brygger Lars Møller og 2. hustru Kirsten Jørgensdatter og født 16/1 1754 i København, Nicolai sogn, død smst. 26/11 1791. Hun blev gift 2° 7/1 1791 i Vor Frue kirke i København med skriverkarl, lotterikollektor Nicolai Christopher Koch. Se også P.H.T. 1971, side 104.
- Flindt, Thomas Jacob. (D.P.s.) Begr. 7/9 1781 Vor Frue kirke, Kbhvn.
- Friderichsen, Carl Mathias. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Næstved.
- Friderichsen, Peter. (exam. jur. 1821) Født 10/11 1795 i Stege. Ved dåben Peder.
- Friis, Jacob Jørgensen. (D.P.till.) Døbt 1/12 1669 i Tjustrup som søn af sognepræst i Tjustrup Jørgen Jacobsen F. og Tabita von Steinberg.
- Friis, Johannes Forbus. (D.P.till.s.) Vielsen fandt sted i Nakskov. Hans hustru gift 1° 24/8 1768 i Nakskov.
- Friis, Jørgen Jacob Hansen. (D.P.s.) Født i København, Vor Frue sogn. Gift 20/11 1814 i Rudkøbing Anna Cathrine Hansen Lange (datter af bødker Hans Madsen L. og Anne Marie Christensdatter) født 10/12 1794 i Rudkøbing død 11/7 1867 i Fåborg.
- Friis, Jørgen Jacobsen. (D.P.) Døbt 10/8 1697 i Slagelse, Sct. Mikkel.
- Friis, Peder. Døbt 10/6 1726 i Helsingør (søn af slagtermester Søren Rasmussen F. og Else Nielsdatter). Student Nykøbing Fl. 1743.
- From, Rasmus. (D.P.s.) Døbt 24/6 1727 i Hoptrup som søn af Jes Rasmussen F. og Maren Jørgensdatter. Hans enke gift 2° 25/7 1787 dim. kaptajn af infanteriet Joachim David von Grape, der døde 24/6 1825. (P.H.T. 1963, side 8).
- Frydensberg, Nicolai. (D.P.s.) Den i biografien omtalte Offer Lauridsen (Brunsvig) hed Jørgen O. L. (B.) Han blev døbt 12/12 1749 i Horsens og døde 28/10 1814 smst. Jfr. det under Lars Amnitzbøll anførte.
- Fugl, Rasmus. Døbt 16/6 1793 på St. Thomas som søn af Emanuel Henrich F. og 2. hustru Maria Elisabeth Torph. Rasmus Fugl var i live 1829, men fraværende fra St. Thomas. (Meddelt af politimester Mogens Fugl).
- Galberg, Carl Ludvig. Fra o. 1843 til 1848 gæstgiver på Marianelund kro.
- Gierlew, Niels (Andreas Nicolaj). Født i Øster-Tørslev, Gerlev herred (attest i Enkekassen). Gift 1° på Frederiks hosp. i Kbhvn. Hans anden kone er født på Bregentved og døbt 16/1 1758 i Haslev. (P.H.T. 1962, side 50).
- Gjerulf, Søren Fr. (D.P.) Hans 1. hustru er født 4/9 1743 på Birkelse, som datter af Mads Haugaard og Amalie Margrete Jessen. (H. Ehrencron-Müller: Gravskrifter i danske avi-

- ser. Kbhvn. 1944, side 31).
- Glückstadt, Andreas Melchior. (D.P.till.) Hans 2. hustru Ingeborg Ebbesdatter døbt 18/7 1713 i Køge var datter af borgmester i Køge Ebbe Jacobsen og Marie Cathrine Bruun. Hans 3. hustru Ingeborg Weibel døbt 12/11 1715 i Køge var datter af købmand i Køge Jens W. og Maren Rasmusdatter.
- Græbert, Christopher. Vielsen fandt sted 20/6 1823 i Assens.
- Haaber, Johan Joseph. Om hans og den i biografien nævnte Hans Nicolai Nissens formodede herkomst kan henvises til Historiske meddelelser om København. Årbog 1973, side 37 flg.
- Hallager, August (ikke Andreas) Nicolai. (D.P.s.) Vielsen fandt sted i Frederiksberg kirke. Hammerum, Peter. Hans første hustru hed Mette Elisabeth Truelsen. Hun var født 27/5 1774 i Kbhvn., Nicolai sogn som datter af kok Hans T. og Johanne Marie Lund.
- Hansen, Enrico Feodor Hugo Ernst. Direktør i Østifternes Kreditforening 1956. Død 5/8 1971 på Frederiksberg, Markus sogn. Hustruen gift 1° 3/7 1920 i Kbhvn., Stefan kirke kommunelærer Christian Reumert Gundelach (søn af købmand Frederik Christoffer G. og Thora Heloise Elise Schackeline Bahnson) født 7/12 1890 i Holstebro, fundet død 19/10 1920 i Kbhvn., begr. Assistens kgd.
- Hansen, Poul Frederik. Blev i maj 1821 volontør i fyenske og lollandske renteskriverkontor, hvor han var skriver, da han i 1829 og 1831 ansøgte om at blive kopist i Rentekammeret. (R.K. embedsansøgninger).
- Hansen, Ulf. (D.S.s.) Født 9/1 1867 i København, Citadels sogn. Se yderligere Hans Konow: Stamtavle over A. N. Hansen's efterkommere. Kbhvn. 1970.
- Hansen, Aage Fabricius. Hustruen gift 1° 23/5 1895 i Allerslev civilingeniør Hans Bagger Siersted (søn af manufakturhandler Frederik S. og Marie Rosenfalk) født 3/6 1873 i Holstebro død 7/6 1896 i Hannover. Hun døde 4/5 1960 i København, Vor Frelsers sogn.
- Hardt, Richardt von der. (D.P.s.) Hans 1. hustru var født ca. 1719 som datter af forpagter Christian Jantzen og Sofia Amalia Rosbach.
- Harpøth, Carl Chr. Ludvig. (D.S.s.) Enken døde 11/1 1950 på Københavns amts sygehus, begr. Holmens kgd.
- Hassing, Axel Theodor. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Søllerød (Vor Frue kb.) Hans 1. hustru er født 10/4 1868 i Kbhvn., Sct. Johannes sogn. Når der sidst i biografien står »første hustrus søster gift med overretssagfører Walther Johannes Krüger«, er det forkert. Det var hustruen selv (Signe Hein), der efter 1. ægteskabs opløsning ved skilsmissebevilling af 23/9 1889 blev gift med Krüger. (Se denne).
- Hein, Adolph Fr. Chr. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Vor Frue kirke, Kbhvn., hustruen er døbt i Garnisons kirke.
- Hempel, Christian. Hustruen døde 18/3 1901 i Assens. Det er iøvrigt forkert, når det i biografien oplyses, at han blev landmåler og landinspektør. Her er sket en forveksling med en anden person af samme navn.
- Henckel, Jørgen. (D.P.s.) Ved dåben Jürgen. Født 29/9 1777 i Haderslev, Vor Frue sogn som søn af skriver Martin H. og 1. hustru Botilla Jürgensen.
- Henriksen, Asger Preben Wissing. Andet ægteskab opløst, og hustruen, der var datter af overingeniør Oswald Waldemar van Deurs og Anna Bredschneider, er født i Sct. Markus sogn. Hun gift 2° 14/4 1951 med direktør C. C. Marx-Nielsen. (Se om ham Kraks blå bog).
- Hermansen, Christen. Døbt 24/12 1769 (ikke 1765) i Roager.
- Hetting, Christian. Moderens navn er korrekt, og Hetting var ugift.
- Hetting, Jacob (søn af viceborgmester Johannes H. og Gyde Nielsd. Boysen) døbt 16/1 1758 i Nyborg død 27/10 1835 på Pilegård, Vester Åby sogn. 1786 forpagter på Bækkeskov, Everdrup sogn, 1801-17 forvalter og fuldmægtig på Knabstrup, Sdr. Jernløse sogn. Hans

- hustru Johanne Nicoline Nørager (datter af sognepræst Jacob Christiansen N. og Magdalene Susanne Kallager) født 30/1 1757 i Ulsø død 10/5 1816 i Sønder Jernløse.
- Hiort, Niels Bjerregaard. Hustruen er født i Vadsø i Norge.
- Hiort(h), Paul ((ved dåben Povel) Nicolai. Efternavnet skal uden »h«, således som det korrekt er anført ved broderen Niels Bjerregaard Hiort. Han er født 25/1 1781 (ikke 1/2). Den i biografien nævnte Annichen Sophie Hjorth var rådmand Nandrup's 2. kone, med hvem han først blev gift i 1781. Jfr. iøvrigt P.H.T. 1971, side 105.
- Hoffmeyer, Niels West. Vielsen fandt sted i Vamdrup. Se også P.H.T. 1971, side 105.
- Holm, Hans. (D.P.till.) Døbt 31/10 1749 i Odense, Skt. Knuds sogn. Gift 4/11 1772 i Rudkøbing Rigborre Margrethe Møller (datter af byfoged Chr. Pedersen Møller (se denne i »candidati juris« og Birgitte Cathrine Thrane) døbt 28/2 1754 i Rudkøbing, død 1842.
- Holm, Johannes Otto. (D.P.s.) Vielsen fandt sted 18/7 1792 i Ellested.
- Holst, Chr. (Exam. jur. 1793.) Vielsen fandt sted 3/5 1813 i Vor Frue kirke, Kbhvn.
- Holst, Michael. (D.P.s.) Stedsønnen Niels Pfrenger blev fanget og ved højesteretsdom af 9/1 1753 dømt til døden. Dommen ændredes til livsvarigt fæstningsarbejde. Holst er født 1694 i Mariager som søn af guldsmed Hans Michelsen H. Den i biografien nævnte Scheel var født i Nykøbing Fl. som søn af guldsmed Anders Jensen og Birgitte Maschwedel. Han blev gift med Anna Margrethe Gad 26/9 1731 og døde i 1744, 49 år gl. (Ulf Gad: Slangerupslægten Gad. 1936).
- Hunsholt, Iver (Lauridsen). (D.P.till.) Begr. 18/9 1748 i Kirkeby, 45 år gl. Gift med Anna Sophia Mathiasdatter, begr. 25/3 1760 i Kirkeby, 75 år gl.
- Høyer, Johannes. (D.P.s.) Vielsen fandt sted 6/1 1819 i Frederiksberg kirke. Her anføres hustruen: Sophie Cathrine Georgine Prangen.
- Høygaard, Johan Axel Vilhelm. (D.S.s.) Gift 8/11 1876 i Ærøskøbing. Enken gift 2° 5/9 1884 i Garnisons kirke, Kbhvn. Johannes Philipsen, der var søn af urmager, karetfabrikant i Viborg Jens Christian P. og 2. hustru Else Cathrine Bønding.
- Ibsen, Johan Fr. Alexander. Gift 7/7 1821 i Frederiksberg kirke Marie Foltmar (datter af snedkersvend, senere frimester Niels F. og Kirstine Sophie Hansdatter) døbt 30/1 1791 i Trinitatis kirke, død 20/9 1830 i København, Helligånds sogn.
- Jakobsen, Anders. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Skt. Matthæus kirke. Hustruen er døbt i Vor Frelsers kirke.
- Jantzen, Knud Ulrik. (D.S.s.) Født i Garnisons sogn, begr. Gentofte. Hustruen er døbt i Bråby, og parret blev gift i Garnisons kirke.
- Jensen, Carl Johannes. (D.P.s.) Født 18/9 1798 i København, Nicolai sogn som søn af arbejdmand Niels J. og Birthe Nielsdatter.
- Jensen, Engelbreth. Var ved ægteskabets indgåelse i 1746 fuldmægtig og ridefoged ved Kærbygård, jfr. skifte efter svigerfaderen. (Tuse herreds gejstl. skifteprot. 1735–92).
- Jensen, Jens Chr. (D.P.s.) Vielsen fandt sted 22/8 1828 i Helligånds kirke. Hustruen var datter af møbelhandler Bastrup i København.
- Jespersen, Carl Viborg. (D.S.s.) Døbt i Vor Frue kirke. Vielsen fandt sted i Bjørnsholm.
- Johansen, Johannes Peter August. (D.P.s.) Gift 11/6 1873 i Holmens kirke. Hustruen døbt 20/3 1840 i Uxbridge, England.
- Juhler, Eggert Fr. Julius. Moderens pigenavn er Mellerup.
- Junghans, Christian Frederik. (D.P.till.) Han blev begr. 11/12 1752 og ikke 1782 som fejlagtigt anført i P.H.T. 1971, side 105. Hans 1. hustru blev begravet 25/6 1739 i Tillitse. Han gift 2° 16/10 1739 i Vestenskov Johanne Cathrine Svendsdt. Copmann (datter af kapellan i Landet – Ryde og Aageby Svend Poulsen C. og Margrethe Lauritzdt. Fiil). Hun blev begravet 1/6 1746 i Vordingborg. 1733 søgte Junghans forgæves om toldtjenesten i Horsens og opgiver da, at han i 20 år (?) havde tjent ved pennen, den største tid hos krigsråd Folsach (Rentekammeret, resol. prot. 99 nr. 89). Omkr. 1739 var han

- forvalter af godset Rudbjerggård i Tillitse sogn. Iflg. Knud Jølver i »Stamtavle over familien Copmann«. Svendborg 1955, side 12 var Junghans søn af reg.kvartermester på Fyn Hans J. og Marie Cathrine Møller fra Rørbæk.
- Junghans, Hans. Søn af ovennførte Chr. Fr. J. (se D.P.till.) og 1. hustru Sophie Cathrine Piper. Grunden til, at han blev døbt i Udbyneder, var, at hans morbror, Peder Chr. Frederiksen Piper var præst dér. Det var denne præst, der ved landemodet i 1729 blev dømt fra embedet for ukristelige gerninger, jfr. Wiberg. Junghans' hustru var datter af forpagter på Fuglsang, senere på Fredsholm i Vestenskov sogn Tønnes Just og Dorthea Cathrine Dam. (Skifte efter Karen Tønnesdt. Just i Nakskov skifte- og værgemålsdok. 1760-64 samt Wibergs præstehistorie III, side 465).
- Justesen, Peter Theodor. (D.P.s.) Hans første kone døde 24/12 1834 iflg. Familien Engbergs stamtavle. Kbhvn. 1927. Dødsfaldet er hverken indført i Korsør eller Slagelses kirkebøger. Justesens 2. ægteskab blev indgået 4/4 1842 i Slagelse, Skt. Mikkel's sogn.
- Kemp, Frithjof Gudmund. (D.S.s.) Død 11/4 1961 i Rungsted. Gift 21/3 1931 i Frederiksborg kirke. Hustruen er født 9/1 1910 i Vedbæk. Svigermoderen hed Vibeke Marie Hvidt.
- Kiersgaard, Thøger. (D.P.s.) Hustruen, hvis navn var Maria Catharina Stilling, blev døbt 18/3 1759 i Århus, Frue kirke som datter af bager Jacob Michelsen S. og Else Ibsdt. Mørch. (Skifteprot. for Viborg 1780-1802, side 625 og do. for Århus 1748-64, side 579b).
- Kindt, Christian. Hans fulde navn var Christian Sommer Kindt. Han blev gift 14/2 1779 i Hitterdal. Hans hustru, der var datter af sognepræst Olaus Pedersen Cloumann og 2. hustru Elisabeth Holtermann, døde 10/12 1826 (ikke 1827) på Trondalen ved Risør. Kindt søgte 1783 forgæves fogedembedet i Nedenes. (Ansøgning i Riksarkivet i Oslo under »Personalialia« pk. 69a).
- Kisbye, Johannes Ambrosius. Død i Kbhvn., Holmens sogn. Han tog 26/3 1762 filosofisk og 8/8 1763 teologisk embedsexamen med hhv. Laud og Haud. Kancellisekretær 21/10 1774, ikke 1775). Jfr. Den Seidelinske Slægtsbog III, side 1251, note 46.
- Kjær, Peder Nicolai Anthon. (D.P.s.) Hustruen døde 17/5 1922 på Hørupsholm, Hørup sogn.
- Klemp, Erasmus Berger. (D.P.s.) I Viborg købstads politiprot. 1784-1805, fol. 151 iflg. (Landsarkivet for Nørrejylland) findes under 18/9 1789 et politiforhør over arrestanten, student Klemp, der var blevet anholdt for støjende adfærd i domkirken. (Meddelt af oberstløjtnant P. P. Schroeder).
- Knudsen, Svend. (cand. jur. 1919) Første vielse fant sted 22/9 1925 i Ø. Egesborg.
- Kolderup, Eilert Christopher Kaasbøl. (D.P.s.) Døbt 17/7 1763 i Bodø, død i Nordre Aurdal. Gift 16/10 1794 (ikke 1793) i Elverum Anna Amundsdatte (kl. Dorph efter sin stedfader, prokurator Frantz Wilhelm D.). Hun var datter af gårdbruger i Grundset Amund Pedersen og Berthe Amundsdatte og født 30/10 1776 i Elverum og døde 31/12 1850 i Furnes. Kolderup blev senere skriver i Valdres 25/3 1808. Han var iøvrigt bror til Nicolai Chr. Friis Kolderup og Poren Kolderup-Rosenvinge, se disse i »Candidati juris«.
- Krabbe, Albert Heinrich Riise. (D.S.s.) Han er døbt i Frederiksberg kirke og hustruen i Vor Frelsers kirke. Vielsen fandt sted i Skt. Stefans kirke. Faderen er døbt Wilhelm Frederik Ludvig Krabbe.
- Krabbe, Christopher. (D.P.s) Vielsen fandt sted i Trinitatis kirke.
- Krag, Sven. (D.P.) Gift 1° 9/7 1710 i Eggeslevmagle. Hans første kone døbt 9/1 1693 i Kvislemark som datter af sognepræst Didrik Larsen Grubbe og Anne Elisabeth Vind.
- Krarup, Chr. Theodor Vald. (D.S.s.) Hans 2. hustru, hvis pigenavn var Lily Fanny Lorentzen, blev 1° gift 12/10 1911 i Trefoldighedens kirke i Kristiania med redaktør, bladudgiver Jørgen Chr. Dreyer (1886-1935). Se om ham Kraks blå bog 1935. Hun var født 28/9 1890 i Christiania og døde 6/8 1970 i Odense. Hun blev gift med Krarup 27/11 1936 i Stenløse kirke, Odense.
- Kruise, Ludvig Fr. Vielsen fandt sted Sdr. Dalby sogn.

- Krüger, Walther Johannes. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Søllerød. Jfr. iøvrigt det under Axel Theodor Hassing anførte.
- Kaalund, Hans Wilhelm. (Exam. jur. 1814) Moderen hed Marthe Petrine Dahl. (Hof- og Stadsrettens skiftekomm. forsegl. prot. 2 B, 1804–05, fol. 7, jfr. prot. 3, 1814–15, fol. 99).
- Langaa, Rasmus Erichsen. Var forvalter på Flenstofte og fra nov. 1816 til april 1824 skifteforvalter ved Frederiksgave. (Den Seidelinske Slægtsbog III, side 1329).
- Langkilde, Caspar. (D.P.s.) Gift 14/8 1856 (ikke 19/8) i Søllerød. Hustruen død 22/11 1918 i Roskilde.
- Langkilde, Frants Emil. (D.S.s.) Gift 22/5 1891 i Husby.
- Langkilde, Hans Peter. Vielsen fandt sted i Tranekær.
- Larsen, Lars Hansen. I bd. II, side 109 er anført en Lars Hansen, som formentlig identisk med Lars Hansen Larsen og med henvisning til denne. Her er hans biografi imidlertid glemt, der skulle stå: Larsen, Hans Larsen (søn af købmand Hans Larsen, jfr. Den Seidelinske Slægtsbog III, side 1254, note 39) født 1796 død 29/9 1824 i Kbhvn., Vor Frue sogn. Gift 20/6 1818 i Vor Frue kirke Kirstine Louise Weinreich (datter af præst ved Frederiksberg kirke Johan Martin W. og Caroline Marie Spies) født 7/11 1784 på Frederiksberg død 3/3 1867 i Kbhvn., Vor Frue sogn. Exam. jur. 1818, fuldmægtig.
- Larsen, Laurentius (Lars) Peter. Vielsen fandt sted i Tureby.
- Larsen, Peter Christian. (D.P.s.) Vielsen fandt sted 14/4 1790 i Skt. Hans kirke i Odense. Hustruen blev døbt 15/7 1763 i Hvejsel som datter af senere købmand i Odense Henning Ulrich Neess og Cecilie Brandt.
- Leth, Frantz Henrik Theodor. (D.P.s.) Enken døde 29/1 1925 på Frederiksberg.
- Lindam, Hans. Omkr. 1778 forvalter på Sonnerup, senere på Høvdinggård og sidst på Gottesgave, hvor han døde 9/9 1783, begr. i Kappel kirkes kor. Gift 1° 2/5 1755 i Sønder Dalby. Hans første kone døbt 5/11 1720 i Helligåndskirken i Kbhvn. som datter af brygger Thor Andersen Nyegaard og Genete Sørensd. Nassen. Hans anden hustru blev gift 2° 4/5 1787 på Fredsholm, Vestenskov sogn med forvalter på Gottesgave Elias Lund, begr. 14/11 1803 i Kappel. Selv døde hun 12/3 1820 på Rudbjerggård, Tillitse sogn.
- Lindam, Jacob. (D.P.s.) (exam. jur. 1784). Født i Erritsø.
- Lindblom, Albert Baldur Kristian. (D.S.s.) Hustruen født i Århus. Hun gift 1° 2/5 1915 Frederiksberg maskinchef Oscar Carl Fr. Riddermann Bahnson Henriksen Bremsen (søn af stationsforstander John James August Hendrichsen B. og Laurette Bahnson) født 3/8 1888 i Ikast. Ægteskabet opløst 1920. Lindblom gift 2° Skt. Markus kirke, Frederiksberg 22/5 1926 Edith Ingrid Rigmor Rasmussen (datter af bødkermester Niels Peter R. og Kirstine Christiansen) født 29/3 1901 på Frederiksberg. Ægteskabet opløst 1945.
- Lindgaard, Iver. Gift 28/10 1791 i Holmens kirke. Hustruen var datter af I. S. Schou.
- Liunge, Villum (ikke Willads). Søn af sognepræst i Ørsted Svend Villumsen Lynge og Dorthe Cathrine Olsdt. Maar. Faderen blev gift 2° 21/10 1733 i Ørsted med Elisabeth Fugl. (Se Quistgaards rettelser til Wiberg. Jfr. iøvrigt P.H.T. 1971, side 106).
- Lund, Frederik Chr. (D.P.s.) Død i Esbønderup.
- Lund, Hans Chr. Hans 2. hustru, hvis fornavn var Edel Friedericha (døbt, ikke født, 23/9 1742) var datter af herredsskriver i Hads herred, organist ved Odder kirke og fæster af Fillerup Overmølle Knud Engelbretsen. Hun blev gift 1° 26/1 1774 i Holmstrup (jfr. Mallings »Vielser i danske landsogne«) med proprietær til Benzonslund fra 1757 til sin død Christian Henrik Selchau, der blev begravet 25/2 1788, 67 år gl. i Holmstrup (Jyderup kb.). Iflg. Lengnick er han født 3/12 1718 i Schlesien som søn af kgl. vagtmester, senere forpagter Christian Andreas von Selchau. Chr. Henrik Selchau blev gift 1° 15/6 1747 i Roholte Cathrine Marie Stilling (datter af degn Peder S. og Birgitte Kaalund) døbt 23/4 1721 i Bårse, død 1773 på Benzonslund, jfr. konceptskifte, Holbæk amt. Des A nr. 78. Kb. eksisterer ikke.

- Lund, Holger. Andet ægteskab opløst. Gift 3° 8/4 1961 i Messiaskirken i Hellerup Grete Bügel (datter af politikommissær Gustav Magnus B. og 2. hustru Aase Ulla Edith Johanne Hansen) født 13/6 1920 i Hillerød. Grete B. gift 1° 6/9 1941 i Kbhvn. (b.v.) grosserer Max Aage Christen Lund-Jacobsen (søn af viceformand Alfred Hansen Jacobsen og Ane Lund) født 6/2 1902 i Kbhvn., Sct. Andreas sogn, død 30/11 1965 i Kbhvn. Ægteskabet opløst. Lund blev udnævnt til amtsrådssekretær 1958 og var amtskommunaldirektør fra 1970 til 1973.
- Lund, Lars Axelsen. Døbt i januar 1730 i Nørre Søby, ikke 1739 som fejlagtigt anført i P.H.T. 1969, side 186. Dåbsindførelserne er indskrevet i datofølge, og den foregående dåb skete 2. søndag efter Helligtrekonger (18/1) og den efterfølgende Kyndelmisse (2/2). Ved faderens død i 1755 var han ejer af Fuglevig ved Moss i Norge, jfr. Laur. Pedersen Næraae i »Den fynske Gejstligheds Historie«. Ved ekstraskatten 1762 findes han ansat skriverkarl på Assistenthuset, og iflg. fængselsvæsenets arkiv (Mandtal over Børne- og Rasphusets lemmer 1773-77) blev han indsat 30/12 1774 og sat på fri fod 30/11 1776 iflg. kgl. bevilling. Ved dom af 5/9 1774 (Hof- og Stadsrettens domsprot. nr. 3, 1774-76, sag nr. 464) blev han dømt til 3 års arbejde i Rasphuset for bedrageri.
- Lund, Niels. (D.S.s.) Død 16/4 1940 i Göteborg som præst ved Baptistmenigheden dér. Gift 13/11 1937 Anna Brynhilda Ingeborg Bruhn (datter af tulltjænstemann Harry Louis B. og Hilda Amalie Lindeblad) født 8/6 1883 i Göteborg, død 20/11 1969 smst. (Meddelt af statsaut. revisor Ejnar Fryd, jfr. Slægten Lund m. fl. Kbhvn. 1943).
- Lundby, Christian (D.P.s.) Fornavnet er rettelig Christen. Døbt 5/10 1738 i Brarup (søn af inderste i Lundby Rasmus Hansen Boesen).
- Lunding, Mathias. Den anden vielse fandt sted i Hof- og Slotskirken.
- Lunn, Michael Villars. (D.S.s.) Døbt i Vor Frue kirke, Kbhvn. og gift i Asker kirke. Hans hustru var datter af præst i Asker Christian Grønbek Døderlein og Malvine Petersen.
- Lunn, Ove Chr. (D.S.s.) Hustruen er født i Helligånds sogn og gift 1° i Helligånds kirke. Hendes 1. mand var søn af forpagter på Fuglsang Niels Jess Frederiksen og Gotfredine Caroline Jacobine Friderichsen. Hun blev gift med Lunn i Oslo (b.v.) og døde 8/3 1964 i Gentofte.
- Lützhøft, Hans Henrik. (D.P.s.) Vielsen fandt sted 1818 iflg. familieoptegnelser. Det er ikke lykkedes at finde kirkebogsindførelsen. Svigermoderen hed Maria Susanna Kragh. (Hans Holten Lützhøft: Slægten Lützhøft. 1962).
- Lützhøft, Lauritz Nicolai. (D.P.s.) Gift 1° 11/6 1852 i Gentofte. Hustruen døde i Kalundborg. Gift 2° 28/9 1860 i Kalundborg. Hustruens navn var Mette Marie Elisabeth Heiselsberg. Gift 3° 16/2 1866 i Kalundborg. Tredie hustru døde i Randers.
- Mellerup, Hans Chr. Gift 1° 11/12 1832 i Greve. Hans første kone blev døbt 15/2 1804 i Skibbinge som datter af godsforvalter Johann Jürgen Juhler og Margrethe Mellerup.
- Meyer, Peter Henrik. Den i biografien omtalte Birthe Sophie Schrøder hed Birthe Sofie Schroeter. Hun var født 20/9 1777 og blev gift 1° 24/4 1801 på Tyrbæk. (Jfr. H. R. Hjort-Lorenzen: Byskriver i Rudkøbing Johan Fr. Schroeters samlede descendens. Haderslev 1878).
- Mikkelsen, Marinus. Myrdet 3/11 1893 i Fernandez i Argentina, hvor en bror af ham havde forretning. (Vendsyssel Tidende 5/12 1893).
- Monrad, Christian Wilhelm. Hans mor var sognepræst David Monrads 2. hustru Barbara Leopoldus.
- Munch, Bartholomæus Fædder. Den i biografien omtalte Paul Bukier er født 6/9 1748 som søn af justitsråd Thomas Bukier og Karen Sophie Riis. (N.S.T. 1965, side 134).
- Munch, Henrik og Lauritz. (D.P.) Var brødre og sønner af forvalter Søren Lauridsen M. og Karen Utterup. (Borgrettens skifteprot. 1747. Landsarkivet for Sjælland). Brødrene havde en søster Maren Sørensd. Munch, der var gift med den herredsskriver Jens Bircherod,

- der omtales i artiklen om Severinus Bircherod. Dette ægtepar fik børn døbt 1733 og 1734 i Budolfi kirke i Ålborg.
- Munch, Lauritz. (D.P.) Se under Henrik Munch.
- Munch-Petersen, Anton. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Hørsholm. Han født i Skt. Johannes sogn, hustruen i Holmens sogn.
- Mundt, Jodochus Henrik. (D.P.s.) Død 25/4 1926 i Kbhvn., Nazareth sogn, begr. i Lyngby. Vielsen fandt sted i Garnisonskirke.
- Mygind, Jacob Marstrand. (D.S.s.) Død 6/9 1965 i Næstved. Hustruen født i Odense, Skt. Hans sogn. Vielsen fandt sted i borgmester Jacob Marstrands hjem i Kbhvn., indført i Allerslev kb. (Bårse herred).
- Müller, Erik Chr. (D.P.s.) Gift 2° 30/4 1813 i Trinitatis kirke i Kbhvn. Anden hustru død 28/11 1827 i Kbhvn., Vor Frue sogn. Den i biografien omtalte Jens Worre døde 12/10 1856 som fattiglem i Randers hosp.
- Müller, Lyder Roed. (D.P.s.) Han døde 18/6 (ikke 19/6) 1798 i Kbhvn. iflg. forseglingsprotokol. Hans enke blev gift 2° 29/4 1802 i Vor Frue kirke gibser, senere gibsfabrikør Holger Mølsted. Hun døde 16/2 1803 i Kbhvn. iflg. forseglingsprotokol.
- Møhl, Stephan. (D.S.s.) Vielsen fandt sted 24/4 1868 (ikke 23/4) i Buderup, hvor hustruen også er født 13/8 1850 (ikke 14/8).
- Møller, Naaman Andersen. (D.P.till.s.) Født 1713 i Brahetrolleborg mølle, Brahetrolleborg sogn som søn af møller Anders Naamansen og Abigael Ditlevsdatter. (Skifte efter faderen 1725 Brahetrolleborg gods skifteprot. I, side 61). Meddelt af civilingeniør Palle Gravesen.
- Møller, Peder. (D.P.s.) (exam. jur. 1783). Hans 2. ægteskab blev indgået 12/11 1788 i Helvigskirken i Kbhvn.
- Mørck, Frederik Theodor. (D.S.) Vielsen fandt sted på Københavns rådhus.
- Neess, Anton Valdemar. I 1846 var han godsforvalter, ejer af Fousinggård, i 1854 er han i Vridsted ved Viborg, og i 1867 er han bestyrer på Adserbølgård i Lindknud sogn. Han blev gift 25/1 1846 i Ølby med Mette Kristensdatter (datter af gårdbruger i Vester Ølby Kristen Jørgensen og Maren Olesdatter) født 22/11 1819 i Ølby.
- Nielsen, Anders. (D.P.till.) Døde 10/4 1736 (Mols gejstl. skifteprot.). Han var gift med Karen Pedersdt. Trellund, der døde 22/4 1751. Hun var datter af kapellan ved Nicolai kirke i Svendborg Peder Christensen T. og Mette Marie Thyne.
- Nimb, Johannes. Søn af øverste kapellan ved Holmens kirke Jens Hansen N. og Kirstine Svaboe. Født 1730/31 i Trondheim, Vor Frue sogn, hvor faderen fra 1727 til 1734 var kapellan ved Vor Frue kirke, hvis kb. først begynder 1732. De i biografien nævnte brødre Jens og Frederik Ludvig er døbt i Holmens k. hhv. 2/7 1741 og 30/12 1743. Vedr. Jens Nimb kan henvises til H. Ehrencron-Müllers forfatterlexikon.
- Nors, Lucas. Gift 26/12 1777 i Brevik Anna Rosine Knudsen født Nielsen, død 28/11 1813 i Solum. Hun blev 1° gift 1773 i Brevik med postmester Hans Knudsen, hvis anden hustru hun var, jfr. N.S.T. 1966, side 289–91. Knudsen var søn af Knud Erik Bjønningstad og Karen Hansdatter og døbt 20/9 1733 i Ullensaker. Han døde 11/6 1777 i Brevik.
- Nyholm, Carl Fr. Vandborg Stjernholm. Enken døde 2/8 1954 i Kbhvn., Slotskirkens sogn.
- Nyholm, Edgar. (D.S.s.) Født i Vor Frelsers sogn, gift i Skelskør.
- Nyholm, Knud. (D.S.s.) Født og gift på Frederiksberg.
- Nyholm, Samuel Fr. Carl. (D.P.s.) Død på Frederiksberg, gift i Garnisons kirke.
- Nyholm, Torkil. (D.S.s.) Født i Vor Frelsers sogn, gift i Garnisons kirke. Hustruen født i Trinitatis sogn.
- Nyholm, Vilhelm Chr. Grandjean. Vielsen fandt sted i Kolding.
- Nørholm, Thomas. (D.P.till.) Han var gift med Johanne Thomasdt. Snotherst. (Viborg skifteprot. 1726–42, side 659).
- Ostenfeldt, Peter. Han var gift med Maren Margrethe Gram (datter af apoteker i Arendal

- Peder Jespersen G. og Agnethe Christophersdatter) døbt 5/5 1718 i Arendal, død 13/7 1790 i Larvik.
- Pedersen, Peder Chr. (D.S.s.) Død 19/3 1971 i Sædinge, Rødby. Gift 3/2 1962 (stuebryllup) i Sædinge Emmy Frederikke Reiths (datter af stationskarl Fr. Johan R. og Olivia Christine Caroline Hansen) født 21/7 1905 i Nakskov.
- Pedersen, Søren. (D.P.till.) Gift 8/12 1695 i Viborg, Sortebrødre kirke med Anne Rasmusdatter.
- Petersen, Andreas. (D.P.s) Hustruen datter af birkedommer Jens Erreboe Busch og Anna Naamandsdt. Faber.
- Petersen, Arvig. Hans 2. hustru var første gang gift med Karl Mathias Espersen. Se denne i D.S.
- Petersen, Jens Sophus. (D.S.s.) Gift 1° 12/8 1904 i Resen, Hindborg herred (Skive kb.) Cecilie Svenningsen (datter af sadelmager Mads Ove S. og Christiane Elisabeth Friis) født 17/2 1872 i Skive, død 14/4 1909 smst. Hans 2. vielse med Signe Dorthea Faaroft fandt sted i Nysted. Hun døde 24/4 1971 i Søborg, Københavns kommune.
- Petersen, Lorentz. (D.P.) Vielsen fandt sted 16/6 1719 i Skt. Knuds kirke i Odense.
- Petersen, Theodor Ernst. Hans 1. hustru gift 2° 28/7 1952 i Gentoft (b.v.) hofråtsråd Carl Eric Grundén (søn af grosshandlere Oscar Eric G. og Anna Maria Oskaria Lundberg) født 10/10 1896 i Stockholm.
- Porth, Ole Jacob Evald. Født 28/4 1783 i Åbenrå (søn af fuldmægtig ved Christianssted toldsted på Sct. Croix, senere kontrollør David Christian P. og 2. hustru Dorothea Elisabeth Crause. Nekrolog – af T. Algreen Ussing – i »Dagen« 1833 nr. 218. (Den Seidelinske Slægtsbog III, side 1260, note 51). Den i biografien nævnte Hans Ernst Porth, der var materielforvalter på Sct. Croix, var en halvbror, søn af David Chr. Porths 1. ægteskab.
- Rambusch, Hartvig Heinrich. (Cand. jur. 1918). Død 3/10 1970 i Esbjerg. Hans 2. hustru død 20/11 1943 i Esbjerg. Hun var 1° gift 1923 bogholder Knud Bekker-Hansen. Ægteskabet opløst 1925. Rambusch gift 3° 19/5 1945 i Holmsland Meta Christine Jensen, søster til 2. hustru, født 7/2 1899 i Give. Hun gift 1° 1924 bankassistent Hakon Hartz Laursen. Ægteskabet opløst 1931. (Sigurd Rambusch: Slægten Rambusch. Vinderup 1965).
- Rambusch, Johan Anton Carl. Hustruen døde i Korsør.
- Rasmussen, Nicolai. Hustruen er døbt 14/11 1728 i Løgumkloster som datter af Anders Holm.
- Rasmussen, Niels Chr. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Skt. Jacobs kirke, Kbhvn.
- Rasmussen, Peter Andreas. Født på Rynkebygård i Ringe sogn 15/3 1807, hj.døbt 16/3 og dåben konfirm. 21/7 i Ringe. Søn af Rasmus R. og Karen Dorthea Kopstad.
- Reimer, Corfitz Johansen. (D.P.till.s.) Hans anden hustru blev døbt 9/8 1726 i Maribo og begr. 14/6 1782 smst. Hun var datter af kgl. maj.'s skov- og hederider på Lolland og ved de kgl. vildtbaner Jacob Peitersen Giese og Eleonora Elisabeth Bonde. Hun blev gift 2° 19/6 1753 i Maribo skovridere Hans Ruud (søn af sognepræst Peder Kristensen R. og Eleonora Sofie Hansdt. West) født 10/7 1726 i Øster Ulslev, begr. 24/2 1766 i Maribo.
- Resch, Erasmus Sigismund. Søn af tolder i Tønsberg, senere postmester smst. Wolfgang Sigismund R. og Marie Rasmusdt. Schiebye. (Holger Mallings samlinger i Landsarkivet for Sjælland). Han virkede som kobberstikker (Weilbachs kunstnerlexikon) og var cand. theol.
- Rist, Peter. Jfr. P.H.T. 1971, side 107. Født 1710 som søn af præst i Solta i Nordlands fylke Knud Larsen R. og 3. hustru Helene Cathrine Moltzow. Han blev gift 1° 30/5 1749 og 2° 2/9 1762. Hans 2. hustru døde 15/2 1820 på gården Bertnæs i Bodø prgj. (N.S.T. 1965, side 73 flg. og side 89).
- Roed, Knud Becher. Hans enke gift 2° 20/3 1776 i Herfølge birkedommer i Vallø, forstander for Vallø hosp. Esaias Fieldsted (søn af brygger, stadskaptajn, rådmand, assessor i Høje-

- steret Mikkel Andersen F. og Marie Kirstine Fyhn) født 10/10 1723 i København, Vor Frelseres sogn, begr. 25/7 1785 i Herfølge. Bror til Andreas Fieldsted, se denne i »candidati juris«.
- Rosted, Hans Jensen. (D.P.s.) Vielsen fandt sted 29/6 1787 på Bjørnsholm (stuebryllup). (Jfr. P.H.T. 1971, side 107).
- Rosted, Niels Jacobsen. (D.P.till.) Vielsen fandt sted 27/6 1725 i Nordrup, jfr. iøvrigt P.H.T. 1971, side 107 og 1973, side 44–45.
- Rothe, Casper Peter. Den 3.-sidste linie i biografien »virkelig etatsråd« o.s.v. hører til i biografien over Christian Rothe, hvor den også findes. I Casper Peter Rotheres biografi skal linien lyde »virkelig etatsråd, ejer af Urup fra 1777«. Det kan tilføjes, at C. P. Rothe var forfatter til den anonyme pamflet »Lovtale over Sko-Børsten«, se herom Historiske Meddelelser om København. Årbog 1973, side 30.
- Rougved, Andreas. Hans 1. hustru er født o. 1723 og blev bisat ved Romnes kirke i Holta 9/6 1773, 50 år. gl. (Jfr. iøvrigt N.S.T. 1967, side 79).
- Rougved, Peder. Første vielse fandt sted 22/6 1765 i Kragerø. Hustruen var datter af købmand i Skien Andreas Usgaard og Anna Elisabeth Karhoff. Rougved blev gift 2° 1/9 1800 i Eidanger Anna Elisabeth Mechlenborg, født Myhlenphort, der døde 7/3 1840 i Skien. (Jfr. iøvrigt N.S.T. 1967, side 84).
- Rougved, Thøger døde i Christiania.
- Rud (Rhud), Lauritz Otto. (D.P.) Hans anden hustru var født Hofgaard. Hun var enke efter soofficer Mogens Rabe, der døde 1719. Selv døde hun 1725. (P.H.T. 1959, side 166).
- Sachs, Poul Michael. Død 17/4 1965 i Holte. Gift 2° 22/7 1959 i Hørsholm (b.v.) Harriet Elisabeth Marcus (datter af cand. jur., bibliotekar Aage M., se denne) født 16/1 1915 i Kbhvn., Garnisons sogn. Hun gift 1° 1936 overlæge, lektor Harry Stokholm og gift 2° 1943 direktør Joseph Clifford Wallbridge. Se Hans Konow: Stamtavle over A. N. Hanssens efterkommere. 2. udg. 1970.
- Sandberg, Lauritz. (Se H. F. Garde: Vestindiske jurister. P.H.T. 1960, side 183). Født 26/5 1758 i Christiania (søn af skoleholder i Christiania, senere skoleholder og klokker i Frederikshald Hans Larsen S. og Antonette Christiania Grøn. Hans enke rejste med børnene til Danmark og videre til England, hvor hun døde tidligst 1807).
- Schiøtte, Herman. Søn af købmand og rådmann i Bergen Magnus S. og Barbara Hansdt. Rafnsberg. (N.S.T. 1966, side 253).
- Schmidt, Hans Idus. (D.P.s.) Hustruen døde 1/6 1910 i Kbhvn., Sct. Johannes sogn.
- Schougaard, Jacob. Navnet er rettelig Schowgaard. Hans mor hed Margrethe Hedevig Schrøder, jfr. samfrændeskifte i Holbæk 11/11 1739.
- Schrøder, Fr. Carl Gram. (Født 1779). Vielsen fandt sted 1/11 1806 i Ejby.
- Schumacher, Andreas Gottfried. (D.P.s.) Født 22/8 1718 i Stralsund som søn af postmester i Frederikstad senere i Haderslev Gottfried Andreas S. og Maria Rosina Seywald. (P.H.T. 1972, side 60).
- Seidelin, Claus Frederik. (D.P.s.) Den i biografien omtalte Anders Andersen blev døbt 15/7 1810 i Buddinge, Gladsaxe sogn (søn af Anders Hansen og Anne Nielsdatter).
- Selmer, Hans Philip. (D.S.s.) Vielsen fandt sted 11/5 1893 i Køge. Han døde 28/1 1933 på Frederiksberg, Godthåb sogn. Enken døde 14/7 1964 på Frederiksberg, Solbjerg sogn.
- Severin, Adam Gottlob. (D.P.s.) Hustruen begr. 7/11 1805 i Farum, 48 år gl.
- Siersted, Berthel. (D.P.s.) Hans mor hed Lisbeth Jacobsdatter. Forældrene blev gift 22/1 1749 i Køge. Lisbeth Jacobsdt. var herredsskriver Mathias Bertelsen Siersteds 2. kone. Hans 1. kone Marie Nielsdatter blev begravet 1/5 1748 i Haraldsted, 63 år gl. Berthel Siersteds kone er døbt 17/10 1754 i Holsteinborg som datter af forpagter på Holsteinborg senere ejer af Bønderup i Tårnberg sogn Peder Christensen og Anna Lindam.
- Sigmann, Johan. Søn af grenadér, senere kalkbrænder på Christianshavn Johan Fridrich S.

- (Sichmann) og Dorthe Elisabeth Poulstochter. Dette ægtepar havde 3 sønner og 4 døtre. De tre sønner hed alle Johan: Johan Friedrich døbt 23/5 1733 Garnsions tyske menighed, Johan Hinrich døbt 9/2 1737 i Vor Frelzers kirke og Johan Jacob døbt 25/4 1739 Frederiks tyske. I en ansøgning til det juridiske fakultet dateret 20/12 1755 anmoder Johan Sigmann, der angiver at være 23 år, om »efter at have læst jura ved Hesselbergs Collegium at måtte blive antaget til privat examen«. Det må være Johan Friedrich, født 1733, og altså ham der blev auditor, uagtet han ved døden 27/4 1799 i Garnisons kirkebog anføres »Vestindisk Auditeur Joh. Henrich Sigman, 51 år«. Iflg. R. H. Rasmussens samlinger (Rigsarkivet) blev han 31/5 1766 sekretær hos guvernør G. G. Clausen og 29/9 1769 beskikket som auditor. På St. Croix ordnede han 1766–67 de tilbagestående hovedbøger og »securerede derved den kgl. kasse en kapital stor 1400.000 rdl.« (andetsteds angivet som 14 til 15 tdr. guld), hvorfor guvernøren lovede ham en dusør på 2.000 rdl. og et embede. I 1772 rejste han hjem, man på grund af havari måtte skibet overligge i England, hvor han i tillid til guvernørens løfte om en dusør brugte af pengene til at celebrere Majestætens fødselsdag. Da han kom hjem, blev han anklaget for at have forgrebet sig på inkasserede midler og dømt ved St. Croix landsting (voteringsprot. for Højesteret 1775) »for at have fingeret et falsk bevis for nogle penge og derunder skrevet en anden mands navn« til at miste sin hånd, arv og boslod. I stedet for at miste hånden benådedes han med fæstningsarbejde på livstid. Efter 3 års fængsel indstillede Cancelliet, at resten af straffen blev eftergivet mod, at han rømmede landet. Også dette sidste krav må være blevet opgivet, for ved vielsen 1780 i Garnisonskirke anføres han som forvalter hos baron Knuth. (Danske Cancellis Forestillingsprotokol 1775–76). Meddelt af direktør Niels B. Lassen.
- Sletting, Frederik. Var 1816–20 (gods)forvalter ved grebskabet Christiansholm ved Nysted, men blev afskediget på grund af underslæb. (Højesterets domsprot. 1826, dom af 4/12 1826, sag nr. 14/1826).
- Smidter, Edvard Philip. (D.P.s.) Vielsen fandt sted 13/5 1837 i Nykøbing Fl. Hustruen var datter af styrmænd Samuel Christian Berg og Maren Hedevig Engel.
- Smith, Caspar Wilhelm. (D.P.s.) Vielsen fandt sted 1/6 1809 i Roskilde domk.
- Stafn, Christen Knudsen. (D.P.) Den i biografien omtalte Peter Chr. Grim var skoleholder i Rykkerup, Toreby sogn, hvor han døde 20/3 1768. Den ligeledes omtalte Anna Frederiksdatter blev gift 3° 27/10 1769 i Hunseby med degn for Hunseby Carl Hans Rodriquetz (søn af sognepræst Friderich Chr. R. og Ida Sophie Hansdt. Hofmann) døbt 4/4 1703 i Naskov død 26/4 1770 i Hunseby. Hun overlevede ham.
- Stage, Kai. Hustruen gift 1° 1/2 1937 i Kbhvn. (b.v.) cand. mag. Åge Haugland (søn af lærer Eiliv H. og Signy Bendtsen) født 5/5 1914 i Halden i Norge. Ægteskabet opløst. Haugland gift 2° 16/2 1943 Frederiksberg Anne-Lise Grunnet (datter af kriminalassistent Aage G. og Kirsten Scheil) født 8/6 1921 i Kastrup.
- Stamm, Ivan Peder Hutzen. Det 2. ægteskab blev indgået i Esbønderup (borg.). Hans 2. hustru blev 1° gift 11/5 1924 i Sions kirke styrmænd, senere skibsfører Rasmus Albert Christophersen (søn af vejer Albert Peder Frantz C. og Betzy Olufa Bay) født 14/3 1892 i Nr. Lyndelse død 26/12 1970 i Århus, urnen nedsat på Sundby kgd. Stamm døde 27/6 1969 i Snekkersten, begr. Frederiksberg kgd.
- Steenfelt, Hans Eilersen. (D.P.) Efternavnet er rettelig Steinfeldt. Han er farbror til Jens Tranders Steinfeldt, se denne. Hans E. Steinfeldt er født 1/3 1703 ved Hadsund som søn af forpagter Ejler Hansen S. og 2. hustru. (Den Seidelinske Slægtsbog II, side 771).
- Steenfeldt, Jens Tranders. (D.P.s.) Død 3/6 1829 i Skt. Hans hosp. på Bistrup ved Roskilde efter at have været patient der siden 14/11 1800. (Skt. Hans hospitals arkiv nr. 58 og 412, Københavns Stadsarkiv).
- Steensen, Frederik. (D.P.till.s.) Hustruen døde 6/9 1796.

- Steenum, Christen suspenderedes 1820. Forsøgte at flygte med falsk pas til Norge, blev pågrebet og sad i Nyborg fængsel. Død inden der faldt dom. (Nykøbing Sj. skifteprot. 1806-36).
- Stein, Johannes Theobald. (D.S.s.) Vielsen fandt sted i Garnisons kirke i Kbhvn.
- Storm, Thomas. Ægtefællerne døde i Rye, hvor hun blev begravet 21/6 1769 og han 4/2 1772. Når det om ham oplyses, at han er døbt 21/5 1737 i Mørke, er dertil at bemærke, at den Thomas Storm, som iflg. skiftet efter faderen i 1766 lever som forvalter på Ryegård gift med Elizabeth Marie Rosted, må være enten broderen Peder døbt 5/3 1732 i Hornslet eller broderen Fr. Chr. døbt 31/8 1744 i Mørke, idet Thomas begravedes 1 år og 18 uger gl. den 23/6 1738 i Mørke, og hverken Peder eller Fr. Chr. nævnes i skiftet efter faderen. (Meddelt af læge Kirsten Ammentorp). Jfr. iøvrigt P.H.T. 1971, side 108.
- Stoud, Andreas Ludvig. Den i biografien omtalte læge Carl Fr. Michelsen er døbt i Frederiksberg kirke som søn af inspektør på segldugsfabrikken Hans M. og Maren Gyldenlund, altså *ikke* søn af sognepræst Fr. Michelsen.
- Stylsvig, Andreas Wilh. Enken døde 10/5 1859 i Odense, Skt. Hans sogn, 76 år gl.
- Stöcken, David von. (D.P.till.) Iflg. Lengnicks genealogier (2. samling, 3. bind) var han 1° gift med Johanne Maria Flemang, begr. 19/9 1716, 52 år gl. Iflg. samme kilde var hans 2. hustru 1° gift med Johan Toxsøn.
- Søedorph, Hans Hansen. (D.P.s.) Han er døbt 5/2 1764 i Fron sogn i Gudbrandsdalen (søn af Hans Hansen og Ragnhild Hansdatter (Enkekassen 8653, R.A.). Hustruen er døbt 29/9 1772 i Nicolaj kirke, Kbhvn. (datter af lærredshandler Jesper Jessen og Birgitte Cathrine Hundt. Hun døde tidligst 1838, jfr. endeligt skifte s. år efter manden i Kolding.
- Tegner, Georg Wilhelm. (D.S.s.) Født i Vor Frue sogn. Vielsen indført i Tyrstrup kb., hvor også hustruen er døbt. Hustruen døde i Esaias sogn.
- Thorup, Viggo. Hans hustru blev 1° gift 9/6 1910 i Hørsholm med læge William Leschly (søn af bogholder i Vestindien Peter Magnus L. og Ida Sofie Sørensen) født 15/7 1882 i Christiansted på Sct. Croix, død 28/9 1955 i Sønderborg. Skilsmissebevill. af 7/2 1911.
- Trolle, Lars. Hans svigermoder hed Karen Ernst. Klepsing. Familien Klepsing stammer fra Nyborg, hvor hun også blev født 16/6 1740.
- Tvermoes, Ferd. Emil Torné. (D.P.s.) Gift 1° 10/4 1860 i Vor Frue kirke, København. Hans 2. hustru døde 7/10 1932 i Kbhvn., Rosenvængets sogn, begr. Frederiksberg.
- Valeur, Johan Chr. Vielsen fandt sted 29/4 1801 i Frederiksberg kirke.
- Viuff, Chr. Petersen. (D.S.s.) Gift 1° tidligst 1870 Laura Juliane Seideline Worsøe (datter af hørkræmmer og laugsbud Hector Friderich Jansson W. og Anne Margrethe Fountain) født 3/9 1822 i København, Vor Frue sogn, død 10/8 1874 i Skælskør. (Wilhelm Adolph Worsøe's slægtsbog. Åbenrå 1965). Ved folketællingen 1/2 1870 lever Laura J. S. Worsøe ugift i Slagelse, hvor hun 26/8 1867 havde oprettet testamente til fordel for Viuff.
- Weghorst, Andreas (Anders). (D.P.) Døbt 22/12 1683 i Kertemindes sogn som søn af rådmand Wilhelm W. og Kirstine Andersdt. Bager.
- Weile, Gregers. (D.P.till.) Søn af sognepræst i Snesere Jens Gregersen W. og Pernille Elisabeth Bacher. Efter faderens død i 1706 boede han i lang tid hos moderen i Åside, Snesere sogn. Han flyttede derefter til Køge, hvor han 23/4 1710 blev gift med Marie Lisbet Boesel (?). Senere flyttede han tilbage til Åside og derfra til Snesere, hvor han virkede som prokurator. (Peter Jensen: Optegnelser om Snesere sogn. Kbhvn. 1883, side 348).
- Wesling, Morten (D.P.) Hans kone var datter af ridefoged, siden brygger i Kbhvn. Frederik Pedersen Eisenberg og Anna Didriksdatter.
- Wessel, Jens Grønbech (ikke Grønbach). Den i biografien omtalte Jesper Andreas Kolderup var søn af ejer af Holden gård i Hemme Peter Andreas K. og Maren Maria Holthe.
- Winther, Jens Peter. Hustruen gift 1° i Helligåndskirken.
- Woldbye, Ernst Viggo. Født i Skt. Johannes sogn. Gift 1° i Helsingør. Gift 2° i Sireköpinge

i Skåne. Første hustru født i Hannover som datter af civilingeniør Hans Bagger Siersted og Wera Emilie Feddersen. Første hustru gift 2° i Nødebo civilingeniør, forstander Johan Erich Carstens (søn af lektor i Hillerød Peter Uffe Leopold Martin Rasmus Samuel C. og Johanne Louise Funch) født 21/3 1896 i Fr.borg slotssogn, død august 1969. Ægteskabet opløst. Carstens gift 1° 10/6 1923 i Zürich Alice Mathilde Edive Kullmann (datter af fabrikant Gustave K. og Mathilde Farnerod) født 10/7 1898 i Delft i Holland. Ægteskabet opløst 1929. Carstens gift 3° 11/9 1935 Deborah Ane Sofie Ingeborg Lund født 19/3 1913, død 6/10 1961.

Worsaae, Jens. Iflg. Louis L. Hammerich: Duo. Kbhvn. 1973, side 278 var han et adoptivbarn. Hans virkelige forældre var en skibbruden spansk sømand og en pige i Vendsyssel. Worsøe, Lauritz Frank. (D.S.s.) Død i Alestrup. Gift 1° i Varde, 2° i Daugbjerg.

Wulff, Claus Clausen. (D.P.till.) Begr. 12/9 1693 fra Gråbrødre kirke i Viborg, 49 år gl. Måske søn af den Claus Lund, der 1637 var skriver på Lund på Mors.

Zachariassen, Peder. Født i Vinding, Holmans herred, ikke Tyrsting herred.

ANNE GREGERSDATTER, EN BRYGGERDATTER I DEN LÆRDE FOSS-FAMILIE

Provincialmedicus i Skåne Niels Foss, som døde 1645, havde seks sønner, der alle blev lærde og ansete mænd. Tre blev læge, én biskop og to rektor ved Vor Frue skole i København (Metropolitanskolen).¹ Alle seks brødre blev gift, de fire af dem to gange. Af ægtefællerne var de seks døtre af den lærde stand, én var borgmesterdatter og to døtre af ridefogeder. Der var kun én, hvis herkomst ikke foreligger oplyst: rektor Peder Foss' 2. hustru Anne Gregersdatter.

Hvem var hun?

Navnet Anne Gregersdatter forekommer flere gange i arkiverne i det 17. århundrede. Men ikke de foreliggende oplysninger, set under ét, skulle røbe hendes herkomst.

Ved skattemandtallet 1645² var en ejendom i Badstuestræde i København beboet af Kirstine Gregersis, Anne Gregersdaatter, Anders Rasmussen og Maren Lauridzdaater.

I 1666 døde ejeren af gården matr. nr. 42 på Nørregade, købmand Willum Danielsen. Hans enke Anne Gregersdatter ægtede islandsk købmand og brygger Peder Nielsen, der nævnes som ejer af ejendommen endnu 1678. I 1679 ægtede Anne Gregersdatter rektor magister Peder Foss, som døde 1698. Hun døde 1702, og i 1705 solgte arvingerne (Peder Foss' børn af 1. ægteskab) gården.³

I 1664 oprettede Willum Danielsen og Anne Gregersdatter testamente. Som vidner underskrev bl. a. Anders Rasmussen.⁴

I 1698 oprettede Peder Foss og Anne Gregersdatter testamente. Vidnerne var brødre og svogre: assessor Laur. Foss, Niels Jacobsen og Peder Ogelbye samt notarius publicus Jørgen From.⁵

Fem huse oppe ad Nørregade fra Anne Gregersdatters gård boede i matr. nr. 47 brygger og overformynder Jørgen Gregersen.⁶ Da hans ældste barn d. 27. maj 1669 blev døbt i Frue kirke, holdtes det over dåben af Kirsten Anders Rasmussens i Badstuestræde. Barn nr. 2, som døbt 30. marts 1671, blev holdt over dåben af Anne Peder Nielsens på Nørregade. Ved det næst yngste barns dåb 23. okt. 1682 var Peder Foss fadder.

Vi har nogenlunde kunnet følge Anne Gregersdatter, fra vi træffer hende i Badstuestræde ved mandtallet 1645 til hendes død 1702. Mandtallet omfattede kun personer over 15 år.⁷ Hun er altså født senest 1630, men næppe meget før. Peder Foss var født 1631. Vi kan i al fald regne med, at hun var ret ung i 1645. Det er da naturligt at formode, at Badstuestrædeejendommen var hendes barndomshjem.

Lad os da se lidt nærmere på den. Den havde på Anne Gregersdatters tid, efterfølgende hinanden, følgende ejere: brygger Gregers Jørgensen, hans enke Kirsten, brygger Anders Rasmussen og brygger Peder Ogelbye.⁸ To af de personer, der var vidner ved oprettelsen af testamenterne, var således efter hinanden ejere af ejendommen.

Vi har set, at Kirsten Anders Rasmussens i Badstuestræde var fadder i 1669. Bryggergården er altså tilfaldet Anders Rasmussen ved giftermål med Gregers Jørgensens enke. Efter hendes død giftede han sig 1676 med brygger på Nørregade Oluf Lauritsens datter Ellene, og efter Anders Rasmussens død giftede Ellene sig 1685 med Peder Ogelbye.⁹ Denne er en af 1698-testamentets »brødre og svogre«. Han ses ikke at have tilknytning til Fossfamilien og må altså have været regnet for Anne Gregersdatters »svoger«.

Det tør herefter fastslås, at Anne Gregersdatter var datter af brygger Gregers Jørgensen i Badstuestræde, at Kirsten var hendes moder eller stiftmoder og brygger Jørgen Gregersen på Nørregade hendes broder eller halvbroder. At Jørgen Gregersen ikke er opført i mandtallet 1645, kommer af, at han da kun var 8 år gammel.¹⁰

Tilbage står at præsentere tre af vidnerne på 1698-testamentet: Laur. Foss var Peder Foss' broder. Jørgen From var broder til Peder Foss' første hustru (og stiftsøn af Laur. Foss). Niels Jacobsen var brygger på Nørregade. Han var gift med en søster til Peder Ogelbyes hustru.¹¹

Niels Jacobsen er ligesom Peder Ogelbye blevet kaldt svoger til Anne Gregersdatter. Datidens svogerskabsbegreb var meget omfattende. Men her har man dog vist været ude på kanten af det.

Noter

1. Dansk biogr. Leks., 2. udg., VII, 187.
2. Københavns Diplomatarium VI, 254.
3. H. U. Ramsing: Københavns ejendomme 1377–1728, V, 85, Pers. T. 8. rk. V, 282, Københavns byting, skødebog VI, 270.
4. Pers. T. 7. rk. III, 163.

5. Sst. 8. rk. V, 206.
6. Ramsing V, 88.
7. Historisk Tidsskr. 6. rk. II, 227–29.
8. Ramsing III, 53 og 54.
9. Pers. T. 16. rk. II, 79.
10. Sst. 7. rk. VI, 162.
11. Sst. 16. rk. II, 83.

GREGERS HANSEN

Anmeldelser

Københavnske kirkebøger I og II, med et tillæg omfattende diverse modtagne kirkebøger, herunder kirkebøger fra Grønland og Dansk-Vestindien. Foreløbige arkivregistraturer udgivet af Landsarkivet for Sjælland m. m., København 1974, 262 s. dupl., kr. 30,00.

Med udsendelsen af disse to bind har Landsarkivet for Sjælland afsluttet den del af serien af foreløbige arkivregistraturer, som omfatter kirkebogsmaterialet, hvorved der er skabt en lettilgængelig oversigt over dette for slægts- og personalhistorikerne så betydelige materiale. Ved seriens start blev den kort omtalt her i tidsskriftet (15. rk. III. bd. 1969 s. 70), og da undertegnede senere har haft lejlighed til at give en fyldigere omtale af den i tidsskriftet *Fortid og Nutid* (bd. 25 hft. 1–2, s. 113–115, 1972), skal her blot omtales de sidste to bind, som absolut ikke er de mindst vigtige. Som det fremgår af titlen, omfatter de først og fremmest det store og uoverskuelige københavnske område. Da man her de fleste steder har ført særskilte kirkebøger for fødte, konfirmerede, viede og døde, har man ved registraturen valgt at opstille disse i grupper hver for sig for det enkelte embede, hvilket giver en god og klar overskuelighed.

En vældig hjælp ved orienteringen er det desuden, at man som en slags indledning har aftrykt et gaderegister for København 1863 med angivelse af de enkelte gaders sognetilhørsforhold. Man kunne måske have ønsket et tilsvarende register for f. eks. 50 år senere, hvor adskillige nye gader var kommet til og nye sogne oprettet, men da de nye gaders tilhørsforhold efter det i forordet oplyste fremgår af de årlige vejvisere for København, har man ikke anset dette for nødvendigt. De enkelte sognes administrative forhold fremgår derimod tydeligt af indledningerne til de respektive registraturer. Om det københavnske kirkebogsmateriale oplyses desuden i registraturen, at den ældste kirkebog er Holmens sogn fra 1617, og at samtlige københavnske originalkirkebøger fra før 1814 er xeroxkopieret og taget ud af brug på læsesalen. Det er således for den ældste periodes vedkommende xeroxkopierne, der er registreret her.

Af det københavnske materiale er der ellers særlig grund til at henvise til fortegnelsen over kirkebøger fra »Diverse kirker ved hospitaler, stiftelser og lign. samt nedlagte kirker«, hvor f. eks. fødselsstiftelsens, Frederiks hospitals, ladegårdens og Vartov hospitals kirkebøger nævnes.

Af ikke mindre interesse end det københavnske materiale er de i tillægget omtalte kirkebøger, idet det her netop i mange tilfælde drejer sig om stof, som man ikke umiddelbart kan vide ligger på det sjællandske landsarkiv. Af større samlinger nævnes her de grønlandske kirkebøger og kirkebøgerne fra Dansk Vest-Indien (sidstnævnte alene 37 bd.), kirkebøgerne fra den portugisiske Jerusalems menighed og Zionskirken i Trankebar (1707–1881, ialt 5 bd.) samt kirkebøgerne fra anerkendte trossamfund og udenlandske menigheder. Hertil kommer de danske sømandskirker i London, Hull, Newcastle, Libau, Hamborg, Peru og Shanghai og endelig en samling kirkebøger fra feltpræster og skibspræster. Sidstnævnte

fortegnelse er fundet så interessant, at den aftrykkes i sammendrag i dette tidsskrift s. 156.

Der er grund til at ønske Landsarkivet for Sjælland til lykke med den heldige gennemførelse af registraturserien over kirkebøgerne og alle personal- og slægtshistorikere med det gode hjælpemiddel, der er givet dem i hænde.

HANS H. WORSØE

Nordslesvigske præstearkiver I. Tørninglen provsti. Foreløbige arkivregistrarer udgivet af Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, Åbenrå 1974, 102 s., dupl.

Næsten samtidig med, at den sjællandske registraturserie over kirkebøger som ovenfor omtalt blev afsluttet, påbegyndte Landsarkivet i Åbenrå udsendelsen af sine registraturer ikke blot over kirkebøgerne, men over præstearkivernes samlede indhold. Det er glædeligt, at disse registraturer er lagt bredere an, ikke mindst fordi de nordslesvigske præstearkiver i mange tilfælde er velbevarede, ofte rækker de tilbage til omkring år 1600, ja, i enkelte tilfælde endog til middelalderen, men også fordi de i stort omfang indeholder korrespondance vedr. de kirkelige forhold, skolevæsen, fattigvæsen og landsbyfællesskab, materiale, som man kun i yderst sjældne tilfælde finder i de kongerigske præstearkiver i samme omfang.

Ordnings- og registreringsarbejdet er foregået over en lang årrække, og blandt dem, der har ydet en indsats her, kan nævnes den nuværende rigsarkivar, den tidligere og den nuværende landsarkivar og arkivar Henning Heilesen. Arkivalierne er indordnet efter en fast ordningsplan, der er aftrykt i indledningen, og som gør det let hurtigt at orientere sig, om der findes materiale af en bestemt karakter i det bestemte præstearkiv, som man har brug for. De enkelte undergrupper skal ikke nævnes, men hovedgrupperne er A. Kirkebøger, B. Korrespondance, C. Regnskabsvæsen, D. Kirkeforstanderskab og menighedsråd, E. Fattigvæsen, F. Skolevæsen, G. Degneembedets specielle protokoller og sager, H. Diverse. Under sidste gruppe skal f. eks. de specielle sønderjyske kirkekrøniker søges.

Den 1. april 1974 indviede Landsarkivet for de sønderjyske landsdele sine nye lokaler i Åbenrå. Der har været meget at tænke på med flytning og indretning af de nye lokaler, så det er egentlig imponerende, at man så kort tid efter har haft tid og kræfter til at komme med, således at alle landsarkiverne nu udgiver foreløbige arkivregistrarer i duplikeret form.

Til sidst kun en lille bemærkning. Der er ikke tale om en trykfejl i overskriften, serien hedder »Foreløbige arkivregistrarer«, men det skal man ikke lade sig forvirre af, den svarer fuldstændig til de andre arkivers »Foreløbige arkivregistrarer«, men hvorfor nu denne sprogforbistring? Det kan være svært nok endda for udenforstående at orientere sig i arkivernes fagudtryk!

HANS H. WORSØE

Henning Hasle: Skyggen fra syd. Erindringer. G. E. C. Gad. 1974. 248 s. 56,50 kr.

Det er overordentlig sjældent, at en politiker, der har placeret sig centralt og fået store opgaver, trækker sig ud af politik efter 13 års virke. Knap 32 år gl. blev Hasle indvalgt i folketinget, og 45 år gammel forlod han den politiske arena, efter at »Information« havde offentliggjort et brev, som Hasle i februar 1941 sendte til Scavenius. Uden iøvrigt at kommentere episoden redegør Hasle modigt for sin begrundelse for brevet og for, at han

trak sig ud af politik. »Landet levede sit daglige liv i ly af forhandlingspolitikken, og i denne var Scavenius fuldstændig uundværlig.« Næsten alle ønskede denne politik opretholdt, og man frelst sin nationale samvittighed ved at læsse skylden for de ydmygelser, det medførte, over på Scavenius, skriver Hasle og konkluderer: »Senere, da alt var slut, glemte man, at man selv havde nægtet at tage konsekvenserne af et brud ... Det kan kun karakteriseres som nationalt hykleri.«

Efter en årrækkes virksomhed som højesteretssagfører og forsvarer under retsopgøret efter besættelsen blev Hasle i 1962 direktør for Københavns Kreditforening og stod således i spidsen for et af landets realkreditinstitutter, da disse i slutningen af 60'erne oplevede den række af fusioner og indgreb fra det offentlige, som – foreløbig – sluttede med en lov af 1970, der afgørende ændrede realkreditens virke. I den kreds af gamle mænd, der dengang var ledere af kredit- og hypotekforeningerne, var Hasle en af de få, der forstod tidens tanker og satte sagen foran personen.

Det er en mand af klassisk dannelse, der her fortæller om sit virke, især centreret om det politiske liv under besættelsen. Man kunne nok ønske, at den lærde forfatter – der iøvrigt røber megen sans for poesien og naturen – havde ladet lidt af lærdommen fare. Det vrimler med uoversatte citater og fremmedord. Hvor mange kender i dag den af Plinius formulerede gravskrift »Sit tibi terra levis!«, og hvorfor tale om den »corona«, der stod om Stauning. Det havde da været let at finde et mere umiddelbart tilgængeligt udtryk.

For den, der har dyrket besættelsestidens historie, er der intet nyt i Hasles erindringer, men det er velgørende at læse denne afbalancerede redegørelse af en af hovedaktørerne i de urolige og vanskelige år.

Venligt skildres politiske modstandere og menigsfæller, og endnu en gang må den generation af konservative, som dyrkede Christmas Møller og »med blanke øjne i lyst og nød fulgte ham op ad bakke og ned gennem hulvej«, se deres ungdoms forbillede nøgternt, men respektfuldt skildret. Af den af tidens studenter både som manuduktør og ledende senior i Studenterforeningen beundrede højesteretssagfører Leif Gamborg giver Hasle et veloplagt og inderligt billede.

Desværre har Gads forlag sparet fanatisk på udstyret. Kolumnens mål er forkerte. Hvis man skal få alle ordene med – også dem, der står inderst på siden – må bogen åbnes så dybt, at ryggen revner, og forsiden, der er tegnet af en unavngiven kunstner, leder tankerne hen på – nå ja, lad det fare.

FINN H. BLÆDEL

Olaf Ussing: Jeg vidste uden at vide. Erindringer. Hans Reitzel. 1974. 201 sider, kr. 58,50.

Egon Friedell hævder i sin kulturhistorie, at skuespillere bliver ret gamle, og han påstår, at skuespilkunsten er særdeles sundhedsbefordrende. Ussing citerer ham i sine erindringer og tilføjer for egen regning, at det måske kommer af, »at der udskilles en helvedes masse adrenalin under idelige ophidselser«. Til trods for den påståede høje alder er skuespillererindringer ikke alt for almindelige, og man glæder sig derfor, når sådanne udgives, især når de som Ussings er velskrevne, kloge og vittige.

Efter en fiasko på en operette, der hed »Husker du?«, skrev en anmelder: »Vi glemmer det aldrig«. Læserne vil ligeledes længe huske denne erindringsbog, men som en succes. Duften skal ikke tages af de mange anekdoter og morsomt gengivne situationer, men nævnes skal de af og til meget nærgående og morsomt gengivne portrætter af store – især – kvindelige skuespillere, som Ussing har mødt og haft som medspillere. Den fascinerende og forhadte Betty Nansen, den tapre Gerda Christophersen, der »lignede en kommune-

lærerinde i sort højhalset – og dog en betydelig kommunelærerinde«, den strålende og altid hjælpsomme Liva Weel, den ensomme Asta Nielsen og dronningen Bodil Ipsen.

Næppe nogen af de mange, der flokkedes i Betty Nansen teatret, glemmer fra sæsonen 1933–34 det magtfulde møde mellem Bodil Ipsen og Betty Nansen i O'Neill's vældige drama »Sorg klæder Elektra«. Ussing refererer en episode fra en fremkaldelse under det vældige bifald, der knivskarpt henholdsvis udleverer og hylder de to store skuespillerinder. Da bifaldet var højest, knælede Bodil Ipsen ned og kyssede fru Nansens kjolesøm. I stedet for at rejse fru Ipsen, gik fru Nansen to skridt frem og lod Bodil Ipsen ligge, hvor hun lå.

Også mandlige skuespillere fortælles der om, iblandt måske med lidt rigelige superlativer, men det fineste mandsbillede tegner Ussing af Peer Gregaard. De 2 »e«er i fornavnet var den eneste flothed, hans far havde ydet ham. Teatermanden, der skabte et folkeligt privatteater om til en udfordring til nationalscenen, og som senere blev dette teaters inspirerende chef. »Isengelen« kaldte Ussing sin chef helt for sig selv. En udadtil kølig, men i gerning large og hjertevarm gentleman.

I let ironisk stil er der også nogle kloge kapitler af den selv så talentfulde skuespiller om talent, skuespilkunstens hemmelighed og metierens moral.

Kun én kritisk bemærkning: et personregister mangler.

FINN H. BLÆDEL

E. A. Wrigley (udg.): *Identifying People of the Past*. London (Edward Arnold). 1973. 159 sider. Pris: £ 3,25.

Identifikation af personer, der levede i tidligere tider, giver enhver genealog og personalhistoriker sig af med, men den genealogiske litteratur indeholder dog forbløffende lidt om de tilgrundliggende principper herfor, og det overlades altid til den enkelte forskers skøn og intuition at afgøre, hvorvidt to kilder omtaler den samme eller forskellige personer. Er f. eks. Christen Snedkers søn, der bliver døbt Jens, den samme person som Jens Christensen, der gifter sig, og Jens Snedker, der får et barn døbt?

Behovet for en nærmere undersøgelse af disse principper er imidlertid opstået i de senere år hos de forskere, der arbejder med familierekonstitution, hvorved forstås en sammenstilling af kirkebøgernes oplysninger om enkeltpersoner til familier inden for et bestemt område, og med undersøgelser over befolkningsstruktur på grundlag af folketællinger. De datamængder, der skal behandles, er så store, at det ofte er påkrævet at anvende datamaskiner, og dette har yderligere bidraget til, at det har været nødvendigt i detaljer at fastlægge regler for, under hvilke betingelser oplysninger fra forskellige kilder kan henføres til den samme person.

Sådanne principper og metoder blev behandlet på en konference i Princeton, New Jersey, U.S.A., i 1970, og nogle af bidragene foreligger nu i bogform. Emnet for konferencen var »nominal record linkage« i historien, dvs. sammenknytning af oplysninger fra forskellige kilder om en navngiven person. (På dansk bruges ordet datakobling for record linkage). Konferencens deltagere var såvel historikere og demografer som sociologer og arvelighedsforskere, der alle i det foreliggende emne fandt punkter af fælles interesse. Nominal record linkage svarer nøje til genealogernes sædvanligt anvendte arbejdsmetoder.

I sin indledning giver Wrigley en kort og klar oversigt over emnet. Let tilgængelig er også kapitel 4 af Wrigley og Skolnick, som med udgangspunkt i engelsk kirkebogsmateriale behandler de almene principper for, hvornår det er tilladeligt at henføre to kirkebogsindførsler for henholdsvis fødsel og vielse, vielse og dødsfald, fødsel og dødsfald osv. til en og samme person, samt for at sammenknytte oplysninger om børns fødsler med forældrenes

vielse. Skolnick behandler samme emne i mere teoretisk form på grundlag af et stort arvebiologisk orienteret arbejde med italienske kirkebøger (kapitel 5).

To afsnit omhandler igangværende eller afsluttede arbejder, der anvender disse principper. Herlihy beskriver et storstilet internationalt arbejde med undersøgelser over befolkningsstruktur på grundlag af et helt enestående kildemateriale af skatteregnskaber fra det 15. århundredes Firenze (kapitel 2), og Blayo omtaler praktiske problemer på grund af varierende stavemåde af slægtsnavne i forbindelse med familierekonstitution i Frankrig (kapitel 3).

Endelig behandler Winchester i to afsnit (kapitel 1 og 6) betydningen for historien af de beskrevne arbejdsmetoder, men begge er meget tekniske i deres sprogbrug og temmelig svært tilgængelige og bør læses tilsidst. Bogen slutter med en bibliografi og en ordliste.

Selv om bogen primært behandler problemer i forbindelse med familierekonstitution, må det fremhæves, at enhver genealog står over for nøjagtig de samme problemer, hver gang han prøver at knytte kildernes oplysninger om fødsel, vielse og død sammen, og det forekommer derfor vigtigt at gøre opmærksom på et arbejde som det foreliggende, der kan bidrage til en bedre forståelse af det teoretiske grundlag for genealogiens fundamentale arbejdsmetoder. Desuden giver bogen et interessant billede af det tværvidenskabelige og internationale samarbejde på dette område.

K. ALBERTSEN

Ole Bjørn Kraft: Frem mod nye tider. Gyldendal. 1974. 206 sider. Kr. 58,-.

Tredie bind af Krafts erindringer, der kun omfatter årene 1945–47, er i modsætning til de tidligere bind for store deles vedkommende mere en dokumenteret fremstilling end personlige erindringer. Det gælder især de såvel kvalitativt som kvantitativt væsentlige afsnit om sydslesvigpolitikken. Men det bevirker, at dette bind er knap så fængslende som de foregående.

Hovedelementerne i dette bind er, ud over sydslesvigpolitikken, tiden som forsvarsminister i befrielsesregeringen og skildringen af Christmas Møllers sidste leveår. Størst interesse – forekommer det mig – at de afsnit har, der behandler Christmas Møllers skæbneår, fra han vente hjem fra London i 1945 og til hans død i foråret 1948. Det er et nøgternt, men dog hjertevart portræt af ungdomsvennen og partifællen. Der er ingen tvivl om, at fremtidens historikere vil benytte dette kildeskrift.

FINN H. BLÆDEL

Erik Ninn-Hansen: Syv år for VKR. Det Schønbergske forlag. 1974. 262 sider. Kr. 62,50.

Det er en betydningsfuld og spændende redegørelse for dansk politik i årene fra 1966 til 1973, som Ninn-Hansen her har fremlagt. Men også på flere punkter en bog, der ægger til modsigelse. Ikke blot fordi nogle af synspunkterne virker noget enøjede, men også fordi man får en fornemmelse af, at forfatteren måske har haft knap så megen indflydelse, som han selv mener. Det sidste kan hænge sammen med, at hans vurderinger har været noget kortsigtede, eller for at benytte den af ham selv citerede udtalelse af Baunsgaard, der efter en match på golfbanen med Ninn sagde til ham: »Du slår ikke særlig langt, men temmelig lige«. Det bør dog tilføjes, at Ninn forsigtigt erklærer, at han måske kan finde en vis vurdering af sin indsats i citatet.

I forordet siger forfatteren, at selv om VKR regeringen først var en realitet i begyndelsen af 1968, var grundlaget lagt efter valget i november 1966, hvor et socialistisk flertal fremstod, og Krag dannede det røde kabinet. Men læser man mellem linjerne – hvad man skal mange steder i denne bog – får man indtryk af, at skattedrøftelserne på det af Hækkerup arrangerede møde på Store Kro i foråret 1964, selv om Venstre stod uden for forhandlingerne, i virkeligheden skabte baggrunden for det borgerlige samarbejde.

Hvor hyppigt politikerne ønsker, at de kunne holde kæft »med tilbagevirkende kraft«, leverer bogen beviser for. Klart står i erindringen fx. Bertel Dalgaard's udtalelse kort før trekantregeringens dannelse, om at han ville foretrække en naturlig død frem for at sidde i regering med Starcke, og Ninn erindrer om, hvorledes Krag og flere ledende socialdemokratiske politikere efter valget i 1966 måtte æde deres udtalelser om, at der ikke ville blive noget samarbejde mellem socialdemokraterne og SF.

I sin vurdering af, hvorfor det borgerlige samarbejde mislykkedes, og hvorfor VKR regeringen kun fik knap 4 år, peger Ninn-Hansen korrekt på en række selvforskyldte og ufor-skyldte forhold, men han går nok for let hen over den realitet, at befolkningen ved VKR regeringens dannelse var indstillet på, at nu skulle der opnås forbedringer af landets økonomi, selv om det ville blive ubehageligt, men at regeringen ikke havde mod til at bruge den good-will, den havde til at stramme livremmen. Medvirkende hertil var formentlig også, at Hartling ikke havde den samme position i sin gruppe, som Baunsgaard og Ninn-Hansen havde i deres, fordi især landbrugsrådets præsident plejede særinteresser.

I hvert fald på 2 punkter er jeg uenig i forfatterens vurderinger. Jeg tror, at Ninn-Hansen alt for massivt betragter ungdomsoprøret som et venstreorienteret oprør, og at han ikke er tilstrækkelig opmærksom på, at baggrunden i høj grad var et oprør mod den ældre generations materialistiske livsholdning, og at der i virkeligheden var en god del ægte idealisme, og at der også bag studenternes ønske om indflydelse på universiteternes styrelse var en demokratisk holdning. Når Ninn-Hansen siger, at universitetets daværende rektor Mogens Fog »oprådte mere venligt end bestemt over for de studerende«, overser han nok, hvilken lykke for udviklingen i Danmark det var, at netop Fog var Københavns universitets rektor i disse år. Tænk blot, hvilken katastrofal situation der formentlig var opstået, hvis fx. hans forgænger, Carl Iversen, eller en anden professor med en lignende højkonservativ og autoritativ indstilling havde siddet i stolen.

Når forfatteren tillægger især Ellen Strange Petersen æren for, at Det konservative Folkeparti i sommeren 1973 fik bedre resultater ved opinionsundersøgelserne, er han utvivlsomt helt på vildspor. Hele debatten omkring eksperimenter inden for undervisningssektoren og om Christiania vandt næppe større sympati i de kredse af befolkningen, der støttede VKR, men den ensidige reaktionære holdning, det nævnte konservative gruppemedlem indtog, bevirkede formentlig, at synspunkterne blev trukket hårdere op, end rimeligt var.

Derimod er der næppe tvivl om, at Ninn har ret i, at de borgerlige vælgere i 1971 ikke ønskede VKR regeringens afgang, men at man blot ville give regeringen en advarsel i form af en beskeden tilbagegang. Der var intet ønske om at få Krag tilbage, men tværtimod en vilje til fortsat at betale den ubehagelige pris for ud fra liberalistiske synspunkter at få økonomien stabiliseret. Imidlertid blev udslaget af skuffelsen altså større end beregnet. Det var nok det samme, der skete sent på året 1973, hvor vælgerne ønskede at give ikke blot de borgerlige partier, men alle de gamle partier, en påmindelse, og hvor utilfredsheden gav et resultat, som utvivlsomt har givet mange, der stemte på Glistrup, tømmermænd dagen efter.

Når man har politisk indflydelse, kan man ikke undgå at få fjender. Det skal siges, at Ninn-Hansen ikke lægger skjul på sine sympatier og antipatier, men skildringen også af dem, der stod ham imod, synes fair.

Selv for en politisk kyndig, der har haft mulighed for at følge noget af spillet bag kulis-

serne, må der være værdifuldt stof at hente i denne velskrevne beretning om dansk politik i 7 år, når historien herom en gang skal skrives.

FINN H. BLÆDEL

Johan Sonne Lindblom: Sonneslægten fra Hoglebjerggaard. København 1973. 84 sider. 56,- kr.

Hidtil er der ikke blevet udgivet nogen stamtavle over den bornholmske slægt Sonne; flere af dens medlemmer har gjort sig gældende i dansk kulturliv (maleren Carl Sonne, forfatteren Jørgen Sonne), videnskab (medicineren Carl Sonne) samt socialt og politisk arbejde (andelsmanden H. C. Sonne og hans søn politikere Chr. Sonne). I O. E. Sonne: »Laugaards-Familien og den deri indgiftede Slægt« (1878, 5. udg. 1957) og J. Bidstrup: »Stamtavle over Familien Koefoed A.« (1886) er nogle grene af slægten Sonne kommet med. Nu har pastor Lindblom, tidligere missionær i Indien og Ethiopien og sidst præst ved Samuelskirken på Nørrebro, benyttet sit otium til at skrive en stamtavle over den gren af Sonneslægten, som han gennem sin moder er en ætling af. Han har tidligere udgivet »Blandt Ethiopiens stammer« (1958), hvor han livfuldt meddelte sine indtryk fra sin virksomhed i Ethiopien, og den skarpt skårne erindringsbog »Ild i bjerget« (1970). I sidstnævnte bog findes brudstykker af hans egen stamtavle samt en oversigt over de mange præster, han er beslægtet med, bl. a. den svenske ærkebiskop Nathan Söderblom.

Den foreliggende stamtavle omfatter efterkommere efter Edvard Olsen Sonne på Hoglebjerggård i Klemensker sogn (1735–1808), sønnesøn af slægten Sonne stamfader, sognepræst til Østerlars Oluf Nielsen (Sonne) (1626–1672), der ikke selv kaldte sig Sonne, men hans sønner tog navnet (ved stadfæstelsen af præsternes kaldsbreve i Sjællands stift som følge af Christian V's tronbestigelse Sjællandske Registre 1671 nr. 62 kaldes han blot Oluf Nielsen). Der er gjort et stort arbejde for at finde alle ægte efterkommere efter Edvard Olsen Sonne, og det synes stort set at være lykkedes (problemet med dem, der er udvandret til USA, er vist kendt af enhver slægtsforsker). S. 17 burde »15. s. e. Trinitatis 1805« være opløst, nemlig 22. 9. 1805. Ved opstillingen er indrykningssystemet benyttet; for overskuelighedens skyld havde den generationsvise opstilling været bedre.

I indledningen fører pastor Lindblom sin slægt tilbage til de to slægter Koefoed (Bidstrups Koefoed A. og Koefoed B.) samt slægterne Hegelund og Ancher. Gengivelser af biskop Peder Jensen Hegelunds portræt i Ribe Domkirke og portrættet af hans oldebarn Maren Hansdatter Ancher på epitafiet for hendes 2. mand Jørgen Jensen Sode i Østerlars kirke pryder bogen, som er smukt trykt og indbundet i rødt shirting med Bornholms konturer i guldrtryk på bindets forside.

»Sonneslægten fra Hoglebjerggaard« understreger ønskeligheden af en stamtavle for hele slægten Sonne. En sådan forberedes af afdelingsleder Henrik Sonne, som forhåbentlig får held til at udgive den.

HENNING HEILESEN

Elsa Pontoppidan: Supplement til Den Yngre Slægt Pontoppidan udgivet af Axel Pontoppidan 1931. 146 sider (incl. personregistre) + 4 tavler. København 1974. Rosenkilde og Bagger. Pris kr. 165,00.

Den foreliggende bog svarer i format til sin forgænger og er som denne et stateligt værk

med en smuk typografi og forsynet med mange udmærkede portrætter.

Ret naturligt følger opstillingen af stamtavlen den oprindelige slægtebog – selv om den opstillingsmåde, Axel Pontoppidan brugte, i flere henseender forekommer mindre praktisk. Og de 4 oversigtstavler, som skulle erstatte det generationsvise overblik, som bogen i så høj grad mangler, synes ikke i nævneværdig grad at tjene dette formål.

Desværre har Supplementet overtaget forgængerens mangel på fasthed i opbygningen og dens uensartede oplysninger om de enkelte personer; en knappere og mere skematisk ordning af stoffet havde ikke skadet.

Det ville ikke være rimeligt at afslutte disse bemærkninger uden at udtale en uforbeholden anerkendelse af det store og omhyggelige arbejde, der er nedlagt i bogen, hvis fremkomst må hilses med glæde.

HANS KONOW

Erich Leverkus: Nordelbische Pastorenfamilien und ihre Nachkommen. Lebensbilder aus der Valentinerschen Ahnentafel. Hamburg 1973, 324 sider, ill.

Bogen behandler den i Neustadt i Holsten i 1831 fødte købmand Hugo Valentiners anetavle og slægt i videre forstand. Første afsnit beretter ret udførligt om ham og hans hustru og deres nærmeste familie, forældre og søskende. Hugo Valentiners fader, advokat og notar Wilhelm Valentiner (1798–1867) har under Treårskrigen hørt til blandt de førende slesvig-holstenere i Neustadt, ligesom han i 1864 fra rådhustrappen dér proklamerede hertug Frederik af Augustenborg som landsherre, men forfatteren mener, at det i alt fald ikke har været tale om et ønske om tilslutning til Preussen.

Gennem sin politiske virksomhed havde Wilhelm Valentiner ikke gjort sig velset i danske øvrighedskredse, hvorfor hans indtægter efter krigens afslutning blev betydelig forringet. Det medførte, at sønnen Hugo, der sammen med sin broder Wilhelm havde kæmpet i oprørshæren, i 1851 udvandrede til Venezuela, hvor han i 1861 i Caracas overtog ledelsen af Hamborg-handelshuset Blohms afdeling dér. Her blev han den 18. september 1862* gift med den 15-årige Sofia Elvira Stürup (1847–1928), eneste datter af den ansete købmand og apoteker Vilhelm Lauritz Theodor Stürup (1815–1891), der var kongelig dansk general-konsul og legationsråd, og dennes hustru Juana Emilia del Ollo (1823–1892), der var født på St. Thomas.

Forfatteren fremhæver med rette, at der må have hersket en meget vidtgående tolerance i det stürupske hjem, når en slesvig-holstensk emigrant kunne blive gift med datteren af en dansker, der som generalkonsul og legationsråd var officiel repræsentant for sit fædreland, så meget mere som Hugo Valentiner selv havde været så stærkt engageret i det slesvig-holstenske spørgsmål, at det næppe har kunnet være ham ligegyldigt.

I en anetavle anføres Sofia Elvira Stürups forfædre til og med tipoldeforældrene, der foruden slægten Stürup bl. a. rummer medlemmer af følgende danske slægter: Kaalund, von Lüttichau, Busch, Juul og Brygmann. Der henvises til, at hendes faders, Wilhelm Stürups, anetavle findes i Deutsches Geschlechterbuch, bind 35, som tillæg til slægten Leverkusen, men iøvrigt er det begrænset, hvad der oplyses om hendes slægtsforbindelser.

De følgende afsnit behandler derefter Hugo Valentiners forfædre mere eller mindre udførligt. Hovedvægten er lagt på familien Paulis familiekreds, der kommer ind i Valentiner-

* I sønnen Justus Theodor Valentiners bog *Meine Erinnerungen an unsere Eltern*, Hamborg 1971, angives bryllupsdagen at være 17. september.

slægten med den i Sønder Stapel fødte Sophia Elisabeth Paulis ægteskab med Hugo Valentiners oldefar konsistorialråd Christian August Valentiner (1724–1816).

Fælles for de to familier er, at de begge to har rod i nordtyske borgerfamilier, men medens familien Pauli i hele det 16. århundrede har levet og virket i Hamborg, finder vi blandt Valentiner-slægtens stamfædre en lang række navne fra Flensborgs patricierfamilier som Holst, Paysen, Fincke, Lange, tor Smede og Höe m. fl. samt andre slesvigske slægter. Grene af Paulislægtens aner kommer dog også fra det nordlige danske Slesvig, således Barsøe fra Haderslev-egnen, hvor stamfaderen, sognepræsten i Fjelstrup Georg Barsøe, i 1549 var indblandet i en sag om ægteskabsbrud, og Haderslev-borgeren Knud Villadsen, hvis sønnesøns datter var gift med en Esmarch, hvis slægtskreds er ret udførligt omtalt i et af bogens kapitler.

Forfatteren mener selv, at den interesserede læser i kapitlerne om slægten Pauli i videre forstand vil have størst mulighed for at finde nye spor, idet de andre kapitler formentlig ikke vil give ham noget eller kun få nye oplysninger. Som helhed vil der dog kunne findes mest om Valentinerne. Der omtales 114 personer af dette navn, hvoraf 13 indtil 1864 var præster i hertugdømmerne Slesvig og Holsten, fra Haderslev amt i nord, hvor bl. a. Christian August Valentiner (1815–1891) var sognepræst i Gl. Haderslev og tillige rektor for præsteseminariet fra 1870–1891, til Krempe og Heiligenhafen i syd. Andre indtog høje civile embedsstillinger eller fandtes som fremtrædende borgere i byerne, hvor der også i Nordslævig endnu lever efterkommere med navet Valentiner.

Helt bevidst indskrænkes anetavlen til 10 generationer, idet den i enkelte grene kunne føres endnu 4–5 led længere tilbage, hvilket undtagelsesvis også sker. Da probanden, Hugo Valentiner, som nævnt er født i 1831, vil det kunne forstås, at de 10 generationer fører os tilbage til omkring reformationen. Det har nemlig været hensigten ved siden af den afsluttede personkreds også at opnå en historisk afrundethed.

Foruden at der bogen igennem bringes en række slægtsoversigter, afsluttes indholdet med et tillæg, der rummer Hugo Valentiners anetavle. Den er komplet til og med oldeforældrene, men blandt disse findes klosterfoged i Schönberg ved Preetz i Holsten Andreas Dietrich Siering (1720–1793) og hustru Margaretha Dorothea Thiesen (f. 1727), hvis datter Dorothea Hedwig Siering (1763–1809) var gift med konsistorialråd Valentin Adrian Valentiner (1754–1835). Al eftersøgning efter deres forældre har været forgæves, medens de øvrige 12 tipoldeforældre kendes, men derefter falder tallet også hurtigt, så der af de 32 aner kun kendes 21, af de 64 kun 29, af de 128 kun 38, af de 256 kun 51 og af de 512 kun 29. Det er bemærkelsesværdigt, at der alle generationer igennem blandt de kendte aner måske kun forekommer et enkelt anesammenfald.

Værket afsluttes med et personregister til anetavlen og et til bogens tekst samt med en meget udførlig »bibliografi«, der henviser såvel til utrykt kildestof som til trykte værker, der alene omfatter 14 sider. Bogen, der foreligger i et fornemt A4-format, er godt illustreret med en række portrætter og forskellige billeder fra steder, hvor slægten har haft sit virke. Som bilag bringes et farvelagt kort fra 1630 over det sydlige Slesvig og Holsten af Nicolaus Johannes de Piscatore (Claes Jansz. Visscher) med to bikort fra Dedsbøl og Stapelholm og langs randen 11 byprospekter af slesvig- og holstenske byer samt seks kvinder i folkedragt. Endvidere bringes som forsats gengivelser af to kort, henholdsvis »Ducatus Slesvicensis« og »Holsatiæ Tabula Generalis«, der er udsendt af Frederik de Wit, der var kobberstikker og forlægger i Amsterdam omkring 1650.

Flere af de i bogen omhandlede slægter har tidligere været behandlet i litteraturen. Slægten Valentiner således tidligst af Flensborg-genealogen Olaus Heinrich Moller og senere bl. a. af flere af slægtens medlemmer, senest i 1972 i Nati og Willy Valentiners tavle: Genealogische Tabelle der Familie Valentiner seit 1558, der rummer Hugo Valentiners samtlige efterkommere indtil 1972, og som er en fortsættelse af den i Kiel i 1847 udsendte

»Genealogische Tabelle über die gesammte Valentinersche Familie«.

Det kan ikke undgås, at et så omfangsrigt værk med så mange navne og data rummer små unøjagtigheder og trykfejl, og et par småfejl skal fremdrages. Magister Georg Boetius (Jørgen Boie) fra Haderslev kaldes side 133f og i registeret Boctius, og De Hansbo:gske Registranter og Hansborgarkivet benævnes side 132f Hausborgsche, medens hertug Hans den Ældre af Haderslev i registeret opføres to gange, dels som Johan, hertug af Holsten, og dels som Johann D. Ä., hertug af Sønderborg. Endelig hedder det side 252, at stamfaderen til Esmarch-slægten Peter Petersen, der var født i Bylderup i Slogs herred, gennem ægteskab var blevet ejer af gården Haistrup i Slogs herred i Angel, dette sidste skal rettelig være i Strukstrup herred.

Den slesvig-holstenske slægtstavelitteratur er med dette smukke og store værk blevet beriget med et meget værdifuldt arbejde, hvorfor læseren kun kan nære den største beundring og anerkendelse. Det må have været en bekostelig historie at få det frem på bogmarkedet.

OLAV CHRISTENSEN

Huno von Holstein: Dummer ikke. Lindhardt og Ringhof. 1973. 150 sider. 52 kr.

I 1972 udsendte fhv. dommer Holstein et bind af sine erindringer, der sluttede i 1923, det år Holstein giftede sig med en af højesterets sagfører Harboes døtre. Man havde en fornemmelse af, at resten tilhørte privatlivet, og at erindringerne derfor ikke ville blive fortsat. Men med et citat fra Bjergprædikenen som titel er nu anden del udkommet, der viser, at forfatteren har haft så meget stof fra sine rejser og fra sin gerning, at også denne anden del af erindringerne har interesse for andre end den snævre familiekreds.

Hvor første bind sluttede ved brylluppet, standser Holstein denne gang ved guldbrylluppet, og uden at intimiteten krænkes, får læseren en klar fornemmelse af familielivet som baggrund for en tilværelse, der ligesom i de unge år har været rigt benådet.

Med megen indsigt og tolerance fortælles om retsforholdene i Stalins Rusland, Hitlers Tyskland og Francos Spanien, men endnu væsentligere er forfatterens erfaringer om retsforholdene i Danmark og hans betragtninger over en dommers gerning og forholdet skyld - soning.

Holstein har oplevet meget, og oplevelserne har været mere intense end vanlig. Det er en personlighed med humor og fri af fordomme, der beretter. Bemærk fx. den af sit miljø så tydeligt prægede skribents vurdering af kapitalismen: »Jeg har aldrig været nogen beundrer af kapitalismen, der ikke i sit idégrundlag har indbygget nogen forpligtelse som begrundelse for rettighederne, eller dens udløber, det industrialiserede samfund med dets stadig mere oppiskede forbrug og ansvarsløse spild. Jeg forstår godt de unges angst for fremtiden.«

Erindringerne er krydret med anekdoter, og fremtidens Vogel-Jørgensen får til en ny udgave af »Bevingede ord« foræret den viden, at det var et århusiansk byrådsmedlem, tømremester Perregård, der indlagde sig herostratisk berømmelse ved telegrafisk at spørge en ansøger: »Er De socialdemokrat. Ja eller nej?«

FINN H. BLÆDEL

Louis L. Hammerich: Duo. Clara og Louis Hammerichs erindringer. Wøldiches forlag. Kbhvn. 1973. 432 sider. 68 kr.

Som antydet i undertitlen er her tale om 2 erindringsbøger. På de første små 300 sider fortæller afdøde Clara Hammerich om sin tilværelse som oversætter og redaktør af en damebrevkasse, som medlem af den danske PEN klub, hvis formand hun var i nogle år,

og som medstifter af Københavns Soroptimist klub, indenfor hvilken organisation hun nåede at blive præsident for den europæiske federation. Samtidig havde hun hjem og børn at passe, førte stor selskabelighed og ledsagede oftest sin meget berejste mand. Man er nærmest forpustet efter at have læst disse dagbogsoptegnelser, for det må Clara Hammerich også have haft tid til, ellers ville det have været umuligt at huske, alle de steder hun har været og navnene på alle de mennesker, hun har truffet. Ufatteligt, at et menneske har kunnet overkomme så meget.

Man forstår godt, at forlæggerne ikke har været slikke efter at udgive disse optegnelser, der fortæller lidt om meget, men aldrig rigtig når at fange læserens interesse.

Langt vægtigere er de sidste 160 sider, hvor Louis Hammerich indledningsvis giver rids af slægtens historie og tegner et meget livfuldt billede af sine bedsteforældre både på fædrene og mødrene side. Her er værdifuldt stof for personalhistorikere.

Skildringen af arbejdet som sekretær ved Dansk Røde Kors' kontor i Berlin og derefter i grænsekommisionen i tiden 1919–21 samt om årene 1922–58 som professor i germansk filologi er spændende læsning, og portrætterne af de samtidige er meddelt med stor indfølelse og for de flestes vedkommende med megen sympati. Kun Carl Roos har Hammerich forståeligt nok ikke meget til overs for. Især forholdene under besættelsen belastede det i forvejen spændte forhold mellem de 2 nogenlunde jævnaldrende professor-kolleger med fælles fagområde.

FINN H. BLÆDEL

Sophie Hedeveg Utke f. Heilmann og hendes efterkommere. Trykt som manuskript for familien, Kbhv. 1973, 154 s., ill. Kan erhverves hos civiling. V. Thal-Jantzen, Havreholm, 3100 Hornbæk.

Det er en meget smuk bog, der her skal omtales, når bortses fra omslaget. Den er trykt på godt papir med en letlæselig skrift, og der er gode illustrationer. Opstillingssystemet kan ikke siges at være uoverskueligt og må nærmest kaldes en variant af indrykningssystemet. Desuden er der en god oversigt indledningsvis, men når det alligevel ikke er let at finde rundt i bogen for uindviede, skyldes det, at registeret i nogen grad lader en i stikken. Det er nemlig kun ført på efternavn, og derfor vanskeligt at arbejde med for de slægtsnavne, der hyppigt forekommer, som f.eks. Dahl, Damm, Heilmann, Schiøler og Utke, for ikke at tale om patronymerne! En god hjælp er det dog, at der øverst på hver side til venstre er angivet fornavnet på den af den oprindelige søskendeflok, hvis gren for øjeblikket behandles, samt til højre den person af 2. efterkommergeneration, som behandles. Dette mindes anmelderen ikke at have set før.

Som nævnt i titlen behandler bogen Sophie Hedeveg Heilmann (1775–1851) og hendes efterkommere i to ægteskaber, først med Hans Jørgensen, dernæst med Johan Fr. Utke, begge ejere af Brolykke på Fyn. Hun havde 13 børn, og da de 12 har efterladt sig efterkommere, bliver det en anseelig flok. Det nævnes i indledningen, at udgiverens farmor fortalte om sine 107 fætre og kusiner – det skal der en god hukommelse til! Som nævnt er bogen trykt for familien, og man må gå ud fra, at de alle ved, hvem »Helvig og Valdemar« er, der har signeret forordet, og som formentlig er udgiverne. På grund af registerets særegne beskaffenhed har det ikke været muligt ved opslag heri at afsløre deres identitet. Det skal der imidlertid ikke her siges noget ondt om – det må være familiens ret at holde sig til fornavnene – men beklageligt er det, at stedsangivelser ikke konsekvent anføres i forbindelse med angivelse af titler og aldrig ved angivelse af fødsel, vielse og død. Det gør en revision og en ajourføring nærmest umulig. Og det er synd for den pæne bog.

HANS H. WORSØE

REGISTER

VED CHRISTIAN A. IUUL

Personerne anføres som hovedregel på deres slægtsnavn, et sådant, der ikke er opstået alene ved at sætte »sen« til faderens fornavn. Denne skik varer for landboernes vedkommende til ca. 1828, jfr. forordn. af 30. maj s. år. Føres et sådant slægtsnavn ikke, anbringes vedkommende på fadersnavnet, eller bliver eventuelt at udelade, når han ikke i teksten er nærmere bestemt.

Desuden udelades de personers navne, om hvem intet af videre betydning siges i teksten, f.eks. førere for hærafdelinger, konger og andre, i hvis tjeneste de i teksten nævnte personer står, forfattere, hvis værker citeres osv.

Kvinder anbringes som hovedregel på deres pigenavn, kun undtagelsesvis tillige på mandens navn og i så fald med henvisning fra pigenavnet; er dette ikke noget egnetligt slægtsnavn, bliver det eventuelt at udelade.

Er navnene latiniserede, bibeholdes denne form i registret, medmindre teksten oplyser, hvorledes de skal gengives på dansk.

Nævnes en person flere gange på samme side, antydes det, hvor sådant anses fornødent, i registret ved et mindre tal foroven, til højre for sidetallet.

Fyrster sættes på deres navn, ikke på landets, medmindre dette anses mest praktisk, da tillige derpå.

Sammensatte efternavne, f.eks. Lente-Adler, sættes på første dels begyndelsesbogstav, altså i det nævnte tilfælde på L.

Partikler som von, de, des, de la, zum osv. ses der bort fra; eks. des Vignes sættes under V.

De efter spansk skik sammensatte efternavne (moderens slægtsnavn tilføjet efter faderens) anbringes under det første led.

Lokaliteter og institutioner, hvorom teksten har bemærkninger af særlig betydning, er optaget i registret.

Småstykker og anmeldelser er fra 16. række optaget i registret.

Abel, Wilhelmine Elisabeth, g. Abramowitz, 125, 143.

Abramowitz, Augusta Cathrine, g. Lautrup, 124, 136. – (Lapuchin), Caspar Ludvig, 125, 136. – Christiane Rosine, g. Lautrup, 124f, 136. – Frederikke Dorothea, g. Thorup, 143. – Mathilde Maximiliane, g. Lautrup, 125, 143.

Agerholm, Ole Friedrich, jurist, 191.

Albjerg, Anders Nielsen, købmand, skibsreder, 150. – Maren Andersdr., g. 1° Fabricius, 2° Müller, 148f. – Niels Andersen, købmand, reder, 152.

Allerup, Hans Pedersen, brygger, 78.

Amnitzbøll, Lars, jurist, forpagter, 191, 194. – Lars, jurist, 191. – Hans Marcussen, gårdejer, 191.

Amundsdatte (Dorph), Anna, g. Kolderup,

197. – Berthe, g. Amund Pedersen, 197.

Ancher, Maren Hansdr., g. Sode, 213.

Andersdatte, Kirsten, g. Mouritzen, 80. – Lene, g. 1° Oluf Lauritzen, 2° Munch, 76, 78–81, 83. – Lene, g. Quist, 98. – Maren, g. Bjerregaard, 148. – Maren, g. Anders Nielsen, 152. – Maren, g. Rostocker, 184. – Maren, g. Jesper Thomsen, 150.

Andersen, Anders, 202. – Carl Sophus, jurist, 191. – Christen, gårdfæster, 151. – Else Sofie, g. Bloch, 192. – Niels, gårdfæster, 151f. – Søren, 152. – Torbjørn, købmand, reder, 152.

Andrup, Christopher, 183.

Assens, Else Kirstine, g. Brasen, 177.

Bach, Hans, herredsfoged, 135, 142f.

Backer, Anna Agathe, g. Hornemann, 194. –

- Pernille Elisabeth, g. Weile, 204.
 Backhausen, Johan Christian, kirurg, birkeskriver, jurist, 170, 191f.
 Bagger, Mads, prokurator, 192.
 Bager, Kirstine Andersdr., g. Weghorst, 204. – Peder Jørgensen, prokurator, 192.
 Bahnson, Laurette, g. Bremsen, 198. – Thora Heloise Elise Schackeline, g. Gundelach, 195.
 Balling, Søren, prokurator, 192.
 Bang, Margrethe Jensdr., g. Monrad, 98. – Rasmus, prokurator, 192.
 Bardenfleth, Gunnar, jurist, 192.
 Barfod, Niels Stephansen, prokurator, 192. – Stephan, høker, 192. – Søren Vilhelm, sagfører, 192. – Theodor Cæsar Emil, sagfører, 192.
 Barmer, Lars Nielsen, købmand, 177. – Marie Elisabeth, g. Paasche, 177.
 Barner, Conrad Vilhelm, jurist, 192.
 Barsøe, Georg, sognepræst, 215.
 Bartholin, Bertel, filolog, 141. – Caspar, læge, 85. – Johanne Cathrine, priorinde, 130, 141.
 de Basballe, Michael Hieronymus, finansdeputeret, 141f.
 Basse, Andreas Frederik, sagfører, 192. – Niels, forpagter, 149.
 Bastholm, Hans, kvartermester, 174. – Mathias, rektor, 174.
 Baunsgaard, Hilmar, statsminister, 211f.
 Bay, Betzy Olufa, g. Christophersen, 203. – Else Jacobsdr., g. Ditmer, 173. – Kirsten Tønnesdr., g. Jacob Nielsen, 173. – Margrethe Jacobsdr., g. 1° Ditmer, 2° Rasmus Olsen, 173. – Marie Elisabeth, g. Rosenhoff, 158.
 Bech-Bruun, Helge Eli, jurist, 192.
 Becker, Anna Margretha, g. Wederkinch, 179.
 Bekker-Hansen, Knud, bogholder, 201.
 Beling, Bonifacius, løjtnant, 102. – Elisabeth, 102.
 Bellinger, Peder, overstyrmand, 168, 182.
 Bendix, Hans, tegner, 112.
 Bendixen, Jacob, kapellan, 81.
 Bendsen, Signy, g. Haugland, 203.
 Bentzen, Bent Mogensen, jurist, 192.
 Benzon, Gundel, g. Midlerkamp, 176. – Jacob, statholder, 130, 141.
 Bering, Frans Pedersen, borgmester, 101. – Helvig Malene Fransdr., g. Mathias Christensen, 101. – Mette, g. Edinger, 96, 101.
 Berg, Anna Marie, g. Wærløs, 175. – Peder Sørensen, prokurator, gæstgiver, 175.
 Bergeshagen, Anna Hansdr., g. Flindt, 167.
 Bergmann, Christiane, g. Monrad, 146.
 Bert, Hans Pedersen, skipper, 168. – Hilleborg Sophie Pedersdr., g. 1° Hans Christensen, 2° Modum, 168, 182. – Hillebrand Hansen, præst, 168. – Kirsten Hansdr., g. Regel, 168. – Lucie Pederstr., g. 1° Jens Nielsen, 2° Niels Jensen, 165–167., 169, 173, 181. – Margrethe Pedersdr., g. 1° Hincheldey, 2° Flindt, 167f. – Mette Hansdr., g. Krog, 166. – Peder Hansen, 168. – Peder Henriksen, købmand, landstingsskriver, 165–167, 181. – Peder Jensen, købmand, 172.
 Berthelsen, Frederik Hugo, forpagter, 171.
 Bertram, Caspar, 137. – Henriette, 137. – Lauritz, 137. – Peder Pedersen, forpagter, 124, 136f. – Wilhelmine, 137.
 Bierring, Jacob, sagfører, 192. – Jens Henrik, prokurator, 192.
 Billeskou, Jørgen, proprietær, 123.
 Billeskov, Maren Mulvad, g. 1° Ørsnæs, 2° Lutrups, 123.
 Bircherod, Cathrine Charlotte, g. 1° Meulengracht, 2° Hummer, 81. – Christence Pedersdr., g. 1° Quist, 2° Køler, 100. – Jens, herredsskriver, 199f. – Jens Jensen, professor, 80–82. – Peder Jacobsen, sognepræst, 100. – Severinus, jurist, 199.
 Bjerregaard, Christen Christensen, selvejer, 148. – Christen Sørensen, selvejer, 151. – Johanne Nielsdr., g. Neergaard, 147. – Niels Christensen, selvejer, 148.
 Bjønningstad, Knud Erik, 200.
 Bjørn, Hans, slagtermester, 163.
 Blegvad, Christian Frederik August, sagfører, 192.
 Blich, Jochum, købmand (Nakskov), 172. – Jochum, købmand (Saxkøbing), 170, 172. – Lucia, g. Reimer, 178.
 Blichfeld, Birgitte, g. Lutrups, 122f.
 Bliskov, Anna Margrethe Jacobsdr., g. Thuesen, 174.
 Bloch, Michael Trepka, jurist, 192. – Tønne, feltpræst, sen. biskop, 156.
 Blæsborg, Jens Christensen, gårdfæster, 151.
 Boesel, Marie Lisbeth, g. Weile, 204.
 Boesen, Rasmus Hansen, 199.
 Boetius, Georg (Jens Boie), magister, 216.
 Bolt, Johan Frederik, jurist, 192.
 Bolvig, Karen, g. Lutrups, 123f, 133–136. – Lauritz, proprietær, assessor, 123.
 Bonde, Eleonora Elisabeth, g. Giese, 201. – Oluf Hansen, skovrider, konsumptionsforpagter, 152.
 Borchardt, Lisbeth Hansdr., g. Dysseldorph, 89.
 Borger, Louise Dorothea, g. Lütthans, 95.
 Boysen, Gyde Nielsdr., g. Hetting, 195.
 Brams, Karen, g. 1° Blich, 2° Junior, 172.
 Bramsen, Hans, tobaksspinder, 172.
 Brandenburg-Culmbach-Bayreuth, Sophie Christiane, markgrevinde, 132, 142.
 Brandstrup, Lauritz, jurist, 192.
 Brandt, Cecilie, g. Neess, 198. – Christian, eksercermester, 88.
 Brasch, Mogens Wendelboe, jurist, 192.
 Brasen, Margrethe Hedevig, g. Wandel, 177, 180. – Oluf Lauridsen, sognepræst, 177.
 Bredahl, Hans Christensen, degn, 179. – Niels Hansen, skoleholder, 179.

- Bredschneider, Anna, g. van Deurs, 195.
 Bremsen, John James August Hendrichsen, stationsforstander, 198. – Oscar Carl Frederik Riddermann Bahnson Henriksen, maskinchef, 198.
 Breyen, Frederik Frantz Emil, jurist, 192.
 Briand (de Crevecoeur), Isac, jurist, 192f.
 Brinck-Seidelin, Hans Diderick, jurist, 193.
 Brock, Dorothea, g. Grøngaard, 77, 88f. – Elsebeth Marie, g. Herbst, 88f. – Friderica Kirstine, g. Tyberg, 77, 88. – Henrik, supercargo, 88. – Jens, arkivar, 87f. – Jens Sørensen, brygger, 76f, 87. – Jochum, brygger, 76f, 83, 87–89. – Lene, g. Neuhaus, 87–89. – Mette Sophie, g. Werløs, 103.
 Brodersen, Peder, købmand, 167.
 Brædgaard, Mads Andersen, sagfører, 193.
 Bruhn, Anna Brynhilda Ingeborg, g. Lund, 199. – Hans Severin, landinspektør, 178. – Harry Louis, tulltjänstemann, 199.
 Bruun, Claus Mathiesen, 193. – Hans Henrik Marcellus, sagfører, 193. – Jens, prokurator, 193. – Lars Junior, jurist, 193. – Marie Cathrine, g. Ebbe Jacobsen, 195. – Mathias, prokurator, 193.
 Buch, Jens Mathiesen, prokurator, 193.
 Buchwald, Christine Sofie, g. Rold, 129, 140f.
 de Buchwald, Anna Dorothea, g. Juhl, 131, 141. – Anna Magdalene, g. Lautrup, 122, 128–133. – Balthazar Johannes, læge, 131, 141. – Johannes, hofmedicus, professor, 122, 130, 140f. – Louise, g. 1° Rodriquez, 2° de Basballe, 130, 141.
 von Buchwald, Adelheid, g. von Schönfeld, 130, 141. – Anna Margrethe, g. de Buchwald, 122, 129, 140–142. – Claus, 141. – Friedrich, major, 129.
 Buemann, Viggo, sagfører, 193.
 Bugge, Anna Sophie, g. Werløs, 103.
 Bukier, Paul, 199. – Thomas, justitsråd, 199.
 Burenæus, Anna Margrethe, g. 1° Sletting, 2° Bülch, 79. – Johan Rudolph, landsdommer, 79.
 Burmehl, Augustinus Herman, købmand, 172.
 Busch, Jens Erreboe, prokurator, 193, 201.
 Bügel, Grete, g. 1° Lund-Jacobsen, 2° Lund, 199. – Gustav Magnus, politikommissær, 199.
 Bülche, Titus, borgmester, 77.
 Bülow, Carl Adolf, sagfører, 193. – Christopher Schøller, stiftamtmand, 105, 109.
 von Bülow, Ide Frederikke Joachime, g. von Holstein, 130, 141.
 Bønding, Else Cathrine, g. Jens Christian Philipsen, 196.
 Bøving, Frantz Johan Gerhard, jurist, 193.
 von Cappelen, Bodil, g. Sommer, 98. – Johan, jernværks- og godsforvalter, kgl. foged, 99. – Otto, købmand, stadskaptajn, 99.
 Carstens, Johan Erich, civilingeniør, forstander, 205. – Peter Uffe Leopold Martin Rasmus Samuel, lektor, 205.
 Christensdatter, Anna Elisabeth, g. Barmer, 177. – Anne, 151. – Anne Marie, g. Lange, 194. – Helvig, g. Blæsberg, 151. – Johanne, g. Hagel, 151. – Karen, g. Riis, 97. – Maren, g. Neergaard, 153. – Zidsel, g. Bjerregaard, 151.
 Christensen, Anders, selvejer, 149. – Anna Kirstine, g. Lautrup, 126. – C. M., mag. scient, 164. – David, provst, 100. – Hans, købmand, 168. – Jens, købmand, 165f. – Jørgen Peter, jurist, 193. – Mathias, islandsk købmand, 97. – Niels, købmand, 170, 172. – Otto Christen Laurentius, jurist, 193. – Peder, proprietær, 202. – Poul, avlsmand, 170f. – Søren, ingeniør, 144. – Willum, gårdfæster, 150, 153f.
 Christiansen, Christian Andreas, sagfører, 193. – Kirstine, g. Niels Peter Rasmussen, 198.
 Christophersdatter, Agnethe, g. Gram, 201.
 Christophersen, Albert Peder, vejer, 203. – Gerda, skuespiller, 209f. – Otto, sognepræst, 85.
 Clausdatter, Maren, g. Iver Hansen, 99.
 Clausen, G. G., guvernør, 203. – Johan Herman, sagfører, 193. – Morten, sagfører, 193. – Rasmus, kromand, birkeskriver, 171.
 Clemensdatter, Anna, g. Weile, 87.
 Cloumann, Olaus Pedersen, sognepræst, 197.
 Cold, Anders Madsen, sognepræst, 98. – Birgitte Andersdtr., g. Monrad, 98. – Carl Albrecht, jurist, 193. – Christen Magdalous Thestrup, prokurator, 193.
 Collin, Andreas, vintapper, 179. – Cecilia Dorothea, g. Blich, 172, 183. – Elisabeth Christine, g. Kaalund, 173, 183. – Hjalmar, jurist, 193. – Michael Gottlieb Birckner, jurist, 193.
 Copmann, Johan Andreas Frederik, sagfører, 193. – Johanne Cathrine Svendsdtr., g. Junghans, 196. – Svend Poulsen, kapellan, 196.
 Cordsen, Claus Diderik, jurist, 193. – Stephen Hofgaard, jurist, 193.
 Crantz, Johan, præst, 122, 127.
 Crause, Dorothea Elisabeth, g. Porth, 201.
 Crone, Marie Georgine, g. Worm, 141.
 Dahl, Knud, sagfører, 193. – Marthe Petrine, g. Kaalund, 198. – Ole, kunstdrejer, 103f.
 Dahlgaard, Bertel, minister, 212.
 Dahlstrøm, Catrine Hedvig, g. Wandel, 178. – Mathias, regimentsskriver, 178.
 Daldorf, Johan, løjtnant, rustmester, 100. – Magdalena Sibilla Johansdtr., g. Zwergeus, 100.
 Dam, Dorthea Cathrine, g. Just, 197.

- Damm, Johannes Frederik Leopold August, sagfører, 193.
- Danchel, Maria, g. Suhr, 176. – Folkmar, skipper, 176.
- Danielsen, Willum, købmand, 205.
- Dannefer, Anna Christence, g. 1° Frederik Berthelsen. 2° Poul Christensen, 171. – Jacob, byskriver, 171.
- Dauw, Adolf Carl Frederik, oberst, 192.
- Dethmer, Johan Top, prokurator, 193f.
- van Deurs, Oswald Waldemar, overingeniør, 195. – Vivian Vibeke, g. 1° Asger Wissing Henriksen, 2° Marx-Nielsen, 195.
- Didriksdatter, Anna, g. Eisenberg, 204.
- Dige, Kirsten Christensdtr., g. Vestergaard, 151. – Kirsten Nielsdtr., g. Bjerregaard, 149. – Kirsten Nielsdtr., g. Klou, 151. – Niels Jensen, selvejer, 151.
- Ditlevsdatter, Abigael, g. Anders Naamensen, 200.
- Ditmer, Jacob, købmand, 173. – Mathias Jochum, købmand (Nakskov), 173. – Mathias Jochum, købmand (Saxkøbing), 173.
- Dorph, Frantz Wilhelm, prokurator, 197.
- Dreyer, Henrik, brygger, 88. – Jørgen Christian, redaktør, 197.
- Dürkop, Heinrich, sognepræst, 130f, 141.
- Dyssel, Catarina, g. Sommer, 99. – Martin, i Altona, 99.
- Dysseldorph, Albrecht, vinhandler, stads-kaptajn, 99. Karen Albrechtsdtr., g. Hiort, 99.
- Dødelein, Christian Grønbech, præst, 199.
- Ebbesdatter, Ingeborg, g. Glückstadt, 195.
- Echardt, Anna, g. Tutein, 95.
- Edelberg, Arvid Mikkel, brygger, rådmænd, 99. – Jacob Arvid, urtekrammer, rådmænd, 99.
- Edinger, Else Margrethe, g. 1° Nissen, 2° Monrad, 96. – Uldrich Friderich, købmand, 96.
- Eibe, Julie Erasmie Christiane, g. Neergaard, 147. – Niels (Andreas) Andersen, landmåler, forpagter, 148. – Niels Julius, proprietær, 147f. – Poul Erik, jurist, 194.
- Eilersdatter, Anne Catrine, g. Gerner, 166f, 170. – Marie Elisabeth, 166.
- Eilersen, Florents, snedker, 166, 169.
- Eilschou, Jacobine Laurence, g. Henrik Christian Nielsen, 126.
- Eisenberg, Frederik Pedersen, brygger, 204.
- Ellerup, Lars, prokurator, 194.
- Engberg, Jens, jurist, 194. – Jesper, bagermester, 180. – Jørgen David, købmand, 175, 180. – Susanne, g. Plum, 82.
- Engel, Maren Hedevig, g. Berg, 203.
- Engelbreth, Nikolai, prokurator, 194.
- Eriksen, Christen, selvejer, 153.
- Ernst, Johan Conrad, arkitekt, 131, 142.
- Espersen, Karl Mathias, sagfører, 194, 201.
- Estrup, Lauritz Albert Zwergius, jurist, 194.
- Evers, Margrethe, g. Licht, 97.
- Faber, Anna Marie, g. Fog, 124. – Anna Naamandsdtr., g. Busch, 201.
- Fabricius, Conrad Joachim (Jochum), postmester, 152. – Frederik Johan Ludvig, jurist, 194. – Hedvig Magdalene, g. Eibe, 147f. – Jakob, købmand, rådmænd, 150. – Joachim, forpagter, 152. – Johan Conrad Jakobsen, sognepræst, 148f.
- Fabritius, Albert, dr. phil., kgl. ordenshistoriograf, 144.
- Falster, Margaretha Diderica, g. Bredahl, 179.
- Fangel, Jørgen Rasmussen, farver, 171.
- Farnerod, Mathilde, g. Kullmann, 205.
- Farstrup, Mikkel, sognepræst, 85.
- Faxøe, Ole, jurist, 194.
- Fedderson, Wera Emilie, g. 1° Siersted, 2° Carstens, 205.
- Feldtmann, Hans Ernst, jurist, 194.
- Fibiansdatter, Eva Elisabeth, g. 1° Anders Thorsen, 2° Poul Christensen, 171.
- Fielsted, Andreas, jurist, 202. – Esaias, birkedommer, hospitalsforstander, 201f. – Mikkel, brygger, højesteretsassessor, 202.
- Fiil, Margrethe Lauritzdtr., g. Copmann, 196.
- Fincke, Thomas, professor, 103.
- Flemang, Johanne Maria, g. von Støcken, 204.
- Flensburg, Andreas, prokurator, 194.
- Flesburg, Jens, jurist, 194. – Niels, tømmehandler, 194.
- Flindorph, Abraham Jørgensen, prokurator, 194.
- Flindt, Anne, g. Pontoppidan, 168. – Hans Bergeshagen, købmand, 167. – Henrik, ritmester, 179. – Henrik, købmand, skipper, 167, 174. – Henrik, sognepræst, 168. – Martha, g. Dannefer, 171. – Thomas Jacob, prokurator, 194. – Wibeke Juliane, g. Collin, 179.
- Florentsdatter, Mette, g. Kaars, 166.
- Florentsen, Niels, smed, 166.
- Floris, Eiler, premierløjtnant, 166.
- Fog, Abelone Cathrine, g. 1° Lautrup, 2° Stephan Iversen, 124. – Joachim, degn, 124. – Mogens, rektor, læge, 212.
- Foltmar, Marie, g. Ibsen, 196. – Niels, frimester, 196.
- Fontain, Anne Margrethe, g. Worsøe, 204.
- Foss, Lauritz, assessor, 205f. – Niels, bogsamler, 132, 142. – Niels, provincialmedicus, 205f. – Peder, rektor, 205f.
- Frandsen, Christen, gårdfæster, 151.
- Frederiksdatter, Anna, g. 3° Rodriguetz, 203. – Gedske, g. David Christensen, 100.
- Frederiksen, Niels Jess, forpagter, 199.
- Friberg, Charlotte Kirstine Nielsdtr., g. Hoe, 174f. – Johanna Erica, 193.
- Fribert, Anne, 84. – Herman, klokker, 83. – Inger, 84. – Urban, brygger, 82f.
- Friderichsen, Carl Mathias, sagfører, 194. –

- Gotfredine Caroline Jacobine, g. Frederiksen, 199. – Peter, jurist, 194.
- Friis, Christiane Elisabeth, g. Svenningsen, 201. – Dorothea, g. Schowert, 82. – Jacob Jørgensen, prokurator, 194. – Johannes Forbus, prokurator, 194. – Jørgen Jacob Hansen, prokurator, 194. – Jørgen Jacobsen, prokurator, 194. – Jørgen Jacobsen, sognepræst, 194. – Margrethe Nielsdtr., g. Rasmus Jørgensen, 152. – Peder, jurist, 194. – Søren Rasmussen, slagtermester, 194.
- Fritscher, Christian, slotsmuremester, 167, 174. – Dorothea Eleonora, g. Hincheldey, 167. – Margrethe Sophie, g. Paasche, 177. – Hans Christian, købmand, skipper, 170, 174.
- From, Dorothea, g. Ravn, 98. – Jes Rasmussen, 194. – Jørgen, notarius publicus, 205f. – Rasmus, prokurator, 194.
- Frost, Maren Jepsdtr., g. Ulgaard, 151. – Jep Christensen, gårdfæster, 151.
- Frydensberg, Nicolai, prokurator, 194.
- Fugl, Elisabeth, g. Lyngre, 198. – Emanuel Henrich, 194. – Lucia Jacobsdtr., g. Hillebrandsen, 182. – Rasmus, jurist, 194.
- Funch, Johanne Louise, g. Carstens, 205.
- Fyhn, Marie Kirstine, g. Fielsted, 202.
- Faarftoft, Signe Dorthea, g. Jens Sophus Petersen, 201.
- Gabel, Anna Margrethe, g. Reventlow, 142. – Christian Carl, viceadmiral, 130, 141.
- Gad, Anna Margrethe, g. Holst, 196.
- Galberg, Carl Ludwig, jurist, 194.
- Gamburg, Leif, højesteteressagfører, 209.
- Gamst, Axel, direktør, 192. – Birte, g. Barndfleth, 192.
- Gerner, Niels Valentinsen, snedker, 166, 170.
- von Gersdorff, Christian, amtmand, 142.
- Gierlew, Niels (Andreas Nicolaj), jurist, 194.
- Giese, Jacob Peitersen, skov- og hederider, 201.
- Giesen, Dorothea Marie, g. Lapuchin, 124, 136, 143.
- Gildstrup, Christen, købmand, 168.
- Giødswad, Jens, journalist, 161.
- Gjedde, Anna Christina Madsdtr., g. Engberg, 180.
- Gjendrup, Frederik Wilhelm, betjent, 193. – Wilhelmine Gjertrud, g. Christian Andreas Christensen, 193.
- Gjerulf, Søren Frederik, prokurator, 194f.
- Glistrup, Mogens, sagfører, MF, 212.
- Glob, Sille Marie, g. Bartholin, 141.
- Glückstadt, Andreas Melchior, prokurator, 195.
- Goldschmidt, Meyer, hofjuvelerer, 84f.
- Gram, Maren Margrethe, g. Ostenfeldt, 200f. – Peder Jespersen, apoteker, 201.
- von Grape, Joachim David, kaptajn, 194.
- Gregersdatter, Anne, g. 1° Willum Danielsen, 2° Peder Nielsen, 3° Foss, 205f.
- Gregersen, Jørgen, brygger, overformynder, 205f.
- Gregaard, Peer, teaterdirektør, 210.
- Grim, Mette Sophie, g. Fabricius, 150. – Peter Christian, skoleholder, 203.
- Groth(usen), Caroline Augusta, g. Schmidt, 126.
- Grubbe, Diderik Larsen, sognepræst, 197. – Karen Nielsdtr., g. Hans Knudsen, 192.
- Grundén, Carl Eric, hofrättsråd, 201. – Oscar Eric, grosshandlare, 201.
- Grunnet, Anne-Lise, g. Haugland, 203. – Aage, kriminalassistent, 203.
- Græbert, Christopher, jurist, 195.
- Grøn, Antonette Christiania, g. Sandberg, 202. – Christopher, muremester, 178. – Johan, murersvend, 178.
- Grøngaard, Iver, brygger, oliemøller, rådmænd, 77, 83, 88f. – Laurs, sognepræst, 89.
- Gunderman, Jørgen Mathiæsen, 192f. – Mathias Peter Mathiæsen, farver, 193.
- Gundelach, Christian Reumert, lærer, 195. – Frederik Christoffer, købmand, 195.
- Gyldenlund, Maren, g. Hans Michelsen, 204.
- Hage, Christopher Friedenreich, købmand, 95. – Edvard Philip Hother, by- og herredsfoged, MF, 95.
- Hagel, Christen Christensen, selvejer, 150. – Inger Christensdtr., g. Neergaard, 149.
- Hallager, August Nicolai, prokurator, 195.
- Hammer, Morten, byfoged, 169, 172.
- Hamme:ich, Clara, oversætter, 216f. – Louis L., filolog, 217.
- Hammerum, Peter, jurist, 195.
- Hansdatter, Anna, g. 2° Peder Henriksen, 170. – Anna, g. Jens Rasmussen, 152. – Anne, g. Bager, 192. – Anne Margrethe, g. Bellinger, 168. – Birgitte, g. 1° Hiort, 2° Edelberg, 99. – Cathrine Elisabeth, g. Junior 172. – Else Christence, g. Modum, 168, 182. – Ingeborg, g. 1° Lautrup, 2° Crantz, 122, 127. – Karen, g. Bjonningstad, 200. – Kirstine Sophie, g. Foltmar, 196. – Ragnhild, g. Hans Hansen, 204.
- Hansen, Anders, 202. – Ane Dorthea, g. Agerholm, 191. – Baltzar, brygger, 76, 81. – Christen, skovfoged, 172. – Enrico Feodor Hugo Ernst, kreditforeningsdirektør, 195. – Hans, 204. – Jens, amtsforvalter, 154. – Morten, skomager, 169. – Nis, i Bylderup, 121, 127. – Olivia Christine Caroline, g. Reiths, 201. – Peder, skrædder, 170. – Poul Frederik, jurist, 195. – Ulf, sagfører, 195. – Aage Fabricius, jurist, 195. – Aase Ulla Edith Johanne, g. Bügel, 199.
- Harboe, Jens, geheimeråd, 141.
- von der Hardt, Richardt, prokurator, 195.
- Harpøth, Carl Christian Ludvig, sagfører, 195.
- Hasager, Niels, redaktør, 112.

- Hasle, Henning, højesteretssagfører, kreditforeningsdirektør, 208f.
- Hassing, Axel Theodor, sagfører, 195, 198.
- Haugland, Eilev, lærer, 203. – Åge, cand. mag., 203.
- Haugaard, Mads, 194f.
- Hegelund, Peder Jensen, biskop, 213.
- Heiberg, Johan Ludvig, forfatter, 157.
- Heilesen, Henning, arkivar, 208.
- Hein, Adolph Frederik Christian, sagfører, 195. – Signe, g. 1° Hassing, 2° Krüger, 195.
- Heilmann, Sophie Hedeveg, g. 1° Hans Jørgensen, 2° Utke, 217.
- Heiselberg, Mette Marie Elisabeth, g. Lützhöft, 199.
- Hellesen, Anna Cathrine, g. Ditmer, 173. – Hans Oluf, sognepræst, 173. – Kirstine, g. 1° Østrup, 2° Grøn, 178.
- Helsing, Laurits, sognepræst, 85.
- Hempel, Christian, jurist, 195.
- Henckel, Jørgen, prokurator, 195. – Martin, skriver, 195.
- Henriksdatter, Alhed, g. Ryssel, 99.
- Henriksen, Asger Preben Wissing, jurist, 195. – Hillebrand, købmand, tingskriver, 181. – Peder, købmand, 170.
- Herbst, Valdemar Christan, sognepræst, 89.
- Hermansdatter, Signild, g. 1° Fribert, 2° Schowert, 3° Løweschou, 76, 82, 84, 86.
- Hermandsen, Christen, jurist, 195.
- Hertzholm, Ivar Nielsen, historiker, 80.
- Hetting, Christian, jurist, 195. – Jacob, forvalter, fuldmægtig, 195f. – Johannes, viceborgmester, 195.
- Hillebrandsen, Henrik, borgmester, 167, 181. – Henrik, 182.
- Hincheldey, Edvard, købmand, rådmænd, 168. – Edvard, 167. – Else Christence, g. Scheel, 167f., 170. – Evert, købmand, 167. – Hans Henrik, købmand, 167f.
- Hiort, Henning, købmand, brygger, 99. – Inger Margrethe, g. 1° Petri, 2° Mathiesen, 97. – Niels Bjerregaard, jurist, 196. – Paul (Povel) Nicolai, jurist, 196.
- Hjorth, Annichen Sophie, g. 1° Nandrup, 2° Hiort, 196.
- Hoe, Elisabeth, g. Vandel, 174, 176. – Ide Charlotte, g. Peder Olsen, 175f. – Mouritz, sognepræst, 174f.
- Hoff, Anna Margretha, g. 1° Lycke, 2° Søndahl, 176. – Hans, ritmester, 133, 135. – Margrethe Lauridsdtr., g. Køler, 100. – Simon Petrus, forpagter, 176.
- Hoffmeyer, Niels West, jurist, 196.
- Hofmann, Ida Sophie Hansdtr., g. Rodriquetz, 203.
- Holck, Aage Christophersøn, købmand, 100. – Christopher Zachariassen, bestyrer, 100. – Johanna Margrethe Aagesdtr., g. 1° Langenfeldt, 2° Meincke, 98.
- Holm, Hans, prokurator, 196. – Johannes Otto, prokurator, 196. – Margrethe, g. Jessen, 97.
- Holst, Christian, jurist, 196. – Dorothea Johanne, g. 1° Juhl, 2° de Buchwald, 141. – Hans Michelsen, guldsmed, 196. – Kirstine Hansdtr., g. Langenfeldt, 98. – Michael, prokurator, 196. – Peter Nicolai, præst, skoleholder, 130, 141.
- von Holstein, Hugo, dommer, 216. – Johan Georg, amtmand, 130, 141.
- Holstein-Holsteinborg, Ulrik Adolph, greve, storkansler, 130f., 141.
- Holtermann, Elisabeth, g. Cloumann, 197.
- Holthe, Maren Maria, g. Kolderup, 204.
- Hornemann, Christine Hansdtr., g. Suhr, 175. – Henning Hamilton, ingeniør, 194.
- Hosum, Klara, g. Bastholm, 174. – Sophia Amalia, 170.
- Houlberg, Agnete, g. Gamst, 192.
- Huid, Mette Gregersdtr., g. Bering, 101.
- Hummer, Jacob, sognepræst, 91f. – Sara Frandsdtr., g. Cold, 98.
- Hundt, Birgitte Cathrine, g. Jesper Jessen, 204.
- Hunsholt, Iver Lauridsen, prokurator, 196.
- Hvass, Jens, ritmester, 133.
- Hvidt, Vibeke Marie, 197.
- Hækkerup, Per, minister, 212.
- Høstmark, Jens Nielsen, sognepræst, 122f, 134f, 142. – Maren, g. 1° Muhle, 2° Laurrup, 122, 133.
- Høy, Christen Laursen, skipper, 168. – Karen, g. Hincheldey, 168.
- Høyer, Johannes, prokurator, 196.
- Høygaard, Johan Axel Vilhelm, sagfører, 196.
- Haaber, Johan Joseph, jurist, 195.
- Haagesen, Anna Cathrine, 142.
- Ibsen, Kirstine Gertrud, g. Gjendrup, 193. – Johan Frederik Alexander, jurist, 196.
- Iversdatter, Dorthe, g. Hagel, 150. – Margrethe, g. Niels Olufsen, 80. – Petronelle, g. Sommer, 99.
- Iversen, Carl, rektor, økonom, 212. – Jørn Lindegaard, fuldmægtig, 144. – Stephan, proprietær, 124.
- Jacobsdatter, Lisbeth, g. Siested, 202.
- Jacobsen, Alfred Hansen, viceformand, 199. – Ebbe, borgmester, 195. – Erik, 77. – Jacob Moses, købmand, 162. – Niels, brygger, 76f, 79f, 82–88, 205f. – Pauline Jacobine, g. Rosenhoff, 162. – Peder Munch, borgmester, 80. – Poul, brygger, 77, 82f, 88.
- Jakobsen, Anders, sagfører, 196.
- Jantzen, Christian, forpagter, 195. – Knud Ulrik, sagfører, 196.
- Jensdatter, Anna, g. Anders Nielsen, 149. – Anna Margrethe, g. Blich, 170, 172. – Anne, g. Buch, 193. – Anne, g. Willum Christensen, 150. – Cathrine, g. Bremsen, 172. – Else, g. Sommer, 99. – Karen, g.

- Christen Andersen, 151. – Kirsten, g. Reinholdtsen, 152. – Margrethe, g. Michel Nielsen, 150.
- Jensen, Anders, guldsmed, 196. – Carl Johannes, prokurator, 196. – Christen, 166. – Dines, købmand, rådmænd, 81. – Engelbrecht, jurist, 196. – Iver, gårdfæster, 150. – Jens Christian, prokurator, 196. – Meta Christine, g. 1° Hartz Laursen, 2° Rambusch, 201. – Niels (Trellund), købmand, rådmænd, 166. – Niels, købmand, – 165–167, 169, 173, 181. – Niels, (Siøe), købmand, skipper, 170, 174f, 184. – Niels arbejdsmand, 196. – Peder, selvejer, 151.
- Jepsen, Maren, g. Termansen, 125.
- Jespersen, Amalia, g. Lautrup, 126. – Carl Viborg, sagfører, 196. – J. H., landvæsenkommisær, 126. – Thomas, selvejer, 149.
- Jessen, Amalie Margrethe, g. Haugaard, 194f. – Anna, g. Kaalund, 97. – Christian, købmand, 97. Frederik, kapellan, 101. – Jesper, lærredshandler, 204.
- Jochumsdatter, Mette, g. Brock, 77, 87.
- Johansen, Christian Mathias Jacob, kommitteret, 177. – Johannes Peter August, prokurator, 196.
- Johannsen, Johann Christian Gottberg, præst, 160–162.
- Juhl, Jens, i Hausted, 171.
- Juhl, Lorentz, amtsforvalter, 131, 141.
- Juhler, Eggert Frederik Julius, jurist, 196. – Johann Jürgen, godsforvalter, 199.
- Junghans, Christian Frederik, prokurator, 196f. – Hans, kvartermester, 197. – Hans, prokurator, 197.
- Junior, Abelone, g. Wandel, 177, 180. – Chreinhoft, købmand, 170, 172, 177. – Jørgen Hansen, skrædder, 172.
- Just, Christiane Arnette, g. Hage, 95. – Karen Tønnesdr., g. Junghans, 197. – Tønnes, forpagter, 197.
- Justesen, Florents, 170. – Hans, brygger, stadskaptajn, 99. – Johan, tobaksspinder, 169. – Just, tobaksspinder, 166, 169f. – Niels, købmand, 170. – Peter Theodor, prokurator, 197.
- Justsdatter, Anna Maria, 169f. – Elisabeth, 169. – Else, 169. – Mette, 169.
- Jürgensen, Botilla, g. Henckel, 195.
- Jørgensdatter, Dorthe Marie, g. Rasmus Rasmussen, 149. – Kirsten, g. Bonde, 152. – Kirsten, g. Møller, 194. – Maren, g. From, 194. – Mette, g. Mathias Christensen, 101.
- Jørgensen, Gregers, brygger, overformynder, 79, 206. – Hans, godsejer, 217. – Kristen, gårdbruger, 200. – Rasmus, købmand, overformynder, 152.
- Kallager, Magdalene Susanne, g. Nørager, 196.
- Karhoff, Anna Elisabeth, g. Usgaard, 202.
- Kei, Catharina Hedevig, g. Thiellesen, 176.
- Kemp, Christian, overkrigskommisær, kontorchef, 103f. – Christian Jacob, bendrejer, 103. – Frithjof Gudmund, sagfører, 197.
- Kidde, Henrick, landmåler, 192. – Laurits Henriksen, 192.
- Kiersgaard, Thøger, prokurator, 197.
- Kierumgaard, Anette Agnete Maria, g. Wederkinch, 179.
- Kindt, Christian Sommer, jurist, 197.
- Kisbye, Johannes Ambrosius, jurist, teolog, 197.
- Kiuse, Oluf Olufsen, murermester, 85.
- Kjær, Knud Thomsen, pottemager, 177. – Peder Nicolai Anthon, prokurator, 197.
- Klemp, Erasmus Berger, prokurator, 197.
- Klepsing, Karen Ernstsdr., 204.
- Klint, Anna Maria Larsdr., g. Knopper, 100. – Lars, 100.
- Klou, Jens Christensen, gårdfæster, 151.
- Knoph, Dorothea Cathrine, g. Lautrup, 121.
- Knopper, Frederik Davidsen, provst, 100. – Gedske Marie Frederiksdtr., g. Quist, 98.
- Knudsatter, Anne Marie, g. Müller, 149. – Edel Friedericha, g. 1° Selchau, 2° Lund, 198.
- Knudsen, Hans, postmester, 192, 200. – Karen, g. Bent Bentsen, 192. – Svend, jurist, 197.
- Koch, Hans Peter, sognepræst, 176. – Jeppe Hansen, degn, 176. – Nicolai Christopher, skriverkarl, lotterikollektør, 194.
- Kolderup, Eilert Christopher Kaasbøl, prokurator, 197. – Jesper Andreas, 204. – Nicolai Christian Friis, jurist, 197. – Peter Andreas, gårdejer, 204.
- Kolderup-Rosenvinge, Peter Andreas, jurist, 197.
- Kolding, Mads Jensen, købmand, rådmænd, 172.
- Kopstad, Karen Dorthea, g. Rasmus Rasmussen, 201.
- Kortekrans, Ursula, g. Fabricius, 152.
- Koustrup, Christen Nielsen, forpagter, 153f.
- Krabbe, Albert Heinrich Riise, sagfører, 197. – Christopher, prokurator, 197. – Wilhelm Frederik Ludvig, 197.
- Kraft, Ole Bjørn, minister, 211.
- Krag, Jens Otto, statsminister, 212. – Sven, prokurator, 197.
- Kragh, Maria Susanna, g. Lützhøft, 199.
- Krarup, Christian Theodor Valdemar, sagfører, 197.
- Kristensdatter, Mette, g. Neess, 200.
- Krock, Heinrich, købmand, 100. – Margrethe Dorothea Valentinsdr., g. Zwergius, 98. – Valentin, købmand, rådmænd, 100.
- Krog, Gundel Nielsdr., g. 1° Eilersen, 2° Justesen, 166, 169. – Niels Nielsen, slagter, møller, øltapper, 166.
- Kruise, Ludvig Frederik, jurist, 197.
- Krüger, Walther Johannes, overretssagfører, 195, 198.
- Kullmann, Alice Mathilde Edive, g. Carstens,

205. – Gustave, fabrikant, 205.
- Køler, Daniel Iversen, sognepræst, 100. – Peter Danielsen, slotspræst, 76, 80, 85, 100.
- Kaalund, Birgitte, g. Stilling, 198. – Christopher Jensen, sognepræst, 97. – Else Marie, g. Rasmus Olsen, 173. – Hans Wilhelm, jurist, 198. – Jens Christopher, sognepræst, 97. – Vilhelm, fuldmægtig, færgemand, 173.
- Kaars, Friderick, skoflikker, 166.
- Kaasbøll, Johanne Marie, g. Sletting, 86f. – Peder Nielsen, magistratspræsident, stiftamtsskriver, 86.
- Lange, Anna Cathrine Hansen, g. Friis, 194. – Hans Frederik, brygger, 89. – Hans Madsen, bødker, 194.
- Langemack, Pernille Ottesdtr., g. Thestrup, 175.
- Langenfeldt, Hans, skipper, 98. – Johan, gæstgiver, 98.
- Langkilde, Caspar, prokurator, 198. – Frants Emil, sagfører, 198. – Hans Peter, jurist, 198.
- Langaa, Rasmus Erichsen, skifteforvalter, 198.
- Lapuchin, Abraham, (russisk) starost, 143. – Caspar Ludvig Abramowitz, ritmester, 125. – Eudoxia Feodorowna, g. czar Peter I, 143. – Jacob Abramowitz, slotsforvalter, 124, 136, 143.
- Larsen, Anders Vilhelm, karetmager, direktør, 193. – Esther, g. 1° Karl Kristian Pedersen, 2° Collin, 193. – Hans, købmand, 198. – Lars Hansen, jurist, 198. – Laurentius (Lars) Peter, jurist, 198. – Peter Christian, prokurator, 198.
- Lassen, Arne Frederik (Frits), læge, 192. – Axel Frederik Julius Christian, godsejer, 192.
- Lauridsdatter, Karen, g. Kaalund, 97. – Sophia Amalia, g. Wichmand, 177.
- Lauritsen, Oluf, brygger, 76, 78–81, 83, 206.
- Lauritzen, Ane, g. Amnitsbøll, 191. – (Brunsvig), Jørgen Offer, købmand, vinhandler, 191, 194. – Vaagen, købmand, 178.
- Laursen, Hakon Hartz, bankassistent, 201.
- Lautrup, Anna Dorothea, 122, 130f. – Anna Magdalene, g. Nicolaj Poulsen, 123, 135. – Anna Margrethe, g. Moldrup, 122, 129, 131–133. – Anne Nisdr., 127. – Benjamin, kammerassessor, 123, 132, 142. – Birgitte Marie Elisabeth, 124, 134. – Caroline Henriette Marie, 124, 136f. – Caroline Mathilde, 126. – Caspar Ludvig Abramowitz, landsoverretsassessor, 125, 136–139. – Christen Nissen, 127. – Christian Frederik, kammerassessor, 123, 132. – Christian Hansen, ritmester, 122f, 130. – Christian Jacob, forpagter, 126. – Christian Nikolaj, kancelliråd, 121. – Christiane, overlærer, 142. – Christiane Rosine, godsejer, 126, 139. – Dorothea Marie Christiane, g. Tetens, 125. – Frederik Christian (de), sognepræst, 123f. – Friederick, kancelliråd, godsejer, 122f, 129, 133–135. – Gotthilf, assessor auscultant, 123, 131–133. – Gottlob, 122, 131. – Hans Christian, toldkammerdirektør, 122, 127–133. – Hans Christian, landsoverretsassessor, 123. – Hans Christian, 124. – Hans Christian Nissen, 127. – Hans Henrik, 124. – Hans Nissen, 127. – Henrik Hans Christian, kammerassessor, godsejer, 123f, 133–136, 142. – Henrik Hans Christian, landvæsenskommisær, godsejer, 125f, 137–140, 142. – Henrik Hans Christian, godsejer, 126. – Henrik Jacob, godsejer, major, 124f, 137f, 143. – Henrik Jacob, landmand, vært, 126. – Jacobine, 124, 136. – Jens Enevold, 124, 134. – Jens Geert Bolvig, gårdejer, 126, 139f. – Jens Nissen, 127. – Johan Christian, 122, 130f. – Johan Christian, 123, 131f. – Johannes, 122, 130. – Jørgen Hjort, biskop, 121. – Karen Laura, 125. – Lauritz Frederik, landvæsenskommisær, godsejer, 124f, 134–137. – Lauritz Frederik, ritmester, 125, 139. – Lauritz Frederik, forpagter, 126. – Maren Marie Christine, g. Rasmus Nielsen, 126, 139. – Maria Christina, 122, 130. – Marius Sabinus, 126. – Maximilian Didrik Abel, 126. – Niels Hansen, landmand, 126. – Nis, 121f, 127. – Otto Christian, godsejer, 126, 139. – Peder Nissen, 121, 127. – Peder Nissen, 127. – Severin Laurentius (von), oberstløjtnant, 123. – Sophie Charlotte, 123, 131.
- Lemming, Elisabeth Marie, g. Jonas Poulsen, 193. – J. A., proprietær, redaktør, 146.
- Leopoldus, Barbara, g. Monrad, 199.
- Lerche, Anna Margrethe Davidsdtr., g. Wedbye, 183. – Christian, etatsråd, 166. – Johanne Knudsdtr., 99. – Sidsel Marie, g. von Westen, 167.
- Leschly, Peter Magnus, bogholder, 204. – Wilhelm, læge, 204.
- Leth, Frantz Henrik Theodor, prokurator, 198.
- Licht, Heinrich, kammertjener, auktionsdirektør, 97. – Lovise Cathrine, g. Zwergius, 97.
- Lind, Christian Vilhelm, urtekræmmer, 146. – Dagmar Jensine Cecilie, g. 1° Neergaard, 2° Lemming, 146.
- Lindam, Anna, g. Peder Christensen, 202. – Hans, forvalter, 198. – Jacob, prokurator, 198.
- Lindblom, Albert Baldur Kristian, sagfører, 198. – Johan Sonne, præst, 213.
- Lindeblad, Hilda Amalie, g. Bruhn, 199.
- Lindegaard, Iver, jurist, 198.

- Liunge, Villum, jurist, 198.
 Lorentzen, Anna, g. von Lutten, 99. – Lily Fanny, g. 1° Dreyer, 2° Krarup, 197.
 Lottrup, Birgitte, g. Høstmark, 122.
 Lund, Ane, g. Alfred Hansen Jacobsen, 199. – Birgitte, g. Lautrup, 123f. – Claus, skriver, 205. – Debora Ane Sofie Ingeborg, g. Carstens, 205. – Elias, forvalter, 198. – Frederik Christian, prokurator, 198. – Hans Christian, jurist, 198. – Holger, amtskommunaldirektør, 199. – Johanne Marie, g. Truelsen, 195. – Lars Axelsen, jurist, 199. – Niels, sagfører, præst, 199. – Ole Jensen, i Pugdal, 124.
 Lund-Jacobsen, Max Aage Christen, grosserer, 199.
 Lundberg, Anna Maria Oscaria, g. Grundén, 201.
 Lundby, Christian, prokurator, 199.
 Lunding, Mathias, jurist, 199.
 Lunn, Michael Villars, sagfører, 199. – Ove Christian, sagfører, 199.
 von Lutten, Anna, g. Meincke, 99. – Hilmar, købmand, rådmand, 99.
 Lycke, Hans, kapellan, 184.
 Lyngø, Svend Villumsen, sognepræst, 198.
 Lütthaus, Emilia Nathalia, g. Monrad, 95. – Johann Heinrich, mure:mester, oberstløjtnant, 95.
 Lützhøft, Hans Henrik, prokurator, 199. – Lauritz Nicolai, prokurator, 199.
 Løweschou, Joest Sørensen, 83. – Søren Sørensen, brygger, 76, 83f, 86. – Søren Sørensen, student, 76, 83, 87.
 Laasby, Mette, g. Moldrup, 122.
 Mackeprang, Karen Margrethe, g. Engberg, 180. – Marcus, landfysikus, apoteker, 180.
 Madsdatter, Maren, g. Mads Nielsen, 98. – Maren, g. Niels, 100.
 Madsen, Morten, toldskriver, 167.
 Maller, Michel, 82.
 Malling, Anna Augusta, g. Espersen, 194. – Hans Lauritz, købmand, vexellerer, 194.
 Marcus, Harriet Elisabeth, g. 1° Stokholm, ° Wallbridge, 3° Sachs, 202. – Aage, bibliotekar, cand. jur., 202.
 Marcusdatter, Anna Elisabeth, g. 1° Bert, 2° Junior, 172, 177. – Catharina Sophia, g. Rostocker, 175, 184.
 Marstrand, Jacob, borgmester, 200.
 Marx-Nielsen, C. C., direktør, 195.
 Maschwedel, Birgitte, g. Anders Jensen, 196. – Ingeborg, g. Scheel, 168.
 Mathiasdatter, Anna Sophia, g. Hunsholt, 196. – Dorthe Sophie, g. Balling, 192.
 Mathiesen, Vitus Bering, brygger, islandsk købmand, 97.
 Matthesius, Sophie Amalie, g. 1° Worm, 2° Foss, 142.
 Mechelborg, Christen, 100. – Johanne Christensdr., g. 1° Holck, 2° Sander, 100.
 Meincke, Hinrich, silkehandler, hospitalsforstander, 99. – Hinrich, købmand, hospitalsforstander, 99. – Hinrich, købmand, 98. – Johanna, g. Sommer, 96f.
 Mejer, Else Hansdr., g. Ørnsnæs, 123.
 Meller, Anna Dorothea, g. Grøngaard, 89. – Johannes Christensen, magistratspræsident, 89.
 Mellerup, Hans Christian, jurist, 199. – Margrethe, g. Juhler, 199.
 Merckel, Wilhelmine Charlotte, g. Flindt, 179.
 Meulengracht, Bendix, 91. – Jørgen, borgmester, akciseskriver, 76, 81, 85. – Lorenz, købmand, 81.
 Meyer, Peter Henrik, jurist, 199.
 Michelsdatter, Anne, g. Neergaard (Neder-gaard), 150.
 Michelsen, Carl Frederik, læge, 204. – Frederik, sognepræst, 204. – Hans, fabriksinspektør, 204.
 Midlerkamp, Johan, købmand, 176. – Karen, g. Suhr, 176.
 Mikkelsen, Marinus, jurist, 199.
 Modum, Adele Margrethe, 182. – Christian Olsen, avlsbruger, 168, 182. – Hans Christensen, 182. – Hans Christian, skibsmænd, 182. – Hans Christian, 182. – Oluf Christen, 182. – Oluf Christensen, kaptajn-løjtnant, færgemand, 168, 182.
 Moldrup, Anna Magdalene, g. Hvass, 133. – Jens Laasby, oberstløjtnant, godsejer, 122, 132f, 142. – Peder, godsejer, 133. – Peder Nielsen, assessor, godsejer, 122.
 Moller, Olaus Heinrich, genealog, 215.
 Moltke, Werner Jasper Andreas, lensgreve, stiftamtmand, overpræsident, 108f.
 Moltke-Hvitfeldt, Gebhard, greve, stiftamtmand, 108.
 Moltzow, Helene Cathrine, g. Rist, 201.
 Monrad, Bartholomine (Betty) Johanne, g. Neergaard, 146. – Christian Wilhelm, jurist, 199. – David, sognepræst, 199. – Ditlev Gothardt, biskop, konseilspræsident, 95. – Erik, biskop, 98. – Erik, sognepræst, 97. – Frederik, sognepræst, 98. – Fridrich, sognepræst, 96. – Hans Diderick, generalkrigskommissær, 96. – Ingvar Mathaus, bogbindermester, 146. – Otto Sommer, fødeg, 96.
 Mortensdatter, Birthe, g. Grøn, 178.
 Mortensen, Casper, i Keldernes, 169.
 Moth, Sophie Amalie, grevinde, 79. – Poul, livlæge, 79.
 Motzfeldt, Magdalene, g. Worm, 141. – Thole Caroline Margrethe, g. F. G. E. Petersen, 125.
 Mouritzen, Hans, forvalter, 80.
 Muhle, Henrik, assessor, 122, 133. – Jens Nikolaj, student, 133. – Maren, g. Hoff, 133.
 Mule, Barbara Dinesdr., g. 1° Baltzar Hansen, 2° Munch, 76, 80f. – Hans, professor, 76, 81. – Jørgen, borgmester, 81. –

- Mette Jørgensdtr., g. Dines Jensen, 81.
 Munch, Bartholomæus Fædder, jurist, 199.
 – Else Nielsdtr., g. Bircherod, 80f. – Henrik, prokurator, 199f. – Lauritz, prokurator, 199f. – Maren Sørensdtr., g. Bircherod, 199f. – Peder Nielsen, brygger, 76, 78, 80–84. – Søren Lauridsen, forvalter, 199.
 Munch-Petersen, Antcn, sagfører, 200.
 Mundt, Jodochus Henrik, prokurator, 200.
 Mundt-Petersen, Agnes Thora Mathilde, g. Bierring, 192.
 Munk, Hans, brygger, 80. – Peder, hospitalsforstander, 80.
 Mygind, Jacob Marstrand, sagfører, 200.
 Myhlenpohrt, Anna Elisabeth, g. 1° Mechlenborg, 2° Rougtved, 202.
 Müller, Birgitte Johanne, g. Lautrup, 126. – Erik Christian, prokurator, 200. – Hans, slotsgartner, 149. – Lyder Roed, prokurator, 200. – Niels, sognepræst, 149.
 von Münniche, Burchard Christopher, greve, 143.
 Möhl, Stephan, sagfører, 200.
 Møller, Christen Pedersen, byfoged, 196. – Christmas, minister, 209, 211. – Elisabeth, g. Engberg, 194. – Lars, grosserer, brygger, 194. – Marie Cathrine, g. Junghans, 197. – Naaman Andersen, prokurator, 200. – Peder, prokurator, 200. – Rigborre Margrethe, g. Holm, 196.
 Möllmann, Lucia, g. Meincke, 99.
 Mølsted, Holger, gibsfabrikør, 200.
 Mørch, Else Ibsdtr., g. Stilling, 197.
 Mørck, Frederik Theodor, sagfører, 200.
 Nansen, Betty, skuespiller, 209f.
 Nassen, Genete Sørensdtr., g. Nygaard, 198.
 Neergaard, Adolph, proprietær, kreditforeringsdirektør, MF, 145. – Christen Christensen, selvejer, 148. – Christen Christensen, proprietær, købmand, 147. – Christen Jensen, gårdmand, 153. – Christen Madsen, selvejer, 149. – Edvard, proprietær, MF, 145. – Jens Michelsen, gårdmand, 153. – Mads Willumsen (Nedergaard), gårdfæster, 150. – Niels Bjerregaard, proprietær, købmand, 145. – Niels Thomasius, statsminister, 145f. – Peder, sognepræst, MF, 145–147. – Thomas, proprietær, ML, 145.
 Neess, Anton Valdemar, jurist, 200. – Henning Ulrich, købmand, 198.
 Nellemann, Maren, g. Amnitzbøll, 191. – Rasmus, landvæsenkommisær, 104–109.
 Neuhaus, Daniel, købmand, 89.
 Nielsdatter, Anna, g. 1° Backhausen, 2° Justesen, 170, 191f. – Anna, g. Jens Christensen, 165f. – Anna Sophie, 86. – Anne, g. Anders Hansen, 202. – Anne, g. Riis, 169. – Anne Margrethe, g. Rosenhoff, 159. – Anne Sophie, g. Seefeldt, 159f. – Birthe, g. Niels Jensen, 196. – Bodil, g. Justesen, 99. – Dorthe, g. Smed, 151. – Else, g. Friis, 194. – Else, g. Peder Henriksen, 170. – Maren, g. Christen Andersen, 151. – Maren, g. Bang, 192. – Marie, g. Siersted, 202. – Mette, g. Siøe, 168. – Sophie, g. Jacob Poulsen, 76f.
 Nielsen, Anders, prokurator, 200. – Anders, gårdfæster, 149. – Anders, rytterbonde, 152. – Anna Rosine, g. 1° Hans Knudsen, 2° Nors, 200. – Asta, skuespiller, 210. – Bodil Ivarsdtr., g. 1° Rosenfeld, 2° Ravn, 99. – Christen, feldbereder, 98. – Henrik Christian, stiftamtmand, 126. – Jacob, rådmann, 173. – Jens, købmand, 165f, 169f, 172, 181. – Mads, svensk postfører, 98. – Michel, gårdfæster, 150, 153. – Oluf (Sonne), sognepræst, 213. – Peder, islandsk købmand, brygger, 205. – Rasmus Christian Cornelius, apoteker, 126, 139.
 Nimb, Frederik Ludvig, 200. – Jens, 200. – Jens Hansen, øverste kapellan, 200. – Johannes, jurist, 200.
 Ninn-Hansen, Erik, minister, 211f.
 Nissen, Hans Nicolai, 195. – Peter, lærredskræmmer, 96. – Peter, lærredskr., 96.
 Normann, Johan, sognepræst, 183.
 Nors, Lucas, jurist, 200.
 Numsen, Mathias, gene:almajor, gehejmeråd, 130, 141.
 Nyegaard, Thor Andersen, brygger, 198.
 Nyholm, Carl Frederik Vandborg Stjernholm, jurist, 200. – Edgar, sagfører, 200. – Knud, sagfører, 200. – Samuel Frederik Carl, prokurator, 200. – Torkil, sagfører, 200. – Vilhelm Christian Grandjean, jurist, 200.
 Nørager, Jacob Christiansen, sognepræst 196. – Johanne Nicoline, g. Hetting, 196.
 Nørholm, Thomas, p:okurator, 200.
 Naamansen, Anders, møller, 200.
 Ogelbye, Andreas, brygger, 80. – Jørgen, sognepræst, 80. – Jørgen Hansen, hørkræmmer, 79. – Peder Jørgensen, købmand, brygger, rådmann, 76, 79f, 205f.
 del Ollo, Juana Emilia, g. Stürup, 214.
 Olrog, Anna, g. 1° Rahbek, 2° C. M. J. Johansen, 177.
 Olsdatter, Anna Marie, g. Wærlos, 175, 180. – Anne, 78. – Bodil Lene (Bodelene), g. Niels Jacobsen, 76, 79, 82–84, 87. – El-lene, g. 1° Anders Rasmussen, 2° Ogelbye, 79f, 82, 206. – Lucia, g. Koch, 176. – Maren, g. Kristen Jørgensen, 200. – Sophie, g. Plum, 79, 82.
 Olsen Christen, i Taars, 170. – Laurs, 173. – Peder, 173. – Peder, købmand, 175f. – Rasmus, forpagter, 173.
 Olufsdatter, Johanne, g. Torbjørn Andersen, 152.
 Olufsen, Niels, kgl. fiskemester, 80.
 Ostenfeldt, Peter, jurist, 200f.
 Ottesdatter, Bodil, g. von Cappelen, 99.

- Pauli, Sophia Elisabeth, g. Valentiner, 215.
 Paulsen, Nikolaj, godsejer, 123.
 Pedersdatter, Else Christence, g. Søndahl, 176. – Johanne, g. Christen Nielsen, 98. – Karen, g. Søren Andersen, 152. – Kirsten, g. Anders Christensen, 149. – Margrethe, g. Peder Brodersen, 167. – Mette, g. Bruun, 193.
 Pedersen, Amund, gårdbruger, 197. – Anders, brygger, 77. – Maren, g. Lautrup, 126. – Marie Petrine, g. Anders Larsen, 193. – Peder Christian, sagfører, 201. – Søren, prokurator, 201. – Tønnes, brygger, 81.
 Peitersen, Anna Cecilie, g. No:mann, 183. – Christian Ulrich, guldsmed, 170.
 Peters, Valborg, g. Krock, 100.
 Petersen, Andrea, g. Lautrup, 126. – Andreas, prokurator, 201. – Anne Cathrine, g. Lautrup, 125, 138f. – Arvig, jurist, 201. – Elise Johanne, g. 1° Walqvist, 2° Bloch, 192. – Frederik Gustav Emil, sognepræst, 125. – Henrik, vintapper, postmester, 183. – Jens Sophus, sagfører, 201. – Lo:entz, prokurator, 201. – Karl Kristian, repræsentant, 193. – Mads, fra Bække, 126. – Malvine, g. Dødelein, 199. – Peter, gård-ejer, 216. – Theodor Ernst, jurist, 201.
 Petri, Anna Catharina Hansdtr., g. Monrad, 96. – Hans Didrik Pedersen, urtekræmmer, konfitürer, 97.
 Pfeenger, Niels, livsfange, 196.
 Philipsen, Jens Christian, urmager, karetfabrikant, 196. – Johannes, 196.
 Piper, Peder Christen Frederiksen, sognepræst, 197. – Sophie Cathrine, g. Jung-hans, 197.
 de Piscatore, Nicolaus Johannes, v. Visscher, 215.
 von Platen, Vilhelm Frederik, hofmarskal, amtmand, 129f, 141.
 Ploug, Carl, redaktør, 161.
 Plum, Anna Marie Cortsdtr., g. Wærløs, 175. – Claus, professor, 79. – Kirstine, g. Brock, 77, 82, 88.
 Pontoppidan, Christian, sognepræst, 168. – Ludvig, stiftsprovst, 168.
 Porth, David Christian, toldkontrollør, 201. – Hans Ernst, materielforvalter, 201. – Ole Jacob Evald, jurist, 201.
 Poulsdatter, Dorthe, g. Ulgaard, 151.
 Poulsen, Iver, borgmester, 80. – Jacob, brygger, 76f. – Laurids, 82.
 Poulstochter, Dorthe Elisabeth, g. Sigmann, 203.
 Prange, Knud, universitetslektor, 144.
 Prangen, Sophie Cathrine Georgine, g. Høyer, 196.
 Pretzlen, Hedevig Sabine, g. Moldrup, 122, 142.
 Paasche, Christian Fritscher, byskriver, 177. – Ole, byskriver, købmand, 177.
 Quist, Anders, 100. – Lene, g. Zwergius, 97. – Peder Villadsen, sognepræst, 80, 98. – Villads Andersen, sognepræst, 100.
 Rabe, Mogens, søofficer, 202.
 Rafnsberg, Barbara Hansdtr., g. Schiøtte, 202.
 Rahbek, Agnete Sophie, g. Wandel, 177. – Jacob, toldinspektør, 177.
 Rambusch, Hartvig Heinrich, jurist, 201. – Johan Anton Carl, jurist, 201.
 Randulf, Niels, biskop, 103.
 Rasmusdatter, Anne, g. Søren Pedersen, 201. – Kirsten, g. Poul Christensen, 171, Maren, g. Albjerg, 152. – Maren, g. Weibel, 195.
 Rasmussen, Anders, brygger, 98, 205f. – Cathrine Marie, g. Eibe, 148. – Edith Ingrid Rigmor, g. Lindblom, 198. – Ella, frue, 144. – Jens, gårdfæster, 152. – Niels Christian, sagfører, 201. – Niels Peter, bød-kermester, 198. – Ole, købmand, 170, 173–175. – Peter Andreas, jurist, 201. – Rasmus, forpagter, 149f. – Rasmus, 201.
 Ravn, Birgitte, g. 1° Schmidt, 2° Lautrup, 123. – Hans, amtsskriver, 98f. – Jens, kaptajn, selvejer, 98. – Johanne Dorthea Hansdtr., g. 1° Monrad, 2° Kaalund, 97.
 Regel, Peder Nielsen, degn, 168.
 Reimer, Christopher, købmand, 174. – Corfitz Johansen, prokurator, 201. – Lauritz, købmand (Maribo), 174. – Lauritz, købmand (Nysted), 178. – Sindel Marie, g. Wandel, 178.
 Reinholdtsen, Anders, rytterbonde, 152.
 Reiths, Emmy Frederikke, g. Peder Chr. Pedersen, 201. – Frederik Johan, stationskarl, 201.
 Reitzer, Christian, professor, 85.
 Resch, Erasmus Sigismund, jurist, teolog, kobbe:stikker, 201. – Wolfgang Sigismund, postmester, 201.
 Resen, Peder Hansen, professor, 82.
 von Revenfeld, Ditlev, kommandant, 132, 142.
 Reventlow, Anna Margrethe, g. Schack, 141. – Anne Sofie, dronning, 131, 142. – Christian Ditlev, greve, officer, 132, 142. – Christine Sofie, comtesse, g. Holstein-Holsteinborg, 141. – Conrad, greve, storkansler, 142.
 Rhode, Niels Frederiksen, degn, 104.
 Riis, Adser, øverste rådmand, 182. – Adser, skipper, 169. – Anne Adsersdtr., g. Just Justesen, 169f. – Charlotte Fridericha, g. Monrad, 96. – Christopher Adsersen, 169. – Johan Madsen, svensk post, konsumptionsforpagter, 97. – Karen Sophie, g. Bukier, 199. – Mads Adsersen, 169. – Maren Adsersdtr., g. Morten Hansen, 169. – Niels Johansen, prokurator, 96.
 Riisbrigh, Frederik Christen, kar. viceadmiral, 105.

- Rist, Knud Larsen, præst, 201. – Peter, jurist, 201.
- Rodriguetz, Carl Hans, degn, 203. – Friderich Christian, sognepræst, 203.
- Rodriquez, Frederik Christian, slotspræst, 131, 141f. – Gundel Marie, g. de Buchwald, 131, 141.
- Roed, Knud Becher, jurist, 201f.
- Roos, Carl, filolog, 217.
- Rosbach, Sofia Amalia, g. Jantzen, 195.
- Rosenfalk, Marie, g. Siersted, 195.
- Rosenfeld, Hans, amtsskriver, 99. – Rasmus, byskriver, 99.
- Rosenhoff, Anne Christine, 159. – Balthasar Jensen, 158. – Carl Friderik, 158. – Carl Johann Emil, 161f. – Caroline Frederikke, 159, 161f. Caspar Claudius, forfatter, journalist, 157–163. – Friderica Caroline, 158. – Ida Caroline Sophie, 160, 162. – Johan Frederik, generalitetsfyrbøder, 158f. – Johanne Sophie Christiane, 159, 161, – Lovise Emilie, 159, 161f. – Maria Elisabeth, 159, 162. – Marie Pauline, 162. – Orla Johann Emil, 161f. – Orla Albert Wilhelm, komponist, 158, 162.
- Rosenvinge, Barbara Mogensdtr., 81.
- von Rosenørn, Anna, g. de Thurah, 132, 142. – Antoinette, g. von Gersdorff, 132, 142. – Poul, generalmajor, 142.
- Rosted, Hans Jensen, prokurator, 202. – Niels Jacobsen, prokurator, 202.
- Rostocker, Claus Jacobsen, købmand, 175, 184. – Lars, byskriver, 170.
- Rothe, Casper Peter, jurist, godsejer, 202. – Christian, etatsråd, 202.
- Rougtved, Andreas, jurist, 202. – Peder, jurist, 202. – Thøger, jurist, 202.
- Rud (Rhud), Lauritz Otto, prokurator, 202.
- von Rumohr, Dorothea, g. von Buchwald, 141.
- Ruud, Christen, sognepræst, 177. – Hans, skovrider, 201. – Peder Christensen, sognepræst, 177, 201.
- Ryssel, Maren Thomasdtr., g. von Cappelen, 99. – Thomas, købmand, 99.
- Rømer, Ole, professor, 85.
- Rørbæk, Wilhelmine Cathrine, g. Malling, 194.
- Sachs, Poul Michael, jurist, 202.
- Sager, Sofie Marie, g. Kidde, 192.
- von Saldern, Caspar, statsmand, 143.
- Samsing, Barbara Rasmusdtr., g. Jørgen Lauritzen, 191.
- Sandberg, Hans Larsen, skoleholder, klokker, 202. – Lauritz, 202.
- Sander, Henrik, købmand, 100.
- Scavenius, Erik, statsminister, 208f.
- Schack, Hans, lensgreve, højesteretsassessor, 130, 141.
- von Schau, Ebba, g. Lassen, 192.
- Scheel, Anders Jensen, guldsmed, 168. – Hans Andersen, guldsmed, 168.
- Scheil, Kirsten, g. Grunnet, 203.
- Schiebye, Marie Rasmusdtr., g. Resch, 201.
- Schiøtte, Herman, jurist, 202. – Magnus, købmand, rådmænd, 202.
- Schmidt, Christine Elisa, g. Lautrup, 126. – Danieline Bartheline, g. Brandstrup, 192. – Hans Idus, prokurator, 202. – Vilhelm, kvæg- og foderstofhandler, 126.
- Schou, Henrik, feltpræst, sognepræst, 156. – I. S., 198.
- Schowert, Albrecht (Albert), 84. – Dorothea, g. 1° Niels Jacobsen (Sletting), 2° Brock, 76, 83f, 87f. – Joest, brygger, 82–84. – Joest Nielsen, rentier, 86–88.
- Schowgaard, Jacob, jurist, 202.
- Schroeter, Birthe Sofie, g. Meyer, 199.
- Schrøder, Frederik Carl Gram, jurist, 202. – Johan Wilhelm, konferensråd, 132, 142. – Margrethe Hedeveg, g. Schowgaard, 202. – Thomas, brygger, 82–84.
- Schrødter, Jacob, 181.
- Schultz, Birgitte Laurence, g. Collin, 179.
- Schumacher, Andreas Gottfried, prokurator, 202. – Gottfried Andreas, prokurator, 202. – Peter Christian, amtmand, 107f.
- Schytte, Albert, sognepræst, 85.
- Schøller, Caspar, geheimeråd, 86f. – Milde, g. Kaasbøll, 86.
- von Schönfeld, Christoffer, kommandant, 141.
- Schønning, Elisabeth, g. 1° Schrødter, 2° Wandel, 3° Bastholm, 174, 179.
- Seefeldt, Catharina Maria Lisette, g. Rosenhoff, 160–162. – Frederikke, 160. – Johan Christian, bager, 159f. – Johan Frederik, buntmagermester, 160.
- Sehested, Christian, oversekretær, geheimeråd, 130, 141.
- Seidelin, Claus Frederik, prokurator, 202.
- Selchau, Christian Andreas, forpagter, 198. – Christian Henrik, proprietær, 198.
- Selmer, Hans Philip, sagfører, 202.
- Severin, Adam Gottlob, prokurator, 202.
- Sewerin, Jacob, købmand, 104.
- Seywald, Maria Rosine, g. Schumacher, 202.
- Siering, Andreas Dietrich, klosterfoged, 215. – Dorothea Hedwig, g. Valentiner, 215.
- Siersted, Berthel, prokurator, 202. – Frederik, manufakturhandler, 195. – Hans Bagger, civilingeniør, 195, 205. – Mathias Berthelsen, herredsskriver, 202.
- Sigmann (Sichmann), Johan Friedrich, grenadér, kalkbrænder, 202f. – Johan Friedrich, auditor, 202f. – Johan Hinrich, 203. – Johan Jacob, 203.
- Simon, Georg, lektor, 144.
- Siøe, Anna Nielsdtr., g. Niels Jensen, 174f. – Anne Nielsdtr., g. Casper Mortensen, 169. – Niels Caspersen, skipper, 169. – Niels Laursen, skipper, 175.
- Skjelderup, Jens, biskop, 103.
- Sletting, Christen Andersen, 78. – Erik Olufsen, sognepræst, 78–82, 85f. – Frederik,

- forvalter, 203. – Ide Lene Eriksdr., 76, 80. – Jacob Nielsen, 76, 80. – Niels Jacobsen, brygger, vicerådmand, 76, 83. – Niels, sognepræst, 87.
- Smed, Christen Knudsen, gårdfæster, 151. – Maren Christensdr., g. Peder Jensen, 151. – Maren Nielsdr., g. Dige, 151. – Niels Nielsen, gårdfæster, 151.
- Smidth, Edvard Philip, prokurator, 203.
- Smith, Caspar Wilhelm, prokurator, 203.
- Snistorph, Margrethe, g. Flindt, 168. – Sigvard Christian, sognepræst, 168.
- Snotherst, Johanne Thomasdr., g. Nørholm, 200.
- Sode, Jørgen Jensen, sognepræst, 213.
- Sommer, Boletta, g. Monrad, 96. – Iver, handelsmand, rådmand, 97f. – Jon Thomsen, tingskriver, 99. – Otto, apoteker, 86f. – Thomas Jonsson, skibsreder, rådmand, 99.
- Sommerfeldt, Melchior Olufsen, præst, 131, 141.
- Sonne, Carl, maler, 213. – Carl, læge, 213. – Christian, landmand, minister, 213. – Edvard Olsen, gårdejer, 213. – Hans Christian, sognepræst, andelsmand, 213. – Henrik, afdelingsleder, 213. – Jørgen, forfatter, 213.
- Spend, Else Sophie, g. Pontoppidan, 168.
- Stafn, Christen Knudsen, prokurator, 203.
- Spies, Caroline Marie, g. Weinreich, 198.
- Stage, Kai, jurist, 203.
- Stamm, Ivar Peder Hutzen, jurist, 203.
- Stampe, Carl Adolph, kammerherre, 178. – Elsebeth, g. 1° Brock, 2° Grøngaard, 77, 88f., – Hans Jensen, brygger, 88. – Henrik, sognepræst, 88.
- Starcke, Viggo, læge, minister, 212.
- Stauning, Karen, g. Wellejus, 192. – Marie Sofie, g. Wendelboe (Brasch), 192.
- Steenbuch, Hans, professor, 85.
- Steenfeldt, Ejler Hansen, forpagter, 203. – Hans Eilersen, prokurator, 203. – Jørgen Tranders, prokurator, 203.
- Steensen, Frederik, prokurator, 203.
- Steenum, Christian, jurist, 204.
- Steffensen, J. F., arvelighedsforsker, 164.
- von Steinberg, Tabita, g. Friis, 194.
- Stein, Johannes Theobald, sagfører, 204.
- Stilling, Cathrine Marie, g. Selschau, 198. – Jacob Michelsen, bager, 197. Maria Catharina, g. Kiersgaard, 197.
- Stokholm, Harry, overlæge, 202.
- Storm, Frederik Christian, 204. – Peder, 204. – Thomas, jurist, 204. – Thomas, 204.
- Stoud, Andreas Ludvig, jurist, 204.
- Strange-Petersen, Ellen, journalist, MF, 212.
- Struve, Vibe, g. Daldorf, 100.
- Stylsvig, Andreas Wilhelm, 204.
- Stürup, Sofia Elvira, g. Valentiner, 214. – Vilhelm Lauritz Theodor, købmand, apoteker, 214.
- von Stöcken, David, prokurator, 204.
- Suhr, Bernt Frederiksen, sognepræst, 175. – Claus Jacob, købmand, 176. – Jochum Brockdorf, sognepræst, 175f.
- Svaboe, Kirstine, g. Nimb, 200.
- Svenningsen, Cecilie, g. Jens Sophus Petersen, 201. – Mads Ove, sadelmager, 201.
- Söderblom, Nathan, ærkebiskop, 213.
- Søedorph, Hans Hansen, prokurator, 204.
- Sølling, Margrethe Reimer, g. Mackeprang, 180. – Peder Knudsen, købmand, 172.
- Søndahl, Christen Jensen, købmand, 176.
- Sørensdatter, Karen, g. Niels Andersen, 152.
- Sørensen, Anders, gårdfæster, 150. – Bertha Marie, g. Lind, 146. – Ida Sofie, g. Leschly, 204.
- Tauber, Emanuel, rektor, 147.
- Tausen, Apollonia Madsdr., g. Bircheod, 100.
- Tegner, Georg Wilhelm, sagfører, 204.
- Terchilsdatter, Maren, g. Anders Sørensen, 150.
- Termansen, Christian, møller, 125, 138. – Marie Margrethe, g. Lautrup, 125f, 138.
- Tetens, Carl Adolph, præst, 125. – Peder Jacob, biskop, 125.
- Thestrup, Barbara, g. Wærløs, 175. – Jørgen, købmand, 175.
- Thiellensen, Frederik Poggenberg, færgemand, 176. – Frederikke Charlotte, g. 1° Bruhn, 2° Dahlstrøm, 178. – Sophia Christiana, g. Koch, 176.
- Thiesen, Ma:garetha Dorothea, g. Siering, 215.
- Thomasdatter, Inger, g. Reimer, 174. – Maren, g. Neergaard, 148.
- Thomsen, Jesper, gårdfæster, 150.
- Thorsen, Anders, smed, 171.
- Thorup, P. N., vicerektor, 143. – Viggo, jurist, 204.
- Thrane, Birgitte Cathrine, g. Møller, 196.
- Thuesen, Knud, 178. – Maria Dorothea, g. Wandel, 174, 177. – Oluf Hansen, købmand, 174.
- de Thurah, Lauritz, kgl. bygmester, 142.
- Thye, Mette Marie, g. Trelund, 200.
- Thøgersen, Christen, i Kjeldstrup, 154.
- Tollesdatter, Sindel Marie, g. Blich, 172.
- Top, Johanne Clausdr., g. Suhr, 175f. – Peder Hansen, købmand, 184.
- Torbjørnsdatter, Maren, g. Albjerg, 150.
- Torm, Erik Olufsen, magister, 100. – Mette Eriksdr., g. Knopper, 100.
- Torph, Maria Elisabeth, g. Fugl, 194.
- Toxson, Johan, 204.
- Trelund, Jens Pedersen, 166. – Karen Pederdtr., g. Anders Nielsen, 200. – Peder Christensen, kapellan, 200.
- Trane, Niels Jensen, skomager, 182.
- Trolle, Lars, jurist, 204.
- True, Marie Kirstine, g. Ørsted, 192, 194.
- Truelsen, Hans, kok, 195. – Mette Elisabeth, g. Hammerum, 195.

- Tutein, Emmy Wilhelmine Elise, g. 1° Hage, 2° Monrad, 95. – Peter Adolph, godsejer, hofjægermester, 95.
- Tvermoes, Ferdinand Emil Torné, prokurator, 204.
- Tybjerg, Jens Petersen, brygger, 77, 88.
- Udsen, Else, foreningsformand, 144.
- Ulgaard, Dorthe Thomasdr., g. Thomas Jespersen, 149. – Niels Andersen, gårdfæster, 151. – Thomas Nielsen, gårdfæster, 151.
- Usgaard, Andreas, købmand, 202.
- Ussing, Olaf, skuespiller, 209f.
- Utke, Johan Frederik, godsejer, 217.
- Utterup, Karen, g. Munch, 199.
- Valentiner, Christian August, sognepræst, 215. – Christian August, konsistorialråd, 215. – Hugo, købmand, 214f. – Valentin Adrian, konsistorialråd, 215. – Wilhelm, 214. – Wilhelm, advokat, notar, 214.
- Valeur, Johan Christian, jurist, 204.
- Wallbridge, Joseph Clifford, direktør, 202.
- Wandal, Hans Iversen, biskop, 166. – Johan Nielsen, sognepræst, 166. – Karen, g. Niels Jensen, 166.
- Vandel, Anna Nielsdatter, g. Niels Jensen, 170, 174. – Cecilie Margrethe Nielsdr., g. Suhr, 175. – Else Christence Nielsdr., g. Ole Rasmussen, 170, 173–175. – Iver, rådmand, 166. – Jens Nielsen, sognepræst, 170, 174, 176. – Sara Nielsdr., g. 1° Reimer, 2° Fritscher, 170, 174.
- Wandel, Anna Lucia, 179. – Anna Lucie, g. Ruud, 177. – Anna Margrethe, g. Suhr, 175f. – Anna Dorthea, g. Bredahl, 179, 181. – Caspar, købmand, 178, 180. – Caspar Nielsen, købmand, 174, 177, 179. – Caspar Ole, underofficer, 180. – Catharina Elisabeth, 179, 181. – Christence Maria, g. 1° Paasche, 2° Kjær, 177. – Christian Ludvig, 179. – Christian Ludvig, 180. Christiana Louise, 180. – Christiana Louise, 179, 181. – Henrik, købmandskarl, 179. – Jens, soldat, 178. – Maria Dorothea, g. Wederkinch, 179. – Maria Elisabeth, g. Engberg, 180. – Mette Helene, g. Collin, 179. – Mouritz Andreas, 177. – Nicoline Kasparine, 180. – Niels, stadsfysikus, 176. – Niels, degn, 177, 180. – Oluf, købmand, 177f. 180. – Peder, købmand, 178. – Thomas, dragon, 179.
- Warbjerg, Gundel Clausdr., g. Winding, 168.
- Wedbye, Anna Larsdr., g. 1° Ole Rasmussen, 2° Ditmer, 172f. – Anna Margrethe Larsdr., g. 1° Burmehl, 2° Niels Christensen, 3° Christen Hansen, 170, 172f. – Peder Larsen, forvalter, 172, 182.
- Wedell, Ludvig Frederik, greve, amtmand, 108.
- Wederkinch, Anania, g. Tetens, 125. – Georg Mathias, auditør, 179. – Jacob, oberst, 179. – Jens, generalauditør, 179. – Mariane, g. Collin, 179.
- Weel, Liva, skuespiller, 210.
- Weghorst, Andreas (Anders), prokurator, 204. – Wilhelm, rådmand, 204.
- Weibel, Ingeborg, g. Glückstadt, 195. – Jens, købmand, 195.
- Weile, Elisabeth Kirstine, g. Sletting, 87. – Gregers, prokurator, 204. – Hedevig, g. Fabricius, 148. – Jens Gregersen, sognepræst, 204. – Laurits Gregersen, sognepræst, 87. – Peder Pedersen, sognepræst, 148.
- Weinmann, Margrethe Elisabeth, g. Ernst, 132, 142.
- Weinreich, Johan Martin, præst, 198. – Kirstine Louise, g. Lars Hansen Larsen, 198.
- Wellejus, Magdalene Katrine Margarethe, g. Brasch, 192. – Thomas, sognepræst, 192.
- Wendelboe (Brasch), Mogens, sognepræst, 192.
- Werlos (Wærlos), Anna Maria, g. Engberg, 180. – Anna Sophie, g. Dahl, 103. – Cort Jørgen Pedersen, sognepræst, 103f, 175, 180. – Diderich Friderich Christian, student, musketer, 103f. – Jens Samuel, 103f. – Johanne Ludovica, g. Kemp, 103f. – Peder Jensen, præst, 103. – Peder Lauritzen, sognepræst, 175. – Rasmus, købmand, 175.
- Wesling, Morten, prokurator, 204.
- Wessel, Jens Grønbech, jurist, 204.
- West, Eleonore Sophie Hansdr., g. Ruud, 177, 201.
- von Westen, Mathias, købmand, rådmand, 167. – Sara, g. 1° Morten Madsen, 2° Bert, 167, 181. – Sidsel, g. Hillebrand Henriksen, 181.
- Vestergaard, Anders Thomasen, gårdfæster, 151.
- Verner, baneingeniør, 144.
- Vibe, Ditlev, statholder, 130, 141.
- Wichmand, Anna Maria, g. Ruud, 177. – Hans, sognepræst, 177. – Kirstine Marie, g. Fritscher, 174.
- Widbye, Jørgen Larsen, sognepræst, 183.
- Wiel, Abigaël Jørgensdr., g. Kolding, 172.
- Wiger, Niels Jacobsen, brygger, 84.
- Wiis, Katrine Magdalene, g. Koch, 176.
- Willadsdatter, Karen, 154.
- Villadsen, Knud, borger, 215.
- Willumsdatter, Cathrine, g. Snistorph, 168.
- Willumsen, Mads, 154.
- Vind, Anne Elisabeth, g. Grubbe, 197.
- Winding, Hans Mikkelsen, sognepræst, 168. – Sophie Kirstnie, g. Bert, 168.
- Winther, Elisabeth Kirstina, g. Ruud, 177. – Jens Peter, jurist, 204. – Steen Daniel, sognepræst, 177.
- Visscher, Claes Jansz. (Nicolaus Johannes de Piscatore), kartograf, 215.

- de Wit, Frederik, kobberstikker, forlægger, 215.
- Wittlof, Anna Cathrine, g. Brandt, 88. – Margrethe Lauritsdtr., g. Schröder, 88. – Marie Lauritsdtr., g. Stampe, 88.
- Viuff, Christian Petersen, sagfører, 204.
- Wodschou, Jens Frederik, proprietær, 135, 142.
- Wolch, Gabriel, kordegn, 170.
- Woldbye, Ernst Viggo, jurist, 204f.
- Woldenberg, Anna Catharina, g. von Revenfeld, 132, 142.
- Wollesen, Christen, præst, 161.
- Worm, Jacob, kancellisekretær, 130, 141. – Ole, professor, 103, 141. – Peter, justitsråd, 142. – Søster Olufsdtr., g. Torm, 100.
- Worre, Jens, 200.
- Worsøe, Hector Friderich Jansson, hørkræmmer, laugsbud, 204. – Laura Juliane Seideline, g. Viuff, 204. – Lauritz Frank, sagfører, 205.
- Worsaae, Jens, jurist, 205.
- Vroe, Nicolai, rådherre, 129f, 140f.
- Wulff, Claus Clausen, prokurator, 205.
- Zachariassen, Peder, jurist, 205.
- Zelmann, Engel, g. Fritscher, 167.
- Zwergius, Cai Burchard, præst, 98. – Detlev Gotthard Caisen, sognepræst, personalhistorisk forfatter, 97. – Lene Sophie, g. Riis, 96. – Michael, superintendent, 100. – Michael, sognepræst, 100.
- Ørbech, Margrethe Jensdtr., g. Fabricius, 152.
- Ørsnæs, Christian, proprietær, 123. – Niels Nielsen, 123.
- Ørsted, Anthon Clasen, handelsbetjent, vin-kyper, 192, 194. – Anthonine Julie Caroline, g. Bolt, 192. – Marie Hansdtr., g. Gunderman, 193.
- Østrup, Anna Cathrine, g. Wandel, 178, 180. – Nicolai, købmand, 178.
- Aagesdatter, Anna, g. Holck, 100.
- Aagesen, Vagn, sagfører, 191.
- Aagaard, Mads, jurist, 191.

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

94. ÅRGANG
(16. RÆKKE 2. BIND)
1974

REDIGERET AF SAMFUNDETS SKRIFTUDVALG
VED
HANS H. WORSØE

1974

TH. LAURSENS BOGTRYKKERI A-S - TØNDER

INDHOLD

Fortegnelse over slægtslitteratur 1948–1972. Ved arkivar cand. mag. <i>Hans H. Worsøe</i> (tillæg til samme se nedenfor)	1
En bryggerfamilie på Nørregade. Ved fhv. kommunaldirektør <i>Gregers Hansen</i>	75
Orientering	94
Kendte danskeres anetavler I: D. G. Monrad og hans 32 aner. Ved <i>Kaj Monrad (†)</i> og <i>Finn H. Blædel</i>	95
Små meddelelser: Johanne Ludovica Werløs og hendes slægt (<i>Gregers Hansen</i>). Rasmus Nellemanns signet og Rasmus Nellemann som supplikant (<i>Leo Wad</i>)	103
Regnskab for Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie 1973	110
Anmeldelser	111
Slægtsforskning i dag. Bemærkninger fra en arkivars synsvinkel. Ved leitender Staatsarchivdirektor dr. Franz-Josef Heyen	113
Lautrupslægten til Estrup. Ved cand. jur. Carsten Teilman Hald	121
Orientering	144
Kendte danskeres anetavler II: Niels Neergaard og hans 32 aner. Ved redaktør <i>Henning Jensen</i>	145
Fortegnelse over Landsarkivet for Sjælland's samling af kirkebøger for feltpræster og lign.	156
Nogle optegnelser i en salmebog af Caspar Claudius Rosenhoff. Ved sognepræst <i>Urban Schrøder</i>	157
Landmålere – en opfordring ved arkivar, landinsp. <i>Svend Balslev</i>	164
Slægternes uddøen – en supplerende oplysning (til Persh T 1973 s. 109–130) ved overlæge <i>K. Albertsen</i>	164
Købmandsslægten Wandel i Saksøbing og Nykøbing F. Ved fhv. kommunaldirektør <i>Gregers Hansen</i>	165
Tillæg til fortegnelse over slægtslitteratur 1948–72 (jvf. ovenfor) med supplement til fortegnelse over almindelig biografi og stater (Persh. T 1973 s. 69–91). Ved arkivar, cand. mag. <i>Hans H. Worsøe</i>	185
Små meddelelser: Tilføjelser og rettelser til H. Hjorth-Nielsen: Danske prokuratorer, samme: Danske sagførere og A. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen: Candidati og examinati juris (<i>Finn H. Blædel</i>). Anne Gregersdatter: en bryggerdatter i den lærde Foss-familie (<i>Gregers Hansen</i>)	191
Anmeldelser	207
Register. Ved Chr. A. Iuul	218

ANMELDELSER

Bente Pedersen: Dansk historisk årsbibliografi 1968 (<i>Harry Christensen</i>)	111
Magistratsarkiver indtil 1868 i Landsarkivet for Fyn (<i>Hans H. Worsøe</i>)	111
Hans Bendix: Spraglet efterår (<i>Finn H. Blædel</i>)	112
Københavnske kirkebøger I og II. Foreløbige arkivregistraturer udg. af Landsarkivet for Sjælland m. m. (<i>Hans H. Worsøe</i>)	207
Nordslesvigske præstearkiver I. Foreløbige arkivregistranter udg. af Landsarkivet for de sønderjyske landsdele (<i>Hans H. Worsøe</i>)	208
Henning Hasle: Skyggen fra Syd. Erindringer (<i>Finn H. Blædel</i>)	208
Olaf Ussing: Jeg vidste uden at vide. Erindringer (<i>Finn H. Blædel</i>)	209
E. A. Wrigley (udg.): Identifying people of the past (<i>K. Albertsen</i>)	210
Ole Bjørn Kraft: Frem mod nye tider (<i>Finn H. Blædel</i>)	211
Erik Ninn-Hansen: Syv år for VKR (<i>Finn H. Blædel</i>)	211
Johan Sonne Lindblom: Sonneslægten fra Hoglebjerggaard (<i>Henning Heilesen</i>)	213
Elsa Pontoppidan: Supplement til Den Yngre Slægt Pontoppidan udg. af Axel Pontoppidan 1931 (<i>Hans Konow</i>)	213
Erich Leverkus: Nordelbische Pastorenfamilien und ihre Nachkommen. Lebensbilder aus der Valentinschen Ahnentafel (<i>Olav Christensen</i>)	214
Huno von Holstein: Dømmer ikke (<i>Finn H. Blædel</i>)	216
Louis L. Hammerich: Duo. Clara og Louis Hammerichs erindringer (<i>Finn H. Blædel</i>)	216
Sophie Hedevig Utke f. Heilmann og hendes efterkommere (<i>Hans H. Worsøe</i>)	217

SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG PERSONALHISTORIE

Medlemsbidraget er 45 kr.

Samfundet har siden dets stiftelse i 1879 udgivet:

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

1. række, bind 1-3 (1880-82) ved *F. Krarup*.
1. række, bind 4-6 (1883-85) ved *G. L. Wad*.
2. række, bind 1-4 (1886-89) ved *G. L. Wad*.
2. række, bind 5-6 (1890-91) ved *H. W. Harbou*.
3. række, bind 1-3 (1892-94) ved *H. W. Harbou*.
3. række, bind 4-6 (1895-97) ved *G. L. Grove*.
4. række, bind 1-2 (1898-99) ved *C. E. A. Schøller*.
4. række, bind 3-6 (1900-03) ved *G. L. Grove*.
5. række, bind 1-6 (1904-09) ved *G. L. Grove*.
6. række, bind 1 (1910) ved *G. L. Grove* og *Paul Hennings*.
6. række, bind 2-6 (1911-15) ved *Paul Hennings*.
7. række, bind 1-6 (1916-21) ved *Paul Hennings*.
8. række, bind 1-6 (1922-27) ved *Paul Hennings*.
9. række, bind 1-6 (1928-33) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
10. række, bind 1-6 (1934-39) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
11. række, bind 1-6 (1940-45) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
12. række, bind 1-3 (1946-48) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
12. række, bind 4-6 (1949-51) ved *Albert Fabritius*.
13. række, bind 1-2 (1952-53) ved *Albert Fabritius*.
13. række, bind 3-6 (1955-58) ved *Sven Houmøller*.
14. række, bind 1-6 (1959-65) ved *Sven Houmøller*.
15. række, bind 1-6 (1966-72) ved *Hans H. Worsøe*.
16. række, bind 1- (1973-) ved *Hans H. Worsøe*.

Indholdsfortegnelse til tidsskriftets første 50 årgange findes i årgang 1930,
til årgangene 51-66 i 1946 og til 67-85 i 1966.

Indholdsfortegnelse til 15. række (årg. 86-92) er udgivet separat 1973.

Samtlige indholdsfortegnelser kan købes i særtryk.

Enkelte hæfter af årgangene til og med 1966 sælges for 7,50 kr. pr. stk., af årgangene 1967-72 for 15,00, 1973 ff for 25 kr. stykket. - Ved køb af et sæt af de på lager værende årgange leveres disse til medlemmer for 100 kr., til ikke-medlemmer for 300 kr. Fortegnelse over de på lager værende hæfter findes i 1973 I s. 108. Indholdsfortegnelserne til de første 50 årgange koster 10 kr., ligeledes indholdsfortegnelserne for 1930-45 og 1946-65, medens indholdsfortegnelsen 1966-72 koster 5 kr. - Bestillinger sendes til sekretæren, arkivar cand. mag. Hans H. Worsøe, Stenshøj 12, Bruunshåb, 8800 Viborg.

PUBLIKATIONER

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG PERSONALHISTORIE

- Kr. Erslev: Danmark-Norges Len og Lensmænd 1596-1660.* 1885 ... Udsolgt
Henry Bruun: Danmarks Amtsførvaltere 1660-1848. 1919..... Kr. 7,50
Fritz Jürgensen West: De kongelige Amtmænd i Hertugdømmet Slesvig 1660-1864. 1921 Udsolgt
Indholdsfortegnelse til Personalhistorisk Tidsskrifts første 50 Bind.
Ved H. Hjorth-Nielsen. 1930. Fototeknisk optryk Kr. 10,00
Indholdsfortegnelse til Personalhistorisk Tidsskrift 1930-45. Ved
Albert Fabritius. 1946. Fototeknisk optryk..... Kr. 10,00
Indholdsfortegnelse til Personalhistorisk Tidsskrift 1946-1965,
12.-14. række. Ved Hans H. Worsøe. 1967 Kr. 10,00
Indholdsfortegnelse til Personalhistorisk Tidsskrift, 15. række,
1966-1972. Ved Hans H. Worsøe. 1973 Kr. 5,00
Perlestikkerbogen. Ved Hans Knudsen og Albert Fabritius. 1954 ... Kr. 37,50
Særpris for Samfundets medlemmer: kr. 28,00.
Albert Fabritius: Giertrud Birgitte Bodenhoffs mysterium og gravrøverierne på Assistens kirkegård. 1955 Udsolgt
Alfred Larsen: Lolland-Falsters degne og skoleholdere. 1960., indb. Kr. 75,00
Særpris for Samfundets medlemmer: kr. 50,00.
Borgmester Niels Jacobsens stambog, ved Albert Fabritius..... Udsolgt
Allan Tønnesen: Helsingørs Bomærker. 1968 Kr. 32,00
Særpris for Samfundets medlemmer: kr. 22,00.
Hvem forsker Hvad 1969-71 Udsolgt
Hvem forsker Hvad 1972 Kr. 6,00
Hvem forsker Hvad 1973 Kr. 10,00
Dødsfald i Danmark 1968, 1969, 1970, 1971. Ved Niels Friis ... à Kr. 10,00
Dødsfald i Danmark 1972. Ved Benedikte Friis Kr. 10,00

Samfundet ejer oplaget af

Kristian Carøe: Den danske Lægestand:

III. Den danske Lægestand 1786-1838. 1905..... Kr. 2,00

V. Supplementbind. 1922 Kr. 2,00

De øvrige bind er udsolgt.

Henvendelse til sekretæren, arkivar cand. mag. Hans H. Worsøe,
Stenshøj 12, Bruunshåb, 8800 Viborg,
eller formanden, afdelingsbibliotekar Sven Houmøller,
Sdr. Fasanvej 46, 2500 København Valby.